

به نام خدا

سالنامه آماری

وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

سال ۱۳۹۸

با تقدیر و تشکر از همکاری معاون محترم توسعه مدیریت، جناب آقای دکتر محمد خیاطیان، معاون محترم برنامه ریزی و تامین منابع، جناب آقای دکتر ساسان تاج گردون و دیگر همکاران در وزارتخانه که با کمک ایشان تهیه و تدوین این سالنامه میسر شد.

سرشناسه:	ایران، وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، دفتر برنامه ریزی راهبردی
عنوان و نام پدیدآور:	سالنامه آماری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی سال ۱۳۹۸
مشخصات نشر:	تهیه کنندگان دفتر برنامه ریزی راهبردی، معاونت برنامه ریزی و تامین منابع وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی ویراستار جاوید واحدی
مشخصات ظاهری:	تهران: پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری، ۱۳۹۹.
شابک:	۱۹۵ ص: جدول (رنگی)، نمودار (رنگی): ۲۱×۲۹ س.م.
وضعیت فهرست نویسی:	۹۷۸-۶۰۰-۸۹۷۷-۳۹-۱
یادداشت:	فیبیا
عنوان دیگر:	تهیه کنندگان دفتر برنامه ریزی راهبردی، معاونت برنامه ریزی و تامین منابع وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، ساسان تاج گردون، سیده زهرا صدر، بنفشه خرازیان، مریم کریم زاده.
موضوع:	سالنامه آماری ۱۳۹۸ وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی
موضوع:	ایران، وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی -- آمار
موضوع:	Ministry of Cultural Heritage, Tourism and Handicrafts -- Statistics
موضوع:	گردشگری -- ایران -- آمار
موضوع:	Tourism -- Iran -- Statistics
موضوع:	آثار فرهنگی -- ایران -- آمار
موضوع:	Cultural property -- Iran -- Statistics
شناسه افزوده:	پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری
شناسه افزوده:	Research Institute of Cultral Heritage & Tourism
رده بندی کنگره:	G۱۵۵
رده بندی دیویی:	۳۳۸/۴۷۹۱
شماره کتابشناسی ملی:	۷۵۵۴۱۹۳
وضعیت رکورد:	فیبیا

معاونت برنامه ریزی و تامین منابع / دفتر برنامه ریزی راهبردی / سال ۱۳۹۹ ؛ سال جهش تولید

عنوان: سالنامه آماری ۱۳۹۸ وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی
تهیه کنندگان: دفتر برنامه ریزی راهبردی، معاونت برنامه ریزی و تامین منابع وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی
ساسان تاج گردون معاون برنامه ریزی راهبردی و تامین منابع، سیده زهرا صدر سرپرست دفتر برنامه ریزی راهبردی،
بنفشه خرازیان رییس گروه برنامه ریزی و آمار، مریم کریم زاده شهری کارشناس آمار
ویراستار: جاوید واحدی

طراح گرافیک و جلد: هوشیار عبداللهی

اجرا: موسسه فرهنگی هنری نقش و نگاه

تعداد: ۲۰۰۰ نسخه

چاپ: اول

قطع: رحلی

نوع چاپ: رنگی

تاریخ انتشار: ۱۳۹۹

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۹۷۷-۳۹-۱

ناشر: پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری - وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

نشانی: تهران، خیابان آزادی، تقاطع یادگار امام، وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

تلفن: ۶۱۰۶۳۰۰۰ نامبر: ۶۱۰۶۳۵۵۶ صندوق پستی: ۷۱۹-۱۳۴۴۵ کد پستی: ۱۳۴۳۷۱۱۱۶۷

www.mcth.ir

مقام معظم رهبری:

دردنیا از چیزهایی که جنبه افتخارآمیز هم ندارد، گاهی اوقات به عنوان مفاخر تاریخی استفاده می‌کنند. آن کسانی که مفاخر تاریخی را ندارند، برای خودشان خلق می‌کنند! ما این همه مفاخر تاریخی داریم. این همه چیزهایی که مایه تفاخر ملت ایران است، اعتماد به نفس ملت ایران است، چرا اینها را نشان ندهیم.

دکتر روحانی:

برای گسترش صنعت گردشگری و ورود بیشتر بخش خصوصی در این زمینه و تنوع صنایع دستی و آبادانی شرایط صنعتگران ملی کشور تلاش نمایید، به گونه‌ای که این وزارتخانه در زمینه اشتغال و تولید نقش بسزایی داشته باشد.

دکتر مونسان:

برای برنامه‌ریزی و فعالیت درست در حوزه‌های گوناگون، نیازمند آمارهای دقیق هستیم.

سالنامه آماری سال ۱۳۹۸ وزارتخانه میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، حاوی مجموعه‌ای از آخرین اطلاعات آماری موجود در حوزه‌های فعالیت وزارتخانه است که به منظور رفع نیازهای آماری همکاران، تصمیم‌گیران، دستگاه‌های اجرایی، برنامه‌ریزان، پژوهشگران، دانشجویان، فعالان بخش خصوصی (سرمایه‌گذاران، هتلداران، دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان تور، تولیدکنندگان و هنرمندان صنایع دستی، دارندگان پروانه تولید کارگاهی و...) از سال ۱۳۹۴ تهیه و منتشر می‌شود.

گروه آمار وزارتخانه، به منظور ارائه بهنگام اطلاعات آماری مهم و اساسی برای رفع نیازهای آماری برنامه‌ریزان، استفاده‌کنندگان و به حداقل رساندن مراجعات آنان، اقدام به تهیه، تدوین و انتشار سالنامه آماری وزارتخانه و ارائه لینک‌های اقامتگاه‌ها، دفاتر خدمات مسافرتی، جاذبه‌ها، واحدهای پذیرایی بین‌راهی، روی پرتال سازمان به آدرس: WWW.MCTH.IR کرده است.

سالنامه آماری ۱۳۹۸ وزارتخانه در یک مجلد فارسی و همچنین به صورت لوح فشرده تهیه شده است تا در اختیار متقاضیان قرار گیرد.

در خاتمه، به کاربران گرامی سالنامه توصیه می‌شود، برای بهره‌گیری از اطلاعات موجود در هر فصل، مقدمه آن را به دقت مورد مطالعه قرار دهند تا از نکات مهمی که در آمارهای آن فصل ضروری است، مانند تعاریف و مفاهیم به کار رفته در تهیه آمارها، پوشش موضوعی اقلام آماری، آگاهی حاصل نمایند.

فصل یکم؛ میراث فرهنگی

مقدمه	۱۲	
تعاریف و مفاهیم حوزه میراث فرهنگی	۱۲	
موزه ها و اموال منقول فرهنگی تاریخی	۲۸	
جدول تعداد موزه‌های افتتاح شده در کشور	۲۸	یک - ۱
نمودار تعداد موزه‌های افتتاح شده در کشور	۲۸	یک - ۱
نمودار تعداد موزه‌های افتتاح شده در کشور به تفکیک نوع موزه	۲۸	یک - ۱
جدول تعداد بازدیدکنندگان از موزه‌های کشور	۲۹	یک - ۲
نمودار تعداد بازدیدکنندگان از موزه‌های کشور	۲۹	یک - ۲
جدول ساماندهی و مرمت اشیای موزه‌ها	۳۰	یک - ۳
نمودار تعداد اشیای مرمت شده	۳۰	یک - ۳
نمودار ساماندهی، ورود اشیای به نرم‌افزار جام و مرمت اشیای	۳۰	یک - ۳
جدول موزه‌های فعال کشور	۳۱	یک - ۴
نمودار تعداد موزه‌های فعال کشور در سال ۱۳۹۸	۳۱	یک - ۴
حرائم آثار ثبتی	۳۲	
جدول حرائم مصوب آثار در سطح ملی به تفکیک استان	۳۲	یک - ۵
نمودار حرائم مصوب آثار در سطح ملی	۳۳	یک - ۵
میراث طبیعی	۳۳	
جدول میراث طبیعی ثبت شده به تفکیک استان و سال ثبت	۳۳	یک - ۶
نمودار تعداد میراث طبیعی ثبت شده در فهرست آثار ملی	۳۴	یک - ۶
میراث جهانی	۳۵	
جدول آثار تاریخی-فرهنگی ثبت شده در فهرست آثار جهانی طی سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۹۸	۳۵	یک - ۷
جدول آثار تاریخی-فرهنگی ثبت شده در فهرست آثار جهانی	۳۶	یک - ۸
نمودار آثار تاریخی فرهنگی ثبت شده در فهرست آثار جهانی	۳۷	یک - ۸
جدول تعداد میراث ناملموس ثبت شده در سطح جهانی	۳۸	یک - ۹
نمودار تعداد میراث ناملموس ثبت شده در سطح جهانی	۳۸	یک - ۹
آثار منقول فرهنگی-تاریخی	۳۹	
جدول آثار منقول ثبت شده در فهرست آثار ملی ایران به تفکیک استان	۳۹	یک - ۱۰
میراث ناملموس	۴۰	
جدول تعداد میراث ناملموس ثبت شده در فهرست آثار ملی	۴۰	یک - ۱۱
نمودار تعداد میراث ناملموس ثبت شده در فهرست آثار ملی	۴۱	یک - ۱۱
آثار غیرمنقول فرهنگی-تاریخی	۴۱	
جدول ثبت آثار غیرمنقول	۴۱	یک - ۱۲
حفظ و احیاء بناها، بافت‌ها و محوطه‌های تاریخی	۴۲	
جدول تعداد آثار غیرمنقول فرهنگی تاریخی بناها، بافت‌ها و محوطه‌های تاریخی	۴۲	یک - ۱۳
امور پایگاه‌ها	۴۳	
جدول فهرست پایگاه‌های میراث جهانی در سال ۱۳۹۸	۴۳	یک - ۱۴
جدول تعداد پایگاه‌های میراث جهانی به تفکیک استان و سال تاسیس	۴۴	یک - ۱۵
جدول تعداد پایگاه‌های میراث فرهنگی ملی به تفکیک استان و سال تاسیس	۴۶	یک - ۱۶
جدول پایگاه‌های میراث ملی ایجاد شده در سال ۱۳۹۸	۴۹	یک - ۱۷
جدول پایگاه‌های میراث جهانی ایجاد شده در سال ۱۳۹۸	۵۰	یک - ۱۸
نمودار تعداد پایگاه‌های ایجاد شده در سال ۱۳۹۸	۵۰	یک - ۱۸

فصل دوم؛ صنایع دستی

مقدمه	۵۲	
تعاریف و مفاهیم حوزه صنایع دستی	۵۲	
جدول مقایسه‌ای صدور و تمدید پروانه تولید انفرادی	۵۶	دو - ۱
جدول مقایسه‌ای صدور و تمدید پروانه تولید کارگاهی	۵۷	دو - ۲
نمودار مقایسه ای صدور و تمدید پروانه تولید انفرادی	۵۸	دو - ۱
نمودار مقایسه ای صدور و تمدید پروانه تولید کارگاهی	۵۸	دو - ۲
جدول میزان اشتغال جدید ایجاد شده از مجوزهای صادره صنایع دستی	۵۹	دو - ۳
جدول صدور و تمدید مجوزهای تولیدی صادره معاونت های صنایع دستی	۶۱	دو - ۴
جدول خلاصه گزارش پروژه درجه بندی کارگاه های صنایع دستی	۶۳	دو - ۵
جدول خلاصه گزارش پروژه گواهی کیفیت کارگاهی صادر شده	۶۴	دو - ۶
تسهیلات از محل مجوزهای مشاغل خانگی	۶۵	
جدول گزارش مشاغل خانگی	۶۵	دو - ۷
نمایشگاه‌های صنایع دستی	۶۶	
جدول عملکرد نمایشگاه های داخلی صنایع دستی در سال ۱۳۹۸	۶۶	دو - ۸
نمودار برگزاری نمایشگاه بین المللی و سراسری در داخل کشور	۶۷	دو - ۸
برگزاری بازارچه‌های موقت عرضه و فروش محصولات صنایع دستی در سراسر کشور	۶۷	دو - ۹
نمودار برگزاری بازارچه‌های موقت عرضه و فروش محصولات صنایع دستی در سراسر کشور	۶۸	دو - ۹
جدول حضور و مشارکت در نمایشگاه‌ها و رویدادهای خارجی در سال ۱۳۹۰	۶۸	دو - ۱۰
جدول حضور و مشارکت در نمایشگاه‌ها و رویدادهای خارجی در سال ۱۳۹۵	۶۹	دو - ۱۰
جدول حضور و مشارکت در نمایشگاه‌ها و رویدادهای خارجی در سال ۱۳۹۶	۷۰	دو - ۱۰
جدول حضور و مشارکت در نمایشگاه‌ها و رویدادهای خارجی در سال ۱۳۹۷	۷۱	دو - ۱۰
جدول حضور و مشارکت در نمایشگاه‌ها و رویدادهای خارجی در سال ۱۳۹۸	۷۲	دو - ۱۰
نمودار تعداد هنرمندان اعزام شده جهت حضور در نمایشگاه های خارجی	۷۳	دو - ۱۱
صادرات صنایع دستی	۷۳	
جدول صادرات صنایع دستی	۷۳	دو - ۱۲
نمودار مقایسه ای صادرات صنایع دستی	۷۳	دو - ۱۲
آموزش صنایع دستی و هنرهای سنتی	۷۴	
جدول تعداد آموزش دیدگان در دوره‌های آموزش تخصصی	۷۴	دو - ۱۳
نمودار تعداد شاغلان آموزش دیده صنایع دستی	۷۴	دو - ۱۳
جدول تعداد آموزش دیدگان در دوره‌های آموزش عمومی	۷۴	دو - ۱۴
نمودار تعداد آموزش دیدگان در دوره‌های آموزش عمومی	۷۵	دو - ۱۴
جدول تعداد اساتید فعال در دوره‌های آموزش کوتاه مدت صنایع دستی	۷۵	دو - ۱۵
نمودار اساتید فعال در دوره‌های آموزش کوتاه مدت صنایع دستی	۷۵	دو - ۱۵
جدول تعداد اخذ نشان ملی مرغوبیت صنایع دستی	۷۶	دو - ۱۶
جدول تعداد مراکز آموزشی فعال در زمینه برگزاری دوره های کوتاه مدت	۷۶	دو - ۱۷
جدول نشان بین المللی مرغوبیت صنایع دستی شورای جهانی آسیا و اقیانوسیه (مهر اصالت)	۷۹	دو - ۱۸
نمودار نشان بین المللی مرغوبیت صنایع دستی شورای جهانی آسیا و اقیانوسیه (مهر اصالت)	۸۰	دو - ۱۸
جدول نشست های منطقه‌ای بسته بندی محصولات صنایع دستی در سال ۱۳۹۸	۸۰	دو - ۱۹
نشانه‌های جغرافیایی	۸۱	
جدول نشانه های ملی جغرافیایی به تفکیک سال	۸۱	دو - ۲۰
جدول برگزاری جشنواره صنایع دستی و هنرهای سنتی فجر	۸۲	دو - ۲۱

فصل سوم؛ گردشگری

مقدمه	۸۴	
مفاهیم و تعاریف حوزه گردشگری	۸۴	
جدول تعداد گردشگران خارجی وارد شده به کشور بر حسب مرزهای ورودی	۸۶	سه - ۱
نمودار تعداد گردشگران خارجی وارد شده به کشور	۸۶	سه - ۱
نمودار تعداد گردشگران ورودی به کشور به تفکیک مرز ورودی	۸۶	سه - ۱

جدول تعداد گردشگران خارجی وارد شده به کشور به تفکیک جنسیت نمودار	۸۷	سب - ۲
جدول تعداد گردشگران خارجی وارد شده به کشور به تفکیک جنسیت نمودار	۸۷	سب - ۲
جدول تعداد گردشگران خارجی وارد شده به کشور به تفکیک ماه	۸۷	سب - ۳
جدول تعداد گردشگران خارجی وارد شده به کشور به تفکیک نوع رویداد	۸۸	سب - ۴
جدول تعداد گردشگران ورودی به ایران به تفکیک کشور مبدأ	۸۹	سب - ۵
جدول تعداد گردشگران ورودی به کشور از طریق مرز هوایی به تفکیک نام مرز ورودی	۹۰	سب - ۶
جدول تعداد گردشگران ورودی به کشور از طریق مرز زمینی به تفکیک نام مرز ورودی	۹۱	سب - ۶
جدول تعداد گردشگران ورودی به کشور از طریق مرز دریایی به تفکیک نام مرز ورودی	۹۲	سب - ۶
جدول تعداد گردشگران خروجی از کشور به تفکیک جنسیت نمودار	۹۳	سب - ۷
جدول تعداد گردشگران خروجی از کشور به تفکیک جنسیت نمودار	۹۳	سب - ۷
جدول تعداد گردشگران خروجی از کشور به تفکیک مرز (هوایی، زمینی، دریایی)	۹۴	سب - ۸
جدول تعداد گردشگران خروجی از کشور به تفکیک مرز نمودار	۹۴	سب - ۸
جدول تعداد گردشگران خروجی از کشور به تفکیک ماه خروج نمودار	۹۵	سب - ۹
جدول تعداد گردشگران خروجی از کشور به تفکیک سال نمودار	۹۵	سب - ۹
جدول تعداد اماکن اقامتی کشور به تفکیک استان و نوع واحد	۹۶	سب - ۱۰
جدول تعداد و ظرفیت هتل‌های (مهمانخانه‌های) کشور	۹۷	سب - ۱۱
جدول تعداد و ظرفیت هتل آپارتمان‌های کشور	۹۸	سب - ۱۲
جدول تعداد و ظرفیت مهمانپذیرهای کشور	۹۹	سب - ۱۳
جدول تعداد و ظرفیت متل‌های کشور	۱۰۰	سب - ۱۴
جدول تعداد و ظرفیت اقامتگاه‌های بوم‌گردی	۱۰۱	سب - ۱۵
جدول تعداد واحدهای پذیرایی بین‌راهی	۱۰۲	سب - ۱۶
جدول تعداد سفره‌خانه‌های سنتی	۱۰۳	سب - ۱۷
جدول تعداد دفاتر خدمات مسافرتی کل کشور	۱۰۴	سب - ۱۸
جدول تعداد راهنمایان گشت مسافرتی (تور مسافرتی)	۱۰۵	سب - ۱۹
جدول صدور مجوز دفاتر خدمات مسافرتی	۱۰۶	سب - ۲۰
جدول تعداد شرکت‌های مجری طرح تطبیق استانداردهای کیفیت خدمات گردشگری	۱۰۶	سب - ۲۱
جدول تعداد کل تاسیسات گردشگری استانداردسازی شده	۱۰۶	سب - ۲۲
جدول تعداد هتل‌های استانداردسازی شده	۱۰۷	سب - ۲۳
جدول تعداد هتل‌های استانداردسازی شده نمودار	۱۰۷	سب - ۲۴
جدول تعداد افراد فارغ‌التحصیل دوره‌های کوتاه‌مدت در رشته‌های گردشگری	۱۰۷	سب - ۲۵
جدول تعداد افراد شرکت‌کننده در آزمون جامع هماهنگ سالانه	۱۰۸	سب - ۲۶
جدول تغییرات حاصل شده در ساعات درسی	۱۰۸	سب - ۲۷
جدول تعداد گواهینامه‌های صادر شده برای فارغ‌التحصیلان دوره‌های کوتاه‌مدت گردشگری نمودار	۱۰۹	سب - ۲۸
جدول تعداد گواهینامه‌های صادر شده برای فارغ‌التحصیلان دوره‌های کوتاه مدت گردشگری	۱۰۹	سب - ۲۸
جدول تعداد اساتید فعال در دوره‌های آموزشی کوتاه مدت گردشگری	۱۱۰	سب - ۲۹
جدول تعداد اساتید فعال دوره‌های آموزشی کوتاه مدت گردشگری نمودار	۱۱۰	سب - ۲۹
جدول تعداد صدور مجوزهای تدریس دوره‌های آموزشی کوتاه مدت گردشگری	۱۱۰	سب - ۳۰
جدول تعداد آموزشگاه‌های فعال در زمینه برگزاری دوره‌های کوتاه مدت گردشگری	۱۱۱	سب - ۳۱
جدول تعداد آموزشگاه‌های فعال در زمینه برگزاری دوره‌های کوتاه مدت گردشگری نمودار	۱۱۳	سب - ۳۲
بازاریابی		
جدول یادداشت تفاهم، همکاری‌های گردشگری، کمیته فنی	۱۱۳	سب - ۳۳
تبلیغات و اطلاع‌رسانی		
جدول گشت‌های (تورهای) آشناسازی	۱۱۴	سب - ۳۴
تبلیغات در داخل و خارج از کشور		
جدول توزیع اقلام تبلیغاتی در داخل و خارج از کشور	۱۱۵	سب - ۳۵
جدول حضور سازمان‌های تخصصی در نشست‌ها و برگزاری رویدادها	۱۱۵	سب - ۳۶

فصل چهارم؛ سرمایه‌گذاری، امور حقوقی و مجلس

تسهیلات و منابع

جدول تسهیلات و منابع

۱۱۸

چهار - ۱

نمودار تعداد پروژه‌های معرفی شده به بانک جهت اخذ تسهیلات	۱۱۸	چهار - ۱
جدول میزان اشتغال پروژه‌های به بهره‌برداری رسیده بر اساس حجم سرمایه‌گذاری	۱۱۹	چهار - ۲
نمودار میزان اشتغال پروژه‌های به بهره‌برداری رسیده بر اساس حجم سرمایه‌گذاری	۱۲۰	چهار - ۲
امور مجامع و تشکل‌های مردم‌نهاد		
جدول تعداد سازمان‌ها و تشکل‌های مردم‌نهاد	۱۲۰	چهار - ۳
جدول عملکرد کمی دفتر امور مجامع و تشکل‌های مردم‌نهاد	۱۲۰	چهار - ۴
جدول جشنواره سمن‌ها، سین هشتم	۱۲۱	چهار - ۵
مناطق نمونه و زیرساخت‌های گردشگری		
جدول میزان پیشرفت پروژه‌ها	۱۲۱	چهار - ۶
جدول تعداد و میزان اعتبارات تخصیص‌یافته به زیرساخت‌ها و مناطق نمونه	۱۲۱	چهار - ۷
جدول شاخص‌های سرمایه‌گذاری	۱۲۱	چهار - ۸
امور مجلس		
عملکرد اداره کل امور مجلس	۱۲۲	چهار - ۹
حقوقی		
جدول جرائم علیه آثار غیرمنقول فرهنگی - تاریخی	۱۲۳	چهار - ۱۰
نمودار تعداد حفاری غیرمجاز	۱۲۴	چهار - ۱۰
نمودار تعداد تجاوز به حریم	۱۲۴	چهار - ۱۰
جدول وضعیت پرونده‌های حقوقی	۱۲۵	چهار - ۱۱
نمودار تعداد جرائم علیه آثار غیرمنقول	۱۲۶	چهار - ۱۱
نمودار تعداد جرائم علیه آثار منقول	۱۲۶	چهار - ۱۱
جدول تعداد جرائم علیه آثار منقول فرهنگی - تاریخی	۱۲۷	چهار - ۱۲
نمودار تعداد خرید و فروش غیرمجاز آثار منقول فرهنگی - تاریخی	۱۲۸	چهار - ۱۲
نمودار تعداد سرقت آثار منقول فرهنگی - تاریخی	۱۲۸	چهار - ۱۲

فصل پنجم؛ توسعه مدیریت

تعاریف و مفاهیم حوزه توسعه مدیریت	۱۳۰	
توسعه منابع انسانی و رفاه		
جدول تعداد پرسنل وزارتخانه	۱۳۱	پنج - ۱
نمودار تعداد پرسنل وزارتخانه	۱۳۱	پنج - ۱
جدول تعداد پرسنل که در پایان سال به افتخار بازنشستگی نائل شده‌اند	۱۳۱	پنج - ۲
پشتیبانی		
جدول تدارکات و کارپردازی	۱۳۲	پنج - ۳
جدول ترابری	۱۳۲	پنج - ۴
جدول عاملیت ذیحسابی	۱۳۳	پنج - ۵
نمودار سندهای تکمیل‌شده در بخش جاری و اموالی	۱۳۳	پنج - ۵
جدول خدمات عمومی	۱۳۳	پنج - ۶
جدول امور فنی و پیمان	۱۳۴	پنج - ۷
جدول جمع‌داری اموال	۱۳۴	پنج - ۸
برنامه‌ریزی و بودجه		
جدول اعتبارات هزینه‌ای	۱۳۶	پنج - ۹
جدول پروژه‌های واگذارشده استانی در کارگروه ملی ماده (۲۷)	۱۳۶	پنج - ۱۰
جدول احصا و اولویت‌بندی خدمات قابل ارائه از طریق الکترونیکی	۱۳۶	پنج - ۱۱
نمودار احصا و اولویت‌بندی خدمات قابل ارائه از طریق الکترونیکی	۱۳۷	پنج - ۱۱
جدول تعداد فرآیندها به تفکیک احصا، تدوین و تأییدشده در سال ۱۳۹۸	۱۳۷	پنج - ۱۲
جدول پروژه‌ها و سامانه‌های راه‌اندازی شده و طراحی مجدد	۱۳۸	پنج - ۱۳
جدول گزارش عملکرد اعتبارات هزینه‌ای سال ۱۳۹۸	۱۳۹	پنج - ۱۳

فصل ششم؛ حوزه ریاست

مقدمه	۱۴۲
تعاریف و مفاهیم حوزه ریاست	۱۴۲

امور بین الملل	۱۴۳	
جدول اقدامات دوجانبه تخصصی اداره کل امور بین الملل به تفکیک نوع و سال	۱۴۳	شش - ۱
نمودار فعالیت های اداره کل امور بین الملل به تفکیک نوع و سال	۱۴۳	شش - ۲
نمودار آمار مکاتبات غیرمحرمانه دفتر امور بین الملل	۱۴۴	شش - ۱
نمودار ترکیب زمانی فعالیت های دفتر امور بین الملل	۱۴۴	شش - ۲
نمودار ترکیب زمانی ریز فعالیت های مرتبط با امور دوجانبه	۱۴۵	شش - ۳
نمودار ترکیب زمانی ریز فعالیت های مرتبط با سازمان های تخصصی	۱۴۵	شش - ۴
ترکیب زمانی ریز فعالیت های مرتبط با فعالیت های عمومی	۱۴۶	شش - ۵
فهرست فعالیت های مرتبط با سازمان های تخصصی	۱۴۶	شش - ۶
فهرست فعالیت های مرتبط با روابط دوجانبه	۱۴۷	شش - ۷
فهرست فعالیت های عمومی	۱۴۷	شش - ۸
مرکز روابط عمومی و اطلاع رسانی	۱۴۸	
جدول نظارت بر امور نمایشگاه ها	۱۴۸	شش - ۹
جدول بخش فرهنگی	۱۴۸	شش - ۱۰
جدول تولیدات فرهنگی سال ۹۵	۱۴۸	شش - ۱۱
جدول تولیدات فرهنگی سال ۹۶ و ۹۷	۱۴۹	شش - ۱۲
جدول تولیدات فرهنگی سال ۹۸	۱۴۹	شش - ۱۲
ارتباط با رسانه	۱۵۰	
جدول افکارسنجی و اطلاع رسانی	۱۵۰	شش - ۱۳
جدول اقدامات مناسبتی	۱۵۰	شش - ۱۴
جدول فضای مجازی و خبرگزاری میراث آریا	۱۵۱	شش - ۱۵
جدول پرتال فارسی وزارتخانه	۱۵۱	شش - ۱۶
جدول نسخه انگلیسی پرتال وزارتخانه	۱۵۲	شش - ۱۷
جدول سامانه دسترسی آزاد به اطلاعات	۱۵۲	شش - ۱۸
جدول صدور مجوزها	۱۵۲	شش - ۱۹
مدیریت عملکرد، بازرسی و پاسخگویی به شکایات	۱۵۳	
جدول طراحی و تدوین جداول و فرم های شاخص های تخصصی ارزیابی دستگاه	۱۵۳	شش - ۲۰
جدول طراحی و تدوین جداول و فرم های شاخص های تخصصی ارزیابی مدیران و کارکنان	۱۵۳	شش - ۲۱
جدول احصاء و تدوین گزارشات ارزیابی و مدیریت عملکرد	۱۵۴	شش - ۲۲
جدول بازبینی و تدوین شاخص های ارزیابی	۱۵۴	شش - ۲۳
جدول الکترونیکی نمودن فرآیندهای انجام کار و استفاده از نرم افزارهای تخصصی	۱۵۴	شش - ۲۴
جدول کمیته مدیریت عملکرد	۱۵۵	شش - ۲۵
جدول کمیته صیانت از حقوق مردم و سلامت اداری	۱۵۵	شش - ۲۶
نمودار تعداد جلسات برگزار شده کمیته صیانت از حقوق مردم و سلامت اداری	۱۵۵	شش - ۲۶
جدول بازرسی	۱۵۶	شش - ۲۷
جدول مکاتبات بازرسی	۱۵۶	شش - ۲۸
نمودار تعداد مکاتبات بازرسی	۱۵۷	شش - ۲۹
جدول تعداد بازرسی انجام شده	۱۵۷	شش - ۳۰
جدول تعداد جلسات برگزار شده بر حسب موضوع جلسه	۱۵۸	شش - ۳۱
نمودار تعداد جلسات برگزار شده بر حسب موضوع جلسه	۱۵۸	شش - ۳۱
جدول تعداد گزارش های واصله از طریق مرکز ارتباطات مردمی دولت در بستر سامد	۱۵۹	شش - ۳۲
نمودار تعداد گزارش های واصله از طریق مرکز ارتباطات مردمی دولت در بستر سامد	۱۵۹	شش - ۳۲
جدول دوره های آموزشی تخصصی برگزار شده در گروه پاسخگویی به شکایات	۱۶۰	شش - ۳۳
جدول تعداد کارت های شناسایی صادر شده به تفکیک واحدهای مختلف	۱۶۰	شش - ۳۴
نمودار تعداد کارت های شناسایی صادر شده به تفکیک واحدهای مختلف	۱۶۰	شش - ۳۴
حراست	۱۶۱	
جدول تعداد دوره های آموزشی برگزار شده برای مدیران و متصدیان مشاغل حساس	۱۶۱	شش - ۳۵
کانون جهانگردی و اتومبیلرانی	۱۶۲	
جدول اعطای مجوز برگزاری مسابقه اتومبیلرانی	۱۶۲	شش - ۳۶
نمودار انجام سرویس های امداد خودرو	۱۶۲	شش - ۳۶

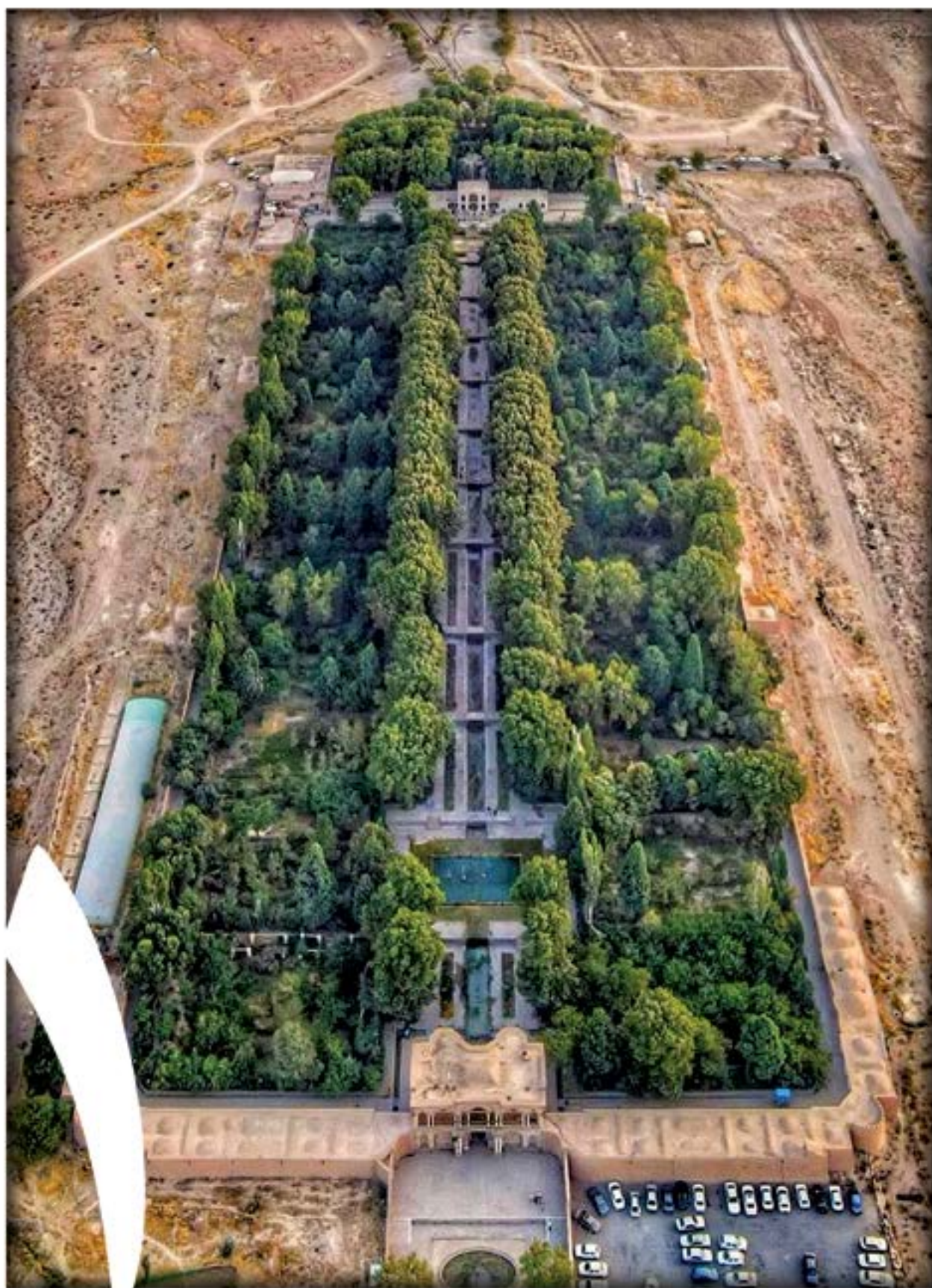

صندوق احیا و بهره برداری از بناها و اماکن تاریخی و فرهنگی	۱۶۳	
جدول بناهای واگذار شده در سال ۱۳۹۸	۱۶۳	شش - ۳۷
جدول میزان اشتغال پروژه‌های به بهره‌برداری رسیده بر اساس حجم سرمایه‌گذاری	۱۶۴	شش - ۳۸
نمودار میزان اشتغال پروژه‌های به بهره‌برداری رسیده بر اساس حجم سرمایه‌گذاری	۱۶۴	شش - ۳۹
جدول ارزیابی واحد سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری	۱۶۵	شش - ۴۰
شرکت توسعه گردشگری ایران	۱۶۵	
جدول میانگین کلی ضریب اشغال واحدهای تابعه شرکت	۱۶۵	شش - ۴۱
نمودار میانگین کلی ضریب اشغال واحدهای تابعه شرکت	۱۶۵	شش - ۴۱
جدول وضعیت نیروی انسانی شرکت توسعه گردشگری	۱۶۵	شش - ۴۲
نمودار وضعیت نیروی انسانی شرکت توسعه گردشگری	۱۶۶	شش - ۴۲
جدول مراسم و همایش‌های برگزار شده توسط نهادهای مختلف در هتل لاله تهران	۱۶۶	شش - ۴۳
جدول تعداد قراردادهای اقامتی شرکت توسعه گردشگری ایران	۱۶۶	شش - ۴۴
جدول دفاتر خدمات مسافرتی همکار شرکت توسعه گردشگری ایران	۱۶۶	شش - ۴۵
شرکت مادر تخصصی توسعه ایرانگردی و جهانگردی	۱۶۷	
جدول پروژه‌های مجتمع خدماتی بهداشتی بین راهی	۱۶۷	شش - ۴۶
جدول تعداد مجوزهای صادر شده خانه مسافر در هر استان	۱۶۸	شش - ۴۷
جدول فهرست کلیه مراکز متصل به سامانه فروش بلیت الکترونیکی	۱۶۹	شش - ۴۸
جدول تابلوهای نصب شده توسط شرکت در جنب مجتمع‌های خدماتی بهداشتی بین راهی	۱۷۰	شش - ۴۸

فصل هفتم؛ پژوهشگاه میراث فرهنگی

پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری	۱۷۲	
جدول اقلام آماری پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری طی سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۸	۱۷۳	هفت - ۱
فهرست طرح‌های پژوهشی سال ۱۳۹۸	۱۷۴	
جدول طرح‌های پژوهشی سال ۱۳۹۸	۱۷۸	هفت - ۲
نمودار طرح‌های پژوهشی سال ۱۳۹۸	۱۷۹	هفت - ۲
مطالعات باستان‌شناسی	۱۷۹	
نمودار تعداد مطالعات به تفکیک استان	۱۸۳	هفت - ۳
نمودار تعداد مطالعات به تفکیک نوع پژوهش	۱۸۳	هفت - ۳
نقشه باستان‌شناسی	۱۸۴	
نقشه فراوانی مدیریت و جانمایی آثار باستانی ایران در سال ۱۳۹۸	۱۸۴	هفت - ۴
نقشه فراوانی مدیریت و جانمایی آثار باستانی ایران در سال ۱۳۹۸	۱۸۴	هفت - ۴
جدول آمار طرح‌های پژوهشی نخبگان وظیفه	۱۸۵	هفت - ۵
خدمات آزمایشگاهی ارائه شده داخل و خارج از پژوهشگاه	۱۸۵	
جدول کل خدمات آزمایشگاهی ارائه شده	۱۸۶	هفت - ۶
نمودار خدمات آزمایشگاهی ارائه شده بر اساس تعداد نمونه	۱۸۷	هفت - ۶
نمودار خدمات آزمایشگاهی ارائه شده بر اساس تعداد آزمایش	۱۸۷	هفت - ۶
همکاری آزمایشگاهی با استان‌های کشور	۱۸۸	
جدول همکاری آزمایشگاهی به تفکیک استان و تعداد نمونه	۱۹۰	هفت - ۷
نمودار همکاری آزمایشگاهی به تفکیک استان و تعداد نمونه	۱۹۱	هفت - ۷
روابط عمومی	۱۹۱	
جدول فعالیت‌های روابط عمومی	۱۹۱	هفت - ۸
نمودار تعداد عناوین خبر	۱۹۲	هفت - ۸
تولیدات فرهنگی	۱۹۲	
جدول تولیدات فرهنگی	۱۹۲	هفت - ۹
نمودار تولیدات فرهنگی	۱۹۳	هفت - ۹
تفاهم‌نامه‌های بین‌المللی	۱۹۳	
تفاهم‌نامه‌های داخلی ۱۳۹۸	۱۹۳	
تفاهم‌نامه‌های بین‌المللی ۱۳۹۸	۱۹۴	

باغ افسری - ماهان کرمان

فصل یکم؛ میراث فرهنگی

سالنامه آماری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی | سال ۱۳۹۸

دیده

حوزه میراث فرهنگی گرچه به عنوان مجموعه‌ای از دارایی‌های یک محدوده، یا کشور محسوب می‌شود، اما در چند دهه اخیر دیدگاه‌های جدیدی از سوی سازمان ملل مطرح شده که این حوزه را در زمره دارایی‌های جهانی دانسته و هر گونه آسیب به مؤلفه‌های آن را به منزله در خطر افتادن دارایی‌های بین‌المللی برشمرده است. در سال ۱۹۷۲ توسط این سازمان، کنوانسیون میراث جهانی به تصویب رسید که هدف اصلی این کنوانسیون شناسایی، حفاظت و معرفی محدوده‌های این حوزه خصوصاً محدوده میراث برجسته جهانی به مردم و نسل‌های آتی در جهت حفظ آنها است.

در دهه اخیر یکپارچه‌سازی مؤلفه‌های مدیریت میراث جهانی یکی از مهمترین فعالیت‌های این کنوانسیون به شمار می‌رود. این امر در حصول پایه مشترک برای برنامه‌ریزی‌ها و سیاست‌گذاری کشورها در خصوص حفظ و نگهداری محدوده‌های این حوزه و همچنین منطبق نمودن این برنامه‌ها با اهداف کنوانسیون، از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. با توجه به توصیه‌های روزافزون کاربرد مدیریت بر پایه اطلاعات در این حوزه، حجم بالای اطلاعات و خصوصاً تعدد پایگاه‌های گردآورنده اطلاعات، نیاز به یکسان‌سازی مؤلفه‌های اصلی آنها ضروری بوده که این امر ارائه تعاریفی جامع و مانع، به صورت استاندارد و یکسان برای آنها را طلب می‌کند. مجموعه فعالیت‌ها در این راستا از قبیل لزوم ارائه این تعاریف، منجر به تأسیس مرکزی در سال ۱۹۹۲ با مشاوره مرکز بین‌المللی مطالعات حفظ و مرمت اموال فرهنگی (ICCROM)، شورای بین‌المللی بناهای تاریخی (ICOMOS) و اتحادیه بین‌المللی حفاظت از طبیعت (IUCN) شد. به پیوست مفاهیم و تعاریف حوزه میراث فرهنگی بر اساس آخرین تعاریف ارائه شده از طرف مرکز میراث جهانی در سال ۲۰۱۲ اختصاص داده شده است.

تعاریف و مفاهیم حوزه میراث فرهنگی

• میراث فرهنگی

زیرمجموعه‌ای از میراث ملی که در شکل‌گیری و ایجاد آنها عامل انسان نقش اساسی داشته و منشأ اصلی خلق آنها عواملی غیر از طبیعت صرف می‌باشد. مطابق توصیه‌های موجود سازمان ملل این مجموعه شامل دو گروه میراث فرهنگی ملموس و میراث فرهنگی ناملموس می‌شود.

• آثار

زیرمجموعه‌ای از میراث فرهنگی ملموس اعم از منقول و غیرمنقول که مشتمل بر کارهای فاخر معماری، آثار انسان ساخت (ابنیه، تپه‌ها و محوطه‌ها، گورستان‌ها، وسایل و ابزار موردنیاز زندگی و...) کتیبه‌های باستانی، اشیای باستانی، اشیای با ارزش از لحاظ باستان‌شناسی، نقاشی‌های یادمانی و فارغ از زمان، مجسمه‌های یادمانی و فارغ از زمان، مکتوبات فاخر و دیگر مواردی از این دست که از لحاظ تاریخی، هنری یا علمی دارای اهمیت و ارزش ویژه هستند.

• میراث فرهنگی ملموس

زیرمجموعه‌ای از میراث فرهنگی که موجودیت شی‌ای داشته، فضایی خاص خود را اشغال کرده و قابلیت دیدار به صورت عینی را داشته باشد. مطابق توصیه‌ها و تعاریف کنوانسیون میراث جهانی این مجموعه به سه گروه آثار، بناهای گروهی و محوطه‌ها تقسیم می‌شود. لازم به ذکر است معمولاً لغت ملموس در این واژه حذف شده و منظور از میراث فرهنگی به صورت مرسوم میراث فرهنگی ملموس است.

• طبقه‌بندی میراث فرهنگی ملموس

میراث فرهنگی ملموس معمولاً به دو گروه منقول و غیرمنقول طبقه‌بندی می‌شوند. میراث فرهنگی منقول به مواردی اشاره دارد که امکان حمل و جابه‌جایی آن‌ها از نقطه‌ای به نقطه دیگر وجود دارد. با توجه به ماهیت و ساختار میراث فرهنگی غیرمنقول تعبیر حمل و نقل برای آن‌ها معنا نداشته و جابه‌جایی آن‌ها امکان‌پذیر نیست.

• تعریف میراث فرهنگی ناملموس

میراث فرهنگی ناملموس: بر اساس بند ۱ ماده ۲ کنوانسیون حراست از میراث فرهنگی ناملموس مصوب ۲۰۰۳ یونسکو، عبارت "میراث فرهنگی ناملموس" به معنی رفتارها، نمادها، بیان‌ها، دانش‌ها، مهارت‌ها، هنرها و نیز صنایع دستی و فضاهای فرهنگی وابسته به آنهاست که جوامع، گروه‌ها و در برخی موارد افراد، آنان را به‌عنوان بخشی از میراث فرهنگی خود می‌شناسند. این میراث فرهنگی ناملموس که از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شوند، پیوسته توسط جوامع و گروه‌ها در پاسخ به محیط، تعامل با طبیعت و تاریخشان بازآفرینی می‌شود و حس هویت و تداوم را برایشان به ارمغان می‌آورد و بدین ترتیب احترام به تنوع فرهنگی و خلاقیت بشری را ترویج می‌کند.

میراث فرهنگی ناملموس در زمینه‌های زیر جلوه‌گر می‌شود:

(الف) سنت‌ها و نمادهای شفاهی شامل زبان به عنوان محمل میراث فرهنگی ناملموس: حوزه سنت‌های شفاهی و تجلیات زبانی شامل محدوده وسیعی از شکل‌های گفتاری از جمله: تمثیل‌ها، معماها، حکایت‌ها، اشعار کودکانه، افسانه‌ها، اساطیر، آوازها و سرودهای حماسی، اشعار، دعا و نماز، سرود، تصنیف‌ها و نغمات، اجراهای دراماتیک و اینگونه موارد است.

(ب) هنرهای اجرایی: گستره هنرهای اجرایی، از موسیقی آوازی و سازی، رقص‌های آیینی و محلی و نمایش تا پانتومیم و نظم‌خوانی و فراتر از آن را شامل می‌شود. این هنرها درون خود نیز عناصر متعدد فرهنگی را دربردارند که منعکس‌کننده خلاقیت بشری هستند.

(ج) رسوم اجتماعی، مراسم مذهبی و جشن‌ها: رسوم اجتماعی، آیین‌ها و جشن‌ها، فعالیت‌های معمول و متعارفی هستند که با سهیم کردن و مشارکت اکثر اعضای جامعه، تحرک و پویایی جوامع و گروه‌ها را موجب می‌شوند.

(د) دانش‌ها و رفتارهای وابسته به طبیعت و کیهان: شامل دانش‌ها، روش‌ها، مهارت‌ها، فعالیت‌ها و تجلیاتی است که توسط جوامع در تعامل با محیط طبیعی شکل می‌گیرد مانند: دانش‌های مربوط به کشاورزی و آبیاری، دانش‌های مربوط به دامداری، پرورش طیور و نوغان‌داری، دانش‌های مربوط به شکار و ماهی‌گیری، دانشگاه شماری و ستاره‌شناسی، دانش فن و بهره‌برداری از منابع طبیعی، دانش پزشکی عامه، دانش سنجش و اندازه‌گیری، دانش فنون بومی و سنتی (خوراک، پوشاک، مسکن، معماری و...)، دانش شیوه‌های عرضه و توزیع، دانش مربوط به مدیریت سنتی، دانش مربوط به جانوران و گیاهان محلی، نظام طب سنتی، کیهان‌شناسی و اینگونه موارد را شامل می‌شود.

(ه) مهارت در هنرهای دستی و سنتی: مهارت‌های سنتی، عناصر متعددی مانند: ابزار، لباس، جواهرات، پوشاک و اشیاء مربوط به جشن‌ها و هنرهای نمایشی، ظروف، هنرهای تزئینی و اشیاء آیینی، آلات موسیقی، ابزار و وسایل خانگی، اسباب‌بازی برای سرگرمی و یا آموزش و ... را دربر می‌گیرد.

• ویژگی‌های میراث ناملموس

(الف) سنتی، معاصر و در عین حال زنده: میراث فرهنگی ناملموس صرفاً نشان‌دهنده سنت‌های به ارث رسیده از گذشته نیست، بلکه مراسم و آیین‌های معاصر روستایی و شهری نیز با همه تنوع فرهنگی خاص خود که در آن گروه‌های فرهنگی گوناگون مشارکت دارند، در زمره میراث فرهنگی ناملموس قرار می‌گیرند.

(ب) هویت‌بخش، فراگیر و جامع: میراث فرهنگی ناملموس باعث همبستگی اجتماعی و هویتی است که سبب می‌شود افراد احساس کنند عضوی از یک گروه یا گروه‌های مختلف هستند و در کل عضوی از یک جامعه

بزرگ‌تر هستند. حس هویت و استمرار در افراد ایجاد نموده و پلی هستند که گذشته بشر را از طریق حال به آینده متصل می‌کنند.

(ج) نماینده و معرف: میراث فرهنگی ناملموس دارای ارزش انحصاری یا استثنایی است و به همین خاطر صرفاً به‌عنوان یک کالای فرهنگی ارزش‌گذاری نمی‌شود. میراث فرهنگی ناملموس بر مبنای بنیان‌هایش در اجتماع پیشرفت می‌کند و به افرادی بستگی دارد که دانش‌شان از سنت‌ها، مهارت‌ها و آداب و رسوم به بقیه جامعه و از نسلی به نسل دیگر یا از اجتماعی به اجتماع دیگر منتقل می‌شود.

(د) جامعه محور: میراث فرهنگی ناملموس تنها زمانی میراث خوانده می‌شود که نزد اجتماع، گروه یا افرادی که آن را ایجاد، حفظ و منتقل می‌کنند معتبر باشد، در غیر اینصورت هیچ‌کس نمی‌تواند تصمیم بگیرد که یک تجلی یا شیوه عمل معین جزئی از میراث آنان است.

• معرفی کنوانسیون ۲۰۰۳ در خصوص میراث ناملموس

«کنوانسیون حراست/ پاسداری از میراث فرهنگی ناملموس» با توجه به اهمیت میراث فرهنگی ناملموس به عنوان عامل اصلی تنوع فرهنگی و ضامن توسعه پایدار و نظر به ایفای نقش کلیدی جوامع، به‌ویژه جوامع بومی، گروه‌ها و (در برخی موارد) افراد در تولید، حراست، نگهداری و بازآفرینی میراث ناملموس که منجر به غنای تنوع فرهنگی و خلاقیت بشری می‌شود، همچنین لزوم آگاهی‌افزایی درباره اهمیت میراث فرهنگی ناملموس و حراست از آن به خصوص نسل‌های جوان‌تر و در نظر گرفتن نقش ارزنده میراث فرهنگی ناملموس به عنوان یکی از عوامل نزدیک‌تر کردن انسان‌ها به یکدیگر و تضمین تبادل و درک متقابل در میان آن‌ها و اهداف دیگر در این خصوص، در سال ۲۰۰۳ توسط یونسکو تصویب شد.

• سامانه مدیریت میراث فرهنگی ناملموس

مدیریت میراث ناملموس با پاسداری از این میراث تعریف می‌شود. پاسداری از میراث ناملموس یعنی انجام اقداماتی در جهت تضمین بقاء، استمرار و انتقال میراث فرهنگی ناملموس با مشارکت و مدیریت حاملان، عاملان و مجریان این میراث در جوامع محلی به نسل‌های بعدی و جوانترهاست. مقوله پاسداری شامل پژوهش، شناسایی، مستندنگاری، توسعه و ترویج، انتقال و آموزش از طریق آموزش رسمی و غیررسمی و نیز احیای جنبه‌های متنوع این میراث است. پژوهش، شناسایی و مستندنگاری شامل همه اقدامات جهت شناسایی نموده‌های گوناگون میراث ناملموس، مستندسازی آنها و پژوهش‌های میدانی و ... با مشارکت جوامع حامل و مجری این میراث ناملموس است. فهرست‌برداری پس از شناسایی، نموده‌های گوناگون میراث ناملموس به انواع روش‌های بومی، سنتی و اداری ... فهرست‌برداری، سیاهه‌برداری، ثبت و ضبط می‌شود. ثبت در فهرست‌های ملی پس از فهرست‌برداری و سیاهه‌برداری، نسبت به ثبت این میراث در پرونده‌های مربوطه در فهرست‌های ملی، منطقه‌ای و استانی اقدام لازم صورت می‌گیرد.

• توسعه و ترویج

میراث ناملموس چه در فهرست‌های مربوطه ثبت بشود یا نشود، همه اقدامات لازم در خصوص معرفی، توسعه دانش، مهارت، هنر و آیین و ... از طریق برگزاری همایش، نمایشگاه، برگزاری اجرا و چاپ و انتشار کتاب و مقاله و تهیه فیلم و ... باید صورت پذیرد.

• آموزش و انتقال

میراث ناملموس چه در فهرست‌های مربوطه ثبت بشود یا نشود، همه اقدامات لازم در خصوص آموزش و انتقال آن به نسل‌های بعدی و جوانتر از طریق آموزش رسمی و غیررسمی باید صورت پذیرد. این اقدامات شامل توسعه آموزش محلی و سنتی استاد شاگردی، تدوین برنامه‌ها و مواد آموزشی برای همه سطوح آموزشی، برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای علاقه‌مندان و ... است.

• مفاخر حامل میراث فرهنگی ناملموس

بسیاری از بیان‌ها و ادبیات شفاهی، هنرهای اجرایی، آیین‌ها و مراسم اجتماعی، دانش و مهارت‌های سنتی، صنعت و کسب و کار سنتی و... به علت تعداد در حال کاهش حاملان و مجریان این مهارت‌ها، بی‌علاقگی رو به افزایش جوانان و نیز کمبود بودجه در خطر نابودی هستند. یکی از موثرترین راه‌ها برای پاسداری پایدار از این میراث، شناسایی، معرفی، تکریم حاملان و مجریان این میراث و همچنین انجام اقدامات لازم درخصوص مستندنگاری، توسعه و ترویج و نیز انتقال فعالیت، دانش، مهارت و هنرهابه نسل‌های بعدی با مشارکت جوامع محلی است.

• احیاء

برخی از مظاهر میراث ناملموس، در حال حاضر اجرا نمی‌شود اما جوامع، گروه‌ها و در برخی موارد افراد، آن عنصر را بخشی از هویت تاریخی، فرهنگی و اجتماعی خود می‌دانند. در این صورت این عنصر با شناسایی، معرفی و اجرای برنامه‌های مدیریتی پاسدارانه (بخش دولتی، خصوصی و ...) با مشارکت جوامع باید احیا و مجدداً اجرا شود تا به حیات خود ادامه دهد.

• میراث طبیعی

زیرمجموعه‌ای از میراث ملی که عوامل طبیعی در ایجاد آن‌ها نقش اساسی داشته و دارای ویژگی‌های خاص و برجسته طبیعی و منحصر به فرد یا نادر باشند. مطابق توصیه‌ها و تعاریف کنوانسیون میراث جهانی این مجموعه به دو گروه ساختارهای طبیعی و محوطه‌های طبیعی تقسیم می‌شود. منظور از میراث طبیعی مذکور در تبصره ماده ۲ قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، محدوده‌های جغرافیایی طبیعی و مناطق خاصی از کشور است که به علت کیفیت ویژه فیزیکی و زیست‌شناسی یا مناظر و چشم‌اندازهای طبیعی زیبا و کم نظیر یا محوطه‌های طبیعی تاریخی و نیز پدیده‌ها و نمونه‌های ارزشمند گیاهی و جانوری و زیستگاه‌های آن‌ها تعیین و تحت حفاظت و بهره‌برداری پایدار قرار می‌گیرند. به منظور تعریف میراث‌های طبیعی موضوع ماده ۲ قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، ضمن بررسی تعریف کنوانسیون حمایت از میراث فرهنگی و طبیعی جهان (۱۹۷۲) و تطبیق آن با مفاد طبقه‌بندی اتحادیه جهانی حفظ طبیعت (IUCN) از میراث‌های فوق و با استناد به مواد قانونی ۲، ۳، ۴ و ۵ آیین‌نامه اجرایی قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست و به لحاظ داشتن خلأهای موجود در سطح ملی در شناسایی و میراث‌های طبیعی کشور (با استناد به مفاد ماده ۲ قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری) به شرح زیر قابل توصیف و تعریف می‌باشد.

ماده ۱- منظور از میراث طبیعی مذکور در تبصره ماده ۲ قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، محدوده‌های جغرافیایی طبیعی و مناطق خاصی از کشور است که به علت کیفیت ویژه فیزیکی و زیست‌شناسی یا مناظر و چشم‌اندازهای طبیعی زیبا و کم نظیر یا محوطه‌های طبیعی-تاریخی و نیز پدیده‌ها و نمونه‌های ارزشمند گیاهی و جانوری و زیستگاه‌های آنها تعیین و تحت حفاظت و بهره‌برداری پایدار قرار می‌گیرد.

ماده ۲- میراث‌های طبیعی موضوع این آیین‌نامه شامل موارد زیر می‌باشد:

الف- مناظر طبیعی و عوارض بدیع جغرافیایی غیرحفاظت شده.

ب- بقایای دیرین شناختی انسانی و محوطه‌های حاصل از تعامل فیزیکی و فرهنگی انسان و طبیعت.

ج- مناطق مذکور در بند الف ماده (۳) قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست از قبیل آثار طبیعی و سایر مناطق تحت حفاظت.

د- آثار و بقایای دیرین شناختی جانوری و گیاهی

ساختار و الگوی شناسایی، ثبت و حفاظت آثار به شرح ذیل می‌باشد:

- برای شناسایی و ثبت میراث طبیعی در سطح جهانی، مفاد کنوانسیون حمایت از میراث فرهنگی و طبیعی جهان (۱۹۷۲) و معیارهای ثبت جهانی میراث طبیعی در یونسکو و ضوابط حفاظت و مدیریت (IUCN: اتحادیه جهانی حفاظت از طبیعت) بکار گرفته می‌شود.

- به منظور دستیابی به دیدگاه‌های فنی و تخصصی در جهت شناسایی بهتر محیط‌های طبیعی و مناطقی که تاکنون تحت عنوان هیچ یک از مناطق معرف به ثبت نرسیده‌اند. جهت تحقق اهداف مندرج در طبقه‌بندی و تدوین ساختار پرونده‌های ثبتی میراث طبیعی کشور ضمن مراجعه حضوری با متخصصین، صاحب‌نظران و کارشناسان زنده ملی، از طریق استفاده از خدمات الکترونیک و با برقراری ارتباط با کارشناسان بین‌المللی اقدام و پس از جمع‌بندی چارچوب قابل استناد و استفاده‌ای تهیه شده که در گزارش نهایی ارائه می‌گردد.

- طبقه‌بندی آثار طبیعی در سطح ملی و جهانی با توجه به شرایط خاص اکولوژیکی و ساختار زمین‌شناختی، دارای تنوع بی‌نظیری از مجموعه عواملی است که می‌تواند تحت عنوان میراث‌های طبیعی شناسایی و مورد حمایت قرار گیرند. میراث طبیعی کشور در دو سطح (۱) زنده و (۲) غیر زنده قابل تأمل است که پدیده‌های زنده شامل نمونه‌های نادر گیاهی اندمیک و درختان دیرزیست بوده و پدیده‌های غیر زنده (زیستگاه) نیز در قالب اشکال و مناظر کم نظیر و کیفیت ویژه طبیعی و نیز رویش‌گاه‌های گیاهان خاص درسه طبقه خشکی، آبی و ترکیبی می‌باشد.

• مصادیق میراث طبیعی

(الف) مناظر طبیعی و عوارض بدیع جغرافیایی غیرحفاظت شده (شامل):

۱. مناظر طبیعی

به منظری که از جهت زیبایی شناختی طبیعی دارای شرایط ویژه‌ای به لحاظ پوشش گیاهی، شرایط پستی و بلندی و دیگر عوارض طبیعی بوده و ساخته دست انسان نیست یا به محدوده‌ای از منابع طبیعی کشور اعم از جنگل، مرتع، دشت، آب و کوهستان و... اتلاق می‌شود که جذابیت طبیعی قابل قبول را دارا باشد.

شاخص‌هایی که برای ثبت یک منظر مد نظر است عبارتند از:

۱. تنوع عناصر تشکیل دهنده منظر: الف: تنوع رنگ؛ ب: تنوع پوشش گیاهی؛ ج: خاک؛ د: وجود صخره‌های سنگی؛ ه: نورگیری؛ و: آب؛ ز: تنوع چشم‌انداز؛
۲. میدان، زاویه و فاصله دید؛
۳. تنوع ارتفاعی عناصر زمین و وجود ویژگی شگفت‌انگیز در آن منظر؛
۴. فیزیوگرافی (شیب، جهت و ارتفاع از سطح دریا)؛
۵. درصد تاج پوشش و فرم قابل توجه و منحصر به فرد آن؛
۶. شکنندگی و حساسیت منظر؛
۷. قابلیت جذب گردشگر؛
۸. نادر و منحصر به فرد بودن؛
۹. کمترین دخالت انسانی (داشتن کمترین نرخ آسیب‌پذیری)؛
۱۰. بکر بودن منظر؛
۱۱. داشتن تنوع زیستی؛
۱۲. داشتن وسعت کافی برای حفاظت؛
۱۳. وجود امکانات دسترسی به اثر؛

۲. عوارض بدیع جغرافیایی

به مناطق و اشکالی گفته می‌شود که در مقیاس محلی خود منحصر به فرد و دارای ماهیت طبیعی مانند ژئوپارک، گنبد‌های نمکی، جزایر، کله‌ت‌های کوبیری، گل‌فشان‌ها و کوه دماوند (نقاط برجسته ملی) است.

۳. پدیده زیستی خاص

گونه، مناطق یا زیستگاه خاص که به علت شرایط ویژه اکولوژیکی، رویشگاهی و اقلیمی دارای یک خاصیت منحصر به فرد می‌باشد. مثل درختان دیرزیست، جنگل مانگرو، گونه‌های اندمیک، مناطق بکر جنگلی و غیره ...

۳-۱- درختان کهنسال

در اکوسیستمی که شرایط طبیعی بر آن حکمفرماست برخی گونه‌های درختی به دلایل اکولوژیکی، ژنتیکی یا فیزیولوژیکی دارای طول عمر بیشتری نسبت به گونه‌های مشابه یا سایر گونه‌ها بوده و توانسته‌اند در مقابل انواع تنش‌های محیطی (به علت قابلیت زیستن طولانی که به سرشت گونه بستگی دارد) به سنین بالا رسیده و رشد طبیعی سالیانه آنها هنوز ادامه داشته و زنده هستند. نکته قابل توجه اینکه درختان دیرزیست و کهن، گنجینه‌های علمی فرهنگی و تاریخی هر منطقه و کشوری محسوب شده و به عنوان یکی از شاخص‌های مهم اکوسیستم‌های طبیعی و مصنوعی به شمار می‌آیند.

گیاهان به طور کلی دارای یک دیرزیستی بیولوژیک هستند و بر اساس این دیرزیستی با اصطلاحات گیاهان یک ساله، دوساله و دائمی روبه‌رو هستیم. در بین گیاهان دائمی، درختان دیرزیست مفهومی مشخص‌تر دارند و گونه‌های مختلف درختی بر اساس سرشت خود دیرزیستی متفاوتی را دارا می‌باشند. معمولاً درختان سریع‌الرشد سن دیرزیستی کوتاه‌تری نسبت به درختان کند رشد دارند و همچنین درختان سوزنی برگ از سن دیرزیستی بالاتری نسبت به پهن‌برگان برخوردارند. سن دیرزیستی در درختان عبارت از میانگین مدت زمانی از عمر آنها که طی این مدت بدون بروز درون پوسیدگی به عمر خود ادامه می‌دهند. به عبارت دیگر زمان شروع درون پوسیدگی در درختان، سن دیرزیستی آنها خواهد بود.

سن کهنسالی در درختان سنی فراتر از سن دیرزیستی است. درختان عموماً پس از طی سن دیرزیستی خود و شروع درون پوسیدگی در آنها در مدتی که معمولاً بیش از دو برابر سن دیرزیستی آنها نخواهد بود از بین می‌روند. از بین درختانی که به مرحله دیرزیستی می‌رسند معدودی از آنها تحت تاثیر دو عامل محیطی و ژنتیکی عمری بسیار طولانی می‌یابند. سن بسیاری از درختان کهنسال بیش از ۵ برابر سن دیرزیستی آنهاست. در سروها سن دیرزیستی حدود ۵۰۰ سال است در حالی که درختان کهنسال آن گاهی تا ۲۵۰۰ سال سن دارند. عمر دیرزیستی گونه «ارس» حدود ۶۰۰ تا ۷۰۰ سال است و پایه‌های فراوانی از آن وجود دارد که حدود ۳۰۰۰ سال سن دارند. در درختان سریع‌الرشد مثل «تبریزی» معمولاً سن دیرزیستی آنها ۵۰ الی ۷۰ سال است در حالی که موردی از آن وجود دارد که بیش از ۳۰۰ سال سن دارد. حداقل سن برای کهنسالی در گونه‌های مختلف متفاوت بوده که برخی از آنها به شرح زیر خواهد بود: «پده و سپیدار» ۱۰۰ سال، «کهور، گز، توت، لول و نارون» ۲۵۰ سال، «زبان گنجشک، گردو، بلوط بلندمازو و چنار» ۳۰۰ سال، «نارشیطان، بنه، داغداغان و گونه‌های بلوط زاگرس» ۴۰۰ سال، «سروها (سرو تبری، زرین)» ۵۰۰ سال، «ارس» ۶۰۰ سال، «شمشاد» ۳۰۰-۴۰۰ سال، «آزادو بلوط‌آوری» ۵۰۰ سال، «کیکم» ۳۰۰ سال.

۳-۲- جنگل‌های کهنسال

به طور کلی گیاهان تحت تأثیر دو عامل بیرونی (اکولوژی) و درونی (ژنتیک) می‌باشند. محققان دو شکل با این پدیده روبه‌رو هستند. در موارد نادری مزوکلیما و میکروکلیماهای خاص (شرایط اکولوژی خاص) باعث می‌شود که همه گیاهان چه به صورت خالص یا آمیخته فنوتیپ معینی را معرفی کنند. سنگ‌های مادری، عناصر تشکیل‌دهنده خاک، بافت بیولوژیک بستر، آب زیرزمینی و سطحی، ارتفاع از سطح دریا، جهت دامنه، تغییرات کمی و کیفی تابش نور و... سبب پدیدار شدن شرایط اکولوژیک خاص می‌شوند تا در نتیجه همسویی یک یا چندین عامل، شرایط پایداری طولانی مدت در درختان یک منطقه بروز کند. در مواردی نیز عامل درونی به صورت حضور یک یا چند ژن می‌تواند توانایی تحمل یک گونه را در مقابل تنش‌های محیطی تا جایی بالا برد که پایه‌های آن بتوانند در یک منطقه با فراوانی زیاد عمر طولانی داشته باشند. در یک منطقه جنگلی زمانی که تعداد فراوانی از پایه‌ها به سنی بیش از دو برابر سن دیرزیستی خود برسند و ۵۰ درصد حجم موجودی سرپای جنگل از این پایه‌ها باشد به این منطقه، جنگل کهنسال اطلاق می‌شود. امروزه در جنگل‌های مدرن جنگل کهن به جنگل‌های حفاظتی چند صد ساله اطلاق می‌شود که طی یک رقابت طبیعی مقاوم‌ترین گونه به حیات خود ادامه می‌دهند و از نظر ژنتیکی حایز اهمیت می‌باشند.

۳-۳- گونه گیاهی اندمیک

به گونه‌های گیاهی که متعلق به یک منطقه خاص یا محدود به یک منطقه جغرافیایی بوده و به‌طور طبیعی در

جای دیگر وجود نداشته و ارزش حفاظت دارند، گفته می‌شود، مانند درخت انجیلی، لیلکی و سفید پلت.

ب) بقایای دیرین شناختی انسانی و محوطه‌های حاصل از تعامل فیزیکی و فرهنگی انسان و طبیعت

۱. تحول و سیر تکامل زیستی

به روند رویش یا گسترشی که با تحول و دگرگونی همراه باشد تکامل گفته می‌شود. این واژه بیشتر در پیوند با تکاملی زیستی به کار می‌رود که در نتیجه تغییر بسامد یک عامل و در پی انتخاب طبیعی در طی یک دوره زمانی طولانی پدید می‌آید. بنابراین روند تغییر و تحول موجودات زنده نوعی سازگاری نسبت به تغییر عوامل محیطی و زیستی در طی زمان است. که به این فرآیند، سیر یا روند تکاملی زیستی گفته می‌شود، مثل غارهایی با دیواره‌های نقاشی شده یا وسایل کشف شده در کاوش باستان‌شناسی (شهر سوخته).

۲. پدیده‌های زمین‌شناسی ایران

در طی زمان‌های گذشته تا حال جنبش‌های کوهزایی و پدیده‌های آتشفشانی (فوران‌های آتشفشانی) ناشی از برخورد صفحات پوسته زمین منجر به تغییر شرایط زمین شده که بررسی سیر این تغییرات از جهت زمانی و مکانی (وقوع در ایران)، تاریخ زمین‌شناسی ایران گفته می‌شود، مثل قله دماوند، سهند، تفتان، سبلان و کویرهای مرکزی ایران و ...

۳. سیمای طبیعی - فرهنگی سرزمین

یادمان‌های فرهنگی که بیانگر سیر تعامل انسان و طبیعت است به چند گروه تقسیم می‌شود:

الف) باغ‌های گیاهشناسی

ب) روستاهای خاص حاصل از تعامل انسان و طبیعت نظیر ماسوله، کندوان و ...

ج) سایر

تقسیمات مناطق رویشی ایران

۱. مناطق هیرکانی (جنگل‌های شمال، جنگل شمشاد و جنگل ارسباران)؛

۲. مناطق مدیترانه‌ای (جنگل‌های زرین)؛

۳. مناطق ایرانی-تورانی (جنگل‌های بلوط زاگرس، جنگل‌های پسته، جنگل‌های کویری، استپ‌ها و بیابان‌های کم‌درخت، بوته‌زار، تاغ‌زارها، گون‌زارها، گززارهای طبیعی، جنگل‌های سروکوهی، جوامع بنه و بادام، جوامع ارس، جامعه سماق و جامعه خنجک)؛

۴. مناطق صحارا سندی (جنگل‌های مانگرو و جنگل‌های گرمسیری)؛

۵. مناطق سودان-دکانی (جامعه کنار، جامعه گز شاهی، جوامع خرزهره، کلیر، اشوارک، کهور، اکاسیا، شیشم زار، گبر، کرت، پرخزار، توج‌زار، چوج‌زار، جوامع حرا و چنندل و ...).

معیارهای شناسایی و تشخیص میراث‌های طبیعی

معیارهای طبیعی موضوع قانون تشکیل سازمان میراث‌فرهنگی و گردشگری به عنوان بخشی از منابع طبیعی قابل تجدیدپذیر و جزیی از اکوسیستم‌های ویژه که باید با هدف حفاظت و استفاده پایدار به ویژه اهداف گردشگری طبیعی مورد شناسایی و تحت مدیریت قرار گیرد، تابع معیارهایی است که در این قسمت بدو معیارهای شناسایی و تشخیص و سپس معیارهای حفاظتی و مدیریتی ارائه می‌شود.

۱. معیارهای ثبت آثار طبیعی

جهت تعیین مناطقی تحت عنوان میراث طبیعی شاخص‌ها و معیارهایی باید مد نظر قرار گیرد که باید هر اثر طبیعی حداقل یکی از این ویژگی‌ها را داشته باشد:

۱. رویشگاه نادر پوشش گیاهی؛

۱. درخت کهنسال که بر اساس دستورالعمل حداقل سن و قطر جدول پیوستی شماره ۳ را داشته باشد؛
۲. چشم‌انداز بدیع و بی‌نظیر جغرافیایی؛
۳. داشتن تنوع زیستی منحصر به فرد؛
۴. وجود گونه‌های موجود در لیست IUCN؛
۵. مناطقی که نقش مهمی در حیات گیاهی دارند؛
۶. تنوع ارتفاعی عناصر زمین و وجود ویژگی شگفت‌انگیز در آن منظر.

۲. اولویت‌های آثار برای ثبت در شرایط مشابه

- در شرایط مشابه داشتن حداقل این شاخص‌ها برای هر اثر اولویت اثر را برای ثبت در فهرست آثار طبیعی مشخص می‌کند که عبارتند از:
۱. داشتن تنوع زیستی مناسب؛
  ۲. داشتن چشم‌اندازها و جذابیت‌های بصری؛
  ۳. وجود حداقل یک گونه گیاهی خاص بومی؛
  ۴. داشتن جذابیت و امکانات گردشگری کافی یا شرایط ایجاد آن؛
  ۵. حمایت جوامع محلی؛
  ۶. داشتن کمترین دخالت انسانی از قبیل چرای دام و بهره‌برداری از معادن؛
  ۷. برخورداری از ضرایب با آسیب‌پذیری کمتر؛
  ۸. مستثنیات موجود در محدوده اثر حداقل باشد؛
  ۹. داشتن وسعت مناسب و کافی برای حفاظت؛
  ۱۰. دخالت نکردن یا اثرگذاری سایر دستگاه‌ها و نهادها؛
  ۱۱. خارج بودن از حریم‌های قانونی حفاظتی یا تأیید دستگاه‌های دولتی؛
  ۱۲. وجود امکانات دسترسی و راه‌های جانبی مناسب؛
  ۱۳. وجود بالقوه شرایط حفاظتی مناسب و استقرار پست‌های حفاظتی؛
  ۱۴. وجود سایر اولویت‌های حفاظتی در سازمان مانند وجود یک یا چند اثر و میراث فرهنگی.

• قوانین در حوزه میراث طبیعی

تبصره ماده ۲ قانون تشکیل میراث فرهنگی و گردشگری مصوب سال ۱۳۸۲

سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مکلف است به‌منظور هماهنگی در چگونگی امکان بهره‌گیری از میراث‌های طبیعی کشور و اجرای تعهدات مطروحه در کنوانسیون حفاظت میراث فرهنگی و طبیعی جهان نسبت به تدوین آیین‌نامه‌ای با پیشنهاد مشترک سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و سازمان حفاظت محیط زیست اقدام کند. آیین‌نامه اجرایی تبصره ماده ۲ قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری (سازمان میراث فرهنگی و گردشگری - سازمان حفاظت محیط زیست - وزارت جهاد کشاورزی)

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۴/۴/۲۱ بنا به پیشنهاد شماره ۷۸۶-۸۴۲/۱ مورخ ۱۳۸۴/۱/۳۱ سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و به استناد تبصره ماده (۲) قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری (مصوب ۱۳۸۲) آیین‌نامه اجرایی تبصره ماده یاد شده را به شرح تصویب کرد.

ماده ۱- منظور از میراث طبیعی مذکور در تبصره ماده ۲ قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، محدوده‌های جغرافیایی طبیعی و مناطق خاصی از کشور است که به علت کیفیت ویژه فیزیکی و زیست‌شناسی یا مناظر و چشم‌اندازهای طبیعی زیبا و کم‌نظیر یا محوطه طبیعی تاریخی و نیز پدیده‌ها و نمونه‌های ارزشمند گیاهی و جانوری و زیستگاه‌های آن‌ها تعیین و تحت حفاظت و بهره‌برداری پایدار قرار می‌گیرد.

ماده ۲- میراث‌های طبیعی موضوع این آیین‌نامه شامل موارد زیر می‌باشد:

الف- مناظر طبیعی و عوارض بدیع جغرافیایی غیر حفاظت شده.

ب- بقایای دیرین ساختمانی و محوطه‌های حاصل از تعامل فیزیکی و فرهنگی انسان و طبیعت.

ج- مناطق مذکور در بندالف ماده(۳) قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست از قبیل آثار طبیعی و سایر مناطق تحت حفاظت.
د- آثار و بقایای دیرین شناختی جانوری و گیاهی.
ماده ۳- سازمان میراث فرهنگی و گردشگری نسبت به شناسایی، پژوهش، ثبت، تعیین حریم و ضوابط حفاظتی و بهره‌برداری میراث‌های موضوع بندهای الف و ب ماده (۲) این آیین‌نامه اقدام نموده و میراث‌های ثبت شده تحت مدیریت سازمان مذکور را می‌گیرد.
ماده ۴- مناطق و میراث‌های موضوع بندهای ج و د ماده(۲) این آیین‌نامه تحت اختیار و مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست قرار داشته و این سازمان همچنان وظایف محول شده و امور مربوط به تعیین و حفاظت و بهره‌برداری از آن‌ها را طبق مقررات مربوطه بر عهده دارد.
ماده ۵- دستورالعمل‌های بهره‌برداری پایدار از میراث‌های طبیعی کشور به طور مشترک به تصویب رؤسای سازمان‌های میراث فرهنگی و گردشگری، حفاظت محیط زیست و جنگل‌ها، مراتع و آب‌خیزداری کشور می‌رسد.
ماده ۶- سازمان حفاظت محیط زیست به عنوان نماینده دولت در محوطه‌ها و مناطق تحت مالکیت دولت و منابع ملی واقع در مناطق چهارگانه موضوع بندهای ج و د ماده (۲) این آیین‌نامه می‌باشد.
ماده ۷- ثبت آثار طبیعی کشور در فهرست میراث جهانی بر اساس مواد (۳) و (۴) این آیین‌نامه حسب مورد از سوی سازمان میراث فرهنگی و گردشگری یا سازمان حفاظت محیط زیست انجام خواهد شد.

• سامانه مدیریت میراث فرهنگی

به مجموعه‌ای از برنامه‌ها و فعالیت‌ها گفته می‌شود که با هدف تثبیت مؤلفه‌های اساسی، موثر بر حفظ و ارتقا سطح نگهداری میراث فرهنگی ملموس یا ناملموس و همچنین پایش، پیش‌بینی و جلوگیری از خطرات احتمالی برای آنها می‌باشد. این سیستم نیز به دو گروه سیستم مدیریت میراث فرهنگی ملموس و سیستم مدیریت میراث فرهنگی ناملموس تقسیم می‌شود. مطابق توصیه‌های کنوانسیون جهانی این فعالیت‌ها شامل شناسایی، حمایت، پاسداری، حفاظت، احیا، معرفی، انتقال به آیندگان، پایش و پیشگیری و پیگیری جرائم می‌گردد.

شناسایی

زیرمجموعه‌ای از سیستم مدیریت میراث فرهنگی (ملموس یا ناملموس) که مطابق تعاریف موجود مشتمل بر مطالعه، کشف، تعیین، تبیین، تدوین و ذخیره‌سازی مشخصات مربوط به عناصر و مؤلفه‌های مجموعه میراث ملی در هر یک از سطوح اعم از میراث فرهنگی ملموس و ناملموس، میراث طبیعی یا میراث ممزوج می‌باشد. این ذخیره‌سازی باید به گونه‌ای انجام پذیرد که مشخصات مذکور به صورت واحد فقط به عنصر یا مؤلفه مربوطه اشاره کرده و حالت انحصاری داشته باشد.

حریم

حریم محدوده‌ای است با ضابطه‌های قانونی برای حفظ اثر از راه پیوند آن با محیط که از سوی متولی اثر تاریخی تعیین می‌شود. هر موجودیتی از جمله اثر تاریخی دارای حریمی است که در وهله نخست ضامن بقای اوست، به این معنی که از یک سو بازدارنده و از سوی دیگر فراخواننده است. حریم از آن رو بازدارنده است که یکپارچگی و موجودیت اثر را حفظ و میزان آمیختن اثر را با دیگر موجودیت‌ها روشن می‌کند و از آن رو فراخواننده است که در پیوند با آنچه در محیط است، بودن خود را معنا می‌بخشد.

اگر بپذیریم که زندگی اثر را پیوندهایش با محیط میسر می‌کند و نسبت اثر با محیط از راه حریم قوام می‌یابد، حفاظت از اثر با حفظ حریم آن ممکن می‌شود. به این ترتیب شناخت حریم اثر برای حفظ پیوندهای آن با محیط از آغاز شکل‌گیری اثر تا لحظه توجه به آن، نخستین گام در فهم اثر و طرح احیای آن است. جبران پیوندهای از دست رفته و ترسیم طرح مطلوب برای آینده در تعیین حریم اثر تاریخی مهم‌ترین مرحله است.

حفاظت

زیرمجموعه‌ای از سیستم مدیریت میراث فرهنگی ملموس مشتمل بر فعالیت‌هایی به منظور عدم تغییر و حفظ

ویژگی‌ها و مؤلفه‌هایی که موضوع (مکان یا شیئی) مورد نظر بر اساس آنها، حالت منحصر به فرد پیدا کرده و زوال یا فقدان ویژگی‌های مذکور در آن به منزله آسیب به دارایی‌های ملی است. حفاظت از میراث فرهنگی ملموس به گروه‌های حفاظت فیزیکی، حفاظت شیمیایی و حفاظت بیولوژیکی و حفاظت از حریم تقسیم می‌شود. حفاظت فیزیکی برقراری شرایط امنیتی در مقابل خطرات انسانی و خطرات طبیعی، پیش‌بینی عوامل خطرزای فیزیکی و تمهیدات جلوگیری از آنها را شامل می‌شود. حفاظت شیمیایی جلوگیری از فرسایش یا تخریب در اثر عوامل و مواد شیمیایی، پیش‌بینی عوامل خطرزای شیمیایی و مقابله با آنها را در بر می‌گیرد. حفاظت بیولوژیکی جلوگیری از اثرات سوء میکروارگانیسم‌ها، گیاهان و حیوانات مضر و همچنین پیشگیری از ایجاد و تکثیر این موجودات را شامل می‌شود. حفاظت از حریم، جلوگیری از هرگونه تغییر، دخل و تصرف در حریم ثبت شده برای میراث ملموس که به صورت عام مرتبط با مکان‌های حائز اهمیت و به صورت خاص مرتبط با مؤلفه‌های بناهای گروهی و محوطه‌ها از میراث فرهنگی و مؤلفه‌های ساختارهای طبیعی و محوطه‌های طبیعی از میراث طبیعی است.

در معنای لغوی آکسفورد ایمن نگاه داشتن، محافظت از آسیب، تباهی یا زوال، نگهداری با دقت و حال معمولاً در وضعیت کنونی از شر نابودی و دگرگونی تعریف شده است.

حفاظت یک فعالیت فرهنگی، هنری، فنی و مهارتی بر مبنای مطالعات علمی و انسان‌شناسانه و نیز پژوهش روشمند است. در واقع واژه حفاظت مفهومی کلیدی دارد که حاکی از فرآیندهایی است که بر انواع عملیات لازم برای صیانت از میراث فرهنگی تلاش می‌کند. حیطة این قبیل عملیات ممکن است بسته به نوع میراث مربوط تغییر کند. از جمله اقداماتی که برای پایدار ماندن اثر صورت می‌گیرد می‌توان به وضع قوانین، گماردن نگهبان، حصار کشیدن، کارهای محافظتی، کارهای پیشگیرانه، انجام اقداماتی که از گسترش هرگونه تخریب، دستکاری، مداخلات فیزیکی و غیرفیزیکی و ضایعات جلوگیری می‌کند اشاره کرد. در واقع حفاظت تمامی اعمالی است که حیات میراث طبیعی و فرهنگی ما را طولانی‌تر می‌کند و هدفش نشان دادن پیام‌های انسانی و هنری است.

صیانت

زیرمجموعه‌ای از سیستم مدیریت میراث فرهنگی ناملموس مشتمل بر فعالیت‌هایی با هدف حصول اطمینان از باقی ماندن و حفظ موجودیت موضوع مورد نظر یا مؤلفه‌هایی که بر اساس آنها خصلت منحصر به فرد پیدا کرده و حذف یا تغییرات در آنها به منزله آسیب به دارایی‌های ملی است، در سطح عام و تأمین شرایط تداوم و ارتقای آگاهی‌های تخصصی در سطح خاص (علاقه‌مندان) به جهت حفظ مؤلفه‌های اصلی آن می‌باشد. صیانت امور نرم‌افزاری شامل قوانین و مقررات، دستورالعمل‌ها، راهنماها، آموزش، معرفی و ... را در بر می‌گیرد. (طبق ترجمه لغوی آکسفورد) پاسداری از خطر یا حمله، نگهبانی، محافظت و دفاع، این اصطلاح را در معنای کلی برای نشان دادن انواع عملیات گوناگون، از پشتیبانی گرفته تا مرمت به کار می‌برند که برای حفظ میراث همراه با اهتمام لازم است که در این راستا جهت امر صیانت عبارت دیگری با عنوان (حمایت) نیز دخیل بوده به جهت صیانت یک شیئی با محوطه میراثی در مضمون خودش لازم بوده که تأمین رویه‌های قانونی و اداری لازم به منظور فراهم آوردن شرایط محفوظ نگاه داشتن هر اثر است برشمرد.

نگهداری - حفاظت

زیرمجموعه‌ای از برنامه سامانه مدیریت میراث فرهنگی ملموس بوده که مشتمل بر فعالیت‌هایی است که تمرکز آنها بر تغییرات ویژگی‌ها و مؤلفه‌هایی که موضوع (مکان یا شیئی) مورد نظر بر اساس آنها خصلت منحصر به فرد پیدا کرده و این تغییرات به منزله آسیب به دارایی‌های ملی می‌باشد. نگهداری میراث ملموس به گروه‌های مرمت و استحکام-بخشی تقسیم می‌شود. مرمت شامل فعالیت‌هایی به منظور بازگردانی اثر آسیب دیده به حالت اولیه یا تبدیل اثر آسیب دیده به وضعیتی پایدار با تضمین تداوم زمانی قابل قبول بدون تغییر مؤلفه‌های اصلی اثر که بر اساس آنها حالت منحصر به فرد پیدا کرده است، می‌باشد. استحکام بخشی شامل مداخلات، اقدامات و تمهیداتی به منظور ایجاد وضعیتی پایدار برای اثر مورد نظر در شرایط قابل استفاده با تضمین تداوم زمانی قابل قبول بدون تغییر مؤلفه‌های اصلی اثر (گاهی در برخی موارد اقدامات و مداخلات جهت حفاظت از کاربری به جهت تجدید ساختار به مداخلات مجاز و مرمت‌های ... و سازه‌ای ... خواهد شد) که بر اساس آنها حالت منحصر به فرد پیدا کرده است، می‌باشد. این تمهیدات دربرگیرنده دو گروه مستقیم (بر روی اثر مورد نظر) و غیر مستقیم

(در محدوده اثر مورد نظر) است. نگهداری برای حفاظت نقش اساسی دارد و به مفهوم مراقبت حمایتی مستمر از ساختار و بستر یک مکان است و باید آنرا از دایره تعمیر تمیز داد. اهداف ضروری مراقبت باید در قالب همکاری همه متخصصان شایسته یا عامل بالقوه مشارکت از رشته‌های مختلف علمی بنا نهاده شود که شامل محافظت بنا و مرمت است که هر کدام به ترتیب اقداماتی برابر گسترش نیافتن بیماری و بررسی شروع به مطالعات و تحقیق و آزمایش بوده تا عملی در جهت به تأخیر انداختن یا حذف مسیر زوال آن باشد که در نگهداشت ارزش‌های شکلی و تاریخی یک اثر تلاش می‌کند و هرگونه مداخله و دخل و تصرف سیستم در اثر که هدف برپا داشتن، کفایت بخشیدن و ایستایی بخشیدن به آن و اساس ساختن خوانایی پیام اثر و انتقال تمامی آن به نسل آینده است که گاه از طریق مرمت تکمیلی و گاه آناسیتولوژی، برپایی و حذف اضافات بعدی صورت می‌پذیرد و کار استحکام‌بخشی تا آنجا که ممکن است به منظور محافظت از تمامی بخش‌های ارزشمند و حفظ حرمت بناهای کهن به محیط سنتی آن و پیوندهای محیط اطرافش براساس حفظ ارزش‌های هنری و سازهای و تاریخی صورت می‌گیرد و عملیاتی است که منطبق با تعریف محافظت و مرمت می‌باشد. شایان ذکر است نگهداشت ثابت و مستمر میراث اجازه خواهد داد که در دراز مدت از انجام هزینه‌های هنگفت برای عملیات مربوط به کیفیت بخشیدن به آثار جلوگیری شود.

احیا

زیرمجموعه‌ای از سامانه مدیریت میراث فرهنگی (ملموس یا ناملموس) مشتمل بر سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ها و فعالیت‌های بازسازی، نوسازی و تعمیرات اساسی موضوعی در شرایط غیرقابل استفاده، به منظور ایجاد شرایط پایدار برای ویژگی‌ها و مؤلفه‌هایی که موضوع مورد نظر بر اساس آنها حالت منحصر به فرد پیدا کرده و زوال یا فقدان ویژگی‌های مذکور در آن به منزله آسیب به دارایی‌های ملی است. این برنامه‌ها و اقدامات باید زمینه‌ساز استفاده و بهره‌برداری از این میراث فرهنگی را فراهم کنند. در واقع احیای فرآیند عملیات و اقدامات هدفمندی است که به منظور ارتقای سطح حفاظت، تضمین بقا و اعطای کاربری متناسب برای بهره‌برداری با حفظ اصالت و یکپارچگی آن برنامه‌ریزی، طراحی و اجرا می‌شود که به منظور پیشگیری از تخریب اثر و زوال ارزش‌های آن و حضور مجدد اثر در حیات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی معاصر انجام شود. احیا در معنای لغوی خود حیات بخشیدن دوباره به هر چیز، حیات و کارکرد تازه بخشیدن به یک چیز یا یک ناحیه تعریف می‌شود.

• میراث جهانی (میراث فرهنگی و طبیعی)

۱. آثار: ساخته‌های معماری، پیکره‌ها و نقاشی‌های باستانی، المان‌ها و ساختارهایی با طبیعت باستان‌شناسی، کتیبه‌ها، سکونتگاه‌های داخل غارها و ترکیبی از موارد فوق که از دیدگاه تاریخی، هنری یا علمی دارای ارزش جهانی باشند.

۲. مجموعه بناها: مجموعه‌ای از بناهای متصل یا جدا از هم، که به علت معماری‌شان، همگنی یا موقعیت چشم‌اندازشان، از دیدگاه تاریخی، هنری یا علمی دارای ارزش جهانی باشند.

۳. محوطه‌ها: ساخته‌های دست بشر یا سازه‌های توأمان انسان و طبیعت و مناطق دربرگیرنده سایت‌های باستان‌شناسی که از دیدگاه تاریخی، هنری، قوم‌شناسی و مردم‌شناسی دارای ارزش جهانی باشند.

مصداق میراث طبیعی عبارتند از:

ویژگی‌های طبیعی متشکل از ساختارهای فیزیکی و زیستی یا گروه‌هایی از این ساختارها که از دیدگاه هنری یا علمی دارای ارزش جهانی درخور توجه باشند. ساختارهای زمین‌شناسی و جغرافیای طبیعی یا مناطق محصور که زیستگاه گونه‌های جانوری و گیاهی هستند که از لحاظ علمی و حفاظتی دارای ارزش جهانی در خور توجه باشند. سایت‌های طبیعی یا مناطق محصور طبیعی که از دیدگاه علمی، حفاظتی و زیبایی طبیعی دارای ارزش جهانی در خور توجه باشند.

آثار توأمان فرهنگی و طبیعی

اگر آثار بخشی یا تمام مشخصاتی که برای آثار فرهنگی و طبیعی توصیف شد را به صورت توأمان داشته باشند،

به عنوان آثار توأمان فرهنگی و طبیعی شناخته می‌شوند.

مناظر فرهنگی

مناظر فرهنگی آثار فرهنگی هستند که تلفیقی از فعالیت‌های انسان و طبیعت است. مناظر فرهنگی نمایانگر تکامل جامعه بشری و استقرار انسان‌ها در گذر زمان و تحت تأثیر موانع فیزیکی یا فرصت‌هایی که محیط طبیعی ایجاد کرده و نیروهای اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی متوالی اعم از داخلی و خارجی هستند. انتخاب آنها باید هم برپایه ارزش‌های جهانی وهم شاخص بودن آنها به عنوان یک منطقه ژئوفرنهنگی شاخص صورت گیرد و نیز به لحاظ توانایی آنها در ارائه عناصر فرهنگی اساسی و متمایز انجام پذیرد.

معیارهای ثبت یک اثر در فهرست میراث جهانی

کمیته میراث جهانی یک اثر پیشنهادی را دارای ارزش جهانی می‌داند، اگر یک یا بیشتر از یک معیار از معیارهای زیر را داشته باشد:

۱. نشانگر شاهکاری از نبوغ ساخته‌های بشری باشد.
۲. نمادی از تبادل ارزش‌های والای انسانی در دوره زمانی خاص و در یک حوزه فرهنگی جهانی در رابطه با پیشرفت‌های معماری، فنی، ساخته‌های هنری، طراحی شهرها و مناظر باشد.
۳. نشانگر گواهی منحصر به فرد یا حداقل استثنایی از یک سنت فرهنگی یا تمدن که پابرجاست یا از بین رفته باشد.
۴. نمونه‌ای برجسته از گونه‌ای بنا، معماری، مجموعه فنی یا منظر که در تاریخ بشر از مرحله چشمگیری برخوردار باشد.
۵. نمونه‌ای برجسته از سکونتگاه سنتی بشر یا کاربرد زمین که نشانگر فرهنگی خاص است، بالاخص زمانی که تحت تأثیر شدید تغییرات به گونه‌ای، بازگشت ناپذیر، آسیب دیده باشد.
۶. بصورت مستقیم یا ملموس با وقایع یا سنت‌های زندگی، عقاید، باورها، فعالیت‌های هنری و ادبی دارای پیامدها و ارزش‌های جهانی در ارتباط باشد. (از نظر کمیته در مواقع استثنایی و در ارتباط با سایر معیارها، معیار درج یک اثر در فهرست میراث جهانی است).
۷. نمونه برجسته نمایانگر مراحل عمده تاریخ کره زمین، شامل سابقه زندگی، رویه‌های مهم و متداوم زمین شناسی در تکامل اشکال زمین، یا مشخصه بارز جغرافیای طبیعی یا ریخت زمینی باشد.
۸. نمونه برجسته نمایانگر اهم رویه‌های متداول بومی و زیستی در تحول و تکامل آبهای زیرزمینی، آب‌های شیرین، اکوسیستم‌های ساحلی و دریایی و جوامع گیاهی و جانوری باشد.
۹. شامل پدیده‌های شگرف طبیعی یا مناطقی با طبیعت زیبای استثنایی و ارزش‌های هنری باشد.
۱۰. شامل مهم‌ترین و برجسته‌ترین زیستگاه‌های طبیعی حفاظت از تنوع زیستی، دربرگیرنده گونه‌های خاص که از لحاظ علمی و حفاظتی دارای ارزش جهانی می‌باشند.

میراث ملی منقول

ثبت آثار منقول در فهرست آثار ملی ایران به استناد ماده ۱ و ۲ قانون راجع به حفظ آثار ملی ۱۳۰۹ مجلس شورای ملی، فصل دوم نظام‌نامه اجرایی آن مصوب ۱۳۱۱ هیات وزراء، بند (ج) از ماده واحده قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی کشور مصوب ۱۳۶۴ مجلس شورا، بند ششم از ماده سوم قانون اساسنامه سازمان میراث فرهنگی کشور مصوب ۱۳۶۷ مجلس شورای اسلامی، ماده ۲۲ آیین‌نامه حفاظت از میراث فرهنگی کشور مصوب ۱۳۸۱ شورای امنیت کشور، ماده ۱ آیین‌نامه اموال فرهنگی، تاریخی و هنری نهادهای عمومی و دولتی مصوب ۱۳۸۱/۱۲/۷ هیات وزیران و فصل دوم آیین‌نامه مدیریت، ساماندهی، نظارت و حمایت از مالکان و دارندگان اموال فرهنگی تاریخی منقول مجاز مصوب ۱۳۸۴ هیات وزیران، ماده ۱ کنوانسیون مربوط به اتخاذ تدابیر لازم برای ممنوع کردن و جلوگیری از ورود و صدور و انتقال مالکیت غیرقانونی اموال فرهنگی مصوب ۱۴ نوامبر ۱۹۷۰ (الحاقی ایران به موجب قانون مصوب ۱۳۵۳/۹/۱۷)، بند ۳ لایحه قانونی راجع به جلوگیری از انجام اعمال حفاری‌های غیرمجاز و کاوش به قصد به دست آوردن اشیای عتیقه و آثار تاریخی که بر اساس ضوابط بین‌المللی ۱۰۰ سال یا بیشتر از تاریخ ایجاد یا

- ساخت آن گذشته باشد مصوب ۱۳۵۸/۲/۲۷ شورای انقلاب، تعریف می‌شود:
- منقول باشد.
  - در مملکت ایران احداث شده باشد.
  - عمری بالای یکصد سال داشته باشد.
  - دارای حیثیت تاریخی یا علمی یا صنعتی (هنری) باشد.

• موزه‌ها

موزه موسسه‌ای است دائمی بدون هدف مادی که درهای آن به روی عموم گشوده است و در خدمت جامعه و پیشرفت آن قرار دارد. هدف موزه‌ها تحقیق در آثار و شواهد برجایمانده از انسان و محیط زیست او، گردآوری، حفظ و ایجاد ارتباط بین آثار به ویژه به نمایش گذاردن آن‌ها برای بررسی و بهره‌وری معنوی است. موزه‌ها از لحاظ «گستره» به سه گروه محلی، منطقه‌ای و ملی و از لحاظ «ساختار» به دو گروه فضای بسته و فضای باز و از لحاظ «استقرار» به موزه‌های مکان ثابت یا مکان سیار، از لحاظ «زمانی» به دو گروه زمان ثابت و زمان آزاد، از لحاظ «ماهیت» به دو گروه موضوعات منقول و موضوعات غیرمنقول، از لحاظ «دیدار» به موزه‌های واقعی و موزه‌های مجازی و از لحاظ «موضوع» به پنج گروه تاریخی، هنری، علمی، فرهنگی، طبیعی و مختلط و از لحاظ «ساختار» به سه گروه ساختار ملموس و ساختار ناملموس و ساختار ممزوج (ملموس و ناملموس) تقسیم می‌شوند.

بازدیدکننده از موزه و اماکن فرهنگی-تاریخی

فردی است که با هدف فرهنگی، آموزشی، پژوهشی و گذران اوقات فراغت از موزه‌ها و اماکن فرهنگی-تاریخی دیدن می‌کند.

• میراث ملی غیرمنقول

بنای تاریخی - فرهنگی

هر بنایی که واجد یک یا چند ارزش فرهنگی، تاریخی و هنری باشد. بنای معاصری که واجد یک یا چند ارزش از ارزش‌های فوق یا ارزش مکان-رویداد باشد نیز بنای تاریخی- فرهنگی محسوب می‌شود.

مکان-رویداد

مکانی که صرفنظر از ویژگی‌های معماری یا تاریخ ساخت، محل وقوع رویدادها و وقایع سرنوشت ساز تاریخی بوده یا محل برگزاری یک سنت اجتماعی مستمر، پویا و هویت آفرین است.

عرصه تاریخی- فرهنگی

محدوده‌ای است که حدود اموال و آثار تاریخی- فرهنگی را تحدید و تعریف می‌کند.

محوطه تاریخی- فرهنگی

عرصه تاریخی- فرهنگی که قابلیت احیا و کاربری دوباره یا امکان بهره برداری با کاربری اولیه، برای آن وجود ندارد. همچنین کاملاً پیوسته با بستر محیطی بوده و بدون آن ماهیت وجودی خود را از دست می‌دهد. محوطه تاریخی- فرهنگی بخش غیرپویای میراث بشری است که در بیشتر موارد، هدف غایی حفاظت از آن ایجاد سایت موزه یا موزه فضای باز است.

• پایگاه‌های میراث جهانی و میراث فرهنگی

به تشکیلات مدیریتی یکپارچه اطلاق می‌شوند که به منظور تحقق اهداف سازمان در آثار واجد ارزش‌های منحصر به فرد ملی و جهانی مستقر گردیده‌اند. این آثار متشکل از آثار ثبت شده در فهرست میراث ملی، آثار موجود در فهرست موقت میراث جهانی یا آثار ثبت شده در فهرست میراث جهانی می‌باشند. ساختار مدیریتی مربوطه به منظور تضمین شناخت بهینه، حفاظت، احیا و معرفی آثار فرهنگی مادی، معنوی و یا محیط‌های طبیعی در ایران تأمین شده‌اند که بناها، محوطه‌های باستانی، محدوده‌های شهری یا روستایی، آثار منفرد باستانی همچون سنگ‌نگاره‌ها، مناظر فرهنگی، موضوعات میراث معنوی و یا محیط‌های طبیعی

یا مجموعه‌ای از آنها را در بر می‌گیرد. در حال حاضر ۲۳ پایگاه جهانی و ۷۷ پایگاه ملی تحت نظارت دفتر امور پایگاه‌های سازمان اداره می‌شوند.

اهداف کلان پایگاه‌ها

- ایجاد ساختاری پویا و کارآمد برای مدیریت یکپارچه امور و مداخلات مربوط به آثار شاخص میراث فرهنگی ایران.

- ایجاد ساختار هرمی و تصمیم‌گیری بر اساس خرد جمعی شامل کمیته تخصصی امور پایگاه‌ها، هیات‌های راهبردی و ... برای مدیریت بهینه منابع انسانی و توان کارشناسی و علمی موجود کشور در راستای تحقق اهداف تعریف شده.

- شناسایی و ثبت آثار و مصادیق شناخته و ناشناخته میراث فرهنگی مادی و معنوی واقع در حوزه هر یک از پایگاه‌ها.

- برنامه‌ریزی جامع‌نگر در مورد موضوعات پژوهشی، مدیریت و انجام پژوهش‌های مستمر در خصوص مکان یا موضوع ویژه تاریخی، فرهنگی و طبیعی واقع در حوزه هر یک از پایگاه‌ها در راستای تحقق اهداف کلان مجموعه پایگاه‌ها.

- حفاظت، مرمت و احیاء میراث فرهنگی مادی، معنوی یا طبیعی واقع در محدوده جغرافیایی یا موضوعی پایگاه مطابق ضوابط بین‌المللی، همچنین ضوابطی که از سوی سازمان ارایه شده یا خواهد شد، متناسب با شرایط و نیازهای محل.

- ایجاد و اداره دایمی امکانات و خدمات گردشگری و معرفی برای پایگاه و آثار واقع در محدوده آن، مطابق ضوابط بین‌المللی، همچنین ضوابطی که از سوی سازمان ارایه شده یا خواهد شد، متناسب با شرایط و نیازهای محل.

- تقویت ارتباط بین رشته‌های مختلف میراث فرهنگی در پژوهش، حفاظت، مرمت، معرفی، صنایع‌دستی، گردشگری و ... در خصوص موضوعات واقع در محدوده پایگاه.

- ایجاد سهولت و سرعت در امور اداری، فنی و پژوهشی مرتبط در یک مکان ویژه تاریخی، فرهنگی و طبیعی و پرهیز از ضوابط دست و پاگیر اداری.

- تسهیل در استفاده از نیروهای تخصصی برجسته و انجام فعالیت‌های علمی در مکان ویژه تاریخی، فرهنگی و طبیعی.

- ایجاد و تداوم آموزش در حین اجرا.

- ایجاد و تقویت ارتباطات اداری و محلی با کلیه دستگاه‌ها و نهادهای محلی و مردمی جهت حمایت از مکان ویژه تاریخی، فرهنگی و طبیعی و مشارکت دادن تمامی مسئولین محلی و متخصصین ذیربط.

برخی از مواد مربوط به قوانین میراث ملی منقول برگرفته از:

قانون راجع به حفظ آثار ملی ۱۳۰۹ مجلس شورای ملی

ماده اول- همه آثار صنعتی و ابنیه و اماکنی که تا اختتام دوره سلسله زندیه در مملکت ایران احداث شده، اعم از منقول و غیر منقول با رعایت ماده ۳ این قانون میتوان جزء آثار ملی ایران محسوب داشت و تحت حفاظت و نظارت دولت است.

ماده دوم- دولت مکلف است از همه آثار ملی ایران که فعلاً معلوم و مشخص است و حیثیت تاریخی یا علمی یا صنعتی خاصی دارد فهرستی ترتیب داده و بعدها هم هرچه از این آثار مکشوف شود، ضمیمه فهرست مزبور بنماید. فهرست مزبور بعد از تنظیم، طبع شده و به اطلاع عامه خواهد رسید.

ماده سوم- ثبت مال در فهرست آثار ملی پس از تشخیص و اجازه کتبی وزارت معارف خواهد بود ولیکن ثبت مالی که مالک خصوصی داشته باشد باید قبلاً به مالک اخطار شود قطعی نمی‌شود مگر پس از آنکه به مالک اخطار و اعتراضی او اگر داشته باشد رسیدگی شده باشد و وظایف مقرر در این قانون راجع به آثار ملی فقط پس از قطعی شدن ثبت برعهده مالک تعلق خواهد گرفت.

ماده هشتم- برای هر مال منقولی که در فهرست آثار ملی ثبت شده باید معرفی نامه در دو نسخه تنظیم شود که وصف و اصل و منشأ و کیفیت اکتشاف آن را معلوم کند و به یک یا چندین عکس از آن منضم باشد یک نسخه از این معرفی نامه در دفتر آثار ملی دولت مضبوط و نسخه دیگر مجاناً به مالک مال داده می‌شود و در هر قسم نقل و انتقال آن مال باید آن نسخه معرفی نامه همراه باشد و آثاری که بر ثبت مال در فهرست آثار ملی مترتب می‌گردد در تغییر ایادی نسبت به آن مال منفک نخواهد شد.

نظام نامه اجرایی قانون راجع به حفظ آثار ملی مصوب ۱۳۱۱ هیات وزرا

ماده اول- تمامی آثار صنعتی اقوامی که تا انتهای دوره زندیه در خاک ایران زندگانی کرده اند عتیقه نامیده می‌شود.

عتیقات یا غیرمنقول است یا منقول، عتیقات غیرمنقول است وقتی که متصل به زمین بوده و با زحمت قابل حمل و نقل باشد و منقول است وقتی که غیرمنقول نباشد. امکانه طبیعی از قبیل غارها و پناهگاه‌های زیر صخور و صخوری که شامل آثار تمدن قدیم است جزو عتیقات غیرمنقول محسوب می‌شود. مصالح ساختمان یا تزیینات متعلقه به ابنیه و امکانه طبیعی که از عتیقات غیرمنقول می‌باشد، در صورتی که جداگانه پیدا شده و به آسانی قابل حمل و نقل باشد از عتیقات منقول محسوب می‌شود.

فصل دوم- عتیقات منقول

ماده دوازدهم- عتیقات منقولی که از لحاظ تاریخ ملی حائز اهمیت بوده و در ایران در تصرف مالکان خصوصی باشد با رعایت مقررات ماده ۳ قانون در فهرست مخصوص به ثبت خواهد رسید این فهرست موسوم به فهرست آثار ملی منقول خواهد بود عتیقه منقول ممکن است در هر موقع به ثبت فهرست برسد. نتایج ثبت در تغییر ایادی نسبت به آن مال، ثابت و برقرار خواهد بود.

ماده سیزدهم- هرگاه عتیقه منقول بعنوان (آثار ملی) به ثبت قطعی رسیده باشد دوسیه که برای پیشنهاد ثبت تنظیم شده است به انضمام متن حکم وزارتی راجع به ثبت آن عتیقه تسلیم ضبط آثار ملی می‌شود. هرگونه انتقال جدید که بعد از ثبت رخ دهد و بطور کلی هر واقعه که با یک مال ثبت شده مرتبط باشد مفصلاً یادداشت و بتدریج ضبط دوسیه خواهد شد.

ماده چهاردهم- برای هر مال منقولی که به ثبت فهرست می‌رسد معرفی نامه در دو نسخه توسط اداره عتیقات تنظیم خواهد شد که حاوی یک یا چند قطعه عکس بوده و حتی‌المکان منشأ آن مال و کیفیت اکتشاف آن را تعیین نماید. یکی از آن نسخ در ضبط آثار ملی نگهداری شده و نسخه دیگر مجاناً به مالک مال داده خواهد شد و این نسخه در همه نقل و انتقالات بایستی همراه مال باشد.

ماده پانزدهم- عتیقات منقولی را که در فهرست ثبت شده است را نمی‌توان مورد هیچگونه تغییر یا مرمت و اصلاح جزئی و کلی قرار داد مگر با اجازه وزیر معارف و تحت نظارت اداره عتیقات. تخریب یکی از آثار ملی منقول و رعایت نکردن مقررات این ماده نسبت به خسارات وارده مستلزم مجازات خواهد بود.

قانون اساسنامه سازمان میراث فرهنگی کشور مصوب ۱۳۶۷ مجلس شورای اسلامی

بند ۶ ماده ۳: ثبت آثار ارزشمند منقول و غیرمنقول فرهنگی- تاریخی کشور در فهرست آثار ملی و فهرست‌های ذریبط.

آیین نامه حفاظت از میراث فرهنگی کشور مصوب ۱۳۸۱ شورای امنیت کشور

ماده ۱۲- سازمان میراث فرهنگی کشور موظف است اموال منقول تاریخی- فرهنگی موجود در موزه‌ها و مجموعه‌های تاریخی- فرهنگی تحت پوشش آن سازمان را حداقل هر یک سال یکبار کنترل و حسب مورد اقدامات قانونی لازم را انجام دهد.

ماده ۱۹- همه دستگاه‌های دولتی که اموال تاریخی- فرهنگی در اختیار دارند، فهرست مصور این اموال را به سازمان میراث فرهنگی کشور ارسال خواهند داشت. آرشیو ملی اموال منقول تاریخی- فرهنگی کشور در سازمان مذکور تشکیل خواهد شد.

ماده ۲۰- ملحقات و اموال منصوب یا موجود در بناهای تاریخی- فرهنگی که به طور جداگانه نیز دارای ارزش فرهنگی- تاریخی می‌باشند، توسط سازمان میراث فرهنگی کشور شناسایی و فهرست مصور آنها به آرشیو ملی اموال منقول تاریخی- فرهنگی ارسال می‌شود.

ماده ۲۲- سازمان میراث فرهنگی کشور موظف است، شناسایی کامل اموال تاریخی- فرهنگی منقول موجود در سطح کشور و ثبت آثار منقول ارزشمند در فهرست آثار ملی ایران را با اولویت در برنامه‌های خود پیش‌بینی کند.

لایحه قانونی راجع به جلوگیری از انجام اعمال حفاری‌های غیرمجاز و کاوش به قصد به دست آوردن اشیای عتیقه و آثار تاریخی که بر اساس ضوابط بین‌المللی مدت یکصد سال یا بیشتر از تاریخ ایجاد یا ساخت آن گذشته باشد. (مصوب ۱۳۵۸ شورای انقلاب)

ماده واحده- نظر به ضرورت حفظ ذخایر متعلق و مربوط به میراث‌های اسلامی و فرهنگی و لزوم حفظ و حراست این میراث‌ها از نقطه نظر جامعه‌شناسی و تحقیقات علمی و فرهنگی و تاریخی و نظر به لزوم جلوگیری از غارت و صدور این ذخایر ارزنده به خارج از کشور که طبق مقررات مملکتی و بین‌المللی منع شده است ماده واحده ذیل تصویب می‌شود:

۱. انجام هرگونه عمل حفاری و کاوش به قصد به دست آوردن اشیای عتیقه و آثار تاریخی مطلقاً ممنوع است و مرتکب به حبس تأدیبی از ۶ ماه تا ۳ سال و ضبط اشیای مکشوفه و آلات و ادوات حفاری به نفع بیت‌المال محکوم می‌شود. چنانچه حفاری در اماکن تاریخی که به ثبت آثار ملی رسیده باشد؛ انجام گیرد مرتکب به حداکثر مجازات مقرر محکوم می‌شود.

۲. منظور از اشیای عتیقه اشیایی است که بر طبق ضوابط بین‌المللی یکصد سال یا بیشتر از تاریخ ایجاد یا ساخت آن گذشته باشد، در مورد اشیای که قدمت آن از یکصد سال کمتر باشد پس از تأدیه خمس بهای تعیین شده آن از طرف کاشف به نفع بیت‌المال، اشیای مکشوفه به وی تعلق خواهد گرفت.

مستندات قانونی

بند "د" ماده ۱۱۴ قانون برنامه چهارم توسعه:

"د- ایجاد و تجهیز پایگاه‌های میراث فرهنگی در آثار تاریخی مهم کشور و مضامین اصلی مرتبط با موضوع میراث فرهنگی"

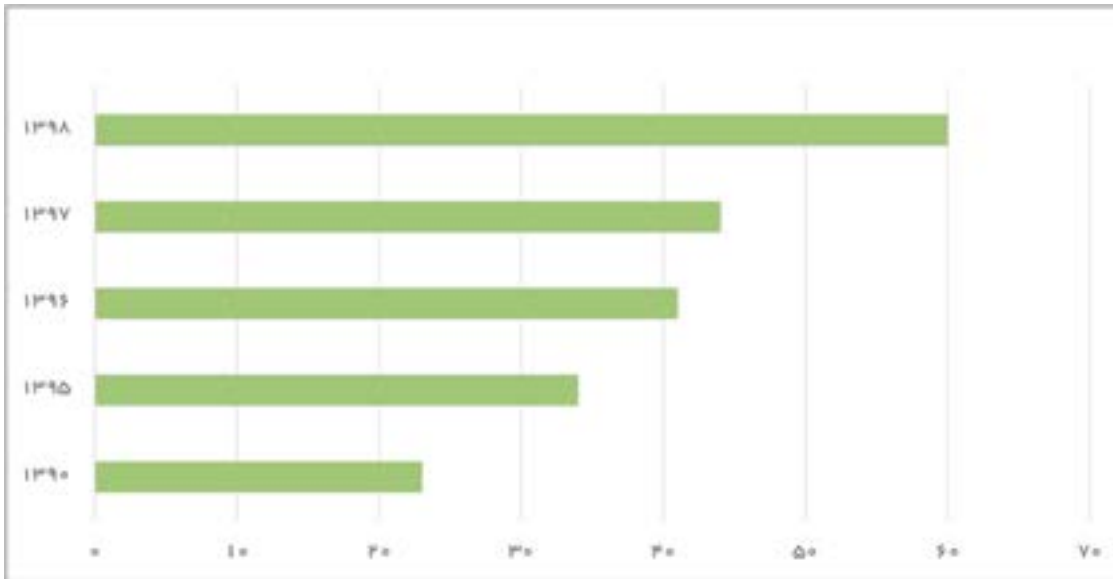
• موزه‌ها و اموال منقول فرهنگی تاریخی

جدول تعداد موزه‌های افتتاح شده در کشور

سال - نوع موزه	موزه‌های وابسته به سازمان	موزه‌های خصوصی	موزه‌های مشارکتی	موزه‌های غیروابسته	جمع
۱۳۹۰	۱۷	۲	۱	۳	۲۳
۱۳۹۵	۷	۱۶	۱	۱۰	۳۴
۱۳۹۶	۲	۱۸	۱	۲۰	۴۱
۱۳۹۷	۵	۲۲	۱	۱۶	۴۴
۱۳۹۸	۷	۳۹	۰	۱۷	۶۳

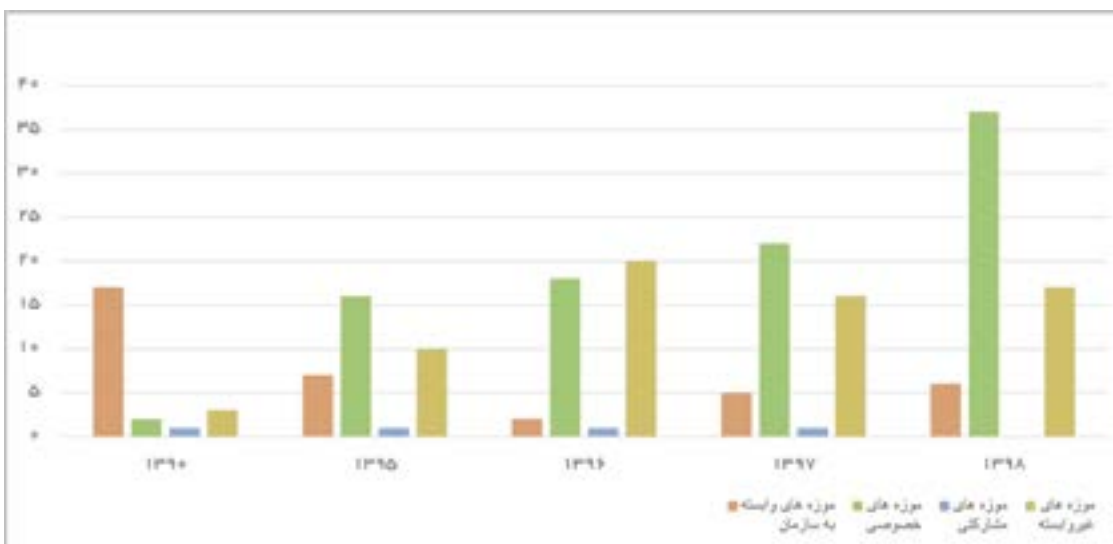
یک - ۱

نمودار تعداد موزه‌های افتتاح شده در کشور

یک - ۱

نمودار تعداد موزه‌های افتتاح شده در کشور به تفکیک نوع موزه

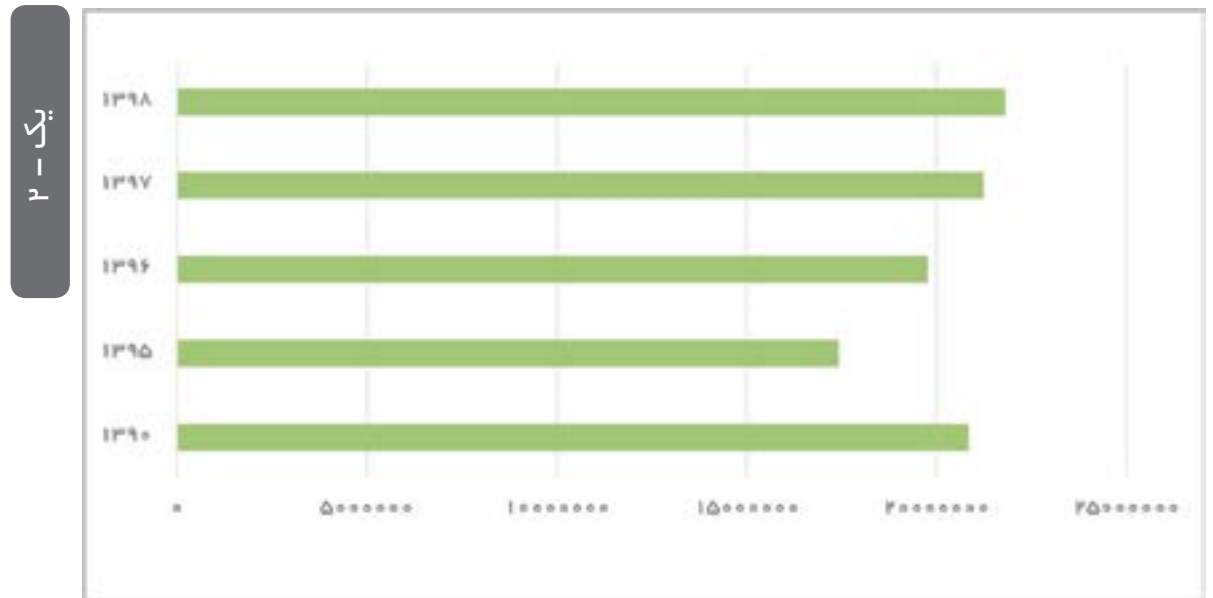
یک - ۱

جدول تعداد بازدیدکنندگان از موزه‌های کشور

سال	تعداد بازدیدکنندگان		
	ایرانی	خارجی	جمع
۱۳۹۰	۲۰۴۲۰۱۶۰	۴۲۶۳۳۰	۲۰۸۴۶۴۹۰
۱۳۹۵	۱۵۸۸۹۷۷۱	۱۵۲۸۱۳۰	۱۷۴۱۷۹۰۱
۱۳۹۶	۱۸۱۱۰۰۹۷	۱۶۵۴۳۲۲	۱۹۷۶۴۴۱۹
۱۳۹۷	۱۹۷۳۳۲۹۸	۱۵۰۳۷۴۰	۲۱۲۳۷۰۳۸
۱۳۹۸	۲۰۴۸۲۷۰۸	۱۳۲۱۱۶۵	۲۱۸۰۳۸۷۳

نمودار تعداد بازدیدکنندگان از موزه‌های کشور

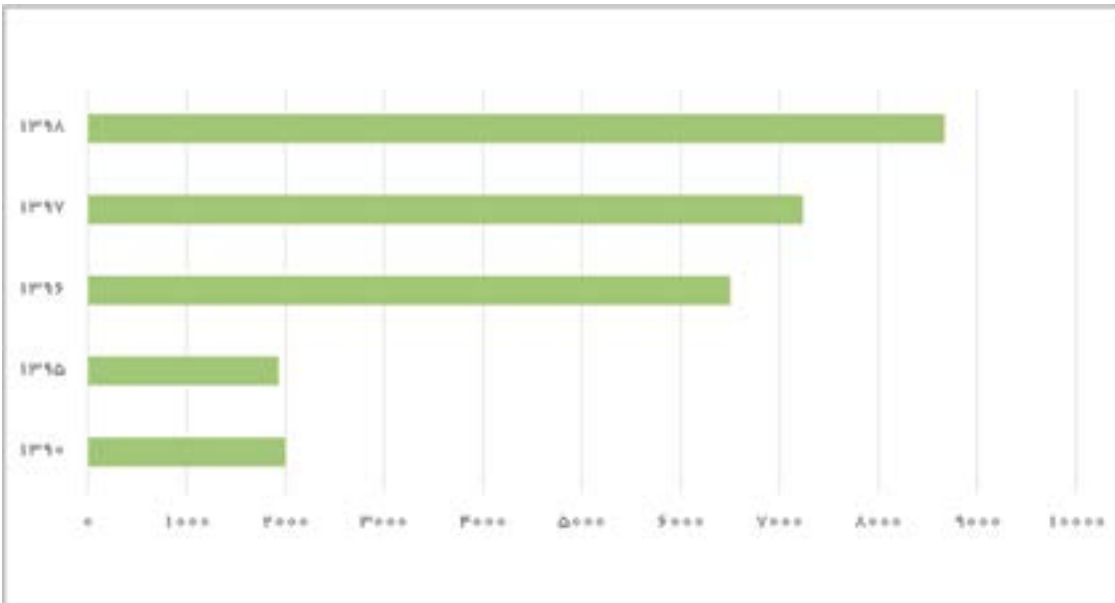

جدول ساماندهی و مرمت اشیای موزه‌ها

اشیای مرمت شده	ورود اشیا به نرم افزار جام	اشیای ساماندهی شده	سال
۲۰۰۰	۱۳۴۰۶	۱۳۴۰۶	۱۳۹۰
۱۹۲۸	۱۴۲۷۴	۱۳۷۳۲۲	۱۳۹۵
۶۴۹۹	۶۰۳۰۸	۱۱۰۳۷۹	۱۳۹۶
۷۲۳۲	۵۲۴۹۶	۱۰۶۱۵۸	۱۳۹۷
۸۶۶۶	۵۲۴۸۰	۱۰۸۷۴۷	۱۳۹۸

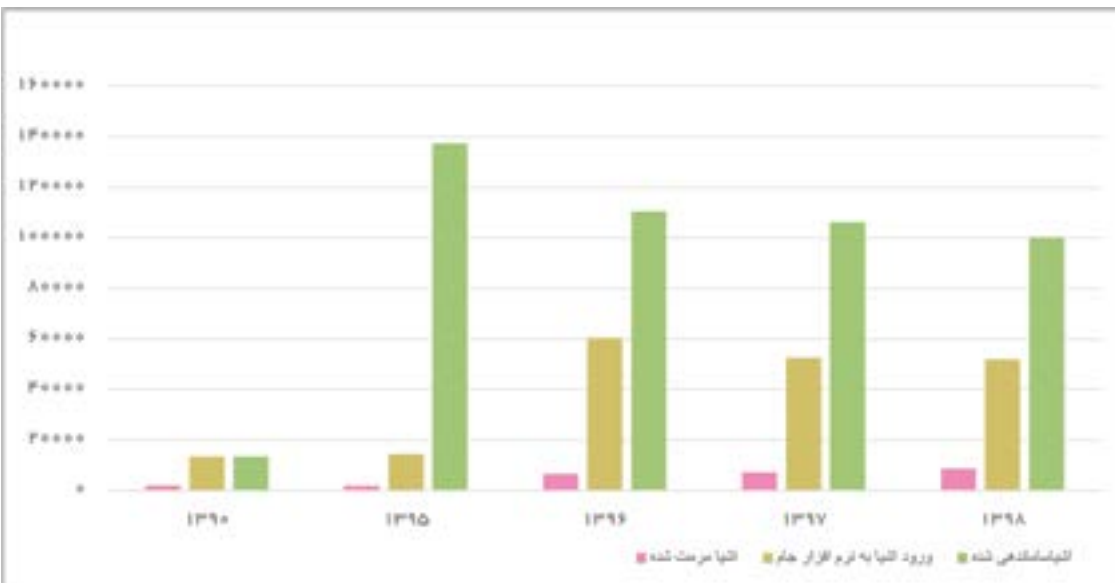
تک-۳

نمودار تعداد اشیای مرمت شده

تک-۳

نمودار ساماندهی، ورود اشیا به نرم افزار جام و مرمت اشیا

تک-۳

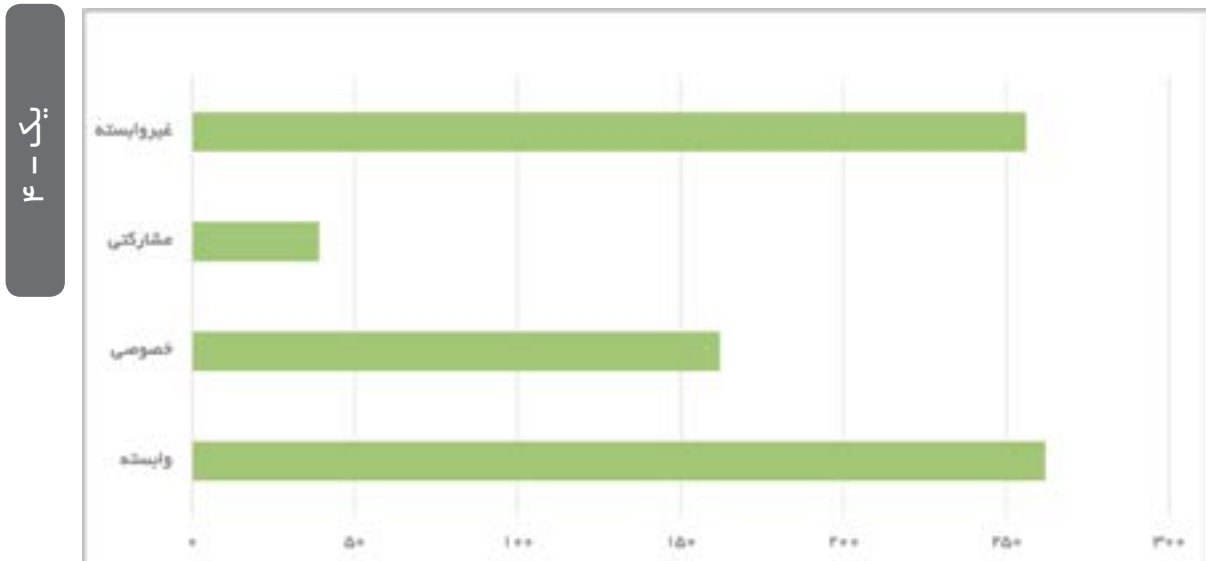

جدول موزه‌های فعال کشور

بک - ۴

سال - نوع موزه	موزه‌های وابسته به سازمان	موزه‌های خصوصی	موزه‌های مشارکتی	موزه‌های غیروابسته	جمع
۱۳۹۵	۲۴۷	۷۹	۳۷	۱۴۹	۵۱۲
۱۳۹۶	۲۵۱	۱۰۳	۳۸	۲۲۳	۶۱۵
۱۳۹۷	۲۵۶	۱۲۸	۳۹	۲۳۹	۶۶۲
۱۳۹۸	۲۶۲	۱۶۲	۳۹	۲۵۶	۷۱۹

نمودار تعداد موزه‌های فعال کشور در سال ۱۳۹۸

• حرائم آثار ثبتی

جدول حرائم مصوب آثار در سطح ملی به تفکیک استان

۵- یک

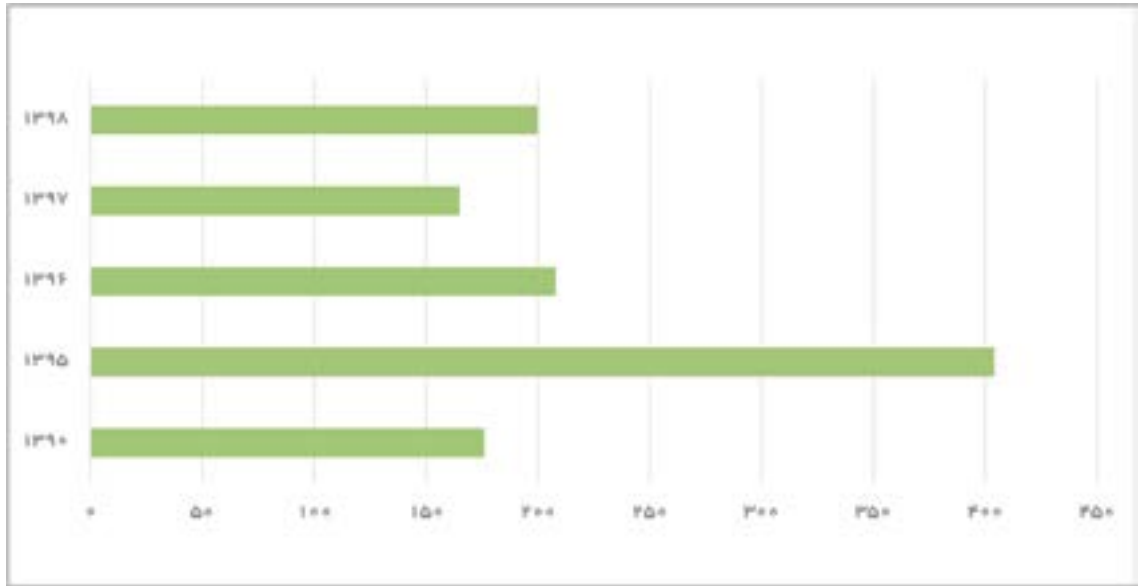
تغییر در برخی اعداد جدول، ناشی از افزایش تعداد آثار ثبتی مشمول حرائم می‌باشد.

ردیف	نام استان	۱۳۹۰	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱	آذربایجان شرقی	۰	۰	۰	۱۳	۳
۲	آذربایجان غربی	۰	۲۳	۰	۴	۱۱
۳	اردبیل	۰	۳	۶	۳	۳
۴	البرز	۰	۴	۲	۷	۰
۵	اصفهان	۰	۲۷۰	۴۳	۴	۲۲
۶	ایلام	۱	۰	۰	۰	۲
۷	بوشهر	۰	۰	۰	۰	۰
۸	تهران	۳	۱۷	۱۵	۰	۱۳
۹	چهارمحال و بختیاری	۲	۲۳	۰	۰	۰
۱۰	خراسان جنوبی	۰	۱۷	۰	۱۴	۵۰
۱۱	خراسان رضوی	۱	۰	۱۰۶	۲	۱۱
۱۲	خراسان شمالی	۲	۱۸	۰	۶	۰
۱۳	خوزستان	۰	۴	۰	۴	۱۰
۱۴	زنجان	۰	۰	۳	۳	۱
۱۵	سمنان	۰	۰	۱۰	۵	۰
۱۶	سیستان و بلوچستان	۰	۰	۰	۰	۵
۱۷	فارس	۱۲۴	۰	۰	۳۶	۱۳
۱۸	قزوین	۰	۰	۰	۰	۱۶
۱۹	قم	۳	۸	۰	۱۴	۰
۲۰	کردستان	۰	۴	۱	۴	۴
۲۱	کرمان	۰	۰	۰	۰	۰
۲۲	کرمانشاه	۰	۰	۰	۱۰	۰
۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	۱۱	۰	۰	۰	۰
۲۴	گلستان	۰	۰	۰	۹	۱۵
۲۵	گیلان	۱	۰	۰	۲	۴
۲۶	لرستان	۲۱	۲	۹	۲	۰
۲۷	مازندران	۷	۱۱	۲	۱۴	۵
۲۸	مرکزی	۰	۰	۶	۹	۶
۲۹	هرمزگان	۰	۰	۱	۰	۰
۳۰	همدان	۰	۰	۴	۰	۲
۳۱	یزد	۰	۰	۰	۰	۴
	جمع	۱۷۶	۴۰۴	۲۰۸	۱۶۵	۲۰۰

نمودار حرایم مصوب آثار در سطح ملی

یک-۵

• میراث طبیعی

جدول میراث طبیعی ثبت شده به تفکیک استان و سال ثبت*

ردیف	نام استان	تا ۱۳۹۰	۱۳۹۱-۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱	آذربایجان شرقی	۶	۱۰	۶	۶	۵
۲	آذربایجان غربی	۰	۴	۳	۲	۱
۳	اردبیل	۱	۰	۰	۳	۱
۴	اصفهان	۱	۰	۲	۵	۲
۵	البرز	۲	۱۲	۰	۴	۰
۶	ایلام	۲	۴	۰	۱	۰
۷	بوشهر	۶	۰	۰	۱	۵
۸	تهران	۲	۱	۰	۰	۲
۹	چهارمحال و بختیاری	۴	۵	۰	۶	۲
۱۰	خراسان رضوی	۴	۲	۰	۵	۵
۱۱	خراسان جنوبی	۱۰	۴۱	۱۰	۴	۵
۱۲	خراسان شمالی	۲۳	۱۷	۰	۲	۵
۱۳	خوزستان	۳	۷	۰	۰	۷
۱۴	زنجان	۰	۲	۰	۵	۶
۱۵	سمنان	۸	۰	۰	۵	۳

یک-۶

ادامه جدول در صفحه بعد

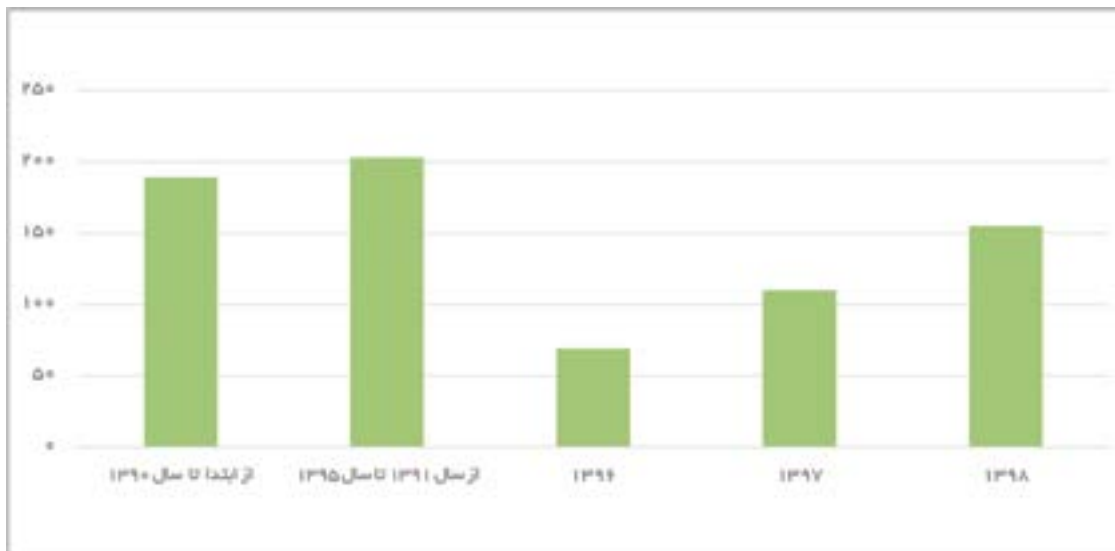

▶ ابتدای جدول در صفحه قبل

فصل یکم
میراث فرهنگی

ردیف	نام استان	تا ۱۳۹۰	۱۳۹۱-۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱۶	سیستان و بلوچستان	۲	۳	۰	۲	۳
۱۷	فارس	۴	۷	۳	۵	۱۳
۱۸	قزوین	۲	۱۲	۱۴	۱۴	۹
۱۹	قم	۰	۰	۰	۹	۵
۲۰	کردستان	۱۵	۷	۳	۰	۰
۲۱	کرمان	۸	۶	۳	۳	۸
۲۲	کرمانشاه	۰	۲	۰	۲	۵
۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	۲	۰	۰	۰	۷
۲۴	گلستان	۲	۱	۰	۰	۱۴
۲۵	گیلان	۵	۹	۵	۴	۶
۲۶	لرستان	۲۰	۶	۳	۳	۶
۲۷	مازندران	۵	۵	۵	۳	۳
۲۸	مرکزی	۱۱	۱۹	۱۲	۱۳	۱۵
۲۹	هرمزگان	۱۴	۱	۰	۰	۴
۳۰	همدان	۱۰	۰	۰	۰	۳
۳۱	یزد	۱۷	۲۰	۰	۳	۵
	جمع	۱۸۹	۲۰۳	۶۹	۱۱۰	۱۵۵

نمودار تعداد میراث طبیعی ثبت شده در فهرست آثار ملی

تعداد

• میراث جهانی

جدول آثار تاریخی-فرهنگی ثبت شده در فهرست میراث جهانی به ترتیب سال ثبت طی سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۹۸

ردیف	نام اثر	شماره ثبت	سال ثبت ملی شمسی	سال ثبت جهانی شمسی	سال ثبت جهانی میلادی	شماره ثبت جهانی	معیار ثبت اثر
۱	باغ ایرانی	۷۷۴	۱۳۴۶	۱۳۹۰	۲۰۱۱	۱۳۷۲	I-II-III-IV-VI
		۶۳۳۴	۱۳۸۱				
		۱۰۱۳	۱۳۵۳				
		۱۹	۱۳۱۰				
		۱۰۸	۱۳۱۰				
		۲۳۸	۱۳۱۴				
		۷۴۵	۱۳۴۶				
		۲۳۲۶	۱۳۷۸				
۲	گنبد قابوس	۸۶	۱۳۱۰	۱۳۹۱	۲۰۱۲	۱۳۹۸	I-II-III-IV
		۹۵	۱۳۱۰	۱۳۹۱	۲۰۱۲	۱۳۹۷	II
۳	مسجد جامع اصفهان	۴۱۷	۱۳۳۴	۱۳۹۲	۲۰۱۳	۱۴۲۲	II-III-IV
۴	کاخ گلستان	۵۴۲	۱۳۴۵	۱۳۹۳	۲۰۱۴	۱۴۵۶	II-III-IV
۵	شهرسوخته	۵۱	۱۳۱۰	۱۳۹۴	۲۰۱۵	۱۴۵۵	I-II-III-IV
۶	شوش	۴۱۳۵	۱۳۸۰	۱۳۹۴	۲۰۱۵	۱۴۲۳	V
۷	منظر فرهنگی میمند	۲۰۳	۱۳۹۳	۱۳۹۵	۲۰۱۶	۱۵۰۵	VII-VIII
۹	قنات ایرانی	۲۹۶۳	۱۳۷۹	۱۳۹۵	۲۰۱۶	۱۵۰۶	III-IV
		۹۰۲۳	۱۳۸۲				
		۳۱۱۳۷	۱۳۹۳				
		۳۱۱۶۳	۱۳۹۳				
		۳۱۱۶۲	۱۳۹۳				
		۳۰۱۶۱	۱۳۹۰				
		۱۴۸۳۰	۱۳۸۴				
		۲۹۹۷۶	۱۳۸۹				
		۳۱۱۵۰	۱۳۹۳				
		۲۹۶۲	۱۳۷۹				
		۱۸۰۹۷	۱۳۸۵				
۱۰	شهرتاریخی یزد	۱۵۰۰۰	۱۳۸۴	۱۳۹۶	۲۰۱۷	۱۵۴۴	III-V
۱۱	منظر باستانشناسی ساسانی فارس			۱۳۹۷	۲۰۱۸	۱۵۶۸	II-III-V
۱۲	جنگل‌های هیرکانی			۱۳۹۸	۲۰۱۹	۱۵۸۴	IX

یک-۷

فصل یکم

میراث فرهنگی

معیارهای فرهنگی

I نشان دهنده یک شاهکار از نبوغ و خلاقیت انسانی باشد.

II نشان دهنده تبادل ارزش‌های بشری در یک بازه زمانی در یک منطقه فرهنگی از لحاظ پیشرفت در معماری یا فناوری، برنامه‌ریزی شهری یا طراحی چشم‌انداز باشد.

III گواهی بی‌همتا یا دست‌کم استثنایی بر یک سنت فرهنگی یا تمدن زنده یا از میان رفته باشد.

IV نمونه‌ای برجسته در معماری یا تکنولوژی که مرحله‌ی مهمی از تاریخ بشر را نشان دهد.

V نمونه برجسته‌ای از تعامل بین انسان و محیط زیست و یا نماینده یک فرهنگ باشد.

VI به طور مستقیم مرتبط با رویدادها یا سنت‌های زندگی، افکار و عقاید یا آثار هنری یا ادبی دارای اهمیت عالی جهانی باشد.

معیارهای طبیعی

VII پدیده‌های ممتاز طبیعی یا مناطق برخوردار از زیبایی طبیعی استثنایی بوده و به لحاظ هنری واجد اهمیت استثنایی باشند.

VIII نمونه برجسته‌ای که نمایانگر مراحل عمده‌ای از تاریخ زمین، شامل سوابق حیات بر روی آن، فرایندهای مهم زمین‌شناسی که مستمرا در تکامل اشکال آن مؤثر است یا نشانگر ویژگی‌های عمده جغرافیایی طبیعی و شکل ظاهر زمین باشد.

IX نمونه برجسته‌ای که نمایانگر تحولات مهم و مستمر بوم‌شناسی زیستی یا تحول و تکامل آب‌های زیرزمینی، آب‌های شیرین، اکوسیستم‌های ساحلی و دریایی و جامعه گیاهان و جانوران باشد.

X دارای تنوع زیستی بالا و مهم‌ترین زیستگاه‌های طبیعی گونه‌های نادر که به لحاظ علمی یا ضرورت حفاظت از آن‌ها، اهمیت جهانی دارد.

جدول آثار تاریخی - فرهنگی و طبیعی ثبت شده در فهرست آثار جهانی

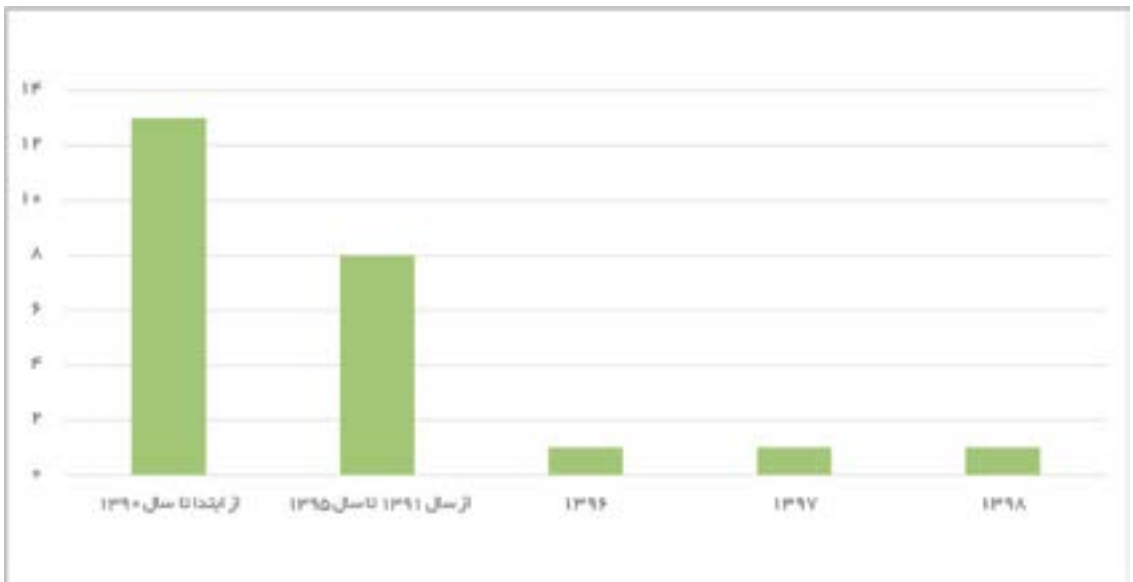
ردیف	نام اثر	استان	سال شمسی ثبت ملی	شماره ثبت ملی	شماره ثبت جهانی	سال ثبت جهانی میلادی	سال ثبت جهانی شمسی	معیار ثبت اثر
۱	تخت جمشید	فارس	۱۳۱۰	۲۰	۱۱۴	۱۹۷۹	۱۳۵۸	I-III-VI
۲	میدان امام اصفهان	اصفهان	۱۳۱۰	۱۰۲	۱۱۵	۱۹۷۹	۱۳۵۸	I-V-VI
۳	چغازنبیل	خوزستان	۱۳۴۸	۸۹۵	۱۱۳	۱۹۷۹	۱۳۵۸	III-IV
۴	تخت سلیمان	آذربایجان غربی	۱۳۱۶	۳۰۸	۱۰۷۷	۲۰۰۳	۱۳۸۲	I-II-III-IV-VI
۵	پاسارگاد	فارس	۱۳۱۰	۱۹	۱۱۰۶	۲۰۰۴	۱۳۸۳	I-II-III-IV
۶	بم و منظر فرهنگی آن	کرمان	۱۳۴۵	۵۱۹	۱۲۰۸	۲۰۰۴	۱۳۸۳	II-III-IV-V
۷	گنبد سلطانیه	زنجان	۱۳۱۰	۱۶۶	۱۱۸۸	۲۰۰۵	۱۳۸۴	II-III-IV
۸	بیستون	کرمانشاه	۱۳۱۰	۷۰	۱۲۲۲	۲۰۰۶	۱۳۸۵	II-III
۹	مجموعه کلیساهای ارامنه	سنت استپانوس	۱۳۴۱	۴۲۹	۱۲۶۲	۲۰۰۸	۱۳۸۷	II-III-VI
		چوپان	۱۳۸۱	۷۷۴۳				
		دره شام	۱۳۸۴	۱۲۴۸۸				
		مریم مقدس	۱۳۶۲	۶۱۵۷				
۱۰	سازه‌های آبی شوستر	آذربایجان شرقی	۱۳۳۴	۴۰۵	۱۳۱۵	۲۰۰۹	۱۳۸۸	I-II-V
		آذربایجان غربی	۱۳۳۴	۴۰۵				
		آذربایجان غربی	۱۳۳۴	۴۰۵				
		آذربایجان غربی	۱۳۳۴	۴۰۵				
۱۱	مجموعه آرامگاه و خانقاه شیخ صفی‌الدین اردبیلی	خوزستان	۱۳۷۷	۲۱۸۰	۱۳۴۵	۲۰۱۰	۱۳۸۹	I-II-IV
		اردبیل	۱۳۱۰	۶۴				
۱۲	مجموعه بازار تاریخی تبریز	آذربایجان شرقی	۱۳۵۴	۱۰۹۷	۱۳۴۶	۲۰۱۰	۱۳۸۹	II-III-IV
۱۳	باغ ایرانی	یزد	۱۳۴۶	۷۷۴	۱۳۷۲	۲۰۱۱	۱۳۹۰	I-II-III-IV-VI
		پهلوان پور مهریز یزد	۱۳۸۱	۶۳۳۴				
		ارم شیراز	۱۳۵۳	۱۰۱۳				
		پاسارگاد شیراز	۱۳۱۰	۱۹				
		چهلستون اصفهان	۱۳۱۰	۱۰۸				
		فین کاشان	۱۳۱۴	۲۳۸				
		عباس‌آباد بهشهر	۱۳۴۶	۷۴۵				
		اکبریه بیرجند	۱۳۷۸	۲۳۲۶				
		ماهان کرمان	۱۳۵۳	۱۰۱۲				
۱۴	گنبد قابوس	گلستان	۱۳۱۰	۸۶	۱۳۹۸	۲۰۱۲	۱۳۹۱	I-II-III-IV

تبریز

ردیف	نام اثر	استان	سال شمسی ثبت ملی	شماره ثبت ملی	شماره ثبت جهانی	سال ثبت جهانی میلادی	سال ثبت جهانی شمسی	معیار ثبت اثر
۱۵	مسجد جامع اصفهان	اصفهان	۱۳۱۰	۹۵	۱۳۹۷	۲۰۱۲	۱۳۹۱	II
۱۶	کاخ گلستان	تهران	۱۳۳۴	۴۱۷	۱۴۲۲	۲۰۱۳	۱۳۹۲	II-III-IV
۱۷	شهرسوخته	سیستان و بلوچستان	۱۳۴۵	۵۴۲	۱۴۵۶	۲۰۱۴	۱۳۹۳	II-III-IV
۱۸	شوش	خوزستان	۱۳۱۰	۵۱	۱۴۵۵	۲۰۱۵	۱۳۹۴	I-II-III-IV
۱۹	منظر فرهنگی میمند	کرمان	۱۳۸۰	۴۱۳۵	۱۴۲۳	۲۰۱۵	۱۳۹۴	V
۲۰	بیابان لوت	کرمان، خراسان جنوبی، سیستان و بلوچستان	۱۳۹۳	۲۰۳	۱۵۰۵	۲۰۱۶	۱۳۹۵	VII-VIII
۲۱	قنات ایرانی	قصبه گناباد	۱۳۷۹	۲۹۶۳	۱۵۰۶	۲۰۱۶	۱۳۹۵	III-IV
		مون اردستان	۱۳۸۲	۹۰۲۳				
		گوهرریز جوپار	۱۳۹۳	۳۱۱۳۷				
		اکبرآباد بم	۱۳۹۳	۳۱۱۶۳				
		قاسم آباد بم	۱۳۹۳	۳۱۱۶۲				
		بلده فردوس	۱۳۹۰	۳۰۱۶۱				
		زارچ	۱۳۸۴	۱۴۸۳۰				
		حسن آباد مشیر	۱۳۸۹	۲۹۹۷۶				
		ابراهیم آباد	۱۳۹۳	۳۱۱۵۰				
		وزوان	۱۳۷۹	۲۹۶۲				
مزدآباد میمه	۱۳۸۵	۱۸۰۹۷						
۲۲	شهر تاریخی یزد	یزد	۱۳۸۴	۱۵۰۰۰	۱۵۴۴	۲۰۱۷	۱۳۹۶	III-V
۲۳	منظر باستان‌شناسی ساسانی	فارس	۱۳۹۷	-	۱۵۶۸	۲۰۱۸	۱۳۹۷	II-III-V
۲۴	جنگل‌های هیرکانی*	گیلان، مازندران، گلستان، سمنان و بخش‌هایی از خراسان شمالی	-	-	۱۵۸۴	۲۰۱۹	۱۳۹۸	IX

نمودار آثار تاریخی - فرهنگی ثبت شده در فهرست آثار جهانی

یک - ۸

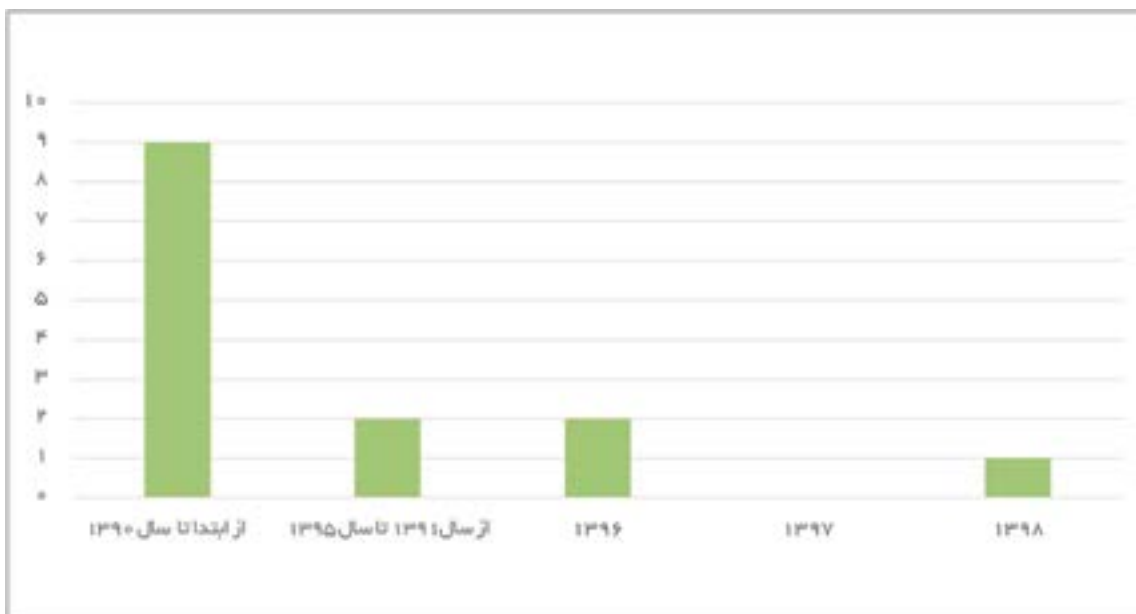
جدول تعداد میراث ناملموس ثبت شده در سطح جهانی

یک - ۹

ردیف	نام عنصر	گستره جغرافیایی	تاریخ
۱	ردیف موسیقی ایرانی	ملی	۲۰۰۹-۱۳۸۸
۲	نوروز با محوریت ایران (در سال ۲۰۰۹ (۱۳۸۹) با محوریت هفت کشور ثبت جهانی شده بود).	چند کشوری- سال ۱۳۹۵: ایران، آذربایجان، افغانستان، ازبکستان، تاجیکستان، ترکمنستان، پاکستان، ترکیه، قزاقستان، قرقیزستان، هند، عراق	۲۰۱۶-۱۳۹۵
۳	مهارت سنتی بافت فرش کاشان	ملی	۲۰۱۰-۱۳۸۹
۴	مهارت سنتی بافت فرش فارس	ملی	۲۰۱۰-۱۳۸۹
۵	تعزیه: نمایش آیینی	ملی	۲۰۱۰-۱۳۸۹
۶	آیین پهلوانی و زورخانه‌ای	ملی	۲۰۱۰-۱۳۸۹
۷	موسیقی بخش‌های خراسان	ملی	۲۰۱۰-۱۳۸۹
۸	مهارت‌های سنتی ساخت لنج ایرانی و دریانوردی با آن در خلیج فارس	ملی	۲۰۱۱-۱۳۹۰
۹	نقالی: هنر قصه‌گویی اجرایی ایرانی	ملی	۲۰۱۱-۱۳۹۱
۱۰	آیین قالی‌شویان مشهد اردهال کاشان	ملی	۲۰۱۲-۱۳۹۱
۱۱	فن پخت نان های تخت، لواش و ...	چند ملیتی: ایران، آذربایجان، ترکیه، قزاقستان، قرقیزستان	۲۰۱۶-۱۳۹۵
۱۲	چوگان، بازی سوار بر اسب به همراه موسیقی و روایتگری	ملی	۲۰۱۷-۱۳۹۶
۱۳	مهارت ساخت و نواختن کمانچه	چند کشوری: ایران، آذربایجان	۲۰۱۷-۱۳۹۶
۱۴	مهارت های سنتی ساختن و نواختن دوتار	ملی	۲۰۱۹-۱۳۹۸

نمودار تعداد میراث ناملموس ثبت شده در سطح جهانی

یک - ۹

• آثار منقول فرهنگی-تاریخی

جدول آثار منقول ثبت شده در فهرست آثار ملی ایران به تفکیک استان

ردیف	نام استان یا مرکز فرهنگی	تا ۱۳۹۰	۱۳۹۱-۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱	آذربایجان شرقی	۰	۰	۰	۰	۹
۲	آذربایجان غربی	۰	۳۹	۲۷	۸	۵
۳	البرز	۰	۱	۱۴	۰	۵
۴	اصفهان	۰	۱	۱۲	۰	۹
۵	ایلام	۰	۰	۰	۵	۶
۶	اردبیل	۰	۰	۱۱	۳	۱۰
۷	بوشهر	۰	۰	۰	۵	۴
۸	تهران	۰	۰	۰	۲۷	۱۶
۹	چهارمحال و بختیاری	۰	۰	۱۰	۱	۴
۱۰	خراسان جنوبی	۰	۰	۰	۳	۴
۱۱	خراسان رضوی	۰	۱	۰	۵	۲۴
۱۲	خراسان شمالی	۰	۰	۸	۶	۶
۱۳	خوزستان	۰	۰	۱۰	۰	۱۱
۱۴	زنجان	۰	۱	۱۰	۶	۵
۱۵	سمنان	۰	۰	۳	۲۲	۵
۱۶	سیستان و بلوچستان	۰	۱۳۴	۳۶	۱۲	۱۳
۱۷	فارس	۰	۰	۳۲	۲۵	۳۱
۱۸	قزوین	۰	۰	۰	۰	۵
۱۹	قم	۰	۴	۰	۳۳	۱۰
۲۰	کرمان	۰	۰	۰	۰	۷
۲۱	کرمانشاه	۰	۰	۰	۱۳	۸
۲۲	کردستان	۰	۲۳	۰	۶	۱۱
۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	۰	۰	۲۵	۵	۱۳
۲۴	گلستان	۰	۰	۳	۱۲	۱۴
۲۵	گیلان	۰	۱۲	۰	۲۲	۵
۲۶	لرستان	۰	۰	۰	۸	۵
۲۷	مازندران	۰	۰	۱۸	۰	۱۱
۲۸	مرکزی	۰	۰	۰	۳	۴
۲۹	همدان	۰	۰	۰	۴	۷
۳۰	هرمزگان	۰	۰	۳	۴	۸
۳۱	یزد	۰	۱	۲۹	۱۵	۶
۳۲	موزه ملی ایران	۰	۱۹۲	۹۷	۷	۴۵
۳۳	کاخ گلستان	۰	۱۲۸	۶۱	۰	۱
۳۴	موزه ملی قرآن	۰	۱۵	۱۳	۰	۰
۳۵	کاخ نیاوران	۰	۵	۲۶	۰	۰
۳۶	کاخ سعدآباد	۰	۰	۴۰	۱۶	۰
۳۷	باغ نگارستان دانشگاه تهران	۰	۰	۱	۰	۰
	جمع	۰	۵۵۷	۴۸۹	۲۷۶	۳۲۷

یک-۱۰

تغییر در برخی اعداد جدول، ناشی از تفاوت در سال ثبت آثار و سال ابلاغ می‌باشد.

• میراث ناملموس

جدول تعداد میراث ناملموس ثبت شده در فهرست آثار ملی

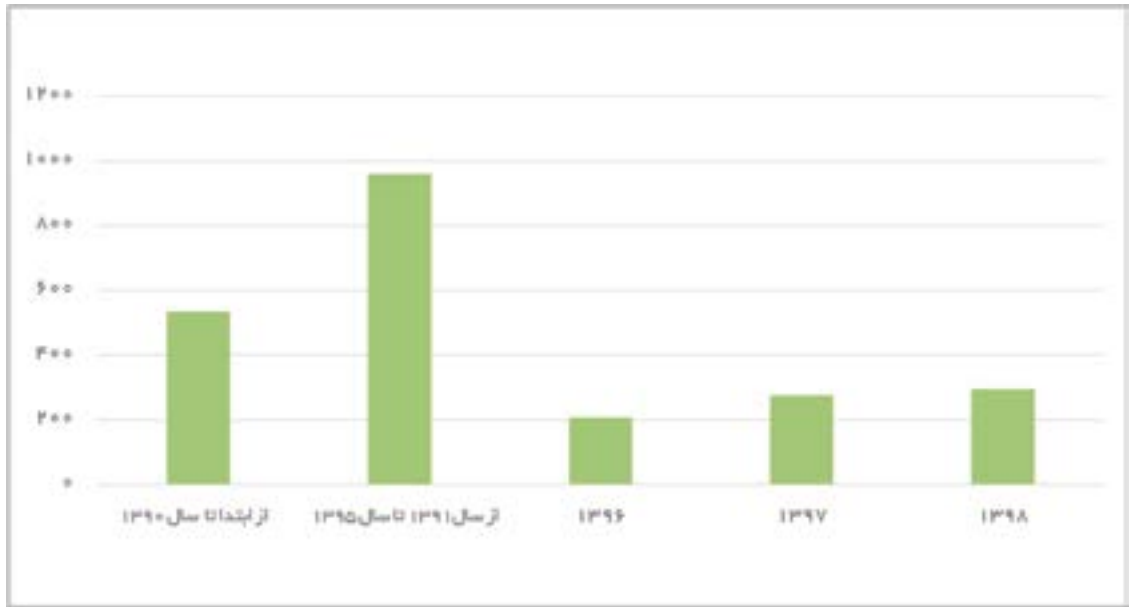
۱۱۱

ردیف	نام استان	تا ۱۳۹۰	۹۵-۱۳۹۱	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱	آذربایجان شرقی	۱۵	۲۸	۸	۹	۵
۲	آذربایجان غربی	۱۹	۵	۳	۵	۶
۳	اردبیل	۹	۲۵	۰	۵	۱۰
۴	اصفهان	۲۳	۵۱	۲۵	۲۱	۲۳
۵	البرز	۶	۱۵	۱	۴	۳
۶	ایلام	۱۵	۹	۰	۷	۴
۷	بوشهر	۱۷	۲۵	۱۰	۹	۸
۸	تهران	۹	۲۱	۰	۰	۹
۹	چهارمحال و بختیاری	۱۴	۳۶	۶	۸	۸
۱۰	خراسان جنوبی	۱۱	۳۳	۹	۷	۹
۱۱	خراسان رضوی	۱۴	۵۹	۱۰	۱۱	۱۶
۱۲	خراسان شمالی	۱۲	۳۱	۱۰	۹	۱۰
۱۳	خوزستان	۱۵	۴۶	۳	۵	۶
۱۴	زنجان	۱۱	۱۱	۸	۷	۵
۱۵	سمنان	۱۶	۵۸	۰	۲۰	۱۲
۱۶	سیستان و بلوچستان	۱۲	۳۳	۰	۱۵	۹
۱۷	فارس	۲۰	۳۱	۷	۹	۱۱
۱۸	قزوین	۲۶	۳۵	۶	۹	۹
۱۹	قم	۵	۱۱	۳	۹	۹
۲۰	کرمانشاه	۱۱	۲۷	۵	۸	۸
۲۱	کردستان	۲۰	۳۵	۰	۱۴	۱۰
۲۲	کرمان	۲۲	۲۵	۵	۱۲	۱۱
۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	۲۰	۲۸	۳	۵	۵
۲۴	گلستان	۶	۲۸	۱۷	۱۰	۱۰
۲۵	گیلان	۲۳	۳۴	۰	۰	۱۲
۲۶	لرستان	۹	۱۲	۷	۷	۹
۲۷	مرکزی	۱۱	۱۸	۸	۴	۵
۲۸	مازندران	۱۴	۴۲	۹	۱۱	۱۸
۲۹	هرمزگان	۱۱	۳۰	۳	۶	۳
۳۰	همدان	۱۴	۳۰	۰	۶	۱۳
۳۱	یزد	۲۰	۳۹	۱۴	۱۳	۱۲
۳۲	ملی	۴۰	۳۷	۱۴	۱۱	۷
۳۳	منطقه ای	۴۵	۱۲	۱۴	۲	۰
جمع		۵۳۵	۹۶۰	۲۰۸	۲۷۸	۲۹۵

نمودار تعداد میراث ناملموس ثبت شده در فهرست آثار ملی

• آثار غیر منقول فرهنگی-تاریخی

جدول ثبت آثار غیر منقول**

ردیف	نام استان	تا ۱۳۹۰	۱۳۹۱-۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱	آذربایجان شرقی	۱۶۹۴	۲۶	۷	۴	۲۷
۲	آذربایجان غربی	۱۴۶۱	۴۲	۵	۵	۷
۳	اردبیل	۸۵۷	۳	۵	۵	۱۰
۴	اصفهان	۱۶۸۰	۷۲	۲۲	۲۵	۳۱
۵	البرز	۱۰	۱۰	۴	۳	۱
۶	ایلام	۷۱۶	۲۲	۸	۶	۵
۷	بوشهر	۲۷۸	۹	۷	۱۲	۶
۸	تهران	۸۹۹	۱۷	۲۱	۸	۲۰
۹	چهارمحال و بختیاری	۵۸۶	۲۳	۵	۹	۵
۱۰	خراسان رضوی	۱۴۷۵	۲۸	۵	۸	۷
۱۱	خراسان جنوبی	۵۳۷	۲۵	۱۲	۲۱	۳۴
۱۲	خراسان شمالی	۴۶۸	۶	۲۳	۱۳	۱۰
۱۳	خوزستان	۸۷۲	۳۶	۳۸	۳۱	۵۰
۱۴	زنجان	۷۰۷	۲۳	۵	۱۱	۹

ادامه جدول در صفحه بعد

ردیف	نام استان	تا ۱۳۹۰	۹۵-۱۳۹۱	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱۵	سمنان	۶۲۲	۱۷	۵	۵	۹
۱۶	سیستان و بلوچستان	۱۶۰۷	۷	۲	۳۷	۴
۱۷	فارس	۲۸۳۷	۴۵	۳۵	۳۳	۳
۱۸	قزوین	۱۲۴۳	۱۵	۸	۶	۵۷
۱۹	قم	۳۱۴	۸	۱۹	۵	۱۷
۲۰	کرمانشاه	۲۰۵۳	۱۴	۲	۰	۱۱
۲۱	کردستان	۷۶۷	۱۶	۱۰	۱۱	۹
۲۲	کرمان	۵۷۷	۱۷	۹	۳	۱۰
۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	۵۹۱	۲	۳	۸	۶
۲۴	گیلان	۹۵۰	۲۱	۱۰	۹	۳
۲۵	گلستان	۵۹۶	۴۷	۳۳	۳۴	۲۲
۲۶	لرستان	۲۲۷۹	۶۰	۱۹	۲۸	۱۹
۲۷	مرکزی	۷۹۱	۵۹	۱۰	۱۲	۳۶
۲۸	مازندران	۶۴۵	۲۵	۹	۲	۱۵
۲۹	همدان	۸۹۶	۲۶	۳	۱۴	۴۴
۳۰	هرمزگان	۲۹۴	۳	۵	۰	۲۰
۳۱	یزد	۱۵۰۹	۱۲۸	۷	۳۲	۴
	جمع	۳۰۸۱۱	۸۵۲	۳۵۶	۴۰۰	۵۴۷

• حفظ و احیاء بناها، بافت‌ها و محوطه‌های تاریخی

جدول تعداد آثار غیرمنقول فرهنگی تاریخی بناها، بافت‌ها و محوطه‌های تاریخی (حفاظت شده و مرمت شده)

ردیف	مهم ترین برنامه / اقدام	واحد سنجش	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱	مشارکت در مرمت ابنیه، خانه‌ها، حمام‌ها و بازارهای تاریخی*	تفاهم‌نامه	۵۹۹	۷۶۰	۷۶۸	۶۴۴
۲	ساماندهی و تعمیر بناهای مهم تاریخی و مساجد جامع تاریخی	اثر	۳۳۹	۱۰۲۸	۹۷۱	۱۳۱۵
۳	تعمیر و مرمت آثار و بناهای ثبت شده در اختیار دستگاه‌های دولتی	اثر	۴۶	۴۰	۵۱	۳۶
۴	ساماندهی و مرمت محوطه‌ها و بناهای تاریخی، بقاع متبرکه و آرامگاه‌های تاریخی‌های مفاخر	اثر	۶۳	۳۱۳	۱۷۵	۱۴۹
۵	مطالعه، مرمت و حفاظت بافت شهری و روستایی	بافت شهری و روستایی	۵۲	۱۶۳	۱۹۸	۲۴۵
۶	ساماندهی و مرمت آثار تاریخی در طرح ایجاد اشتغال پایدار و اعطای کمک‌های فنی و اعتباری	اثر	-	-	۲۰۵	۲۱۰

تکرار: ۱۳

* آمار ارایه شده از مجموع اعتبارات ملی و استانی محاسبه شده و باتوجه به مستمر بودن پروژه‌های اجرایی حفاظت و مرمت بصورت تجمعی می باشد. * از ۶۴۴ تفاهم نامه مشارکت منعقد شده در سال ۱۳۹۸ تعداد ۱۳۰ کارگاه تخصیص اعتبار یافته است.

ابتدای جدول در صفحه قبل

فصل یکم
میراث فرهنگی

II-III-IV	۱۳۹۳	۲۰۱۴	۱۴۵۶	شهر سوخته	سیستان و بلوچستان	۱۷
I-II-III-IV	۱۳۹۴	۲۰۱۵	۱۴۵۵	محوطه تاریخی شوش	خوزستان	۱۸
V	۱۳۹۴	۲۰۱۵	۱۴۲۳rev	منظر فرهنگی میمند	کرمان	۱۹
VII-VIII	۱۳۹۵	۲۰۱۶	۱۵۰۵	بیابان لوت	کرمان	۲۰
					سیستان	
					خراسان جنوبی	
III-IV	۱۳۹۵	۲۰۱۶	۱۵۰۶	قنات ایرانی	خراسان رضوی	۲۱
					خراسان جنوبی	
					یزد	
					یزد- مهریز	
					مرکزی- اراک	
					کرمان- جوپار	
					کرمان- بم	
					کرمان- بم	
					اصفهان- اردستان	
					اصفهان	
اصفهان						
III-V	۱۳۹۶	۲۰۱۷	۱۵۴۴	شهر تاریخی یزد	یزد	۲۲
II-III-V	۱۳۹۷	۲۰۱۸	۱۵۶۸	محور باستان شناختی ساسانی فارس	فارس	۲۳

جدول تعداد پایگاه‌های میراث جهانی به تفکیک استان و سال تاسیس

ردیف	وضعیت پایگاه	نام پایگاه	استان	سال تاسیس
۱	پایگاه میراث جهانی	بازار تاریخی تبریز	آذربایجان شرقی	۱۳۸۹
۲	پایگاه میراث جهانی	مجموعه کلیساهای آرامنه ایران	آذربایجان شرقی	۱۳۸۰
۳	پایگاه میراث جهانی		آذربایجان غربی	۱۳۸۰
۴	پایگاه میراث جهانی		محوطه تاریخی تخت سلیمان	آذربایجان غربی
۵	پایگاه میراث جهانی	مجموعه بقعه شیخ صفی	اردبیل	۱۳۸۴
۶	پایگاه میراث جهانی	میدان امام اصفهان	اصفهان	۱۳۷۹
۷	پایگاه میراث جهانی	مسجد جامع اصفهان	اصفهان	۱۳۹۱
۸	پایگاه میراث جهانی	باغ چهلستون	اصفهان	۱۳۸۹
۹	پایگاه میراث جهانی	باغ فین	اصفهان	۱۳۸۹
۱۰	پایگاه میراث جهانی	قنات مزداآباد	اصفهان	۱۳۹۳

۱۵-۱۶

۱۳۹۳	اصفهان	قنات وزوران	پایگاه میراث جهانی	۱۱	
۱۳۹۳	اصفهان	قنات مون	پایگاه میراث جهانی	۱۲	
۱۳۷۸	تهران	کاخ گلستان	پایگاه میراث جهانی	۱۳	
۱۳۸۸	خراسان جنوبی	باغ اکبریہ بیرجند	پایگاه میراث جهانی	۱۴	
۱۳۹۳	خراسان جنوبی	قنات میاه بلده	پایگاه میراث جهانی	۱۵	
۱۳۹۴	خراسان جنوبی	بیابان لوت	پایگاه میراث جهانی	۱۶	
۱۳۹۳	خراسان رضوی	قنات قصبه گناباد	پایگاه میراث جهانی	۱۷	
۱۳۷۹	خوزستان	محوطه تاریخی چغازنبیل	پایگاه میراث جهانی	۱۸	
۱۳۷۸	خوزستان	سازه‌های آبی شوشتر	پایگاه میراث جهانی	۱۹	
۱۳۸۰	خوزستان	محوطه تاریخی شوش	پایگاه میراث جهانی	۲۰	
۱۳۷۸	زنجان	گنبد سلطانیه	پایگاه میراث جهانی	۲۱	
۱۳۸۳	سیستان و بلوچستان	شهر سوخته	پایگاه میراث جهانی	۲۲	
۱۳۹۴	سیستان و بلوچستان	بیابان لوت	پایگاه میراث جهانی	۲۳	
۱۳۷۹	فارس	محوطه تاریخی تخت‌جمشید	پایگاه میراث جهانی	۲۴	
۱۳۸۰	فارس	محوطه تاریخی پاسارگاد	پایگاه میراث جهانی	۲۵	
۱۳۸۹	فارس	باغ پاسارگاد	پایگاه میراث جهانی	۲۶	
۱۳۸۹	فارس	باغ ارم شیراز	پایگاه میراث جهانی	۲۷	
۱۳۷۹	فارس	بیشاپور (شهر تاریخی بیشاپور - غار بیشاپور)	منظر باستان‌شناختی ساسانی در استان فارس	پایگاه میراث جهانی	۲۸
۱۳۸۲	فارس	سروستان		پایگاه میراث جهانی	۲۹
۱۳۸۴	فارس	فیروزآباد (نقش برجسته پیروزی اردشیر - نقش برجسته تاجگذاری اردشیر)		پایگاه میراث جهانی	۳۰
۱۳۸۴	فارس	شهر گور		پایگاه میراث جهانی	۳۱
۱۳۸۴	فارس	قلعه دختر		پایگاه میراث جهانی	۳۲
۱۳۸۲	کرمان	منظر فرهنگی میمند	پایگاه میراث جهانی	۳۳	
۱۳۸۹	کرمان	باغ شاهزاده ماهان	پایگاه میراث جهانی	۳۴	
۱۳۹۴	کرمان	بیابان لوت	پایگاه میراث جهانی / طبیعی	۳۵	
۱۳۹۳	کرمان-بم	قنات اکبرآباد	پایگاه میراث جهانی	۳۶	
۱۳۹۳	کرمان-بم	قنات قاسم‌آباد	پایگاه میراث جهانی	۳۷	
۱۳۹۳	کرمان-جوپار	قنات گوهرریز	پایگاه میراث جهانی	۳۸	
۱۳۷۷	کرمانشاه	محوطه تاریخی بیستون	پایگاه میراث جهانی	۳۹	
۱۳۸۳	گلستان	گنبد قابوس	پایگاه میراث جهانی	۴۰	
۱۳۸۳	مازندران	باغ عباس‌آباد بهشهر	پایگاه میراث جهانی	۴۱	
۱۳۹۳	مرکزی-اراک	قنات ابراهیم‌آباد	پایگاه میراث جهانی	۴۲	
۱۳۸۲	یزد	شهر تاریخی یزد	پایگاه میراث جهانی	۴۳	
۱۳۸۹	یزد	باغ دولت‌آباد یزد	پایگاه میراث جهانی	۴۴	
۱۳۸۹	یزد	باغ پهلوانپور مهریز	پایگاه میراث جهانی	۴۵	
۱۳۹۳	یزد	قنات زارچ	پایگاه میراث جهانی	۴۶	
۱۳۹۳	یزد-مهریز	قنات حسن‌آباد مشیر	پایگاه میراث جهانی	۴۷	
۱۳۹۷	فارس	منظر باستان‌شناسی ساسانی	پایگاه میراث جهانی	۴۸	

جدول تعداد پایگاه‌های میراث فرهنگی (ملی) به تفکیک استان و سال تاسیس

۱۶ - یک

ردیف	وضعیت پایگاه	نام پایگاه	استان	سال تاسیس
۱	پایگاه میراث فرهنگی	کندوان	آذربایجان شرقی	۱۳۸۶
۲	پایگاه میراث فرهنگی	ربع رشیدی	آذربایجان شرقی	۱۳۹۶
۳	پایگاه میراث فرهنگی	قلعه بختک لیلان	آذربایجان شرقی	۱۳۹۷
۴	پایگاه میراث فرهنگی	محوطه حسنلو	آذربایجان غربی	۱۳۸۲
۵	پایگاه میراث فرهنگی	دژ بسطام	آذربایجان غربی	۱۳۹۳
۶	پایگاه میراث فرهنگی	شهر تاریخی یثری	اردبیل	۱۳۹۷
۷	پایگاه میراث فرهنگی	روستای تاریخی ابیانه	اصفهان	۱۳۸۱
۸	پایگاه میراث فرهنگی	روستای تاریخی قهی	اصفهان	۱۳۸۲
۹	پایگاه میراث فرهنگی	تپه سیلک کاشان	اصفهان	۱۳۸۳
۱۰	پایگاه میراث فرهنگی	روستای تاریخی نیاسر	اصفهان	۱۳۸۴
۱۱	پایگاه میراث فرهنگی	شهر زیرزمینی نوش آباد	اصفهان	۱۳۹۲
۱۲	پایگاه میراث فرهنگی	محوطه فرهنگی ویگل	اصفهان	۱۳۹۷
۱۳	پایگاه میراث فرهنگی	بافت تاریخی زواره	اصفهان	۱۳۹۴
۱۴	پایگاه میراث فرهنگی	شهر تاریخی سیمره (دره شهر)	ایلام	۱۳۸۴
۱۵	پایگاه میراث فرهنگی	سیروان	ایلام	۱۳۹۶
۱۶	پایگاه میراث فرهنگی	دهلران	ایلام	۱۳۸۹
۱۷	پایگاه میراث فرهنگی	سیراف	بوشهر	۱۳۸۸
۱۸	پایگاه میراث فرهنگی	کاخ‌های هخامنشی دشتستان	بوشهر	۱۳۸۸
۱۹	پایگاه میراث فرهنگی	بافت تاریخی بوشهر	بوشهر	۱۳۹۵
۲۰	پایگاه میراث فرهنگی	قلاع تاریخی چهارمحال بختیاری	چهارمحال بختیاری	۱۳۸۳
۲۱	پایگاه میراث فرهنگی	بافت تاریخی تون	خراسان جنوبی	۱۳۸۴
۲۲	پایگاه میراث فرهنگی	بافت تاریخی بیرجند	خراسان جنوبی	۱۳۸۶
۲۳	پایگاه میراث فرهنگی	بافت تاریخی بشرویه	خراسان جنوبی	۱۳۸۶
۲۴	پایگاه میراث فرهنگی	آسبادهای خراسان جنوبی	خراسان جنوبی	۱۳۹۶
۲۵	پایگاه میراث فرهنگی	خوسف	خراسان جنوبی	۱۳۹۷
۲۶	پایگاه میراث فرهنگی	نیشابور	خراسان رضوی	۱۳۸۱
۲۷	پایگاه میراث فرهنگی	توس	خراسان رضوی	۱۳۸۱

ابتدای جدول در صفحه قبل

۲۸	پایگاه میراث فرهنگی	مجموعه رباط شرف	خراسان رضوی	۱۳۸۲
۲۹	پایگاه میراث فرهنگی	محوطه تاریخی بندیان دره گز	خراسان رضوی	۱۳۹۴
۳۰	پایگاه میراث فرهنگی	شهر تاریخی سبزوار	خراسان رضوی	۱۳۹۶
۳۱	پایگاه میراث فرهنگی	آسادهای خراسان رضوی	خراسان رضوی	۱۳۹۶
۳۲	پایگاه میراث فرهنگی	محوطه شهر تاریخی بلقیس	خراسان شمالی	۱۳۸۶
۳۳	پایگاه میراث فرهنگی	روستای روئین	خراسان شمالی	۱۳۸۶
۳۴	پایگاه میراث فرهنگی	ایذه	خوزستان	۱۳۸۱
۳۵	پایگاه میراث فرهنگی	محوطه ارجان	خوزستان	۱۳۸۲
۳۶	پایگاه میراث فرهنگی	جندی شاپور	خوزستان	۱۳۸۶
۳۷	پایگاه میراث فرهنگی	محوطه تاریخی دستوا	خوزستان	۱۳۹۷
۳۸	پایگاه میراث فرهنگی	محوطه تاریخی هفت تپه	خوزستان	۱۳۹۸
۳۹	پایگاه میراث فرهنگی	منظر فرهنگی ماهشهر	خوزستان	۱۳۹۸
۴۰	پایگاه میراث فرهنگی	مجموعه بسطام و خرقان	سمنان	۱۳۹۴
۴۱	پایگاه میراث فرهنگی	بافت تاریخی سمنان	سمنان	۱۳۹۷
۴۲	پایگاه میراث فرهنگی	کوه خواجه	سیستان و بلوچستان	۱۳۸۱
۴۳	پایگاه میراث فرهنگی	آسادهای سیستان	سیستان و بلوچستان	۱۳۹۴
۴۴	پایگاه میراث فرهنگی	مجموعه تاریخی بمپور قلعه بمپور باغ خالصه تپه بمپور	سیستان و بلوچستان	۱۳۹۴
۴۵	پایگاه میراث فرهنگی	خلیج فارس و دریای مکران-چابهار	سیستان و بلوچستان	۱۳۹۴
۴۶	پایگاه میراث فرهنگی	منظر فرهنگی، طبیعی باغ شهر جالق	سیستان و بلوچستان	۱۳۹۷
۴۷	پایگاه میراث فرهنگی	بافت تاریخی شیراز	فارس	۱۳۸۲
۴۸	پایگاه میراث فرهنگی	شهر تاریخی لار	فارس	۱۳۸۶
۴۹	پایگاه میراث فرهنگی	منظر فرهنگی تاریخی قلعه الموت	قزوین	۱۳۸۰
۵۰	پایگاه میراث فرهنگی	بافت تاریخی قزوین	قزوین	۱۳۸۴
۵۱	پایگاه میراث فرهنگی	منظر فرهنگی تاریخی سمیران	قزوین	۱۳۸۶
۵۲	پایگاه میراث فرهنگی	پایگاه محور تاریخی فرهنگی و مذهبی قم (قلی درویش - صرم)	قم	۱۳۸۹
۵۳	پایگاه میراث فرهنگی	محوطه تاریخی زیویه	کردستان	۱۳۸۶
۵۴	پایگاه میراث فرهنگی	محوطه تاریخی کرفتو	کردستان	۱۳۸۶
۵۵	پایگاه میراث فرهنگی	منظر فرهنگی تاریخی اورامانات	کردستان	۱۳۹۵

ادامه جدول در صفحه بعد

▶ ابتدای جدول در صفحه قبل

فصل یکم
میراث فرهنگی

۱۳۸۶	کرمان	محوطه تاریخی جیرفت	پایگاه میراث فرهنگی	۵۶
۱۳۸۷	کرمان	بافت تاریخی کرمان	پایگاه میراث فرهنگی	۵۷
۱۳۸۲	کرمانشاه	محوطه تاریخی کنگاور - معبد آناهیتا	پایگاه میراث فرهنگی	۵۸
۱۳۸۲	کرمانشاه	محور ساسانی قصرشیرین	پایگاه میراث فرهنگی	۵۹
۱۳۸۳	کرمانشاه	محوطه تاریخی تاق بستان	پایگاه میراث فرهنگی	۶۰
۱۳۸۶	کرمانشاه	منظر فرهنگی تاریخی اورامانات	پایگاه میراث فرهنگی	۶۱
۱۳۸۲	کهگیلویه و بویراحمد	شهر تاریخی دهدشت	پایگاه میراث فرهنگی	۶۲
۱۳۹۶	گلستان	بافت تاریخی شهر استرآباد/گرگان	پایگاه میراث فرهنگی	۶۳
۱۳۸۷	گلستان	محوطه تاریخی دیوار بزرگ گرگان	پایگاه میراث فرهنگی	۶۴
۱۳۹۷	گلستان	شهرباستانی جرجان	پایگاه میراث فرهنگی	۶۵
۱۳۸۰	گیلان	روستای ماسوله	پایگاه میراث فرهنگی	۶۶
۱۳۸۶	گیلان	قلعه رودخان	پایگاه میراث فرهنگی	۶۷
۱۳۸۱	گیلان	موزه روستایی گیلان	پایگاه میراث فرهنگی	۶۸
۱۳۷۹	لرستان	قلعه فلک‌افلاک	پایگاه میراث فرهنگی	۶۹
۱۳۸۳	لرستان	پل‌های تاریخی لرستان	پایگاه میراث فرهنگی	۷۰
۱۳۸۳	لرستان	بافت تاریخی بروجرد	پایگاه میراث فرهنگی	۷۱
۱۳۸۶	مازندران	مجموعه تاریخی فرح آباد ساری	پایگاه میراث فرهنگی	۷۲
۱۳۹۵	مازندران	روستای یوش	پایگاه میراث فرهنگی	۷۳
۱۳۸۸	مرکزی	بافت تاریخی نراق	پایگاه میراث فرهنگی	۷۴
۱۳۹۴	مرکزی	مسجد جامع ساوه	پایگاه میراث فرهنگی	۷۵
۱۳۸۶	هرمزگان	خلیج فارس و دریای مکران	پایگاه میراث فرهنگی	۷۶
۱۳۹۴	هرمزگان	بافت لافت	پایگاه میراث فرهنگی	۷۷
۱۳۹۵	هرمزگان	بافت تاریخی بندر کنگ	پایگاه میراث فرهنگی	۷۸
۱۳۷۹	همدان	محوطه باستانی هگمتانه	پایگاه میراث فرهنگی	۷۹
۱۳۸۲	همدان	بافت تاریخی همدان	پایگاه میراث فرهنگی	۸۰
۱۳۸۳	همدان	محوطه تاریخی تپه نوشیجان ملایر	پایگاه میراث فرهنگی	۸۱
۱۳۹۵	همدان	دستکند سامن	پایگاه میراث فرهنگی	۸۲
۱۳۹۵	همدان	دستکند ارزانفود	پایگاه میراث فرهنگی	۸۳
۱۳۸۱	یزد	بافت تاریخی میبد	پایگاه میراث فرهنگی	۸۴

▶ ابتدای جدول در صفحه قبل

۱۳۸۳	یزد	بافت تاریخی مهریز	پایگاه میراث فرهنگی	۸۵
۱۳۸۴	یزد	بافت تاریخی ابرکوه	پایگاه میراث فرهنگی	۸۶
۱۳۹۴	یزد	بافت تاریخی شهر اردکان	پایگاه میراث فرهنگی	۸۷
۱۳۹۸	سمنان	جنگلهای هیرکانی	پایگاه میراث فرهنگی	۸۸
۱۳۹۸	مازندران	جنگلهای هیرکانی	پایگاه میراث فرهنگی	۸۹
۱۳۹۸	مازندران	جنگلهای هیرکانی	پایگاه میراث فرهنگی	
۱۳۹۸	گلستان	جنگلهای هیرکانی	پایگاه میراث فرهنگی	۹۰
۱۳۹۸	گیلان	جنگلهای هیرکانی	پایگاه میراث فرهنگی	۹۱
۱۳۹۸	قم/سمنان/خراسان شمالی، جنوبی و رضوی / کرمانشاه/ همدان/گیلان/البرز/ تهران / آذربایجان شرقی / اصفهان / یزد/ کرمان / فارس	کاروانسراهای ایران	پایگاه میراث فرهنگی	۹۲

پایگاه های میراث فرهنگی ملی ایجاد شده در سال ۱۳۹۸

ردیف	نام اثر / پایگاه	واحد سنجش (تعداد پایگاه)
۱	کاروانسراهای ایران	۱
۲	محوطه تاریخی هفت تپه	۱
۳	منظر فرهنگی ماهشهر	۱
۴	جنگل های هیرکانی	۵
جمع		۸

یک-۱۷

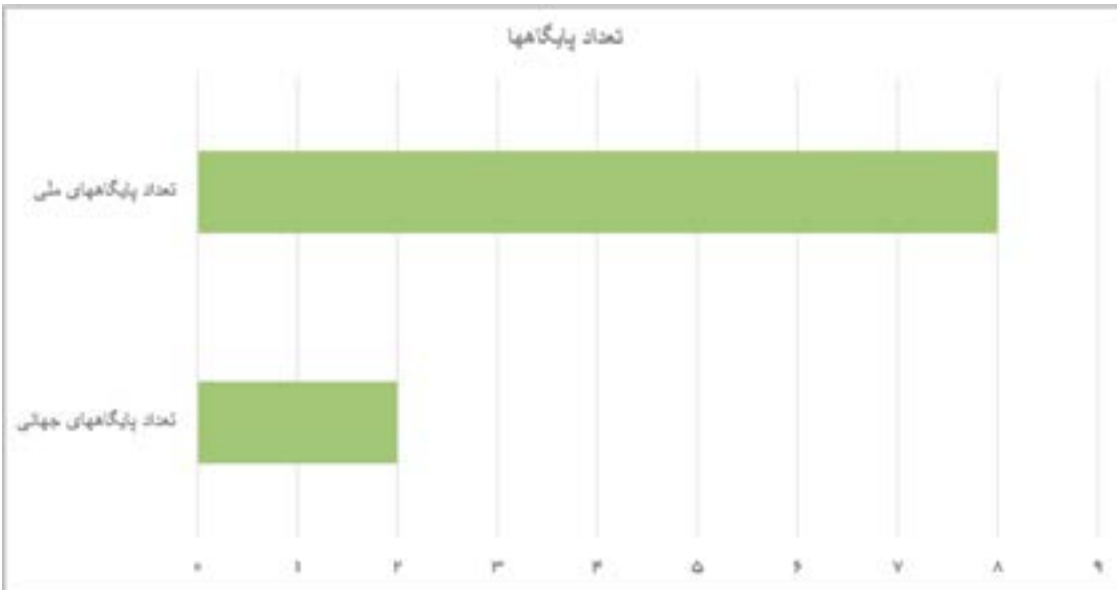

پایگاه‌های میراث جهانی ایجاد شده در سال ۱۳۹۸

ردیف	نام اثر / پایگاه	واحد سنجش (تعداد پایگاه)
۱	محور باستان‌شناسی ساسانی فارس	۲

یک - ۱۸

نمودار تعداد پایگاه‌های ایجاد شده در سال ۱۳۹۸

یک - ۱۸

جاجیم بافی - لرستان

فصل دوم؛ صنایع دستی

سالنامه آماری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی | سال ۱۳۹۸

دمه

صنایع دستی و هنرهای سنتی بارزترین تجلی و تبلور محسوس اندیشه و زیبایی‌شناسی ایرانی-اسلامی است که در طول سده‌های متوالی شکل گرفته و گسترش یافته است. این هنرها که در قالب حرف، صناعات و پیشه‌های کهن و سنتی از طریق آموزش استاد و شاگردی به مرحله ظهور و ثبوت رسیده، علاوه بر آفرینش هنری، اصلی‌ترین شیوه پرورش معنوی نیز محسوب می‌شده است. این صنایع و هنرها با ۲۹۵ رشته و زیر رشته بدون احتساب قالی و گبه همواره نقشی برجسته در زمینه اشتغال‌زایی داشته‌اند.

از آنجایی که کشورهای دنیا به استفاده از صنایع پاک در جهت توسعه پایدار طبیعت و حفظ محیط زیست گرایش پیدا کرده‌اند و از سویی سیاست اقتصادی کشور دوری از اقتصاد تک‌محصولی و اقتصاد مقاومتی می‌باشد، تولید و بازاریابی تولیدات صنایع دستی می‌تواند به عنوان عاملی موثر در رشد و توسعه اقتصاد کشور در سطح کلان مطرح شود و با توجه به جذابیت‌های فرهنگی و هنری تولیدات صنایع دستی می‌تواند سفیر فرهنگی جهت حضور ایران در مجامع بین‌المللی در جهت شناساندن کشور و پتانسیل‌های فرهنگی هنری جوانان کشورمان به جهانیان باشد.

تعاریف و مفاهیم حوزه صنایع دستی

• صنایع دستی

صنایع دستی ایران مجموعه‌ای از صنایع هنری و سنتی است که ضمن رعایت ضوابط شرعی و قانونی با محوریت خلاقیت، ذوق و زیبایی‌شناسی با بهره‌گیری از مواد اولیه قابل دسترس تولید می‌شود و فرآیند ساخت و تولید محصول به صورت فردی یا گروهی، عمدتاً با دست و با کمک ابزار مورد نیاز انجام می‌گیرد. رشته‌های فرش دستباف و صنایع دستی از قبیل نساجی سنتی، بافته‌های داری و غیرداری، پوشاک سنتی، کاشی سنتی، سفال و سرامیک، صنایع دستی چوبی و حصیری، صنایع دستی دریایی، صنایع دستی استخوان، رودوزی‌های سنتی، آبگینه، صنایع دستی کاغذی، طراحی و نقاشی سنتی، سازهای سنتی، مینا کاری و پیشه‌های وابسته به گروه‌های یاد شده می‌باشند. (ماده ۱ - قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی)

• کالاها

کالاها محصولاتی با ماهیت فیزیکی هستند که برای آنها تقاضا و امکان ایجاد حق مالکیت وجود دارد و مالکیت آنها می‌تواند از طریق مبادله در بازار از یک واحد نهادی به واحد نهادی دیگر منتقل شود. کالاها برای پاسخگویی نیازها و خواسته‌های خانوارها یا جامعه یا برای استفاده در تولید سایر کالاها و خدمات مورد تقاضا قرار می‌گیرند یا به عبارتی به محصولاتی اطلاق می‌شود که توسط تولیدکننده به بازار عرضه و با دریافت بهای آن، باعث رفع نیازهای انسانی می‌شود.

• خدمات

خدمات فعالیت‌هایی است که با هدف بهبود و ارتقای محصول اصلی انجام می‌گیرد و دارای ویژگی‌هایی همچون ناملموس بودن، تفکیک‌پذیری، تغییرپذیری، فناپذیری و مالکیت است. خدمات دارای موجودیت مستقلی نیستند که امکان ایجاد حق مالکیت بر آنها وجود داشته باشد. خرید و فروش خدمات از تولید آنها جدا نیست و این دو فرآیند همزمان صورت می‌گیرد. به بیان دیگر زمانی که تولید خدمتی به پایان می‌رسد باید به مصرف‌کننده ارائه شود.

• صنعتگر

صنعتگر به فردی اطلاق می‌شود که توانایی و مهارت کافی جهت تولید محصولات صنایع‌دستی در یک گروه، رشته یا زیر مجموعه آن را دارا باشد یا به عبارتی از ابتدا تا انتهای فرآیند تولید را به صورت حرفه‌ای انجام دهد.

• حرفه

پیشه‌ای که مستلزم وجود دانش، تخصص و همچنین مهارت‌ها و روش‌های خاص بوده که اصول علمی، تاریخی بر آن مهارت‌ها و روش‌ها، تأکید داشته و ارائه‌کننده کالا یا خدمات را به نوعی متعهد به انجام اصول و چارچوب‌هایی می‌کند.

• تولید

تولید فرآیندی است که طی آن با بهره‌گیری از مهارت و تخصص واحدهای تولیدی، نسبت به تولید محصول و ارائه خدمات اقدام می‌شود.

• کالاهای سرمایه‌ای

دارایی‌های ثابتی هستند که مستقیماً برای تولید کالاها یا خدمات به کار گرفته می‌شوند. این کالاها ضمن بادوام بودن، بهره‌وری سایر عوامل تولید را افزایش داده و ایجاد ارزش افزوده می‌کند.

• رشته‌های مصوب صنایع‌دستی

رشته‌های مصوب صنایع‌دستی به فهرست رشته‌هایی اطلاق می‌شود که مصوب و مورد تأیید معاونت صنایع‌دستی و هنرهای سنتی کشور است.

• گروه‌های اصلی صنایع‌دستی

رشته‌های مصوب صنایع‌دستی در ۱۸ گروه اصلی طبقه‌بندی شده که این گروه‌ها شامل: نساجی سنتی، بافته‌های داری و غیرداری، پوشاک سنتی، چاپ‌های سنتی، کاشی سنتی، سفال و سرامیک، صنایع‌دستی چرمی، هنرهای سنتی وابسته به معماری، صنایع‌دستی فلزی، صنایع‌دستی چوبی و حصیری، صنایع‌دستی دریایی، صنایع‌دستی سنگی، صنایع‌دستی استخوان، رودوزی‌های سنتی، آبگینه، صنایع‌دستی کاغذی، طراحی و نقاشی سنتی، سازهای سنتی و میناکاری می‌باشد. گروه‌های اصلی صنایع‌دستی را معمولاً با یک کد دورقمی مشخص می‌کنند.

• زیرگروه‌های صنایع‌دستی

به رشته‌های صنایع‌دستی و زیرمجموعه‌های آن اطلاق می‌شود که براساس نوع مواد اولیه و تکنیک تولید درگروه‌ها طبقه‌بندی شده‌اند. رشته و زیرمجموعه‌های آن هر یک دارای یک کد دورقمی مجزا بوده که با احتساب کد دورقمی گروه مورد نظر، یک کد ۶ رقمی را تشکیل و به عنوان کد شناسه، معرف رشته مورد نظر است.

• عرضه صنایع‌دستی

عرضه صنایع‌دستی مشتمل بر مقداری از تولیدات دستی یک گروه اصلی، رشته یا زیرمجموعه رشته‌های صنایع‌دستی است که تولیدکننده می‌تواند پس از تولید، آن را برای فروش به یک قیمت معین در دسترس متقاضی یا خریدار قرار دهد.

• تقاضای صنایع‌دستی

تقاضای صنایع‌دستی مقداری از تولیدات است که بر اساس قیمت مشخص توسط متقاضیان خریداری می‌شود یا به عبارتی تمایل فرد برای خرید کالاهای صنایع‌دستی را گویند.

• کارگاه تولیدی صنایع دستی

کارگاه تولیدی صنایع دستی به محلی با موقعیت مکانی معین اطلاق می‌شود که شامل فضای کارگاهی، تأسیسات و نهاده‌های تولید (نیروی انسانی، ابزار و تجهیزات و سرمایه) است و صرفاً به منظور تولید و ساخت محصولات صنایع دستی ایجاد شده است. صلاحیت و فعالیت کارگاه‌های تولیدی صنایع دستی براساس مجوزهای صادره پروانه تولید انفرادی یا کارگاهی برای اشخاص حقیقی و حقوقی ازسوی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری تعیین می‌شود.

• نمایشگاه صنایع دستی

نمایشگاه صنایع دستی مکانی به صورت دائم یا موقت که هدف اصلی از برگزاری آن عرضه تولیدات حداقل یک گروه اصلی، رشته یا زیرمجموعه رشته‌های صنایع دستی است.

• فروشگاه صنایع دستی

فروشگاه صنایع دستی مکانی با موقعیت معین بوده که به صورت دائم یا هدف عرضه تولیدات حداقل یک گروه اصلی، رشته یا زیرمجموعه رشته‌های صنایع دستی ایجاد شده باشد.

• معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی استان

این معاونت یکی از معاونت‌های اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان‌ها است و تنها مرجعی که مسئولیت بررسی اسناد و مدارک ارائه شده، صدور، تمدید و ابطال مجوزها یا سایر امور اجرایی مرتبط با فعالیت‌های صنایع دستی را مطابق با قوانین و دستورالعمل مربوطه در سطح استان عهده‌دار می‌باشد.

• معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی (ستاد)

این معاونت یکی از معاونت‌های سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کشور بوده که تنها متولی این هنر- صنعت است که وظایف سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت عالیه بر امور اجرایی صنایع دستی کشور را عهده‌دار می‌باشد.

• پروانه تولید انفرادی

پروانه تولید انفرادی، مجوزی است که بر اساس دستورالعمل مربوطه به متقاضی حقیقی دارای تخصص، تجربه، آشنایی کامل به فرآیند تولید و توانایی ساخت محصول در یکی از رشته‌های مصوب صنایع دستی اعطا می‌شود و بیانگر نوع و ظرفیت تولید و سرمایه‌گذاری ایجاد شده برای یک یا گروهی از محصولات در مکانی معین است.

• ظرفیت تولید

ظرفیت تولید توانی است که با توجه به ابزار، تجهیزات و دیگر امکانات یا نهاده‌های تولید، برای تولید صنایع دستی در یک کارگاه ایجاد شده است. ظرفیت تولید بر اساس ساعات و روزهای کاری سال و با توجه به ماهیت تولید تعیین شده و در مجوزهای صادره درج می‌شود.

• ظرفیت اسمی

ظرفیت اسمی به توان پیش‌بینی شده برای بهره‌برداری از یک کارگاه تولید محصولات صنایع دستی در یک رشته گفته می‌شود.

• ظرفیت رسمی

ظرفیت رسمی به توان واقعی و عملی یک کارگاه در تولید محصولات صنایع دستی در یک رشته گفته می‌شود.

• جواز تأسیس کارگاه

مجوز تأسیس کارگاه مجوزی است که برای راه‌اندازی و ایجاد ظرفیت‌های جدید تولید، اشتغال، توسعه و تکمیل ظرفیت‌های موجود در یک رشته مصوب صنایع دستی صادر می‌شود و بیانگر پیش‌بینی ظرفیت و نوع تولید محصولات است.

• پروانه تولید کارگاهی

پروانه تولید کارگاهی مجوزی است که بر اساس دستورالعمل مربوطه به متقاضی حقیقی یا حقوقی (مدیرعامل یا کارفرما) دارای تخصص، تجربه و آشنا به فرآیند تولید و ساخت محصول در یکی از رشته‌های مصوب صنایع دستی اعطا می‌شود و بیانگر نوع و ظرفیت تولید، میزان اشتغال و سرمایه‌گذاری ایجاد شده برای محصولات، در مکانی معین است.

• گواهی توانمندی مدیرفنی یا استادکار

گواهی است که پس از احراز توانایی‌های اجرایی مدیر فنی یا استادکار در انجام دادن تمامی مراحل ساخت یک محصول صنایع دستی در رشته مورد تقاضا، از سوی معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی استان صادر می‌شود.

• گواهی کیفیت کارگاه

گواهی کیفیت کارگاه سندی است شامل مشخصات فنی یا سایر ضوابط دقیق که برای استفاده مداوم به عنوان یک قاعده، راهنما یا تعریف جامع طراحی شده است. گواهی کیفیت قابلیت اطمینان و اثر بخشی محصولات تولیدی صنایع دستی را برای خریدار افزایش می‌دهد و دیگر تولیدکنندگان را بر آن می‌دارد تا کیفیت محصولات خود را جهت رقابت با کارگاه‌های دارای گواهی کیفیت، بالا ببرند.

توجه- این نوع گواهی توسط اداره کل حمایت از تولید معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی صادر می‌شود.

• طرح توجیهی

طرح توجیهی، عبارتست از گزارشی که توجیه‌پذیری یک طرح را از جنبه‌های مختلف تولید، فنی و مالی مورد بررسی و مطالعه قرار می‌دهد. طرح توجیهی همچنین زوایای سرمایه‌گذاری از قبیل میزان سرمایه‌گذاری در تولید و وضعیت موجود یک طرح را برای سرمایه‌گذار روشن می‌کند تا سرمایه‌گذار بتواند تصمیم‌گیری راحت و درستی از مسیر انتخاب شده داشته باشد.

• بیمه

منظور صنعتگران دارای پروانه تولید انفرادی از معاونت صنایع دستی هستند که بر اساس قانون بیمه‌های اجتماعی قالیبافان و شاغلین صنایع دستی شناسه‌دار مصوب سال ۱۳۸۸ مشمول پوشش بیمه‌ای تامین اجتماعی قرار می‌گیرند.

• تسهیلات

به منظور ایجاد، توسعه و رونق تولید، ارتقاء سطح کمی و کیفی محصولات و ایجاد اشتغال و ثروت به متقاضیان واجد شرایط و دارای مجوزهای تولیدی صنایع دستی از طریق منابع مالی در اختیار قرار می‌گیرند.

• کمک‌های فنی اعتباری

اعتباراتی است که طی قراردادهای منعقدشده با بانک‌های عامل در اختیار آنها قرار می‌گیرد تا با نظارت دولت برای سرمایه‌گذاری در جهت تحقق اهداف و مأموریت‌های معاونت صنایع دستی طبق قانون برنامه‌های توسعه به صورت تسهیلات در اختیار اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی قرار دهند.

• در ادامه جداول و نمودارهای حوزه صنایع دستی به تفصیل آمده است.

جدول مقایسه‌ای صدور و تمدید پروانه تولید انفرادی به تفکیک استان و سال

ردیف	استان	صدور پروانه تولید انفرادی					تمدید پروانه تولید انفرادی				
		۱۳۹۰	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۰	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱	آذربایجان شرقی	۲۸۱۲	۷۴۴	۱۱۲۸	۷۵۲	۳۴۰	۲	۷۷۶	۹۴۱	۱۰۸۱	۸۱۷
۲	آذربایجان غربی	۳۳۵	۳۲۰	۲۲۵	۱۳۶	۷۳	۱	۲۹۶	۲۷۹	۴۰۵	۳۱۱
۳	اردبیل	۲۱۶۵	۳۹۸	۵۰۱	۸۲۶	۲۲۰	۱	۵۰۷	۶۱۵	۱۲۰۰	۳۹۷
۴	اصفهان	۳۵۴۰	۱۳۴۷	۸۷۵	۶۲۷	۶۰۱	۱۲	۲۳۳۵	۱۳۶۹	۱۹۰۹	۱۲۱۱
۵	البرز	۳۲۹	۲۰۱	۹۳	۱۳۷	۴۷	۰	۲۲۶	۳۰۸	۳۴۲	۱۴۷
۶	ایلام	۳۰۷	۱۳۶۰	۱۳۶۴	۱۶۹۴	۶۳۱	۰	۳۲۷	۵۸۰	۶۲۷	۳۷۱
۷	بوشهر	۴۹۲	۲۱۷	۵۹	۱۶۱	۱۲۴	۰	۱۸	۴۰	۶۷	۴۷
۸	تهران	۱۱۸۶	۴۸۴	۷۴۰	۶۱۸	۲۴۵	۲	۶۵۲	۸۷۰	۱۰۵۶	۶۲۰
۹	چهارمحال و بختیاری	۲۶۷۷	۶۰۵	۷۳۳	۷۸۵	۴۹۹	۰	۱۲۰	۳۷۵	۵۳۳	۳۸۸
۱۰	خراسان جنوبی	۳۱۳	۲۶۳	۱۰۴	۱۶۰	۱۱۶	۰	۱۲۳	۵۷	۲۱۵	۸۷
۱۱	خراسان رضوی	۷۰۶	۷۸۸	۹۹۳	۵۶۷	۲۹۷	۱	۱۲۸۲	۲۳۹۸	۲۱۶۰	۱۰۹۷
۱۲	خراسان شمالی	۱۷۵۵	۳۳۹	۲۱۶	۲۳۱	۴۷	۲	۹۷	۲۳۲	۳۲۱	۱۲۱
۱۳	خوزستان	۴۳۹	۳۰۳	۱۸۲	۷۶۴	۲۳۰	۰	۱۳۰	۱۹۳	۲۴۴	۱۱۰
۱۴	زنجان	۱۹۸۷	۱۹۵	۶۸۳	۴۲۵	۲۷۷	۴	۲۹۸	۴۹۸	۶۲۸	۲۸۰
۱۵	سمنان	۱۱۸۹	۸۷	۱۶۷	۱۱۸	۱۲۰	۴۵	۱۸۶	۴۰۹	۴۴۸	۲۷۶
۱۶	سیستان و بلوچستان	۵۸۳	۷۱۲	۳۴۸۹	۲۱۸	۲۲۱	۲	۱۷۹	۲۴۱	۳۸۴	۱۲۶
۱۷	فارس	۵۸۸۳	۳۷۷	۶۰۸	۴۲۰	۳۳۱	۱	۱۱۹۸	۵۴۰	۹۸۱	۶۷۹
۱۸	قزوین	۴۳۸	۲۱۵	۲۷۹	۳۳۲	۲۱۶	۲	۲۴۳	۳۸۳	۲۷۶	۱۹۴
۱۹	قم	۷۳۳	۸۲	۸۷	۷۶	۳۶	۲۱	۴۲۷	۳۴۲	۴۲۳	۳۳۳
۲۰	کردستان	۲۲۵۴	۹۰۱	۱۰۲۵	۸۹۶	۵۷۲	۰	۷۸۱	۸۳۶	۱۴۵۲	۱۰۶۶
۲۱	کرمان	۷۳۷۶	۲۵۸	۱۹۲	۵۸۸	۴۲۰	۵۰۷	۱۴۱۰	۹۳۴	۱۴۶۰	۱۳۱۱
۲۲	کرمانشاه	۸۲۷	۸۱۲	۱۳۱۸	۱۰۸۷	۲۰۰	۱۷	۲۶۳	۳۳۹	۴۳۴	۱۵۳
۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	۳۰۵	۷۲۲	۴۵۵	۳۸۰	۲۴	۲	۸۳۱	۱۱۹	۱۹۵	۲۱
۲۴	گلستان	۳۷۵۶	۱۱۰۸	۱۰۴۰	۱۵۶۸	۶۳۴	۲	۸۳۶	۸۲۲	۱۶۲۹	۹۱۱
۲۵	گیلان	۸۷۹۷	۱۰۸۶	۱۲۰۲	۱۳۱۳	۶۲۲	۷	۱۸۴۶	۲۰۶۶	۳۱۹۰	۱۱۷۵
۲۶	لرستان	۳۹۷۷	۲۰۲	۳۵۳	۲۲۰	۵۲	۱	۱۵۰	۲۰۹	۳۲۳	۱۶۱
۲۷	مازندران	۱۷۸۶	۵۱۸	۳۲۸	۶۳۰	۲۹۶	۱۲۹	۱۲۷۶	۱۳۶۹	۱۸۶۹	۱۰۶۴
۲۸	مرکزی	۱۱۰۵	۲۵۵	۴۹۱	۲۸۴	۱۲۷	۲۳۲	۲۰۷	۳۲۱	۴۵۲	۱۸۴
۲۹	هرمزگان	۱۵۱	۱۷۲۲	۰	۲۶۸۶	۴۷۷	۴	۸۷	۰	۱۸۸	۱۵۲
۳۰	همدان	۵۰۱۳	۵۹۳	۱۱۵۳	۱۲۲۲	۷۰۵	۵	۱۶۸۹	۲۷۴۱	۱۹۲۳	۹۳۴
۳۱	یزد	۳۹۶	۲۵۷	۲۶۱	۱۹۸	۱۲۳	۲	۴۱۷	۵۱۱	۴۱۰	۳۴۸
	جمع	۶۳۶۱۲	۱۷۴۷۱	۲۰۳۴۴	۲۰۱۱۹	۸۹۲۳	۱۰۰۴	۱۸۴۹۱	۲۰۹۳۷	۲۶۸۳۵	۱۵۰۹۲

دوم - ۱

فصل دوم صنایع دستی

جدول مقایسه‌ای صدور و تمدید پروانه تولید کارگاهی به تفکیک استان و سال

ردیف	استان	تمدید پروانه تولید انفرادی					صدور پروانه تولید انفرادی				
		۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۰	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۰
۱	آذربایجان شرقی	۲۶	۴۲	۳۰	۳۶	۱	۱۱	۴۷	۱۰۳	۳	۲۰
۲	آذربایجان غربی	۳	۲	۱	۲	۰	۸	۶	۴	۱	۴۶
۳	اردبیل	۴	۴	۸	۱	۴	۸	۱۴	۱۸	۲	۶
۴	اصفهان	۲۶۰	۴۳۵	۳۱۸	۵۶۰	۱۳	۹۰	۱۴۵	۲۲۲	۴	۴۳۸
۵	البرز	۱۰	۲۸	۳۱	۵۲	۷۰	۱۰	۲۰	۱۸	۰	۳۸
۶	ایلام	۷	۳	۳	۰	۰	۶	۲۴	۲۳	۳۴	۰
۷	بوشهر	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۷	۲	۱	۱
۸	تهران	۱۲۱	۸۶	۷۲	۷۸	۱	۲۵	۱۳۴	۴۱	۰	۴۰۰
۹	چهارمحال و بختیاری	۴	۵	۱	۰	۲	۱۷	۸	۳	۱۰	۲
۱۰	خراسان جنوبی	۴	۰	۱	۵	۱	۵	۴	۲	۶	۰
۱۱	خراسان رضوی	۲۰	۱۶	۲۹	۱۲	۰	۸	۳۵	۲۴	۱	۳۴
۱۲	خراسان شمالی	۲	۱	۳	۱	۰	۰	۹	۴	۰	۸
۱۳	خوزستان	۳	۳	۳	۰	۰	۸	۵	۱	۱۴	۰
۱۴	زنجان	۳	۴	۰	۲	۰	۴	۱۱	۱۶	۴	۱۱
۱۵	سمنان	۲۵	۱۲	۴	۲	۰	۱۰	۱۹	۱۸	۲	۰
۱۶	سیستان و بلوچستان	۴	۵	۰	۴	۰	۷	۱۳	۷	۰	۷
۱۷	فارس	۱۷	۱۷	۲۸	۲۷	۰	۱۹	۱۹	۲۰	۱۲	۲
۱۸	قزوین	۶	۹	۱	۴	۰	۱۱	۹	۸	۳	۵
۱۹	قم	۸	۸	۱۱	۱۳	۵	۵	۳	۷	۱	۲۳
۲۰	کردستان	۴	۰	۶	۰	۱	۶	۱۰	۱۹	۱	۲۵
۲۱	کرمان	۱	۳	۵	۰	۰	۵	۴	۲	۲۲	۱
۲۲	کرمانشاه	۷	۱۳	۸	۱۶	۱	۱۴	۷۸	۸۴	۴	۲۹
۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	۰	۱	۰	۰	۰	۸	۱۴	۲۳	۳۲	۲
۲۴	گلستان	۱۲	۱۴	۱۳	۹	۰	۱۸	۱۵	۱۳	۱	۳۶
۲۵	گیلان	۷	۹	۲	۱۷	۹	۶	۴۸	۱۸	۴	۱۷
۲۶	لرستان	۰	۱	۰	۲	۰	۳	۵	۷	۱۳	۳
۲۷	مازندران	۸	۱۲	۱۱	۸	۱۵	۹	۲۱	۱۸	۱	۱۰
۲۸	مرکزی	۱	۱	۲	۰	۰	۱	۴	۰	۱	۴
۲۹	هرمزگان	۰	۰	۰	۰	۰	۲	۱	۰	۱۰	۰
۳۰	همدان	۷۹	۲۷۱	۲۸۲	۱۵۸	۱	۲۲۷	۲۹۸	۳۲۹	۲۳	۵۳۱
۳۱	یزد	۹	۲۸	۱۳	۸	۰	۲۵	۱۱	۱۷	۲	۱۲
	جمع	۶۶۵	۱۰۳۴	۸۸۶	۱۰۱۷	۱۳۴	۵۷۶	۱۰۴۱	۱۰۷۱	۲۱۲	۱۷۱۱

دو - ۲

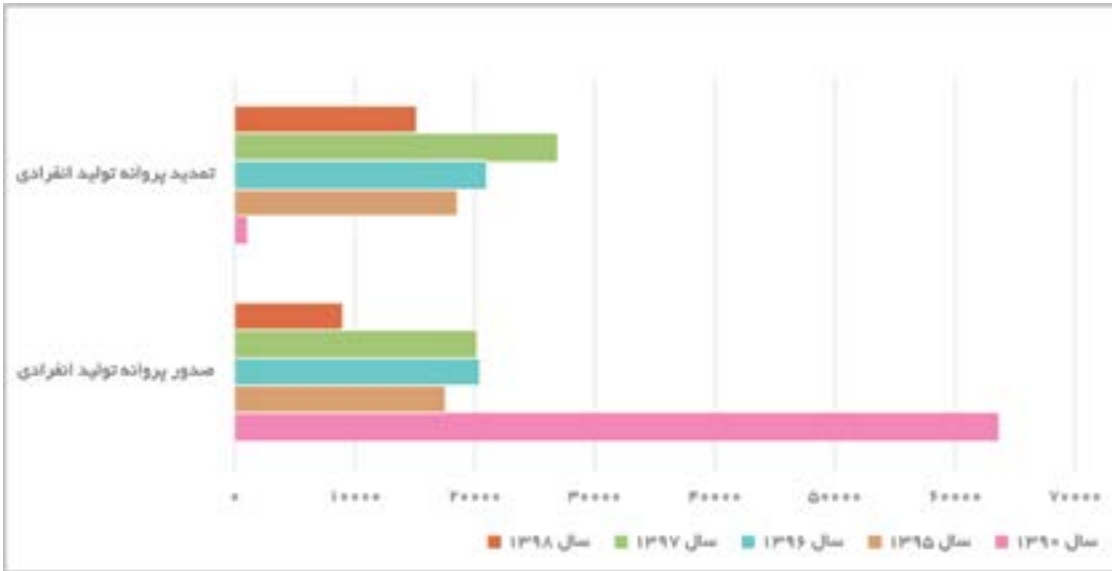
فصل دوم

صنایع دستی

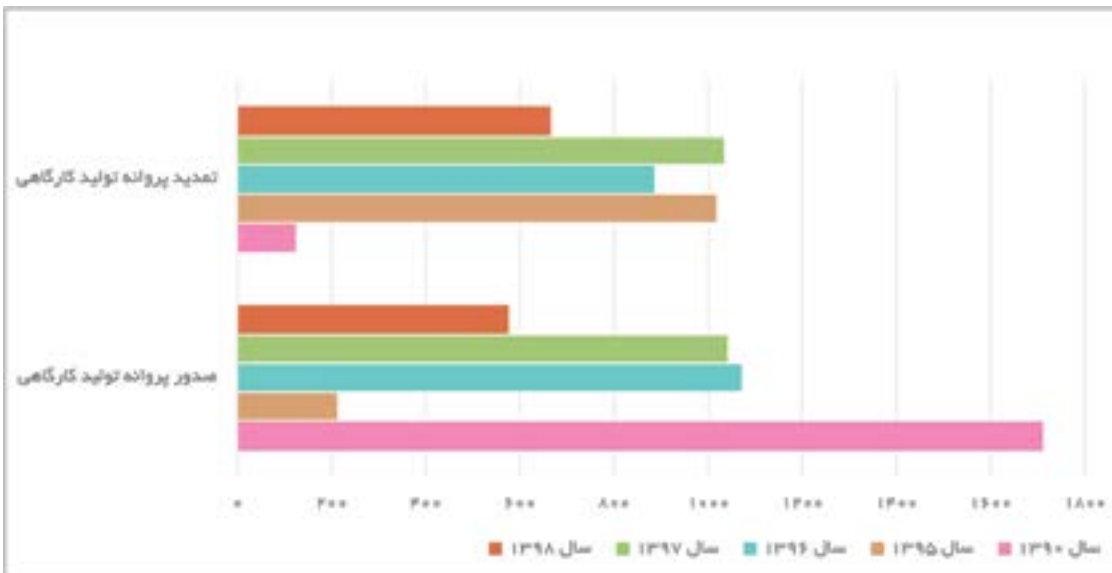
نمودار مقایسه‌ای صدور و تمدید پروانه تولید انفرادی

دو - ۱

نمودار مقایسه‌ای صدور و تمدید پروانه تولید کارگاهی

دو - ۲

فصل دوم صنایع دستی

جدول میزان اشتغال ایجاد شده حاصل از صدور مجوز (پروانه تولید انفرادی، کارگاهی) صنایع دستی در سطح استان ها طی سال ۱۳۹۸

ردیف	استان	نوع مجوز (نفر)						مجموع	
		پروانه تولید انفرادی			پروانه تولید کارگاهی				
		مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع		
۱	آذربایجان شرقی	۶۱۳	۵۲۷	۱۱۴۰	۱۸۳	۲۴۹	۴۳۲	۷۷۶	۱۵۷۲
۲	آذربایجان غربی	۱۹۱	۱۹۶	۳۸۷	۳۱	۴	۳۵	۲۰۰	۴۲۲
۳	اردبیل	۹۰	۳۹۹	۴۸۹	۱۴	۹۳	۱۰۷	۴۹۲	۵۹۶
۴	اصفهان	۱۱۰۷	۸۰۰	۱۹۰۷	۷۸۶	۲۵۰	۱۱۳۶	۱۱۵۰	۳۰۴۳
۵	البرز	۹۲	۹۹	۱۹۱	۶۲	۶۱	۱۲۳	۱۶۰	۳۱۴
۶	ایلام*	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۹۹۹	۹۹۹
۷	بوشهر	۳۷	۱۳۴	۱۷۱	۰	۰	۰	۱۳۴	۱۷۱
۸	تهران	۵۲۸	۳۲۹	۸۵۷	۱۱۳۰	۲۳۶	۱۳۶۶	۵۶۵	۲۲۲۳
۹	چهارمحال و بختیاری	۹۶	۶۴۱	۷۳۷	۹	۸۷	۹۶	۷۲۸	۸۳۳
۱۰	خراسان جنوبی	۵۰	۱۴۴	۱۹۴	۱۲	۲۶	۳۸	۱۷۰	۲۳۲
۱۱	خراسان رضوی	۸۱۸	۲۶۶	۱۰۸۴	۱۳۷	۷۸	۲۱۵	۳۴۴	۱۲۶۹
۱۲	خراسان شمالی*	۳۸	۱۱۴	۱۵۲	۲	۲	۴	۱۱۶	۱۵۶
۱۳	خوزستان*	۶۱	۲۰۶	۲۶۷	۱۷	۵۲	۶۹	۲۵۸	۳۳۶
۱۴	زنجان	۲۲۳	۲۹۳	۵۱۶	۴۲	۵	۴۷	۲۹۸	۵۶۳
۱۵	سمنان	۸۶	۲۸۰	۳۶۶	۶۹	۱۱۸	۱۸۷	۳۹۸	۵۵۳

ادامه جدول در صفحه بعد

* اطلاعات و آمار ارائه شده براساس اظهار مرکز فناوری اطلاعات و تحول اداری می باشد. و با آمار واقعی حدود ۳۰ درصد مغایرت دارد که دلیل این امر کانونت اطلاعات (انتقال اطلاعات) از سامانه قدیم به سامانه جدید وزارتخانه در تاریخ ۹۹/۷/۲۳ است. همچنین آمار اشتغال استان ایلام که صفر در گزارش گیری نشان داده می شود ۹۹۹ نفر است و آمار گزارش شده استان خراسان شمالی بر اساس سامانه استانی ۱۷۱ نفر و استان خوزستان ۲۵۵ نفر است.

ابتدای جدول در صفحه قبل

۵۰۱	۳۷۶	۱۱۵	۱۶۵	۶۸	۹۷	۳۳۶	۳۰۸	۲۸	سیستان و بلوچستان	۱۶
۱۳۳۸	۹۵۴	۳۸۴	۳۹۶	۳۳۸	۶۸	۹۴۲	۶۲۶	۳۱۶	فارس	۱۷
۵۰۳	۳۷۵	۱۲۸	۹۱	۳۱	۶۰	۴۱۲	۳۴۴	۶۸	قزوین	۱۸
۴۸۵	۴۴	۴۴۱	۷۱	۶	۶۵	۴۱۴	۲۸	۳۷۶	قم	۱۹
۱۵۱۶	۱۰۵۸	۴۵۸	۵۵	۲۵	۳۰	۱۴۶۱	۱۰۳۳	۴۲۸	کردستان	۲۰
۱۴۳۲	۱۳۵۰	۸۲	۲۲	۱۳	۹	۱۴۱۰	۱۳۳۷	۷۳	کرمان	۲۱
۶۳۹	۵۱۸	۱۲۱	۳۱۱	۲۹۱	۲۰	۳۲۸	۲۲۷	۱۰۱	کرمانشاه	۲۲
۶۹	۶۲	۷	۲۸	۲۶	۲	۴۱	۲۶	۵	کهگیلویه و بویراحمد	۲۳
۱۳۳۳	۱۱۶۲	۱۷۱	۵۷	۲۹	۲۸	۱۲۷۶	۱۱۳۳	۱۴۳	گلستان	۲۴
۱۵۳۲	۱۳۱۹	۳۱۳	۴۳	۲۵	۱۸	۱۴۸۹	۱۱۹۴	۲۹۵	گیلان	۲۵
۲۰۴	۱۲۶	۷۸	۱۱	۱۰	۱	۱۹۳	۱۱۶	۷۷	لرستان	۲۶
۱۳۳۱	۱۱۲۹	۲۰۲	۷۹	۳۶	۴۳	۱۲۵۲	۱۰۹۳	۱۵۹	مازندران	۲۷
۳۰۴	۱۳۵	۱۶۹	۳	۱	۲	۳۰۱	۱۳۴	۱۶۷	مرکزی	۲۸
۶۲۲	۶۰۴	۱۸	۲	۰	۲	۶۲۰	۶۰۴	۱۶	هرمزگان	۲۹
۲۷۳۳	۱۳۲۲	۱۴۱۱	۱۱۲۸	۵۵۶	۵۷۲	۱۶۰۵	۷۶۶	۸۳۹	همدان	۳۰
۷۴۶	۲۸۱	۴۶۵	۲۶۶	۱۶۲	۱۰۴	۴۸۰	۱۱۹	۳۶۱	یزد	۳۱
۲۷۶۰۱	۱۶۵۰۴	۱۱۰۹۷	۶۵۸۳	۲۹۶۸	۳۶۱۵	۲۱۰۱۸	۱۳۵۳۶	۷۴۸۲	تعداد کل	

فصل دوم صنایع دستی

فصل دوم صنایع دستی

دو - ۴

جدول صدور و تمدید مجوزهای تولیدی صادره معاونت های صنایع دستی در سال ۱۳۹۸

تعداد کل	مجموع		نوع مجوز (نفر)												ردیف				
	کارت شناسایی						پروانه تولید کارگاهی						پروانه تولید انفرادی						
	تمدید	صدور	جمع	تمدید	صدور	پیش بینی سال ۱۳۹۸	جمع	تمدید	صدور	پیش بینی سال ۱۳۹۸	جمع	تمدید	صدور	پیش بینی سال ۱۳۹۸					
۱۹۰۲	۸۵۴	۱۰۴۸	۶۹۸	۱	۶۹۷	۶۳۰	۴۷	۳۶	۱۱	۴۸	۱۱۵۷	۸۱۷	۳۴۰	۸۶۲	۱ آذربایجان شرقی				
۶۶۳	۳۱۴	۳۴۹	۲۶۸	۰	۲۶۸	۵۷۷	۱۱	۳	۸	۹	۳۸۴	۳۱۱	۷۳	۳۵۴	۲ آذربایجان غربی				
۷۱۴	۴۰۱	۳۱۳	۸۵	۰	۸۵	۵۷۷	۱۲	۴	۸	۱۶	۶۱۷	۳۹۷	۳۲۰	۵۳۸	۳ اردبیل				
۳۷۰۴	۱۴۷۳	۱۳۳۱	۶۴۲	۲	۶۴۰	۸۷۹	۳۵۰	۲۶۰	۹۰	۸۸	۱۸۱۲	۱۳۱۱	۶۰۱	۱۱۳۸	۴ اصفهان				
۴۹۶	۱۵۷	۳۳۹	۲۸۲	۰	۲۸۲	۴۷۷	۲۰	۱۰	۱۰	۳۵	۱۹۴	۱۴۷	۴۷	۳۰۸	۵ البرز				
۱۳۹۸	۳۷۸	۹۲۰	۲۸۳	۰	۲۸۳	۵۷۷	۱۳	۷	۶	۱۵	۱۰۰۲	۳۷۱	۶۳۱	۷۶۸	۶ ایلام				
۲۸۸	۴۷	۳۴۱	۱۱۷	۰	۱۱۷	۴۷۷	۰	۰	۰	۶	۱۷۱	۴۷	۱۲۴	۲۱۶	۷ بوشهر				
۱۲۸۲	۷۴۳	۵۳۹	۳۷۱	۲	۲۶۹	۸۲۹	۱۴۶	۱۲۱	۲۵	۵۱	۸۶۵	۶۲۰	۳۴۵	۷۲۴	۸ تهران				
۱۲۸۵	۳۹۲	۸۹۳	۳۷۷	۰	۳۷۷	۶۲۷	۲۱	۴	۱۷	۹	۸۸۷	۳۸۸	۴۹۹	۵۳۸	۹ چهارمحال و بختیاری				
۴۵۰	۹۱	۳۵۹	۳۳۸	۰	۳۳۸	۵۷۷	۹	۴	۵	۶	۲۰۳	۸۷	۱۱۶	۲۱۶	۱۰ خراسان جنوبی				
۱۷۳۹	۱۱۱۷	۶۲۲	۳۱۷	۰	۳۱۷	۶۷۷	۲۸	۲۰	۸	۳۴	۱۳۹۴	۱۰۹۷	۲۹۷	۸۶۰	۱۱ خراسان رضوی				
۳۰۳	۱۲۳	۱۸۰	۱۳۳	۰	۱۳۳	۵۷۷	۲	۲	۰	۸	۱۶۸	۱۲۱	۴۷	۳۰۸	۱۲ خراسان شمالی				
۶۳۳	۱۱۳	۵۲۰	۲۸۲	۰	۲۸۲	۵۷۷	۱۱	۳	۸	۶	۳۴۰	۱۱۰	۳۳۰	۳۵۴	۱۳ خوزستان				
۷۳۹	۲۸۳	۴۵۶	۱۷۵	۰	۱۷۵	۶۲۹	۷	۳	۴	۱۲	۵۵۷	۲۸۰	۳۷۷	۶۳۰	۱۴ زنجان				
۵۳۱	۳۰۱	۳۲۰	۹۰	۰	۹۰	۵۲۷	۳۵	۲۵	۱۰	۱۰	۴۹۶	۳۷۶	۱۲۰	۳۵۴	۱۵ سمنان				

ابتدای جدول در صفحه قبل

۴۶۸	۱۳۰	۳۳۸	۱۱۰	۰	۱۱۰	۵۱۷	۱۱	۴	۷	۸	۳۴۷	۱۲۶	۲۲۱	۹۹۱	سیستان و بلوچستان	۱۶
۲۶۱۴	۶۹۷	۱۹۱۷	۱۵۶۷	۱	۱۵۶۷	۷۴۷	۳۶	۱۷	۱۹	۳۷	۱۰۱۰	۶۷۹	۳۳۱	۶۳۰	فارس	۱۷
۶۲۰	۲۰۰	۴۲۰	۱۹۳	۰	۱۹۳	۶۷۷	۱۷	۶	۱۱	۱۱	۴۱۰	۱۹۴	۲۱۶	۴۰۰	قزوین	۱۸
۴۵۹	۳۴۱	۱۱۸	۷۷	۰	۷۷	۵۲۷	۱۳	۸	۵	۱۰	۳۶۹	۳۳۳	۳۶	۳۰۸	قم	۱۹
۱۶۵۵	۱۰۷۰	۵۸۵	۷	۰	۶۴۷	۶۴۷	۱۰	۴	۶	۱۶	۱۶۳۸	۱۰۶۶	۵۷۳	۸۶۰	کردستان	۲۰
۱۷۴۵	۱۳۱۲	۴۳۳	۸	۰	۵۷۷	۵۷۷	۶	۱	۵	۱۱	۱۷۳۱	۱۳۱۱	۴۲۰	۵۳۸	کرمان	۲۱
۱۱۰۴	۱۶۰	۹۴۴	۷۳	۰	۶۷۸	۶۷۸	۲۱	۷	۱۴	۳۸	۳۵۳	۱۵۳	۲۰۰	۷۲۲	کرمانشاه	۲۲
۶۵۸	۳۳	۶۲۴	۶۰۵	۱۳	۵۹۲	۶۷۷	۸	۰	۸	۱۲	۴۵	۲۱	۲۴	۳۵۴	کهگیلویه و بویراحمد	۲۳
۳۳۱۵	۹۲۴	۱۳۹۱	۷۴۰	۱	۷۳۹	۷۳۹	۳۰	۱۲	۱۸	۱۲	۱۵۴۵	۹۱۱	۶۳۴	۸۶۰	گلستان	۲۴
۱۸۵۸	۱۱۸۲	۶۷۶	۴۸	۰	۴۸	۵۷۷	۱۳	۷	۶	۲۰	۱۷۹۷	۱۱۷۵	۶۲۲	۹۹۸	گیلان	۲۵
۳۳۳۳	۱۶۱	۱۷۲	۱۱۷	۰	۱۱۷	۵۷۷	۳	۰	۳	۵	۲۱۳	۱۶۱	۵۲	۳۵۴	لرستان	۲۶
۱۵۹۰	۱۰۷۲	۵۱۸	۲۱۳	۰	۲۱۳	۶۴۷	۱۷	۸	۹	۱۵	۱۳۶۰	۱۰۶۴	۲۹۶	۷۲۲	مازندران	۲۷
۴۳۶	۱۸۵	۲۵۱	۱۳۳	۰	۱۳۳	۴۷۷	۲	۱	۱	۶	۳۱۱	۱۸۴	۱۳۷	۴۲۶	مرکزی	۲۸
۳۸۵۷	۱۵۲	۳۷۰۵	۳۲۲۶	۰	۳۲۲۶	۶۷۸	۲	۰	۲	۶	۶۴۹	۱۵۲	۴۷۷	۲۱۷	هرمزگان	۲۹
۲۲۹۰	۱۰۱۳	۱۲۷۷	۳۴۵	۰	۳۴۵	۶۷۷	۳۰۶	۷۹	۳۳۷	۷۸	۱۶۴۹	۹۴۴	۷۰۵	۱۰۴۵	همدان	۳۰
۶۲۹	۳۵۷	۲۷۲	۱۲۴	۰	۱۲۴	۵۷۷	۳۴	۹	۲۵	۲۲	۴۷۱	۳۴۸	۱۳۳	۴۰۰	یزد	۳۱
۳۷۷۴۸	۱۵۷۷۷	۳۱۹۷۱	۱۳۴۹۲	۲۰	۱۳۴۷۳	۱۹۳۰۰	۱۳۴۱	۶۶۵	۵۷۶	۶۵۰	۳۴۰۱۵	۱۵۰۹۲	۸۹۳۳	۱۸۰۰۰	تعداد کل	

فصل دوم صنایع دستی

جدول خلاصه گزارش پروژه درجه‌بندی کارگاه‌های صنایع دستی سال ۱۳۹۸

ردیف	استان	تعداد کارگاه مورد بازرسی در سال ۹۸
۱	آذربایجان شرقی	۳۰
۲	آذربایجان غربی	۲۴
۳	البرز	۰
۴	ایلام	۸
۵	اردبیل	۱۹
۶	اصفهان	۳۰
۷	بوشهر	۱۱
۸	تهران	۷۹
۹	چهارمحال و بختیاری	۱۶
۱۰	خراسان جنوبی	۵
۱۱	خراسان رضوی	۴۰
۱۲	خراسان شمالی	۲۰
۱۳	خوزستان	۴۰
۱۴	زنجان	۰
۱۵	سمنان	۰
۱۶	سیستان و بلوچستان	۲۷
۱۷	فارس	۳۵
۱۸	قزوین	۵۰
۱۹	قم	۳۷
۲۰	کردستان	۷۰
۲۱	کرمان	۰
۲۲	کرمانشاه	۰
۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	۱۸
۲۴	گلستان	۵۷
۲۵	گیلان	۰
۲۶	لرستان	۵۱
۲۷	مازندران	۳۵
۲۸	مرکزی	۰
۲۹	هرمزگان	۱۱
۳۰	همدان	۱۸
۳۱	یزد	۶
	جمع	۷۳۷

دو - ۵

فصل دوم

صنایع دستی

جدول خلاصه گزارش پروژه گواهی کیفیت کارگاهی صادر شده در سال ۱۳۹۸

ردیف	استان	تعداد کارگاه مورد بازرسی در سال ۹۷
۱	آذربایجان شرقی	۱۹
۲	آذربایجان غربی	۱۲
۳	البرز	۲۰
۴	ایلام	۱۴
۵	اردبیل	۱۱
۶	اصفهان	۴۳
۷	بوشهر	۳
۸	تهران	۴۲
۹	چهارمحال و بختیاری	۱۰
۱۰	خراسان جنوبی	۳
۱۱	خراسان رضوی	۲۶
۱۲	خراسان شمالی	۳
۱۳	خوزستان	۱۳
۱۴	زنجان	۱۳
۱۵	سمنان	۱۸
۱۶	سیستان و بلوچستان	۸
۱۷	فارس	۲۶
۱۸	قزوین	۱۷
۱۹	قم	۴
۲۰	کردستان	۷
۲۱	کرمان	۳
۲۲	کرمانشاه	۷
۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	۵
۲۴	گلستان	۱۲
۲۵	گیلان	۱۰
۲۶	لرستان	۳
۲۷	مازندران	۹
۲۸	مرکزی	۹
۲۹	هرمزگان	۱
۳۰	همدان	۶
۳۱	یزد	۱۷
جمع		۳۹۴

۹-۶

تسهیلات از محل مجوزهای مشاغل خانگی سال ۱۳۹۸ | جدول گزارش مشاغل خانگی

ردیف	استان	تسهیلات پرداختی			اشتغال ایجاد شده		
		تعداد مستقل	مبلغ مستقل	تعداد پشتیبان	مبلغ پشتیبان	مستقل	تحت پوشش
۱	آذربایجان شرقی	۱۰۵	۵۲۵۰	۱۷	۶۷۰۰	۱۰۵	۷۹
۲	آذربایجان غربی	۴۲	۴۰۰۰	۱	۹۰۰	۴۳	۱۰
۳	اردبیل	۱۶۰	۱۵۱۸۰	۲	۱۵۰۰	۱۶۰	۲۷
۴	اصفهان	۱۶۵	۱۴۹۰۵	۱۲۱	۷۷۰۸۶	۱۶۷	۱۰۵۷
۵	البرز	۱۵۱	۱۵۱۰۰	۰	۰	۱۵۱	۰
۶	ایلام	۲۹۷	۲۲۱۷۵	۸	۳۱۰۰	۲۹۸	۱۹
۷	بوشهر	۷۸	۸۷۰۰	۱۴	۶۳۰۰	۸۳	۹۹
۸	تهران	۳۶	۳۶۰۰	۱	۲۵۰۰	۳۷	۷
۹	چهارمحال و بختیاری	۲۰۷	۱۹۶۱۰	۰	۰	۲۰۷	۰
۱۰	خراسان جنوبی	۱۸۶	۱۶۳۰۰	۱۷	۸۵۳۷	۱۸۷	۱۹۱
۱۱	خراسان رضوی	۲۴	۲۱۶۶	۵۷	۲۴۴۰۰	۲۸	۶۸۹
۱۲	خراسان شمالی	۱۱۱	۱۳۳۵۰	۲	۱۳۰۰	۱۱۹	۱۵
۱۳	خوزستان	۲۵	۲۸۰۰	۱۷	۱۴۵۹۶	۲۵	۵۹
۱۴	زنجان	۸۴	۱۱۲۰۰	۴۴	۱۷۵۸۰	۸۴	۷۶
۱۵	سمنان	۱۴۳	۱۷۳۰۰	۰	۰	۱۴۳	۰
۱۶	سیستان و بلوچستان	۲۲۶	۲۲۴۵۰	۱	۲۰۰۰	۲۲۶	۴
۱۷	فارس	۱۰۲	۸۹۹۵	۲	۱۵۰۰	۱۰۸	۳۴
۱۸	قزوین	۴۱	۵۴۹۰	۲۳	۷۷۰۰	۴۴	۸۵
۱۹	قم	۲۰	۲۰۰۰	۰	۰	۲۰	۰
۲۰	کردستان	۲۲۰	۱۷۳۱۲	۱	۳۰۰	۲۲۳	۲
۲۱	کرمان	۱۵۹	۹۴۱۰	۰	۰	۱۶۰	۰
۲۲	کرمانشاه	۱۲۸	۱۴۱۵۰	۷۱	۵۶۲۰۰	۱۲۸	۳۵۷
۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	۱۲۹	۱۲۹۰۰	۱	۱۰۰	۱۳۳	۰
۲۴	گلستان	۲۵۲	۲۵۰۶۰	۱	۵۰۰	۲۵۲	۴
۲۵	گیلان	۱۰۲	۱۲۹۹۵	۱۱	۶۰۰۰	۱۰۷	۷۰
۲۶	لرستان	۶۴	۳۲۰۰	۱۲	۹۸۰۰	۶۶	۱۳۶
۲۷	مازندران	۵	۷۰۰	۴	۳۱۰۰	۹	۴۶
۲۸	مرکزی	۶۲	۶۲۰۰	۰	۰	۶۲	۰
۲۹	هرمزگان	۲۱۷	۱۴۱۸۰	۱۵	۲۶۱۰	۲۱۷	۵۴
۳۰	همدان	۱۴۹	۱۵۱۰۴	۲۸	۱۲۷۰۰	۱۴۹	۱۵۴
۳۱	یزد	۵۴	۵۷۶۰	۰	۰	۵۴	۰
جمع		۳۷۴۵	۳۴۶۵۴۲	۴۷۱	۲۶۷۰۰۹	۳۷۹۵	۳۲۷۴
جمع کل تسهیلات جذب شده: ۶۱/۳ میلیارد تومان		جمع کل اشتغال ایجاد شده: ۷۵۵۰					

دو - ۷

ارقام به (میلیون ریال)

نمایشگاه‌های صنایع دستی | جدول عملکرد نمایشگاه‌های داخلی صنایع دستی در سال ۱۳۹۸

ردیف	عنوان نمایشگاه	تاریخ برگزاری	
		شروع	خاتمه
۱	نمایشگاه منطقه‌ای صنایع دستی زنجان	۹۸/۱/۲۹	۹۸/۲/۱
۲	نمایشگاه منطقه‌ای صنایع دستی یزد	۹۸/۳/۲۳	۹۸/۳/۲۷
۳	نمایشگاه بین‌المللی صنایع دستی اصفهان	۹۸/۳/۲۸	۹۸/۳/۳۱
۴	نمایشگاه منطقه‌ای صنایع دستی تهران	۹۸/۴/۱	۹۸/۴/۵
۵	نمایشگاه سراسری صنایع دستی آذربایجان شرقی	۹۸/۴/۱۱	۹۸/۴/۱۵
۶	نمایشگاه منطقه‌ای صنایع دستی کهگیلویه و بویراحمد	۹۸/۴/۱۶	۹۸/۴/۲۱
۷	نمایشگاه سراسری صنایع دستی مرکزی	۹۸/۴/۱۷	۹۸/۴/۲۱
۸	نمایشگاه منطقه‌ای صنایع دستی آذربایجان غربی / مهاباد	۹۸/۴/۲۴	۹۸/۴/۲۸
۹	نمایشگاه سراسری صنایع دستی کرمانشاه	۹۸/۴/۲۶	۹۸/۴/۳۱
۱۰	نمایشگاه سراسری صنایع دستی خراسان رضوی	۹۸/۵/۳	۹۸/۵/۷
۱۱	نمایشگاه منطقه‌ای صنایع دستی البرز	۹۸/۵/۹	۹۸/۵/۱۳
۱۲	نمایشگاه منطقه‌ای صنایع دستی ایلام	۹۸/۵/۲۰	۹۸/۵/۲۵
۱۳	نمایشگاه سراسری صنایع دستی زنجان	۹۸/۵/۲۱	۹۸/۵/۲۵
۱۴	نمایشگاه سراسری صنایع دستی آذربایجان غربی	۹۸/۵/۲۶	۹۸/۵/۲۹
۱۵	نمایشگاه سراسری صنایع دستی مازندران	۹۸/۵/۲۸	۹۸/۶/۱
۱۶	نمایشگاه سراسری صنایع دستی خراسان شمالی	۹۸/۵/۲۹	۹۸/۶/۱
۱۷	نمایشگاه منطقه‌ای صنایع دستی کردستان	۹۸/۵/۳۱	۹۸/۶/۴
۱۸	سی و دومین نمایشگاه ملی صنایع دستی	۹۸/۶/۳	۹۸/۶/۹
۱۹	نمایشگاه منطقه‌ای صنایع دستی قزوین	۹۸/۶/۳	۹۸/۶/۷
۲۰	نمایشگاه سراسری صنایع دستی چهارمحال و بختیاری	۹۸/۷/۸	۹۸/۷/۱۲
۲۱	نمایشگاه سراسری صنایع دستی همدان	۹۸/۷/۲۹	۹۸/۸/۳
۲۲	نمایشگاه منطقه‌ای صنایع دستی لرستان	۹۸/۸/۱۶	۹۸/۸/۲۰

دو - ۸

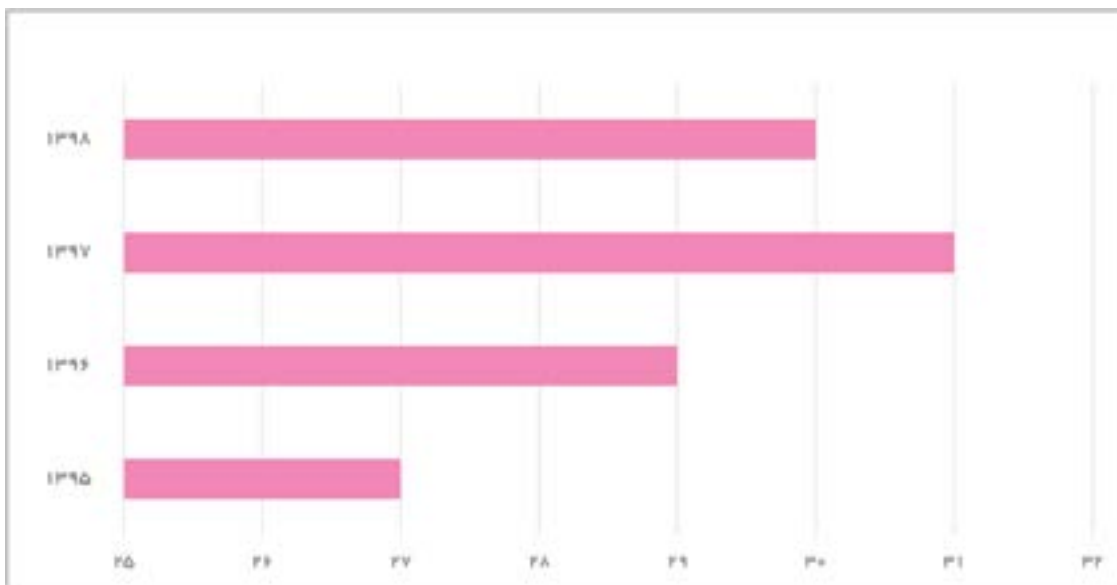

ابتدای جدول در صفحه قبل

۹۸/۸/۲۹	۹۸/۸/۲۱	نمایشگاه سراسری صنایع دستی گلستان	۲۳
۹۸/۹/۸	۹۸/۹/۴	نمایشگاه منطقه‌ای صنایع دستی سمنان	۲۴
۹۸/۹/۱۸	۹۸/۹/۱۳	نمایشگاه سراسری صنایع دستی خراسان جنوبی	۲۵
۹۸/۹/۲۹	۹۸/۹/۲۶	نمایشگاه سراسری صنایع دستی فارس	۲۶
۹۸/۱۰/۶	۹۸/۱۰/۲	نمایشگاه سراسری صنایع دستی بوشهر	۲۷
۹۸/۱۰/۱۳	۹۸/۱۰/۸	نمایشگاه سراسری صنایع دستی هرمزگان	۲۸
۹۸/۱۰/۱۴	۹۸/۱۰/۱۲	نمایشگاه منطقه‌ای صنایع دستی خوزستان	۲۹
۹۸/۱۱/۲۶	۹۸/۱۱/۲۳	سی و سومین نمایشگاه ملی صنایع دستی	۳۰

نمودار برگزاری نمایشگاه بین‌المللی و سراسری در داخل کشور

۸ - ۹

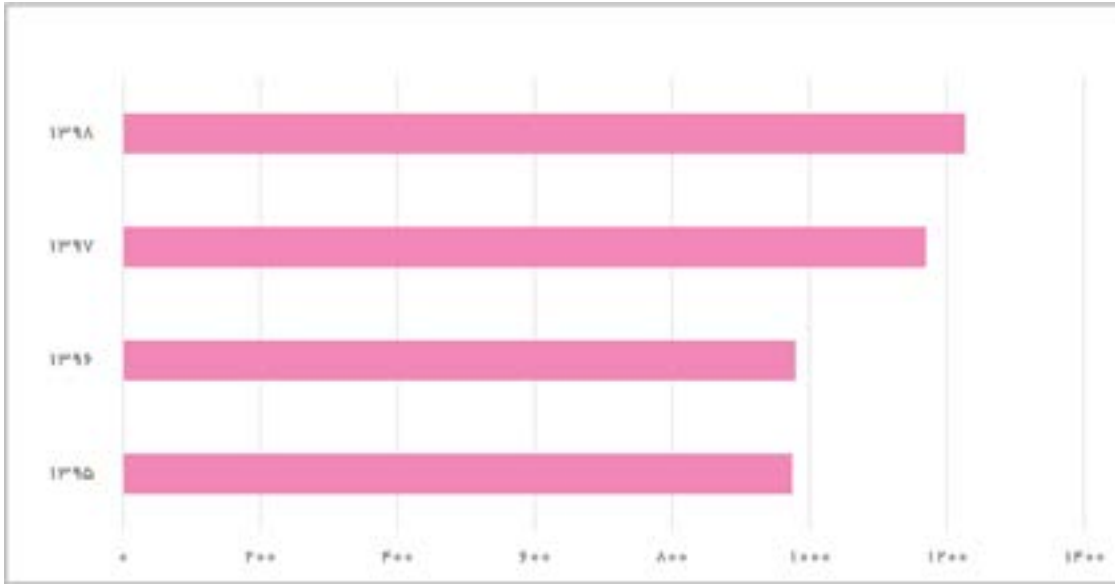
برگزاری بازارچه‌های موقت عرضه و فروش محصولات صنایع دستی در سراسر کشور

۹ - ۹

سال	تعداد بازارچه	تعداد غرفه	جمع فروش (میلیون ریال)	تعداد بازدیدکننده (نفر)
۱۳۹۸	۱۲۲۷	۱۵۰۳۹	۸۸۴۹۴۷	۴۳۳۳۴۱۶۷

نمودار برگزاری بازارچه‌های موقت عرضه و فروش صنایع دستی

دو - ۹

- جداول حضور و مشارکت در نمایشگاه‌ها و رویدادهای خارجی در سال‌های ۱۳۹۰، ۱۳۹۵، ۱۳۹۶، ۱۳۹۷، ۱۳۹۸

جدول حضور و مشارکت در نمایشگاه‌ها و رویدادهای خارجی در سال ۱۳۹۰

ردیف	تعداد هنرمندان مشارکت‌کننده	مقصد	نام رویداد
۱	۱۴	بلاروس - مینسک	هفته فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
۲	۹	چین - پکن	نمایشگاه صنایع دستی
۳	۳	عمان - مسقط	جشنواره بین‌المللی هنرهای سنتی و صنایع دستی ۲۰۱۲
۴	۲	اندونزی - جاکارتا، بانکوک و بوگور	جشنواره فرهنگی هنری مسجد
۵	۱۵	تاجیکستان	جشن جهانی نوروز
۶	۱	اتریش - وین	سی‌وپنجمین سالگرد تاسیس صندوق اوپک
۷	۱	چین	نمایشگاه سراسری گردشگری چین
۸	۱۱	ایتالیا	نمایشگاه صنایع دستی و سوغات
۹	۱۲	چین - پکن	برنامه‌ریزی، هماهنگی و اعزام هیأت تجاری متشکل از نمایندگان بخش‌های غیردولتی و دولتی با همکاری سازمان توسعه تجارت

دو - ۱۰

جدول حضور و مشارکت در نمایشگاه‌ها و رویدادهای خارجی در سال ۱۳۹۵

دو-۱۰

ردیف	تعداد هنرمندان مشارکت‌کننده	کشور مقصد	رویداد
۱	نمایش آثار	اتریش	نمایشگاه اختصاصی صنایع‌دستی ایران در وین
۲	۱	ترکیه	نمایشگاه صنایع‌دستی آنکارا
۳	۸	ایتالیا	نمایشگاه صنایع‌دستی فلورانس
۴	نمایش آثار	بلغارستان	نمایشگاه بین‌المللی ارشاک- ترویان
۵	۵	چین	نمایشگاه صنایع‌دستی شنزن
۶	۲	چین	نمایشگاه صنایع‌دستی کونمینگ
۷	۶	ارمنستان	نمایشگاه صنایع‌دستی ایران
۸	۱	تایلند	نمایشگاه طلا، جواهرات و سنگ‌های قیمتی
۹	۱	هنگ کنگ	نمایشگاه طلا، جواهرات و سنگ‌های قیمتی
۱۰	۱۱	روسیه	نمایشگاه اختصاصی صنایع‌دستی اصفهان در سن پترزبورگ
۱۱	۲	اسپانیا	نمایشگاه صنایع‌دستی تریف
۱۲	۱	ترکیه	نمایشگاه بین‌المللی کتاب استانبول
۱۳	۵	مالزی	فستیوال فرهنگی- هنری کشورهای اسلامی
۱۴	۱۹	ایتالیا	نمایشگاه بین‌المللی صنایع‌دستی میلان
۱۵	نمایش آثار	مالزی	دومین نمایشگاه بین‌المللی صنایع‌دستی
۱۶	۲	اتریش	نمایشگاه گردشگری وین
۱۷	۱۲	عمان	فستیوال مسقط ۲۰۱۷
۱۸	۱۰	هندوستان	نمایشگاه مشترک صنایع‌دستی ایران و هند- دهلی نو
۱۹	۲	اسپانیا	نمایشگاه گردشگری فیتور
۲۰	۱	برونئی	نمایشگاه consumer fair
۲۱	۱	انگلستان	نمایشگاه Parallax Art Fair لندن
۲۲	۱	آلمان	نمایشگاه صنایع‌دستی هانوفر
۲۳	۴	عمان	نمایشگاه توانمندیهای استان هرمزگان
۲۴	۳	فیلیپین	هفته فرهنگی ایران
۲۵	نمایش آثار	کره‌جنوبی	نمایشگاه اختصاصی صنایع‌دستی ایران در سئول

جدول حضور و مشارکت در نمایشگاه‌ها و رویدادهای خارجی در سال ۱۳۹۶

ردیف	تعداد هنرمندان مشارکت‌کننده	کشور مقصد	رویداد
۱	۵	قزاقستان	جشنواره ایران و ایرانیان
۲	۶۲	هلند	هفته تجاری فرهنگی ایران
۳	۸۱	ایتالیا	نمایشگاه بین‌المللی صنایع‌دستی فلورانس
۴	۳	ترکیه	هفته فرهنگی ایران
۵	نمایش آثار	ایتالیا	هفته جواهرات فلورانس
۶	۲	چین	نمایشگاه بین‌المللی صادرات و واردات کونمینگ
۷	۱	چین	نمایشگاه بین‌المللی کتاب پکن
۸	۱	تایلند	نمایشگاه بین‌المللی جواهرات و سنگ‌های قیمتی بانکوک
۹	۹	روسیه	نمایشگاه بین‌المللی هدایای مسکو
۱۰	۳	سری لانکا	نمایشگاه بین‌المللی صنایع دستی
۱۱	۱	صربستان	نمایشگاه بین‌المللی کتاب بلگراد
۱۲	۲	چین	نمایشگاه مواد غذایی شانگهای
۱۳	۷	کره جنوبی	نمایشگاه اختصاصی صنایع دستی ایران در سئول
۱۴	۳	کره جنوبی	فستیوال فرهنگی هنری پوتراجایا
۱۵	۰۲	ایتالیا	نمایشگاه صنایع‌دستی آرتیجیانای میلان
۱۶	۱	چین	نمایشگاه جاده ابریشم - شانگهای
۱۷	۱	روسیه	نمایشگاه آرت اکسپلور مسکو - آذرماه
۱۸	۱	روسیه	نمایشگاه اختصاصی ایران در کازان
۱۹	۱	اتریش	نمایشگاه بین‌المللی گردشگری وین
۲۰	۱	اسپانیا	نمایشگاه بین‌المللی گردشگری فیتور
۲۱	۷	ایتالیا	نمایشگاه هومی میلانو
۲۲	۲	عمان	نمایشگاه صنایع‌دستی مهرجان مسقط
۲۳	۹	ژاپن	نمایشگاه بین‌المللی هدایای توکیو
۲۴	۴	عمان	نمایشگاه بین‌المللی صنایع‌دستی مسقط
۲۵	۱	روسیه	نمایشگاه آرت اکسپلور مسکو - دی ماه

دو - ۱۰

جدول حضور و مشارکت در نمایشگاه‌ها و رویدادهای خارجی در سال ۱۳۹۷

ردیف	تعداد هنرمندان مشارکت‌کننده	کشور مقصد	رویداد
۱	۲	ترکیه	نمایشگاه صنایع دستی ایران در گیره سون
۲	۶۲	ایتالیا	نمایشگاه بین‌المللی صنایع دستی فلورانس
۳	۳	گرجستان	نمایشگاه فرهنگی و هنری شیراز در تفلیس
۴	۱	تایلند	فستیوال گوهرشناسی و گوهرتراشی بانکوک
۵	۱	ترکیه	فستیوال جواهرسازی استانبول
۶	۱	آلمان	نمایشگاه ۲۰۱۸ Tendence-فرانکفورت
۷	۴	آذربایجان	هفته فرهنگی ایران
۸	۱	کره جنوبی	نمایشگاه بین‌المللی صنایع دستی سئول
۹	۲	مجارستان	هفته فرهنگی یزد
۱۰	۱	روسیه	نمایشگاه ArtExplor مسکو
۱۱	۱	قطر	نمایشگاه بین‌المللی هنر و فرهنگ
۱۲	۶	چین	نمایشگاه صنایع دستی شیان
۱۳	۳	روسیه	هفته فرهنگی ایران
۱۴	۱	ایتالیا	نمایشگاه دکوراسیون داخلی هومی میلانو- سپتامبر
۱۵	۵۱	فرانسه	نمایشگاه توانمندی‌های تولیدی استان اصفهان در نرمندی
۱۶	۲	امارات متحده عربی	نمایشگاه بین‌المللی شکار و طبیعت (ADIHEX) ابوظبی
۱۷	۱	اوکراین	نمایشگاه صنایع دستی کیف
۱۸	۲	قطر	نمایشگاه توانمندی‌های اقتصادی ایران در دوحه
۱۹	۳۱	لبنان	نمایشگاه توانمندی‌های بازرگانی ایران در بیروت
۲۰	۲	روسیه	نمایشگاه صنایع دستی کازان
۲۱	۱	ترکیه	نمایشگاه Touchexpo استانبول
۲۲	۷۲	ایتالیا	نمایشگاه بین‌المللی صنایع دستی و سوغات میلان
۲۳	۲	صربستان	نمایشگاه صنایع دستی بلغراد
۲۴	۵	لبنان	نمایشگاه صنایع دستی بیروت
۲۵	۲	اسپانیا	نمایشگاه گردشگری فیتور
۲۶	۱	ایتالیا	نمایشگاه دکوراسیون داخلی هومی میلانو- فوریه
۲۷	۶	ژاپن	نمایشگاه بین‌المللی هدایای توکیو
۲۸	۸	لبنان	نمایشگاه بازرگانی Mirexpo بیروت
۲۹	۴	عمان	نمایشگاه بین‌المللی صنایع دستی مسقط
جمع		۱۴۴	

دو-۱۰

جدول حضور و مشارکت در نمایشگاه‌ها و رویدادهای خارجی در سال ۱۳۹۸

ردیف	تعداد هنرمندان مشارکت‌کننده	کشور مقصد	رویداد
۱	۱۱	ایتالیا	نمایشگاه بین‌المللی صنایع دستی فلورانس
۲	۳	عراق	نمایشگاه تخصصی ج.ا.ایران در سلیمانیه
۳	۷	فرانسه	نمایشگاه بین‌المللی Revelation
۴	۲	چین	نمایشگاه بین‌المللی گردشگری نانجینگ
۵	۵	آلمان	نمایشگاه صنایع دستی ایران در فرایبورگ
۶	۲	چین	نمایشگاه بین‌المللی صنایع کوچک گوانجو
۷	۱	اسپانیا	نمایشگاه صنایع دستی مالاگا
۸	۴	عراق	نمایشگاه کالاهای بازرگانی در سلیمانیه
۹	۲	امارات متحده عربی	نمایشگاه شکار و طبیعت (ADIHEX)-ابوظبی
۱۰	۲	قطر	نمایشگاه S-hail- دوحه
۱۱	۵	ازبکستان	نمایشگاه بین‌المللی صنایع دستی ازبکستان
۱۲	۵	سری لانکا	نمایشگاه بین‌المللی صنایع دستی سری لانکا
۱۳	۵	ترکیه	نمایشگاه بین‌المللی صنایع دستی خلاق استانبول
۱۴	۱۰	عمان	نمایشگاه اختصاصی صنایع دستی ایران در مسقط
۱۵	۹	چین	نمایشگاه جانبی نشست شهرداران شهرهای جهانی
۱۶	۱۰	چین	نمایشگاه اختصاصی صنایع دستی ایران
۱۷	۱۶	ایتالیا	نمایشگاه بین‌المللی صنایع دستی میلان
۱۸	۲	اسپانیا	نمایشگاه بین‌المللی گردشگری فیتور
۱۹	۷	آذربایجان	نمایشگاه جانبی اولین المپیاد ورزشی ایرانیان خارج از کشور باکو
جمع		۱۰۸	

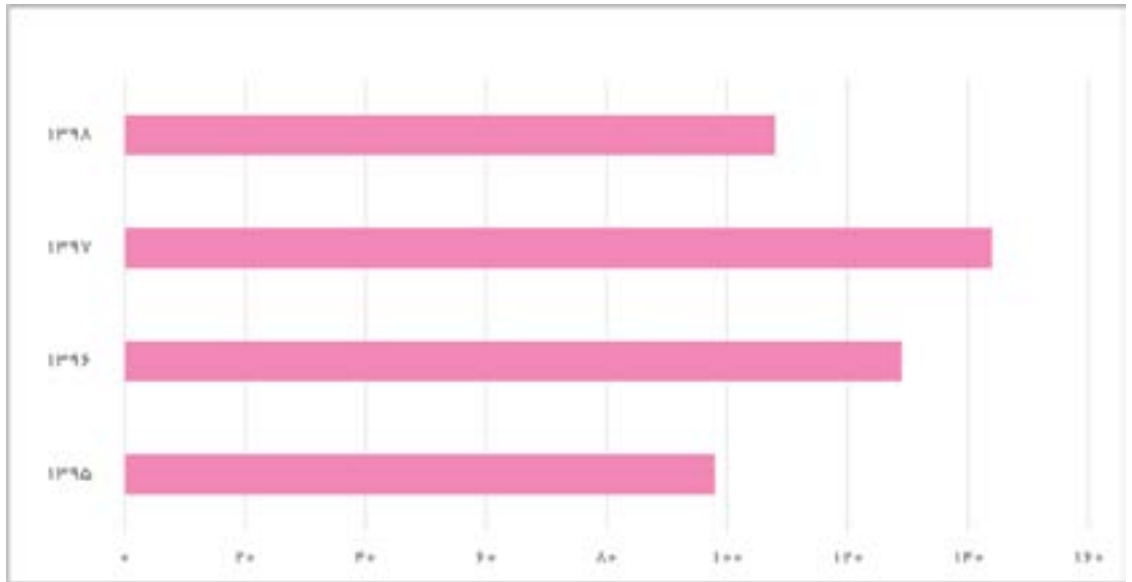
دو - ۱۰

نمودار تعداد هنرمندان اعزام شده جهت حضور در نمایشگاه‌های خارجی

دو - ۱۱

صادرات صنایع دستی | جدول صادرات صنایع دستی*

دو - ۱۲

سال	صادرات صنایع دستی (میلیون دلار)
۱۳۹۵	۲۳۷۲۴۱۸۴۴
۱۳۹۶	۲۸۱۴۰۱۱۱۰
۱۳۹۷	۲۸۹۰۳۹۵۵۳
۱۳۹۸	۲۵۴۹۱۹۴۰۱

نمودار مقایسه ای صادرات ارزشی صنایع دستی (بدون زیورآلات سنتی و تجارت چمدانی) طی سال‌های ۱۳۹۵ لغایت ۱۳۹۸

دو - ۱۲

* صادرات صنایع دستی (بدون احتساب زیورآلات سنتی و تجارت چمدانی) طی سال ۱۳۹۸ بالغ بر ۲۵۴ میلیون و ۹۱۹ هزار و ۴۰۱ دلار و به لحاظ وزنی ۹۸۱۰۷ تن بوده است.

آموزش صنایع دستی و هنرهای سنتی | جدول تعداد آموزش دیدگان در دوره‌های آموزش تخصصی (ویژه شاغلان صنایع دستی)

سال	تعداد شاغلان آموزش دیده (نفر)
۱۳۹۵	۷۰۰۰
۱۳۹۶	۵۸۵۷
۱۳۹۷	۸۸۹۶
۱۳۹۸	۶۹۴۷

دو - ۱۳

نمودار تعداد شاغلان آموزش دیده صنایع دستی

دو - ۱۳

جدول تعداد آموزش دیدگان در دوره‌های آموزش عمومی (بارویکرد فرهنگ‌سازی و ترویج صنایع دستی)

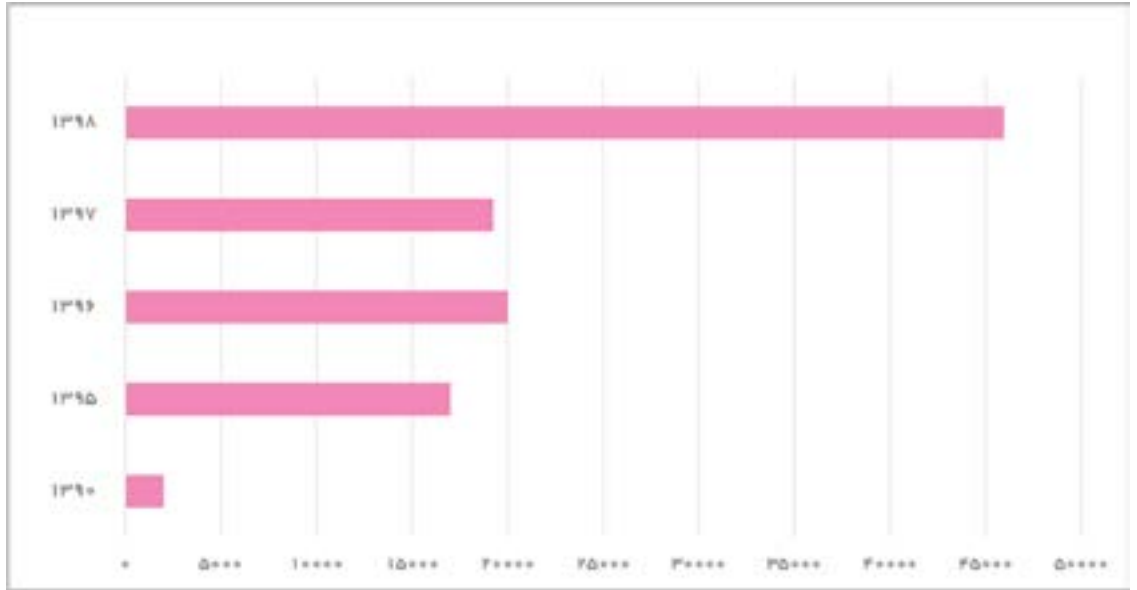
سال	تعداد آموزش دیدگان (نفر)
۱۳۹۰	۲۰۰۰
۱۳۹۵	۱۷۰۰۰
۱۳۹۶	۲۰۰۱۱
۱۳۹۷	۱۹۲۳۰
۱۳۹۸	۴۵۹۵۸

دو - ۱۴

نمودار تعداد آموزش‌دیدگان در دوره‌های آموزش عمومی (با رویکرد فرهنگ‌سازی و ترویج صنایع دستی)

دو - ۱۴

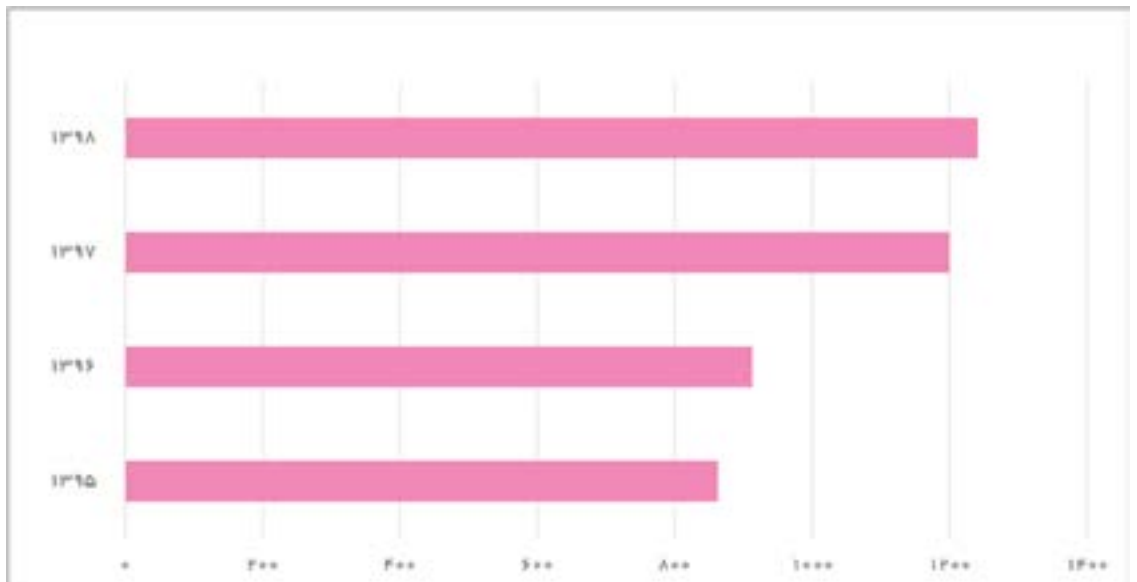
جدول تعداد اساتید فعال در دوره‌های آموزش کوتاه مدت صنایع دستی (آموزش عمومی)

دو - ۱۵

سال	تعداد مربیان آموزشی (نفر)
۱۳۹۵	۱۶۳
۱۳۹۶	۹۱۳
۱۳۹۷	۱۲۰۰
۱۳۹۸	۱۲۴۱

نمودار اساتید فعال در دوره‌های آموزش کوتاه مدت صنایع دستی (آموزش عمومی)

دو - ۱۵

جدول تعداد اخذ نشان ملی مرغوبیت صنایع دستی

تعداد نشان ملی (نشان)	سال
۳۵۶	۱۳۹۶
۴۸۳	۱۳۹۸

دو - ۱۶

جدول تعداد مراکز آموزشی فعال در زمینه برگزاری دوره‌های کوتاه مدت صنایع دستی (آموزش عمومی)

رشته آموزشی فعال	تعداد مراکز آموزشی فعال	شهرستان‌های مشمول آموزش		استان	ردیف
		تعداد	نام شهرستان		
حکاک‌ی روی فلز، معرق، قلمزنی مس، طراحی سنتی، منبت چوب، معرق چوب، زیورآلات سنتی، نگارگری، سوزندوزی، سراجی سنتی، گلیم بافی، تذهیب، باتیک، سفالگری، نقاشی روی سفال، ساخت‌ساز سنتی، تراش سنگ، البسه محلی، سرمه‌دوزی، حکاک‌ی، سیدبافی	۱۶	۱۵	بناب، عجب‌شیر، آذرشهر، مراغه، چاراویماق، هشترود، خداآفرین، کلپیر، سراب، بستان‌آباد، هریس، اسکو، شبستر، مرند، میانه	آذربایجان شرقی	۱
منبت چوب، معرق، نساجی سنتی، میناتور، سراجی سنتی، سفالگری، بافتنی‌های سنتی، زیورآلات سنتی، گلیم بافی، پیکره‌تراشی، طراحی سنتی، تراس سنگ	۶	۶	ارومیه، مهاباد، بوکان، ماکو، پیرانشهر، نقره	آذربایجان غربی	۲
گلیم بافی (ساده، دورو، ورنی، گل برجسته)، معرق چوب، سفال تراش سنگ، نقاشی روی پارچه، نگارگری، تذهیب، سوخت روی چوب، پیکر تراشی، رودوزی‌های سنتی، منبت چوب، طراحی سنتی، قلمزنی، مشبک چوب، جاجیم‌بافی، شالبافی	۹	۹	اردبیل، خلخال، کوثر، نمین، نیر، مشکین شهر، گرمی، پارس‌آباد، بیله سوار	اردبیل	۳
زیورآلات سنتی، البسه محلی، تراش سنگ‌های نیمه‌قیمتی، معرق، گلیم، سراجی، سفال، رودوزی‌های سنتی، عروسک بافی، حکاک‌ی رو چرم، نقاشی روی پارچه	۶	۴	کرج، ساوجبلاغ، طالقان، نظر آباد	البرز	۴
خراطی، سفال، گلیم بافی، طراحی سنتی، عبا بافی، منبت چوب، معرق چوب، پیکر تراشی، رودوزی سنتی، نمذ، مروارید بافی، جاجیم بافی، چاپ قلمکار، مینا، شالبافی، چادرش‌بافی، سرمه‌دوزی، تشعیر، تذهیب، دوخت چرم، معرق چرم، میناتور، پاییه ماشسته، لایه چینی، قلمزنی، گره چینی، تراش سنگ، ملیله‌کاری، فیروزه‌کوبی	۱۶	۱۴	اصفهان، آران و بیدگل، اردستان، دولت‌آبادو برخوار، چادگان، خوانسار، سمیرم، شاهین شهر و میمه، شهرضا، کاشان، گلپایگان، مبارکه، ناین، نطنز	اصفهان	۵
قلاب‌بافی، گیوه‌بافی، نمذ، حصیربافی، سفالگری، گلیم نقش برجسته، دست بافته‌های سنتی، مصنوعات چرم، رودوزی‌های سنتی، تراش سنگ، سوزندوزی	۱۲	۹	آبدانان، ایلام، ایوان، چردلول، سیروان، دره شهر، دهلران، ملکشاهی، مهران	ایلام	۶
سراجی سنتی، صنایع‌دستی دریایی، گلیم بافی، معرق، حصیربافی، معرق ساقه گندم	۹	۷	بوشهر، دشتستان، گناوه، دیلم، تنگستان، دشتی، دیر	بوشهر	۷

دو - ۱۷

▶ ابتدای جدول در صفحه قبل

ردیف	استان	شهرستان‌های مشمول آموزش		تعداد مراکز آموزشی فعال	رشته آموزشی فعال
		تعداد	نام شهرستان		
۸	تهران	۱	تهران	۴	تراش سنگ، مشبک، معرق، سوخت روی چوب، خاتم‌سازی، منبت، نقاشی روی چوب، سفالگری، گلیم بافی
۹	چهارمحال و بختیاری	۷	شهرکرد، اردل، کوهرنگ، بروجن، فارسان، لردگان، کیار	۱۱	سراجی سنتی، معرق، منبت، قلاب‌بافی، مصنوعات چوبی، گلیم، نمد، قلمزنی
۱۰	خراسان رضوی	۲	مشهد، تربت حیدریه	۲	پته‌دوزی، طراحی روی سفال، طراحی روی پارچه، قطعی پارچه، معرق چوب، مشبک چوب، منبت چوب، محصولات چرمی، نقاشی روی چرم، سوخت روی چرم، حکاکی روی چرم، تراش سنگ‌های قیمتی، زیورآلات سنتی، سفالگری، نگارگری، سوزندوزی، گلیم برجسته، آینه‌کاری، مليله‌سازی، قلمزنی مس
۱۱	خراسان جنوبی	۱۱	بیرجند، خوسف، سرایان، قاین، درمیان، نهبندان، سربیشه، بشرویه، طبس، فردوس، زیرکوه	۲۳	حوله‌بافی، سفره‌آردی، چلنگری، تراش سنگ، برک‌بافی، سیاه‌چادربافی، قلمزنی، تخل‌بافی
۱۲	خراسان شمالی	۴	بجنورد، اسفراین، مانه و سملقان، شیروان	۹	گلیم، سراجی سنتی، معرق، بافتی‌های سنتی، تذهیب، رودوزی‌های الحاقی
۱۳	خوزستان	۲۱	آبادان، ایذه، اندیمشک، باغملک، شوش، دزفول، رامهرمز، شادگان، مسجد سلیمان، لالی، بهبهان، سوسنگرد، ماهشهر، اندیکا، خرمشهر، گتوند، هفتکل، باوی، کارون	۴۲	معرق چوب، سازنده تار، نقاشی روی پارچه، مصنوعات چرمی، گلیم بافی، تذهیب، وریس‌بافی، مشبک چوب، ورشو، الیسه محلی، کپو بافی، سفالگری، قلمزنی، حرام بافی، خراطی، حکاکی روی چرم، گیوه بافی، حصیر بافی، محرق گندم، عروسک‌بافی، چوقابافی، ورنی بافی، نقاشی روی چرم، خاتم کاری، صنایع دریایی
۱۴	زنجان	۸	زنجان، خدابنده، طارم، ابهر، سلطانیه، ایچرود، خرمدره، ماهنشان	۱	چاروق‌دوزی، گلیم‌بافی، مليله‌سازی، قلمزنی روی مس، مصنوعات چرمی، سفالگری، پلاس‌بافی، جاجیم‌بافی، الیسه محلی، مفرش، پرده بافی، طراحی سنتی، گچبری سنتی، کاشی سنتی
۱۵	سمنان	۵	شاهرود، مهدیشهر، گرمسار، دامغان، سمنان	۱۴	سفال و سرامیک، گلیم بافی، رودوزی‌های الحاقی، قلمزنی، چنگوم‌سازی، معرق چوب، سراجی سنتی، چاپ قلمکارف گوهرتراشی، مشبک، منبت، زیورآلات سنتی، حوله‌بافی، ساخت سازهای سنتی، نازک‌کاری چوب، گلیج و جاجیم، نمدین، تذهیب
۱۶	سیستان و بلوچستان	۱۳	زاهدان، شهر نصرت آباد، زابل، هیرمند، زهک، نیمروز، ایرانشهر، سب و سوران، مهرستان، کنارک، سراز، نیکشهر، قصر قند	۴	سوزندوزی بلوچ، خامه دوزی، زیورآلات سنتی، سکه دوزی، تراش سنگ، گلیم بافی، لباسهای محلی، مصنوعات چرمی، پته دوزی، طراحی سنتی، چاپ باتیک، لباس‌های محلی اقوام بلوچ، سیاه دوزی، قلاب بافی، گزبافی، حصیربافی، پلیواردوزی، سفال کوهمیتک، آهنگری

▶ ادامه جدول در صفحه بعد

▶ ابتدای جدول در صفحه قبل

فصل دوم
صنایع دستی

رشته آموزشی فعال	تعداد مراکز آموزشی فعال	شهرستان‌های مشمول آموزش		استان	ردیف
		نام شهرستان	تعداد		
سراجی سنتی، قلاب بافی، گلیم بافی، منبت، معرق چوب، کاشی هفت رنگ، مینیاتور، خاتم سازی، سفالگری، نقاشی روی شیشه، حکاکی روی سنگ، نگارگری، قلمزنی، پیکر تراشی، تراش سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی، دواتگری، ساخت سازهای سنتی، مسگری	۹	کارون، ارسحان، دراشید، شیراز	۴	فارس	۱۷
گلیم، رودوزی سنتی، چرم دست دوز، رودوزی‌های الحاقی، معرق، گلیم بافی، تولیدات چرمی دست‌دوز، پن بافی، حصیربافی، زیورآلات سنتی، تراش سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی، نقاشی ایرانی، تذهیب، سفالگری، منبت	۱۸	قزوین، تاکستان، البرز، اوج، بوئین زهراء، آبیک	۶	قزوین	۱۸
انگشترسازی، تراش سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی، رودوزی‌های الحاقی، سفالگری، سراجی سنتی، گلیم‌بافی، معرق چوب، مشبک چوب	۲	قم	۱	قم	۱۹
رویه کلاش، البسه محلی و سنتی، گلیم‌بافی، شال‌بافی، معرق چوب، رودوزی‌های سنتی، تراش سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی، جاجیم بافی، قلاب بافی، ارغوان بافی	۱۱	بانه، بیجار، دهگدان، دیواندره، سروآباد، سقز، سنندج، قروه، کامیاران، مریوان	۱۰	کردستان	۲۰
قلمزنی مس، پته‌دوزی، نقاشی زیر لعابی، طراحی سنتی، گلیم بافی، چرم دست‌دوز (کفش)، نقاشی ایرانی، مشبک چوب، سرمه‌دوزی، تراش سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی، چاپ باتیک، معرق چوب، قلاب بافی، خوس دوزی، گلابتون، البسه محلی، مروارید دوزی، سوزندوزی، پولک دوزی، منبت چوب، بافتنی‌های سنتی، مسگری، چشمه‌دوزی، سکه دوزی، مغان‌دوزی، آینه‌دوزی بلوچ، تذهیب، قلمزنی مس، سفالگری، سکه‌دوزی، ملبله‌دوزی، گیوه‌دوزی، تذهیب، مخمل‌بافی، پولک‌دوزی، خوس‌دوزی، کاشی معرق	۳	رفسنجان، بافت، ززند، بردسیر، ارزونیه، کهنوج، سیرجان، کرمان، بم، جیرفت، شهر بابک	۱۱	کرمان	۲۱
گلیم‌بافی، معرق، سفال، منبت، تذهیب، قلمزنی، گیوه‌بافی، البسه محلی، سراجی سنتی، رودوزی سنتی، ساخت سازسنتی، چاپ باتیک، پایه ماشه، مینیاتور، نازک کاری چوب، سرمه‌دوزی، مشبک، تراش سنگ نیمه‌قیمتی، طراحی سنتی، نقاشی روی پارچه، زیورآلات سنتی، سوخت روی چرم، پیچ‌بافی، گره چینی، چهل تکه‌دوزی، کاشی هفت رنگ، زیر گیوه پارچه‌ای، مرس بافی، سبد بافی، موج‌بافی، نخ‌ریسی سنتی، بافتنی‌های سنتی	۱۴	کرمانشاه، اسلام آبادغرب، پاوه، جوانرود، سنقر، هرسین، صحنه، کنگاور، روانسر، دالاهو، قصرشیرین، سرپل ذهاب، گیلان غرب، ثلاث باباخانی	۱۴	کرمانشاه	۲۲
گلیم‌بافی، سوزندوزی ترکمن، نگارگری و تذهیب، سفال نقش برجسته، احجام چوبی، منبت چوب، سوخت روی چوب، زیورآلات سنتی، چهل تیکه و رو دوزی‌های سنتی، سراجی سنتی، بافتنی سنتی، طراحی سنتی، قلاب بافی، چرم‌دوزی، عروسک‌بافی و عروسک‌دوزی، ریان دوزی، جاجیم بافی، معرق منبت، تکه‌دوزی، سرمه‌دوزی سنتی، سرمه‌دوزی بلوچ، البسه محلی، ابریشم‌بافی	۱۹	کلاله، گنبد کاووس، گمیشان، سیمین شهر، گالیکش، گرگان، علی‌آباد	۷	گلستان	۲۳
سراجی سنتی، البسه محلی تالش، گلیم بافی حجمی، شال‌بافی، سوف‌بافی، گلیم‌بافی، رشتی‌دوزی، پته دوزی، سفال، معرق، حصیربافی، بامبو، قلمزنی، چاپ باتیک، تذهیب، قلاب‌بافی، سوخت نگارچوب، حکاکی روی چرم، نقش برجسته سفال، زیورآلات سنتی، معرق مشبک، معرق منبت، نگارگری، قلاب دوزی، مینا کاری	۱۸	تالش، صومعه سرا، لاهیجان، فومن، رشت	۵	گیلان	۲۴

▶ ابتدای جدول در صفحه قبل

ردیف	استان	شهرستان‌های مشمول آموزش		تعداد مراکز آموزشی فعال	رشته آموزشی فعال
		تعداد	نام شهرستان		
۲۵	لرستان	۶	خرم‌آباد، الشتر، نورآباد، الیگودرز، دورود، بروجرد	۶	تولیدات چرمی دست دوز، طراحی گلیم، چاپ باتیک، تراش سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی، گلیم بافی، جاجیم بافی، چوغا بافی، ماشته بافی، منبت چوب، قلمزنی، طراحی سنتی، گره چینی، قواره بری، ورزش‌سازی، ملیله‌سازی
۲۶	مازندران	۲	نوشهر، بهشر	۲	گلیم‌بافی، جاجیم‌بافی، نگارگری، نقاشی روی چرم، تذهیب، مصنوعات چرمی
۲۷	مرکزی	۱۱	آشتیان، تفرش، خمین، دلپجان، زرنديه، ساوه، شازنده، کميجان، محلات، خنداب، فرمهين	۱۱	آثار چوبی، رودزوی‌های سنتی، آثار فلزی، میناکاری، آرایه‌های معماری، سفالگری، کتابت نگارگری، آثار سنگی، سفالگری، دست بافتنی‌های سنتی و رودزوی‌های سنتی
۲۸	هرمزگان	۹	بندرعباس، بندرلنگه، بندرخمیر، حاجی آباد، میناب، فین، بستک، کیش، حسن لنگی	۹	گوهر تراشی، خوس بافی، گلابتون، گلیم، صنایع چوب، قلاب بافی، حصیر بافی، رودزوی‌های سنتی، سفالگری، پولک‌دوزی، چرم، منبت، معرق
۲۹	همدان	۹	همدان، ملایر، نهاوند، تویسرکان، بهار، کبودرآهنگ، رزن، اسدآباد، فامنین	۱۸	معرق چوب، نازک‌کاری، سفالگری چرخ‌سی، سراجی سنتی، مرواریدبافی، گلیم بافی، منبت میل، طراحی سنتی، جاجیم‌بافی، سفالگری نقش برجسته، نقاشی زیر لعابی، قلمزنی روی مس
۳۰	یزد	۳	ابركوه، یزد، خاتم	۵	گلیم‌بافی، نمد، گیوه‌دوزی، تراش سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی، چاپ باتیک، منبت چوب، معرق چوب، تولیدات چرم دست‌دوز، پیکر تراش، زیورآلات سنتی، رودزوی‌های الحاقی، میناکاری، کاربافی، سفالگری، مشبک فلز، قلم‌زنی روی مس، خراطی، دارایی بافی، ترمه‌بافی، نقاشی روی چرم

• در سال ۱۳۹۸ به دلیل کمبود اعتبارات آموزشی ابلاغ شده به استان‌ها، مرکز جدیدی ایجاد نگردیده است.

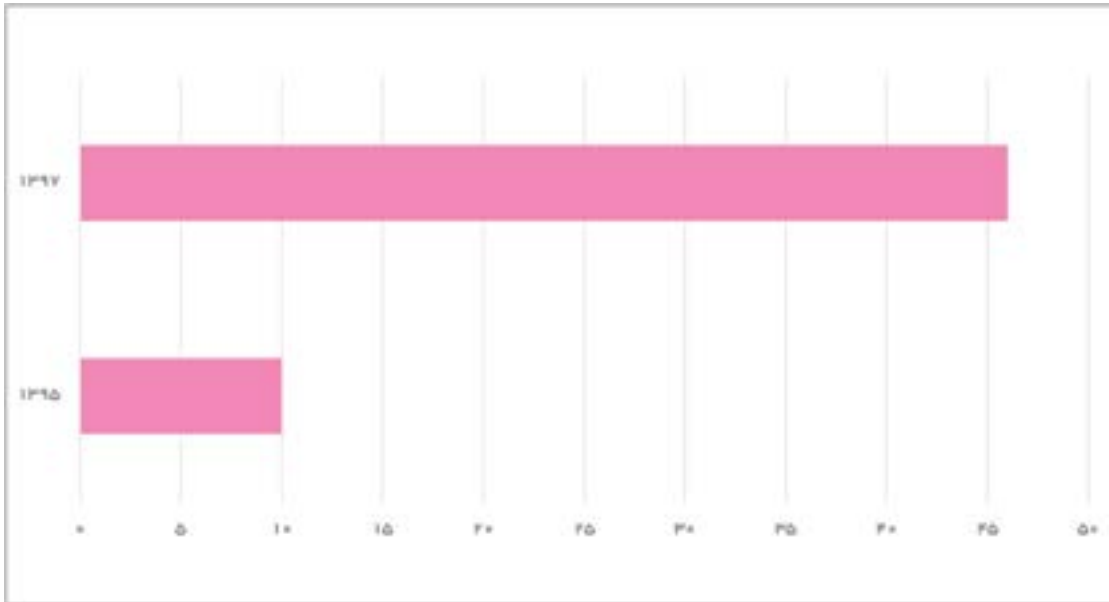
جدول نشان بین‌المللی مرغوبیت صنایع دستی شورای جهانی آسیا و اقیانوسیه (مهر اصالت) *

سال	تعداد نشان بین‌المللی مرغوبیت
۱۳۹۵	۱۰
۱۳۹۷	۴۶

دو - ۱۸

نمودار نشان بین‌المللی مرغوبیت صنایع دستی شورای جهانی آسیا و اقیانوسیه (مهر اصالت)

دو - ۱۸

جدول نشست‌های منطقه‌ای بسته‌بندی محصولات صنایع دستی-سال ۱۳۹۸

اهداف	تعداد شرکت کنندگان	تاریخ (ماه)	استان برگزارکننده	عنوان	ردیف
معرفی فعالان صنعت بسته‌بندی به صنعتگران و تولید کنندگان و ایجاد حلقه ارتباطی ملین و توجیه تاثیرات بسیار بسته‌بندی بر فروش تولیدات صنایع دستی و بکارگیری آن	۱۰۰	۹۸/۶/۲۳	خراسان جنوبی	نشست تخصصی بسته‌بندی	۱
	۲۵۰	۹۸/۷/۱۵	خراسان رضوی	نشست تخصصی بسته‌بندی	۲
	۵۰	۹۸/۷/۳۰	خراسان شمالی	نشست تخصصی بسته‌بندی	۳
	۱۵۰	۹۸/۷/۳۰	مازندران	نشست تخصصی بسته‌بندی	۴
	۷۰	۹۸/۸/۱۴	آذربایجان شرقی	نشست تخصصی بسته‌بندی	۵
	۸۰	۹۸/۸/۲۱	قزوین	نشست تخصصی بسته‌بندی	۶
	۱۰۰	۹۸/۸/۲۲	ایلام	نشست تخصصی بسته‌بندی	۷
	۷۰	۹۸/۸/۲۷	اصفهان	نشست تخصصی بسته‌بندی	۸
	۱۵۰	۹۸/۸/۲۸	چهارمحال و بختیاری	نشست تخصصی بسته‌بندی	۹
	۱۰۰	۹۸/۹/۱۲	تهران	نشست تخصصی بسته‌بندی	۱۰
	۵۰	۹۸/۹/۱۴	قم	نشست تخصصی بسته‌بندی	۱۱
	۷۰	۹۸/۹/۱۶	اردبیل	نشست تخصصی بسته‌بندی	۱۲

دو - ۱۹

معرفی فعالان صنعت بسته بندی به صنعتگران و تولید کنندگان و ایجاد حلقه ارتباطی فی مابین و توجیه تاثیرات بسیار بسته بندی بر فروش تولیدات صنایع دستی و بکارگیری آن	۱۳	نشست تخصصی بسته بندی	یزد	۹۸/۹/۱۸	۶۰
	۱۴	نشست تخصصی بسته بندی	کردستان	۹۸/۹/۲۳	۵۰
	۱۵	نشست تخصصی بسته بندی	کهگیلویه و بویراحمد	۹۸/۹/۲۶	۷۰
	۱۶	نشست تخصصی بسته بندی	فارس	۹۸/۹/۲۷	۴۰
	۱۷	نشست تخصصی بسته بندی	زنجان	۹۸/۹/۲۷	۸۰
	۱۸	نشست تخصصی بسته بندی	البرز	۹۸/۱۰/۳	۵۰
	۱۹	نشست تخصصی بسته بندی	بوشهر	۹۸/۱۰/۵	۵۰
	۲۰	نشست تخصصی بسته بندی	لرستان	۹۸/۱۰/۱۶	۶۰
	۲۱	نشست تخصصی بسته بندی	هرمزگان	۹۸/۱۰/۲۹	۵۰
	۲۲	نشست تخصصی بسته بندی	آذربایجان غربی	۹۸/۱۱/۳	۶۰
	۲۳	نشست تخصصی بسته بندی	گلستان	۹۸/۱۱/۸	۸۰
	۲۴	نشست تخصصی بسته بندی	گیلان	۹۸/۱۱/۱۴	۵۰
	۲۵	نشست تخصصی بسته بندی	سمنان	۹۸/۱۱/۱۴	۶۰

• نشانه‌های جغرافیایی

تعریف نشانه جغرافیایی ملی: ثبت یک رشته به نام محل جغرافیایی تولید آن به منظور ممانعت از کپی و حفظ حقوق مالکیت فکری تولیدکننده در سطح ملی و پیش شرط اعلام جهت ثبت جغرافیایی بین‌المللی

عملکرد اول؛ ثبت نشانه جغرافیایی ملی: که اگرچه با مشارکت وزارت دادگستری به انجام می‌رسد، لیکن برنامه‌ریزی اصلی و هدایت کار از این اداره کل صورت می‌پذیرد.

جدول نشانه‌های ملی جغرافیایی

ردیف	نشانه‌های ملی جغرافیایی در سال ۱۳۹۶			نشانه‌های ملی جغرافیایی در سال ۱۳۹۵		
	استان	اثر	ردیف	استان	اثر	ردیف
۲۰-دو	خراسان رضوی	هرکاره تراشی مشهد	۱	اصفهان	قلمزنی اصفهان	۱
	خراسان شمالی	نساجی سنتی روئین	۲	اصفهان	مینای اصفهان	۲
	خراسان شمالی	کلاه کرکی جاجرم	۳	اصفهان	کاشی هفت رنگ اصفهان	۳
	سیستان و بلوچستان	سفال کلپورگان	۴	اصفهان	خاتم سازی اصفهان	۴
	گیلان	چادرشب قاسم آباد	۵	اصفهان	قلمکاری اصفهان	۵
	کرمان	گلیم شیریکی پیچ سیرجان	۶	اصفهان	کاشی معرق اصفهان	۶
	همدان	منبت توپسراکان	۷	اصفهان	منبت چوب اصفهان	۷

نشانه‌های ملی جغرافیایی در سال ۱۳۹۸		
استان	اثر	ردیف
اردبیل	مرصع چوب خلخال	۱
ایلام	نمدمالی ایلام	۲
ایلام	چیت بافی	۳
خوزستان	مینای صبی اهواز	۴
خوزستان	خراطی دزفول	۵
خوزستان	کپوی دزفول	۶
خوزستان	احرامی شوشتر	۷
خوزستان	عبای بهبهان	۸
چهارمحال و بختیاری	چوقابافی	۹
چهارمحال و بختیاری	سنگ تراشی هفشجان	۱۰
گلستان	زیورآلات آق قلا	۱۱
لرستان	ورشو بروجرد	۱۲

نشانه‌های ملی جغرافیایی در سال ۱۳۹۷		
استان	اثر	ردیف
آذربایجان شرقی	سفال فیروزه‌ای تبریز	۱
آذربایجان شرقی	مهمان دوزی	۲
ایلام	کلیم نقش برجسته ایلام	۳
خراسان شمالی	سفره کردی بجنورد	۴
فارس	خاتم شیراز	۵
زنجان	ملیله زنجان	۶
زنجان	چاقوی زنجان	۷
گیلان	کلیم تالش	۸
لرستان	جاجیم لرستان	۹
لرستان	ماشته لرستان	۱۰
لرستان	کلیم لرستان	۱۱
مازندران	سفال سلیم آباد	۱۲
مازندران	لاک تراشی مازندران	۱۳
مازندران	جاجیم آلاشت	۱۴
مازندران	کلیچ هزارگریب	۱۵
مازندران	کلیمچه متکازین	۱۶
چهارمحال و بختیاری	قفل چالستر	۱۷

عملکرد دوم؛ ثبت نشانه جغرافیایی بین‌المللی: که اگرچه با مشارکت وزارت دادگستری و سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO) به انجام می‌رسد، لیکن برنامه‌ریزی اصلی و هدایت کار از این اداره کل صورت می‌پذیرد.

تعریف نشانه جغرافیایی بین‌المللی: ثبت یک رشته به نام محل جغرافیایی تولید آن به منظور ممانعت کپی و حفظ حقوق مالکیت فکری تولیدکننده و منطقه و کشور در سطح بین‌المللی

نشانه جغرافیایی در سال ۱۳۹۷: منبت چوب آباده استان فارس

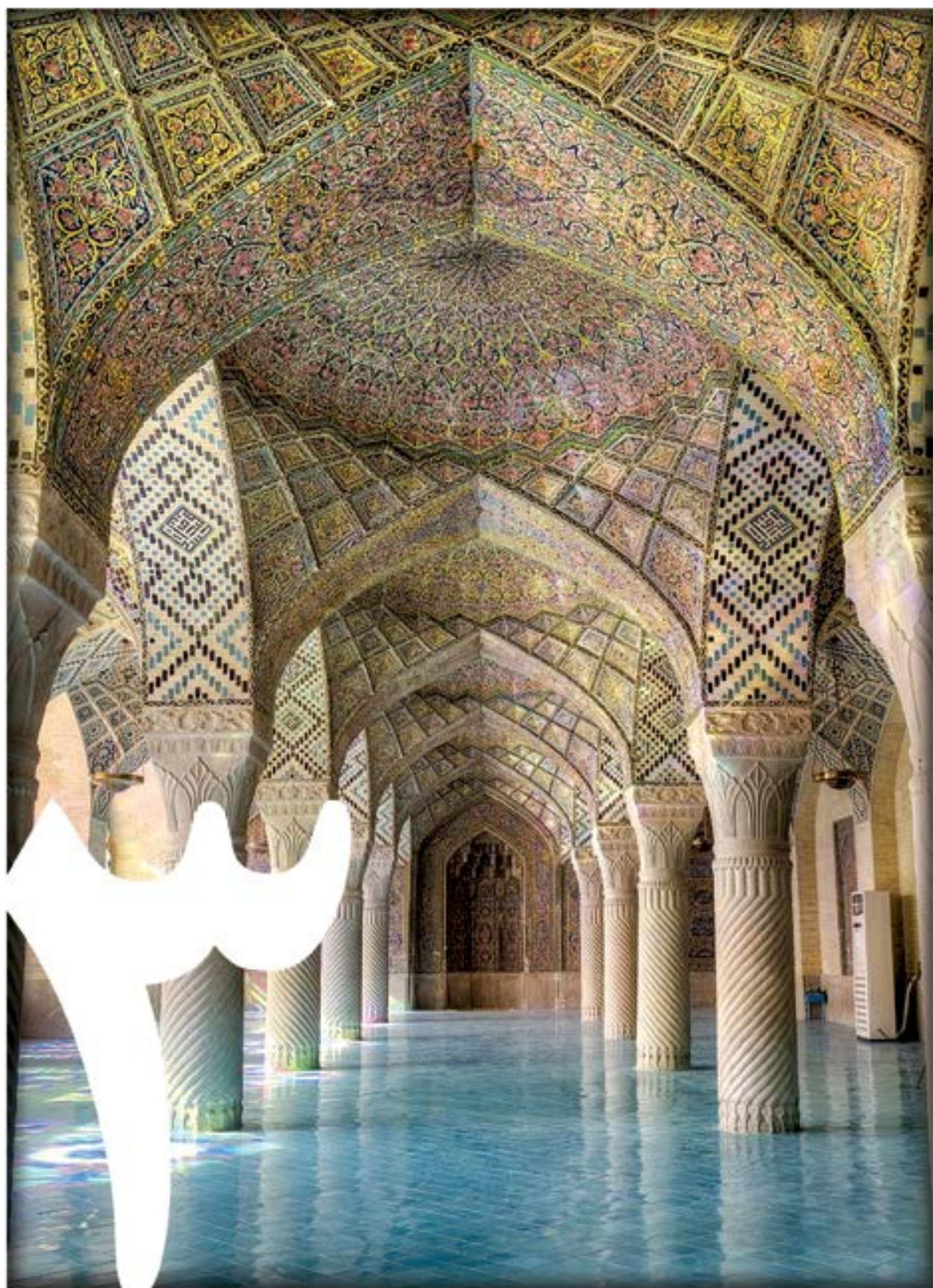
نشانه‌های بین‌المللی جغرافیایی در سال ۱۳۹۸					
استان	اثر	ردیف	استان	اثر	ردیف
گیلان	چادرشب قاسم آباد	۵	اردبیل	ورنی مغان	۱
کرمان	کلیم شیریکی پیچ سیرجان	۶	اصفهان	مینای اصفهان	۲
همدان	منبت توپسرکان	۷	تهران	آبگینه تهران	۳
همدان	منبت توپسرکان	۸	کردستان	نازک کاری سنندج	۴

جدول برگزاری جشنواره صنایع دستی و هنرهای سنتی فجر

عملکرد سوم؛ جشنواره صنایع دستی و هنرهای سنتی فجر:
تعریف: برنامه‌ای به مناسبت پیروزی انقلاب اسلامی ایرانی با هدف ایجاد زمینه به منظور رقابت آثار فاخر و درجه یک استادکاران صنایع دستی جهت اخذ ایده و ارتقای کیفی تکنیک

زمان	دوره	ردیف
بهمن ماه ۱۳۹۵	اول	۱
بهمن ماه ۱۳۹۶	دوم	۲
بهمن ماه ۱۳۹۷	سوم	۳
بهمن ماه ۱۳۹۸	چهارم	۴

مسجد وکیل - شیراز

فصل سوم؛ گردشگری

سالنامه آماری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی | سال ۱۳۹۸

مقدمه

حوزه گردشگری یکی از حوزه‌هایی است که در محدوده یک بخش اقتصادی قرار نگرفته و چند بخش مختلف را به صورت توأم شامل می‌شود. لذا اطلاعات مرتبط با مؤلفه‌های اصلی آن باید از چندین بخش و با توجه به شیوه‌های معین، به ساختار اصلی اطلاعات گردشگری منتقل شوند. آمارهای ارائه شده در این فصل مربوط به حوزه گردشگری سازمان شامل تعداد گردشگران خارجی وارد شده به کشور برحسب مرزهای ورودی، به تفکیک سال، گردشگران داخلی ورودی به استان‌های کشور، تعداد اماکن اقامتی کشور به تفکیک استان، تخت، اتاق، تعداد و ظرفیت اقامتگاه‌های کشور به تفکیک ستاره، تعداد دفاتر خدمات مسافرتی کشور، ... است.

تعاریف و مفاهیم حوزه گردشگری**محل اقامت**

هر فردی در صورتی مقیم یک کشور (یک محل) محسوب می‌گردد، که اکثر سال گذشته (سال سپری شده) را در آن کشور (آن محل) گذرانده باشد یا مدتی در سال گذشته را در آن کشور (آن محل) زندگی کرده و در صورت مسافرت با مدت کمتر از ۱۲ ماه به کشور دیگر (محل دیگر) مجدداً قصد مراجعت به منظور زندگی در کشور اول (محل اول) را داشته باشد.

اقامتگاه

مکان یا قسمتی از مکان یا تعدادی مکان مشخص است که در آن مجموعه‌ای از عوامل تولید زیر نظر مدیریت و حسابداری واحد به فعالیت پذیرش مسافر یا مهمان برای اقامت موقت و ارائه خدمات و تسهیلات اشتغال دارند.

ظرفیت اقامتگاه

به مجموع اتاق‌ها یا تخت‌هایی که در مدت معین جهت استفاده مسافران (مهمانان) آماده بهره‌برداری می‌شود، ظرفیت اقامتگاه می‌گویند.

سفر

سفر به حرکت یک فرد یا یک خانوار بین دو یا چند منطقه با هر هدف و هر مدت زمان اطلاق می‌شود. لازم به ذکر است این مفهوم در حوزه گردشگری کاربرد نداشته و سفر گردشگری مفهومی است که در این حوزه حائز اهمیت می‌باشد.

سفر گردشگری

سفر گردشگری یک سفر برای یک فرد یا یک خانوار به یک بار خروج از محیط معمول زندگی و مراجعت مجدد به محیط معمول زندگی فرد یا خانوار اطلاق می‌شود. لازم به ذکر است که این مفهوم در گردشگری بسیار حائز اهمیت بوده و معمولاً اصطلاح سفر مفهومی معادل سفر گردشگری دارد.

• گردشگری

مجموعه فعالیت‌هایی که فرد یا افرادی در طی سفر به مکانی خارج از محیط معمول زندگی خود برای مدت زمان حداقل ۲۴ ساعت و حداکثر یک سال متوالی با هدف تفریح، تجارت و غیره انجام می‌دهد به شرط اینکه از محل مورد بازدید (مقصد) حقوق و دستمزد دریافت نکند.

• گردشگر

بازدیدکننده (داخلی، ورودی یا خروجی) به شرط اینکه اقامت وی شامل حداقل یک شب و حداکثر یک سال متوالی باشد.

• صور اصلی گردشگری

صورت‌های اصلی گردشگری نشان‌دهنده ارتباط بین محل اقامت دیدارگر و محدوده مورد دیدار وی می‌باشد که به صورت زیر ارائه شده است:

الف) گردشگری بومی

گردشگری افراد مقیم یک کشور در درون مرزهای همان کشور است. این نوع گردشگری، شامل گردشگران بومی ای که از مرزهای بین‌المللی کشور عبور می‌کنند، نمی‌شود.

ب) گردشگری ورودی

گردشگری افراد غیرمقیم ورودی به یک مقصد هدف است.

ج) گردشگری خروجی

گردشگری افراد مقیم یک کشور به کشورهای خارجی و خارج از مرزهای سیاسی کشور خود است.

• هدف از سفر

هدف از سفر (گردشگری) یعنی مهمترین هدفی که در صورت فقدان آن، سفر مذکور صورت نمی‌گرفت. این اهداف به دو گروه اهداف شخصی و اهداف تخصصی تقسیم می‌شود.

• اهداف شخصی

اهداف شخصی مواردی در محدوده فعالیت‌های فردی یا خانواری را شامل می‌شوند.

• اهداف تخصصی

اهداف تخصصی دربرگیرنده مسائل مربوط به حرفه فرد یا مأموریت‌های کاری وی است.

• در ادامه جداول و نمودارهای حوزه گردشگری به تفصیل آمده است.

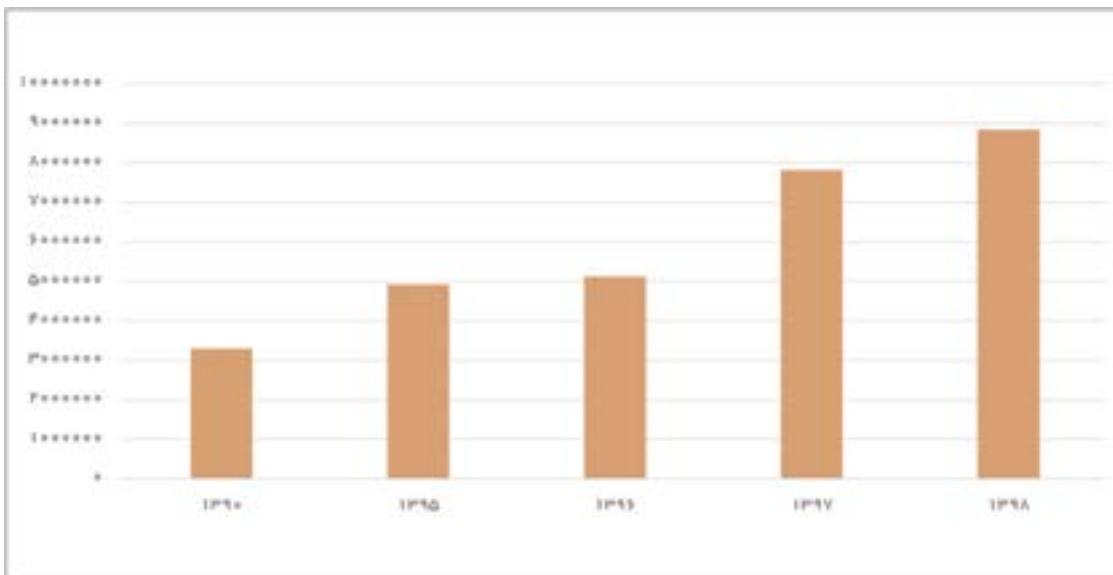

جدول تعداد گردشگران خارجی وارد شده به کشور برحسب مرزهای ورودی

سال	زمینی	دریایی	هوایی	جمع
۱۳۹۰	۲۶۲۷۶۷۳	۲۷۸۹۶	۶۳۸۵۵۷	۳۲۹۴۱۲۶
۱۳۹۵	۳۱۸۰۷۴۷	۲۸۵۲۸	۱۷۰۲۶۴۵	۴۹۱۱۹۲۰
۱۳۹۶	۳۵۶۳۹۷۲	۲۶۹۵۵	۱۵۲۲۵۹۷	۵۱۱۳۵۲۴
۱۳۹۷	۶۲۳۲۳۰۶	۲۱۶۷۱	۱۵۵۰۱۳۶	۷۸۰۴۱۱۳
۱۳۹۸	۷,۳۵۵,۸۱۴	۲۱,۴۳۹	۱,۴۵۴,۷۹۷	۸,۸۳۲,۰۵۰

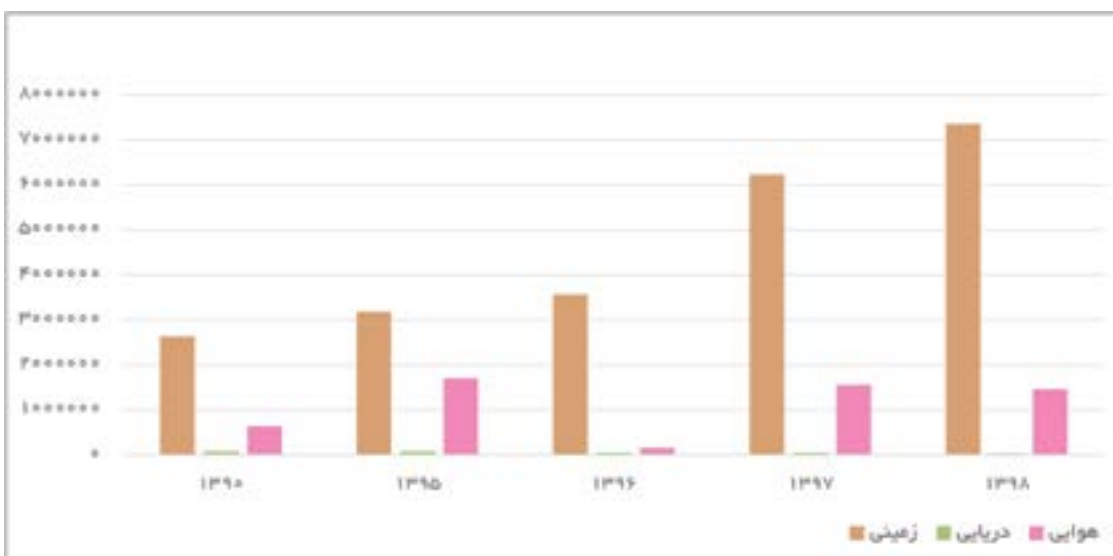
سه - ۱

نمودار تعداد گردشگران خارجی وارد شده به کشور

سه - ۱

نمودار تعداد گردشگران ورودی به کشور به تفکیک مرز ورودی

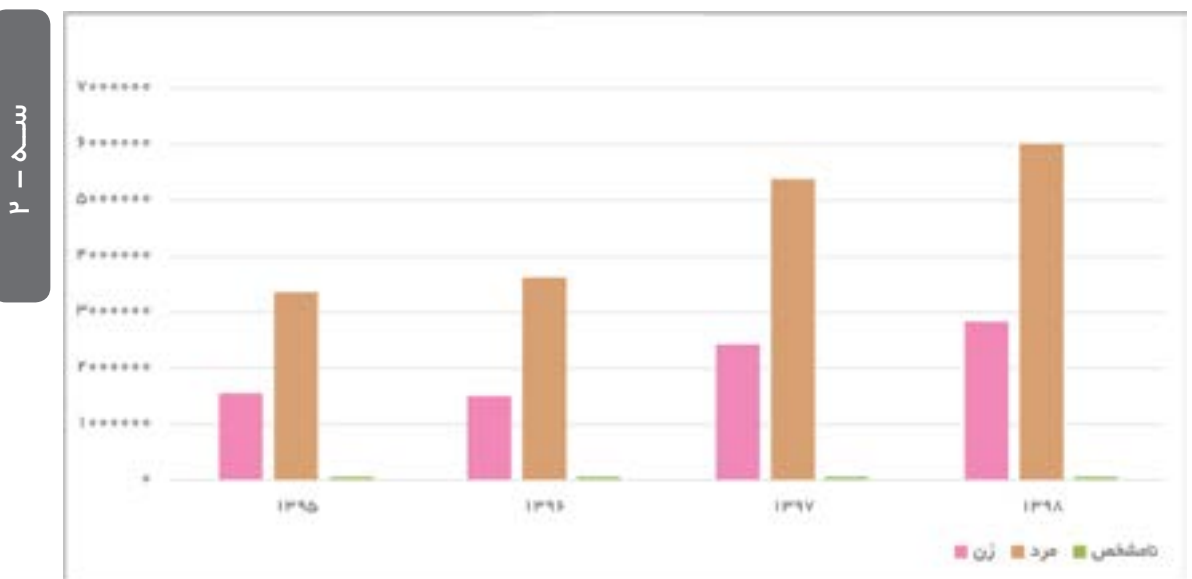
سه - ۱

جدول تعداد گردشگران خارجی وارد شده به کشور به تفکیک جنسیت

سال	زن	مرد	نامشخص
۱۳۹۵	۱۵۵۴۸۳۳	۳۳۵۵۴۶۳	۱۶۲۴
۱۳۹۶	۱۴۹۴۴۳۵	۳۶۱۷۷۶۵	۱۳۲۴
۱۳۹۷	۲۴۲۶۱۵۹	۵۳۷۷۳۸۰	۵۷۴
۱۳۹۸	۲۸۲۹۸۶۴	۶۰۰۱۶۷۳	۵۱۳

نمودار تعداد گردشگران خارجی وارد شده به کشور به تفکیک جنسیت

جدول تعداد گردشگران خارجی وارد شده به کشور به تفکیک ماه

ردیف	ماه	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱	فروردین	۳۷۰۰۵۶	۳۷۵۴۳۸	۴۴۸۶۰۹	۵۹۸۱۷۸۹
۲	اردیبهشت	۴۳۷۴۶۷	۴۳۳۷۵۱	۵۲۵۴۲۴	۷۰۴۴۵۵
۳	خرداد	۳۷۹۷۱۳	۲۹۵۶۶۱	۴۶۹۵۱۸	۷۲۷۲۷۹
۴	تیر	۴۲۸۲۸۹	۴۹۰۶۳۱	۷۵۲۷۷۶	۱۰۴۶۵۹۲
۵	مرداد	۵۶۷۹۰۰	۵۶۴۴۰۱	۹۴۳۶۷۶	۱۰۲۱۱۸۴
۶	شهریور	۵۱۸۴۳۷	۴۵۹۴۲۸	۸۱۶۰۶۸	۸۹۹۹۱۶
۷	مهر	۴۱۸۵۱۹	۳۸۷۲۴۸	۷۸۳۳۴۲	۸۹۲۷۳۷
۸	آبان	۳۹۰۸۷۹	۵۰۰۸۶۵	۷۸۲۲۵۶	۸۴۳۵۳۵
۹	آذر	۴۱۶۱۶۵	۳۸۵۸۵۴	۵۵۲۹۰۷	۶۴۳۲۳۷
۱۰	دی	۲۹۸۰۳۶	۳۷۷۰۷۱	۴۹۷۷۵۰	۶۶۱۲۳۰
۱۱	بهمن	۳۴۶۳۹۳	۴۱۶۹۲۴	۶۰۶۲۴۷	۶۷۶۳۰۷
۱۲	اسفند	۳۴۰۰۶۹	۴۲۶۲۵۲	۶۲۵۵۴۰	۱۱۶۷۸۹
	جمع	۴۹۱۱۹۲۰	۵۱۱۳۵۲۴	۷۸۰۴۱۱۳	۸,۸۳۲,۰۵۰

جدول تعداد گردشگران خارجی وارد شده به کشور به تفکیک نوع رواید

ردیف	نوع رواید	سال ۱۳۹۷		سال ۱۳۹۸		درصد تغییرات
		تعداد	درصد	تعداد	درصد	
۱	لغو رواید	۴,۰۲۷,۳۹۹	۵۱/۶۰	۷,۰۲۴,۲۶۰	۷۹/۵۳	۷۴/۴۲
۲	زیارتی	۱,۶۸۵,۳۷۴	۲۱/۶۰	۷۱۱,۱۴۴	۸/۰۵	-۵۷/۸۰
۳	ورود	۶۴۵,۶۸۹	۸/۲۷	۴۸۳,۲۷۱	۵/۴۷	-۲۵/۱۵
۴	جهانگردی	۶۸۷,۰۵۳	۸/۸۰	۴۲۲,۸۱۸	۴/۷۹	-۳۸/۴۶
۵	خروج و مراجعت	۱۲۳,۳۴۷	۱/۵۸	۱۱۱,۰۹۰	۱/۲۶	-۹/۹۴
۶	ورود مقیمین	۵۰,۰۶۹	۰/۶۴	۳۹,۲۶۳	۰/۴۴	-۲۱/۵۸
۷	۷۲ ساعته ملوانی	۱۱,۶۷۷	۰/۱۵	۷,۱۸۲	۰/۰۸	-۳۸/۴۹
۸	مناطق آزاد	۵۰۶,۳۱۱	۶/۴۹	۶,۱۲۱	۰/۰۷	-۹۸/۷۹
۹	تحصیلی	۶,۳۱۶	۰/۰۸	۶,۰۴۸	۰/۰۷	-۴/۲۴
۱۰	بدون رواید هماهنگ شده	۲۸,۰۲۷	۰/۳۶	۵,۶۷۵	۰/۰۶	-۷۹/۷۵
۱۱	عبور	۸,۱۹۰	۰/۱۰	۴,۷۳۴	۰/۰۵	-۴۲/۲۰
۱۲	۷۲ ساعته کرو پرواز	۱۵,۰۷۰	۰/۱۹	۴,۳۴۹	۰/۰۵	-۷۱/۱۴
۱۳	سیاسی کثیرالمسافره	۴,۳۳۸	۰/۰۶	۳,۱۴۱	۰/۰۴	-۲۷/۵۹
۱۴	کثیرالمسافره خدمت	۱,۶۲۰	۰/۰۲	۱,۲۳۸	۰/۰۱	-۲۳/۵۸
۱۵	سیاسی	۱,۳۷۸	۰/۰۲	۵۶۷	۰/۰۱	-۵۸/۸۵
۱۶	مطبوعاتی	۴۲۴	۰/۰۱	۳۱۷	۰/۰۰	-۲۵/۲۴
۱۷	تجاری	۳۶۲	۰/۰۰	۳۱۰	۰/۰۰	-۱۴/۳۶
۱۸	خدمت	۶۲۶	۰/۰۱	۲۹۸	۰/۰۰	-۵۲/۴۰
۱۹	راننده ترانزیت	۴۵۰	۰/۰۱	۱۶۳	۰/۰۰	-۶۳/۷۸
۲۰	چینج ویزا	۴۱۱	۰/۰۱	۳۷	۰/۰۰	-۹۱/۰۰
۲۱	خروج	۱۹	۰/۰۰	۱۸	۰/۰۰	-۵/۲۶
۲۲	ترانزیت	۵۶	۰/۰۰	۵	۰/۰۰	-۹۱/۰۷
۲۳	خروج قطعی	۷	۰/۰۰	۱	۰/۰۰	-۸۵/۷۱
	جمع	۷,۸۰۴,۱۱۳	۱۰۰/۰۰	۸,۸۳۲,۰۵۰	۱۰۰/۰۰	۱۳/۱۷

۳-۴-۵

فصل سوم گردشگری

جدول تعداد گردشگران ورودی به ایران به تفکیک کشور مبدأ

ردیف	نام کشور مبدأ	سال ۱۳۹۷		سال ۱۳۹۸		تراز	درصد تغییرات
		تعداد	درصد	تعداد	درصد		
۱	عراق	۲,۵۹۸,۲۳۰	۳۳/۲۹	۳,۱۶۵,۸۳۹	۳۵/۸۴	۵۶۷,۶۰۹	۲۱/۸۵
۲	آذربایجان	۱,۸۲۹,۴۳۴	۲۳/۴۴	۱,۸۷۹,۹۳۵	۲۱/۲۹	۵۰,۵۰۱	۲/۷۶
۳	افغانستان	۱,۰۳۴,۲۷۵	۱۳/۲۵	۱,۲۶۵,۲۹۱	۱۴/۳۳	۲۳۱,۰۱۶	۲۲/۳۴
۴	ترکیه	۹۴۷,۰۳۳	۱۲/۱۴	۱,۰۰۲,۲۶۸	۱۱/۳۵	۵۵,۲۳۵	۵/۸۳
۵	پاکستان	۳۰۴,۶۷۷	۳/۰۹	۴۱۱,۳۵۳	۴/۶۶	۱۰۶,۶۷۶	۳۵/۰۱
۶	ارمنستان	۱۶۳,۶۹۳	۲/۱۹	۱۹۳,۷۰۶	۲/۱۹	۳۰,۰۱۳	۳۳/۱۸
۷	ترکمنستان	۱۷۰,۹۸۴	۲/۱۰	۱۷۷,۹۲۹	۲/۰۱	۶۹۴۵	۴/۰۶
۸	عمان	۴۳,۵۶۰	۱/۱۰	۸۵,۴۳۲	۰/۹۷	۴۱,۸۷۲	۹۶/۱۲
۹	بحرین	۷۸,۹۸۶	۰/۹۱	۷۸,۹۴۲	۰/۸۹	-۴۴	-۰/۶۰
۱۰	کویت	۷۱,۲۶۱	۰/۸۷	۷۲,۹۸۰	۰/۸۳	۱۷۱۹	۲/۴۱
۱۱	هندوستان	۶۸,۱۸۳	۰/۶۷	۶۸,۷۶۶	۰/۷۸	۵۸۳	۰/۸۶
۱۲	چین	۵۲,۲۵۵	۰/۵۹	۴۴,۲۵۳	۰/۵۰	-۸,۰۰۲	-۱۵/۳۱
۱۳	گرجستان	۳۵,۹۰۲	۰/۵۶	۳۸,۲۵۳	۰/۴۳	۲۳۵۱	۶/۵۵
۱۴	روسیه	۳۲,۴۱۵	۰/۵۱	۳۶,۱۹۵	۰/۴۱	۳۷۸۰	۱۱/۶۶
۱۵	لبنان	۴۶,۱۸۹	۰/۴۶	۳۵,۷۷۵	۰/۴۱	-۱۰,۴۱۴	-۲۲/۵۵
۱۶	عربستان سعودی	۲۰,۴۰۸	۰/۴۲	۳۲,۳۴۹	۰/۳۷	۱۱,۹۴۱	۵۸/۵۱
۱۷	آلمان	۳۹,۵۵۷	۰/۵۱	۲۶,۷۰۶	۰/۳۰	-۱۲,۸۵۱	-۳۲/۴۹
۱۸	ایتالیا	۱۹,۵۰۰	۰/۴۶	۱۶,۸۱۲	۰/۱۹	-۲,۶۸۸	-۱۳/۷۸
۱۹	امارات متحده عربی	۱۸,۸۸۰	۰/۴۲	۱۶,۵۶۸	۰/۱۹	-۲,۳۱۲	-۱۲/۲۵
۲۰	فرانسه	۲۶,۹۲۶	۰/۳۵	۱۴,۹۸۰	۰/۱۷	-۱۱,۹۴۶	-۴۴/۳۷

سه - ۵

جدول تعداد گردشگران ورودی به کشور از طریق مرز هوایی به تفکیک نام مرز ورودی

۶-۵-۶

ردیف	مرز هوایی	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱	بین‌المللی امام‌خمینی	۹۶۵۸۶۰	۸۵۲۰۶۴	۷۸۷۰۵۹	۷۲۹۳۴۱
۲	شهید هاشمی‌نژاد	۵۲۹۰۴۰	۵۲۰۶۴۴	۶۳۴۱۷۸	۵۸۶۳۷۷
۳	شیراز	۶۸۳۴۷	۵۰۹۸۲	۶۳۱۷۷	۸۳۱۲۸
۴	اصفهان	۴۲۹۳۶	۳۲۰۸۸	۲۳۵۵۲	۲۰۲۰۵
۵	لار	۱۸۱۳۸	۱۶۳۰۶	۸۵۲۵	۷۲۱۵
۶	کیش	۱۶۰۴۸	۱۴۷۳۷	۱۲۵۶۹	۱۱۲۷۹
۷	تبریز	۱۲۲۱۷	۹۸۰۱	۷۲۰۸	۷۶۰۶
۸	قشم	۸۰۸۶	۵۵۹۸	۴۵۶۷	۳۹۴۱
۹	بندرعباس	۷۲۸۸	۵۱۰۹	۲۰۹۷	۲۱۴۰
۱۰	اهواز	۸۱۴۲	۴۹۶۷	۳۱۸۶	۱۷۵۸
۱۱	مهرآباد	۳۴۱۵	۲۷۲۹	۱۴۵۸	۱۱۰۳
۱۲	کنارک	۲۵۹۶	۱۸۹۴	۱۳۷۰	۱۱۳
۱۳	بوشهر	۱۰۸۸	۱۱۹۷	۵۲	-
۱۴	آبادان	۲۴۱۳	۱۱۹۰	-	-
۱۵	منطقه آزاد اروند	-	۳۴۸	۵۹۵	-
۱۶	ارومیه	۸۲۴	۷۵۳	۳۷۵	۳۶۷
۱۷	لامرد	۱۶۴۳	۶۶۶	-	۳۶
۱۸	زاهدان	۵۹۲	۳۴۶	۵	-
۱۹	پیام	۲۷	۲۲۴	۲۸	۱۲
۲۰	رشت	۲۲۵	۱۳۳	۵	-
۲۱	یزد	۵۷۰	۱۲۷	۲۴	۲۵
۲۲	آفالین بین‌المللی امام‌خمینی	-	۵۶	۱۵	-
۲۳	ساری	۹۳۷	۴۹	۳۸	۹
۲۴	گرگان	۷۲	۳۰	۲	۳
۲۵	کرمان	۲۸۷	۲۵	۲	۸۱
۲۶	عسلویه	-	۱۱	-	-
۲۷	اراک	۲۰	۸	-	-
۲۸	کرمانشاه	۱۴۶۶	۸	۵	۴۴
۲۹	بیرجند	۶	۳	۸	-
۳۰	شهدای ایلام	۱	-	-	۳
۳۱	اردبیل	۲۶	-	-	-
۳۳	زنجان	-	-	-	۱۱
	جمع	۱۶۹۲۳۴۶	۱۵۲۲۵۹۷	۱۵۵۰۱۳۶	۱۴۵۴۷۹۷

جدول تعداد گردشگران ورودی به کشور از طریق مرز زمینی به تفکیک نام مرز ورودی

ردیف	مرز زمینی	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱	دوغارون	۳۶۴۹۰۴	۴۸۱۷۷۱	۶۱۷۲۸۴	۷۷۲۲۴۶
۲	مهران	۴۰۳۹۲۷	۴۱۳۶۳۹	۶۴۷۷۶۳	۷۵۰۹۸۰
۳	بیله سوار	۳۶۷۵۰۴	۴۰۴۹۵۷	۶۵۸۵۶۶	۶۸۶۲۲۲
۴	آستارا	۳۴۷۲۵۸	۳۳۶۴۴۹	۶۹۵۰۷۷	۸۰۳۳۲۰
۵	منطقه آزاد ماکو (بازرگان)	۲۲۰۲۹۲	۳۰۹۴۴۷	۴۱۹۲۳۵	۴۳۸۷۳۴
۶	شلمچه	۳۶۸۹۳۹	۲۸۷۶۵۹	۴۸۶۹۱۸	۱۱۱۹۸۷۸
۷	جلفا	۲۳۳۹۷۴	۲۰۵۲۸۱	۳۷۴۳۱۸	۳۳۵۹۳۹
۸	میلک	۱۳۸۲۵۸	۱۶۳۰۲۱	۱۹۶۹۱۳	۲۳۳۶۲۲
۹	آزاد اروند	-	۱۳۳۰۹۶	۴۴۷۵۳۰	۴۹۱۲۸
۱۰	میر جاوه	۱۰۶۶۲۷	۱۱۷۶۷۰	۱۳۳۹۷۲	۱۹۳۸۱۱۲
۱۱	باشماق	۸۴۳۱۹	۸۶۴۲۷	۱۷۴۰۲۱	۳۲۳۴۷۷
۱۲	سرو	۵۴۶۳۱	۸۵۰۲۵	۳۰۵۰۸۶	۲۴۱۷۷۷
۱۳	اینچه برون	۴۹۲۴۶	۷۵۰۴۲	۸۰۲۷۷	۶۶۵۵۳
۱۴	تمرچین	۱۰۳۴۵۰	۷۱۸۴۹	۲۱۸۳۹۰	۳۵۶۹۱۴
۱۵	چزابه	۴۶۰۲۷	۶۱۱۱۳	۱۰۰۲۵۸	۱۳۴۰۹۴
۱۶	رازی	۴۲۹۹۸	۵۸۵۶۴	۱۳۰۱۴۰	۲۱۰۱۵۰
۱۷	پرویزخان	۴۷۳۴۵	۴۹۸۵۴	۶۰۹۴۴	۹۲۸۷۵
۱۸	لطف آباد	۴۲۱۵۱	۴۵۸۱۶	۶۴۳۷۵	۷۴۸۹۵
۱۹	پلدشت (صنم بلاغی)	۴۹۹۴۰	۴۳۷۶۳	۱۳۳۵۷۱	۱۰۲۴۳۴
۲۰	باجگیران (پل)	۲۱۳۲۲	۳۶۳۴۹	۴۸۳۱۴	۶۶۵۳۷
۲۱	نوردوز	۱۳۶۲۷	۳۱۳۶۶	۱۶۵۱۴۳	۱۹۶۰۹۵
۲۲	سرخس	۶۸۷۸۱	۲۵۹۲۱	۱۰۶۳۵	۵۴۵۹
۲۳	میل ۷۸	۱۲۰۴۹	۱۷۰۲۰	۲۰۷۱۵	۲۷۳۳۷
۲۴	خسروی	۱۶۹۶۴	۱۵۹۷۳	۴۲۷۸۲	۷۲۸۸۸
۲۵	رازی (ریلی)	-	-	۱۷۹	۴۴۸
	جمع	۳۱۸۰۵۷۵	۳۵۶۳۹۷۲	۶۲۳۲۳۰۶	۷۳۵۵۸۱۴

۶-۵-۳

جدول تعداد گردشگران ورودی به کشور از طریق مرز دریایی به تفکیک نام مرز ورودی

۳-۶

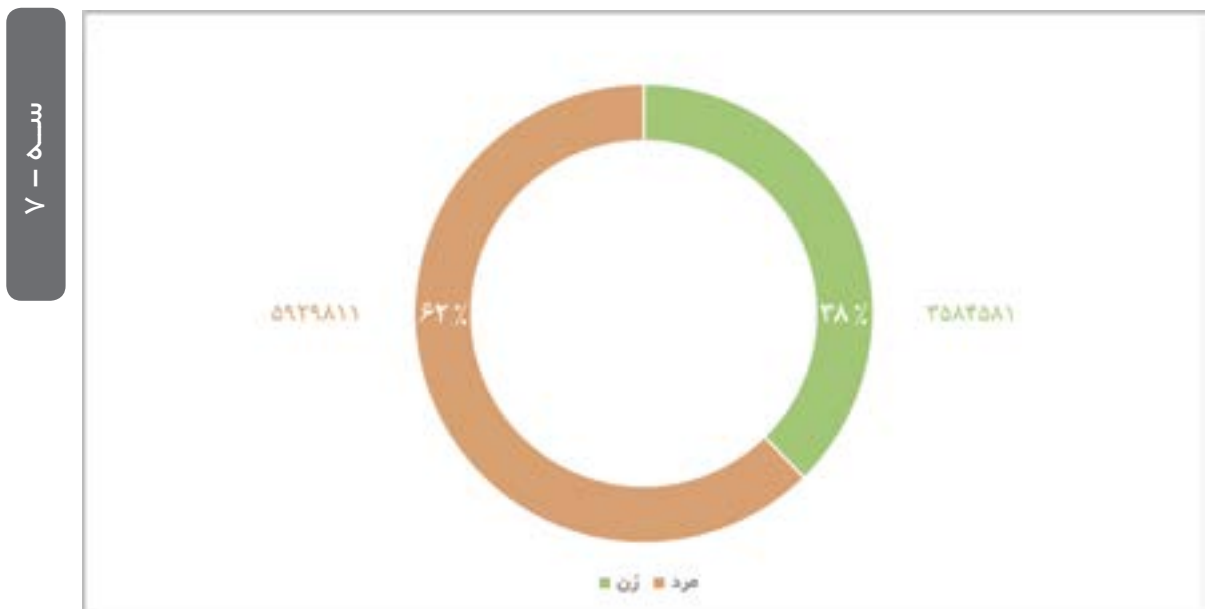
ردیف	مرز دریایی	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱	شهید باهنر	۵۲۵۳	۴۹۹۴	۴۳۱۳	۵۶۲۵
۲	کیش	۳۷۸۶	۲۹۳۸	۱۲۹۸	۵۹۰
۳	خرمشهر	۵۵۷۶	۲۹۳۲	-	-
۴	انزلی	۱۹۶۱	۲۸۲۲	۱۱۵۰	۴۰۳
۵	لنگه	۱۸۳۶	۲۷۱۷	۲۷۴۷	۲۳۸۷
۶	منطقه آزاد اروند(خرمشهر)	-	۲۰۰۵	۴۹۱۲	۵۰۸۰
۷	عسلویه	۱۸۷۰	۱۷۸۰	۱۱۶۴	۱۱۱۵
۸	بوشهر	۲۰۲۶	۱۵۸۹	۱۲۲۱	۱۱۴۶
۹	شهیدرجایی	۱۰۲۲	۸۹۰	۱۰۶۱	۱۳۲۵
۱۰	امیرآباد	۷۱۸	۸۳۷	۶۱۷	۳۸۴
۱۱	بندر امام خمینی	۹۶۲	۸۲۵	۹۰۴	۸۴۱
۱۲	خارک	۶۵۰	۵۸۸	۴۶۹	۴۵۰
۱۳	قشم	۸۰۶	۵۰۱	۱۷۱	۸۶
۱۴	کنگان	۳۴۲	۴۷۱	۹۸۶	۱۵۳۲
۱۵	آستارا	۳۴۲	۳۵۶	۱۶۱	۲۷
۱۶	گناوه	۴۱۱	۲۵۶	۳۹	۸۰
۱۷	نوشهر	۱۷۸	۱۱۲	۲۹۶	۱۹۲
۱۸	آبادان	۱۵۴	۱۰۴	-	-
۱۹	منطقه آزاد اروند(آبادان)	-	۹۷	۷۳	۳۹
۲۰	شهید کلانتری	۳۳۶	۶۳	۷۱	۸۲
۲۱	جاسک	۱	۵۷	۱	۳۸
۲۲	چوئبده	-	۱۸	-	-
۲۳	مرز دریایی فریدون کنار	۲۱	۳	۱۷	۱۷
۲۴	مرز دریایی شهید بهشتی	۱۱	-	-	-
	جمع	۲۸۱۶۳	۲۶۹۵۵	۲۱۶۷۱	۲۱۴۳۹

جدول تعداد گردشگران خروجی از کشور به تفکیک جنسیت

سال	زن	مرد	نامشخص	جمع
۱۳۹۵	۳۳۴۳۷۶۴	۵۸۴۶۳۷۸	۵۹۹۸	۹۱۹۶۱۴۰
۱۳۹۶	۴۰۱۲۲۳۴	۶۵۲۷۶۵۱	۳۰۶۷	۱۰۵۴۲۹۵۲
۱۳۹۷	۲۹۶۹۸۶۱	۴۲۷۰۱۷۰	۲۶۳۶	۷۲۴۲۶۶۷
۱۳۹۸	۳۵۸۴۵۸۱	۵۹۲۹۸۱۱	۲۶۱۹	۹۵۱۷۰۱۱

نمودار تعداد گردشگران خروجی از کشور به تفکیک جنسیت

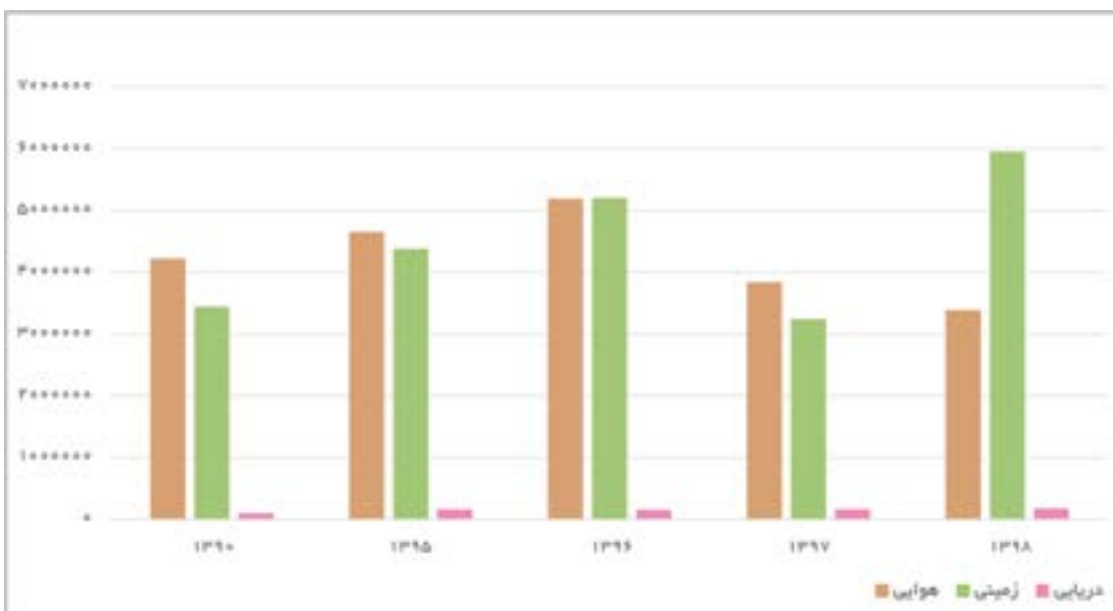

جدول تعداد گردشگران خروجی از کشور به تفکیک مرز (هوایی، زمینی، دریایی)

سال	هوایی	زمینی	دریایی	جمع
۱۳۹۰	۴۲۱۶۷۷۸	۳۴۴۵۲۴۴	۱۰۲۴۲۷	۷۷۶۴۴۴۹
۱۳۹۵	۴۶۵۳۶۰۱	۴۳۷۷۹۷۴	۱۶۴۵۶۵	۹۱۹۶۱۴۰
۱۳۹۶	۵۱۸۷۷۸۹	۵۲۰۲۳۳۹	۱۵۲۸۲۴	۱۰۵۴۲۹۵۲
۱۳۹۷	۳۸۳۳۲۱۱	۳۲۴۵۱۲۵	۱۶۴۳۳۱	۷۲۴۲۶۶۷
۱۳۹۸	۳۳۸۷۳۶۵	۵۹۴۹۹۶۱	۱۷۹۶۸۴	۹۵۱۷۰۱۱

سه - ۸

نمودار تعداد گردشگران خروجی از کشور به تفکیک مرز (هوایی، زمینی، دریایی)

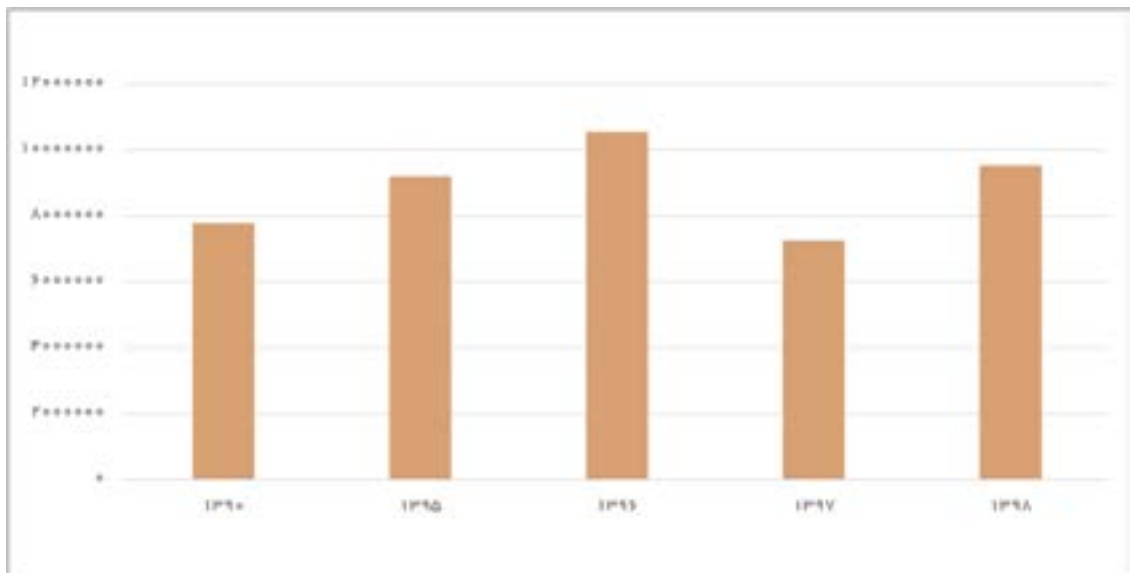
سه - ۸

جدول تعداد گردشگران خروجی از کشور به تفکیک ماه خروج

ردیف	ماه	تعداد گردشگر				تراز ۱۳۹۸/۱۳۹۷	درصد تغییرات ۱۳۹۸/۱۳۹۷
		۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵		
۱	فروردین	۶۶۰۳۱۴	۸۷۴۶۳۳	۷۷۰۰۴۶	۶۹۰۲۵۲	-۴/۳۴	
۲	اردیبهشت	۵۰۴۹۹۴	۵۲۴۸۳۴	۶۸۷۲۶۲	۶۱۰۶۵۷	-۱۷/۳۰	
۳	خرداد	۵۹۴۴۴۱	۴۸۲۹۴۷	۵۲۸۴۹۵	۵۰۸۳۴۰	۱۶/۹۴	
۴	تیر	۶۶۵۷۴۰	۵۵۴۲۲۰	۶۸۱۸۱۰	۵۲۰۶۳۴	۲۷/۸۷	
۵	مرداد	۷۹۸۸۱۹	۶۵۶۱۲۴	۸۰۷۰۷۹	۵۴۵۳۱۳	۴۶/۵۰	
۶	شهریور	۱۰۳۴۵۷۶	۵۸۰۳۳۴	۱۰۴۲۸۲۰	۸۲۳۳۵۹	۲۵/۸۱	
۷	مهر	۳۶۱۴۷۱۲	۱۰۳۱۴۱۶	۷۶۴۶۶۹	۶۴۳۷۷۶	۴۶۱/۴۹	
۸	آبان	۴۵۸۳۷۶	۸۰۶۲۲۳	۲۵۰۴۶۶۰	۲۴۴۱۵۴۷	-۸۱/۲۳	
۹	آذر	۳۷۵۹۳۰	۳۸۹۶۵۰	۶۹۶۴۷۶	۵۷۷۶۳۲	-۳۴/۹۲	
۱۰	دی	۳۶۹۵۳۴	۳۷۵۹۱۶	۵۴۹۷۸۱	۴۸۴۲۰۸	-۲۳/۶۸	
۱۱	بهمن	۳۴۹۹۹۷	۴۲۰۰۶۷	۶۱۷۹۶۰	۵۰۸۶۸۵	-۳۱/۲۰	
۱۲	اسفند	۸۹۵۱۸	۵۴۶۳۰۳	۸۹۱۸۹۴	۸۴۲۷۳۰	-۸۹/۳۸	
	جمع	۹۵۱۷۰۱۱	۷۲۴۲۶۶۷	۱۰۵۴۲۹۵۲	۹۱۹۶۱۴۰	۳/۴۹	

نمودار تعداد گردشگران خروجی از کشور

جدول تعداد اماکن اقامتی کشور به تفکیک استان و نوع واحد

ردیف	نام استان	هتل	هتل آپارتمان	مهمانپذیر	متل	پانسیون	بوم‌گردی	اقامتگاه سنتی	مجموع گردشگری	جمع
۱	آذربایجان شرقی	۳۲	۲۷	۷۲	۰	۰	۲۲۱	۰	۲۱	۳۷۳
۲	آذربایجان غربی	۴۰	۳	۴۸	۰	۰	۲۲	۰	۰	۱۱۳
۳	اردبیل	۳۱	۸۹	۱۰۲	۱	۰	۶۴	۰	۰	۲۸۷
۴	اصفهان	۱۴۰	۱۴	۴۵	۳	۰	۲۵۳	۴۶	۱۷	۵۱۸
۵	البرز	۱۱	۷	۶	۰	۲	۱۰	۰	۵	۴۱
۶	ایلام	۱۱	۰	۵	۰	۰	۴۰	۰	۶	۶۲
۷	بوشهر	۱۱	۸	۱۲	۰	۰	۴۸	۰	۳	۸۲
۸	تهران	۱۱۸	۲۵	۱۱۵	۰	۱۳۳	۸	۶	۵۲	۴۵۷
۹	چهارمحال و بختیاری	۱۶	۳	۸	۰	۰	۳۵	۱	۱	۶۴
۱۰	خراسان جنوبی	۹	۰	۱۵	۰	۰	۵۰	۰	۳	۷۷
۱۱	خراسان رضوی	۲۳۸	۳۰۸	۳۷۸	۱	۰	۸۳	۰	۱	۱۰۰۹
۱۲	خراسان شمالی	۷	۱	۱۰	۱	۰	۳۳	۰	۲	۵۴
۱۳	خوزستان	۳۴	۴	۱۵	۰	۰	۶	۳	۰	۶۲
۱۴	زنجان	۱۰	۵	۱۳	۰	۰	۶۲	۱	۱۸	۱۰۹
۱۵	سمنان	۱۵	۱	۵	۰	۰	۷۸	۶	۳	۱۰۸
۱۶	سیستان و بلوچستان	۱۵	۳	۱۵	۰	۰	۲۸	۰	۱۳	۷۴
۱۷	فارس	۶۱	۲۴	۱۳۴	۱	۰	۱۱۵	۱۴	۲۴	۳۷۳
۱۸	قزوین	۱۴	۲	۱۵	۰	۰	۹	۰	۲۸	۶۸
۱۹	قم	۳۵	۲۸	۶۹	۰	۰	۱	۰	۲۵	۱۵۸
۲۰	کردستان	۳۲	۲	۲۴	۰	۰	۲۰	۰	۰	۷۸
۲۱	کرمان	۳۰	۶	۲۸	۰	۳	۳۱۴	۰	۰	۳۸۱
۲۲	کرمانشاه	۲۷	۲	۱۹	۰	۰	۲۵	۱	۱۳	۸۷
۲۳	کهگیلویه و بویر احمد	۸	۲	۵	۰	۰	۶	۲	۸	۳۱
۲۴	گلستان	۲۳	۷	۱۲	۴	۵	۹۵	۰	۲	۱۴۸
۲۵	گیلان	۱۰۶	۳۵	۵۰	۰	۰	۴۷	۰	۸۶	۳۲۴
۲۶	لرستان	۲۶	۱	۱۱	۰	۰	۶	۰	۷	۵۱
۲۷	مازندران	۶۰	۸۸	۱۴	۵۰	۰	۱۸۲	۰	۸	۴۰۲
۲۸	مرکزی	۱۶	۲	۴	۰	۰	۱۷	۰	۱۸	۵۷
۲۹	هرمزگان	۲۷	۲	۱۹	۰	۰	۲۵	۱	۱۳	۸۷
۳۰	همدان	۱۵	۲	۱۵	۱	۰	۲۸	۰	۱	۶۲
۳۱	یزد	۵۴	۱	۱۸	۱	۰	۱۳۲	۳۲	۱۱	۲۴۹
	جمع	۱۲۷۲	۷۰۲	۱۳۰۱	۶۳	۱۴۳	۲۰۶۳	۱۱۳	۳۸۹	۶۰۴۶

جدول تعداد و ظرفیت هتل‌های (مهمانخانه‌های) کشور

ردیف	نام استان	تعداد واحد	تعداد اتاق	تعداد تخت
۱	آذربایجان شرقی	۳۲	۱۹۱۴	۴۲۶۶
۲	آذربایجان غربی	۴۰	۱۴۲۱	۲۹۸۳
۳	اردبیل	۳۱	۱۰۰۸	۲۵۹۲
۴	اصفهان	۱۴۰	۳۹۱۸	۹۵۳۹
۵	البرز	۱۱	۵۲۴	۱۴۳۲
۶	ایلام	۱۱	۲۱۰	۵۹۵
۷	بوشهر	۱۱	۴۹۱	۱۱۲۹
۸	تهران	۱۱۸	۸۱۴۴	۱۶۱۱۳
۹	چهار محال و بختیاری	۱۶	۰	۰
۱۰	خراسان جنوبی	۹	۲۴	۰
۱۱	خراسان رضوی	۲۳۸	۱۵۷۴۰	۳۸۳۶۸
۱۲	خراسان شمالی	۷	۱۸۰	۴۶۹
۱۳	خوزستان	۳۴	۱۵۸۲	۳۶۲۸
۱۴	زنجان	۱۰	۲۶۴	۵۱۱
۱۵	سمنان	۱۵	۳۲۰	۸۸۷
۱۶	سیستان و بلوچستان	۱۵	۵۴۱	۱۲۵۳
۱۷	فارس	۶۱	۳۰۴۰	۶۲۱۰
۱۸	قزوین	۱۴	۲۵۴	۸۰۲
۱۹	قم	۳۵	۸۸۴	۱۹۹۸
۲۰	کردستان	۳۲	۹۱۹	۲۴۸۲
۲۱	کرمان	۳۰	۱۱۰۱	۲۶۴۰
۲۲	کرمانشاه	۲۷	۸۷۸	۲۳۱۹
۲۳	کهگیلویه و بویر احمد	۸	۲۰۵	۶۷۲
۲۴	گلستان	۲۳	۶۰۴	۲۲۱۱
۲۵	گیلان	۱۰۶	۲۹۵۱	۸۷۸۵
۲۶	لرستان	۲۶	۵۱۲	۱۲۲۷
۲۷	مازندران	۶۰	۲۴۲۱	۷۸۱۱
۲۸	مرکزی	۱۶	۴۴۸	۱۰۸۷
۲۹	هرمزگان	۲۷	۸۷۸	۲۳۱۹
۳۰	همدان	۱۵	۵۵۴	۱۷۳۷
۳۱	یزد	۵۴	۱۵۸۶	۳۸۰۱
	جمع	۱۲۷۲	۵۳۶۱۶	۱۲۹۸۶۶

سه - ۱۱

جدول تعداد و ظرفیت تعداد هتل آپارتمان‌های کشور

سه-۱۲

ردیف	نام استان	تعداد واحد	تعداد اتاق	تعداد تخت
۱	آذربایجان شرقی	۲۷	۵۲۸	۲۰۸۷
۲	آذربایجان غربی	۳	۴۴	۱۰۱
۳	اردبیل	۸۹	۲۱۸۲	۵۲۳۹
۴	اصفهان	۱۴	۱۶۵	۶۱۵
۵	البرز	۷	۵۲	۱۶۱
۶	ایلام	۰	۰	۰
۷	بوشهر	۸	۳۱۶	۶۹۹
۸	تهران	۲۵	۵۴۵	۱۴۱۱
۹	چهارمحال و بختیاری	۳	۱۶	۶۸
۱۰	خراسان جنوبی	۰	۰	۰
۱۱	خراسان رضوی	۳۰۸	۷۷۷۳	۲۴۸۱۵
۱۲	خراسان شمالی	۱	۱۶	۴۰
۱۳	خوزستان	۴	۱۰۴	۳۲۵
۱۴	زنجان	۵	۴۹	۱۱۸
۱۵	سمنان	۱	۴۰	۱۷۶
۱۶	سیستان و بلوچستان	۳	۱۵۲	۶۴۰
۱۷	فارس	۲۴	۶۹۸	۱۶۸۷
۱۸	قزوین	۲	۷۲	۱۹۷
۱۹	قم	۲۸	۵۰۱	۱۵۲۵
۲۰	کردستان	۲	۱۷	۹۶
۲۱	کرمان	۶	۶۱	۱۴۳
۲۲	کرمانشاه	۲	۳۴	۱۳۶
۲۳	کهگیلویه و بویر احمد	۲	۴۴	۸۸
۲۴	گلستان	۷	۱۰۶	۳۶۲
۲۵	گیلان	۳۵	۴۵۵	۱۶۵۹
۲۶	لرستان	۱	۶	۲۶
۲۷	مازندران	۸۸	۸۵۶۱	۲۰۴۹۵
۲۸	مرکزی	۲	۱۵	۴۲
۲۹	هرمزگان	۲	۳۴	۱۳۶
۳۰	همدان	۲	۲۹	۱۱۴
۳۱	یزد	۱	۱۶	۹۰
	جمع	۷۰۲	۲۲۶۳۱	۶۳۲۹۱

جدول تعداد و ظرفیت مهمانپذیرهای کشور

ردیف	نام استان	تعداد واحد	تعداد اتاق	تعداد تخت
۱	آذربایجان شرقی	۷۲	۹۶۴	۲۵۷۷
۲	آذربایجان غربی	۴۸	۵۵۰	۱۴۴۹
۳	اردبیل	۱۰۲	۱۵۴۲	۴۶۴۶
۴	اصفهان	۴۵	۶۴۳	۱۷۶۲
۵	البرز	۶	۱۱۲	۲۷۸
۶	ایلام	۵	۶۴	۱۸۶
۷	بوشهر	۱۲	۱۹۵	۶۰۸
۸	تهران	۱۱۵	۲۷۳۹	۶۱۳۵
۹	چهار محال و بختیاری	۸	۳۳	۸۷
۱۰	خراسان جنوبی	۱۵	۲۲۴	۶۱۷
۱۱	خراسان رضوی	۳۷۸	۷۶۱۴	۲۱۴۹۳
۱۲	خراسان شمالی	۱۰	۱۰۹	۲۷۱
۱۳	خوزستان	۱۵	۴۲۹	۸۵۸
۱۴	زنجان	۱۳	۲۰۲	۵۲۰
۱۵	سمنان	۵	۸۴	۲۱۵
۱۶	سیستان و بلوچستان	۱۵	۴۳۷	۱۰۲۲
۱۷	فارس	۱۳۴	۲۸۶۸	۸۰۲۰
۱۸	قزوین	۱۵	۲۱۴	۵۳۶
۱۹	قم	۶۹	۹۱۵	۲۶۹۳
۲۰	کردستان	۲۴	۲۹۶	۷۷۴
۲۱	کرمان	۲۸	۴۴۸	۱۰۲۰
۲۲	کرمانشاه	۱۹	۳۱۸	۸۴۳
۲۳	کهگیلویه و بویر احمد	۵	۹۱	۲۲۸
۲۴	گلستان	۱۲	۱۸۸	۴۸۵
۲۵	گیلان	۵۰	۵۵۶	۱۶۲۷
۲۶	لرستان	۱۱	۱۳۵	۳۱۷
۲۷	مازندران	۱۴	۲۰۱	۷۰۰
۲۸	مرکزی	۴	۳۹	۱۳۰
۲۹	هرمزگان	۱۹	۳۱۸	۸۴۳
۳۰	همدان	۱۵	۱۸۱	۵۴۴
۳۱	یزد	۱۸	۲۶۶	۶۷۷
جمع		۱۳۰۱	۲۲۹۷۵	۶۲۱۶۱

سه - ۱۳

جدول تعداد و ظرفیت هتل‌های کشور

ردیف	نام استان	متل	اتاق	تخت
۱	آذربایجان شرقی	۰	۰	۰
۲	آذربایجان غربی	۰	۰	۰
۳	اردبیل	۱	۴۶	۱۸۴
۴	اصفهان	۳	۴۸	۱۲۸
۵	البرز	۰	۰	۰
۶	ایلام	۰	۰	۰
۷	بوشهر	۰	۰	۰
۸	تهران	۰	۳۶	۹۲
۹	چهار محال و بختیاری	۰	۰	۰
۱۰	خراسان جنوبی	۰	۰	۰
۱۱	خراسان رضوی	۱	۱۸	۴۰
۱۲	خراسان شمالی	۱	۵	۱۰
۱۳	خوزستان	۰	۰	۰
۱۴	زنجان	۰	۰	۰
۱۵	سمنان	۰	۰	۰
۱۶	سیستان و بلوچستان	۰	۰	۰
۱۷	فارس	۱	۳۰	۶۰
۱۸	قزوین	۰	۰	۰
۱۹	قم	۰	۰	۰
۲۰	کردستان	۰	۰	۰
۲۱	کرمان	۰	۰	۰
۲۲	کرمانشاه	۰	۰	۰
۲۳	کهگیلویه و بویر احمد	۰	۰	۰
۲۴	گلستان	۴	۶۹	۱۸۰
۲۵	گیلان	۰	۰	۰
۲۶	لرستان	۰	۰	۰
۲۷	مازندران	۵۰	۱۳۷۵	۵۱۷۰
۲۸	مرکزی	۰	۰	۰
۲۹	هرمزگان	۰	۰	۰
۳۰	همدان	۱	۱۰	۳۰
۳۱	یزد	۱	۱۶	۵۶
	جمع	۶۳	۱۶۵۳	۵۹۵۰

جدول تعداد و ظرفیت اقامتگاه‌های بوم‌گردی

ردیف	استان	۱۳۹۶		۱۳۹۷		۱۳۹۸	
		اقامتگاه	اتاق	اقامتگاه	اتاق	اقامتگاه	اتاق
۱	آذربایجان شرقی	۲	۷	۱۴۵	۲۹۳	۲۲۱	۴۲۷
۲	آذربایجان غربی	۴	۱۶	۱۲	۳۴	۲۲	۶۶
۳	اردبیل	۲	۴۷	۷	۹۶	۶۴	۱۹۶
۴	اصفهان	۶۳	۵۲۳	۱۶۳	۱۰۷۲	۲۵۳	۲۸۱۲
۵	البرز	۱	۳	۳	۳۹	۱۰	۳۲
۶	ایلام	۱۵	۵۰	۱۸	۵۸	۴۰	۶۱
۷	بوشهر	۲	۱۱	۱۲	۴۱	۴۸	۴۱
۸	تهران	۰	۰	۵	۳۹	۸	۰
۹	چهار محال و بختیاری	۵	۱۸	۳۳	۱۰۱	۳۵	۳
۱۰	خراسان جنوبی	۱۵	۶۰	۳۵	۱۹۴	۵۰	۵۸
۱۱	خراسان رضوی	۱۶	۱۰۴	۱۶	۱۰۴	۸۳	۶۴۹
۱۲	خراسان شمالی	۸	۳۲	۳۰	۱۱۲	۳۳	۱۱۸
۱۳	خوزستان	۱	۱	۵	۳۰	۶	۲۹
۱۴	زنجان	۲	۸	۹۹	۳۱۱	۶۲	۳۱۱
۱۵	سمنان	۴۳	۱۹۳	۴۳	۱۹۳	۷۸	۳۵۸
۱۶	سیستان و بلوچستان	۰	۰	۱۶	۶۵	۲۸	۱۱۰
۱۷	فارس	۳۱	۱۲۴	۳۱	۱۲۴	۱۱۵	۶۳۷
۱۸	قزوین	۵	۲۰	۷	۲۹	۹	۳۳
۱۹	قم	۱	۴	۱	۴	۱	۳
۲۰	کردستان	۰	۰	۹	۳۷	۲۰	۸۲
۲۱	کرمان	۱۸۰	۶۶۱	۲۵۱	۱۲۶۸	۳۱۴	۱۶۲۲
۲۲	کرمانشاه	۲	۱۰	۱۱	۲۸	۲۵	۹۷
۲۳	کهگیلویه و بویر احمد	۴	۱۲	۴	۱۲	۶	۳۷
۲۴	گلستان	۴	۲۴	۳۱	۱۶۹	۹۵	۴۴۴
۲۵	گیلان	۳	۱۰	۱۴	۸۴	۴۷	۲۵۸
۲۶	لرستان	۱۰	۵۹	۱۱	۶۳	۶	۴۰
۲۷	مازندران	۵۸	۲۳۲	۹۷	۲۸۹	۱۸۲	۱۷۵
۲۸	مرکزی	۲	۱۴	۵	۲۲	۱۷	۸۷
۲۹	هرمزگان	۱	۲	۲۷	۳۶	۲۵	۹۷
۳۰	همدان	۴	۲۰	۲۸	۱۳۲	۲۸	۱۳۰
۳۱	یزد	۵۶	۲۲۴	۸۶	۵۲۰	۱۳۲	۷۹۸
	جمع	۵۴۰	۲۴۹۳	۱۴۵۵	۶۹۳۵	۲۰۶۳	۹۸۱۱

سه - ۱۵

جدول تعداد واحدهای پذیرایی بین‌راهی

تعداد واحد پذیرایی بین‌راهی			استان	ردیف
۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶		
۱۲۴	۲۱۵	۱۶۴	آذربایجان شرقی	۱
۲۹	۲۷	۲۷	آذربایجان غربی	۲
۲۴	۲۴	۲۲	اردبیل	۳
۵۵	۹۶	۹۲	اصفهان	۴
۱۰۱	۵۵	۷۳	البرز	۵
۱۱	۱۱	۱۵	ایلام	۶
۳۶	۳۵	۲۲	بوشهر	۷
۱۷۴	۱۷۴	۱۴۲	تهران	۸
۱۰	۱۴	۱۶	چهارمحال و بختیاری	۹
۴۷	۴۷	۴۰	خراسان جنوبی	۱۰
۱۰۰	۹۳	۹۲	خراسان رضوی	۱۱
۴۶	۴۹	۴۳	خراسان شمالی	۱۲
۱۷	۱۷	۱۴	خوزستان	۱۳
۲۷	۳۳	۲۷	زنجان	۱۴
۲۶	۳۷	۳۷	سمنان	۱۵
۶	۹	۹	سیستان و بلوچستان	۱۶
۳۷	۳۹	۷۵	فارس	۱۷
۶۹	۷۰	۶۸	قزوین	۱۸
۶۱	۶۱	۶۱	قم	۱۹
۹۵	۹۵	۱۰۰	کردستان	۲۰
۲۸	۷۳	۸۵	کرمان	۲۱
۳۱	۲۵	۲۸	کرمانشاه	۲۲
۷	۳۸	۳۸	کهگیلویه و بویر احمد	۲۳
۴۶	۴۵	۴۶	گلستان	۲۴
۳۲۲	۳۳۰	۲۴۹	گیلان	۲۵
۳۵	۴۰	۴۰	لرستان	۲۶
۴۰۶	۴۰۴	۳۶۶	مازندران	۲۷
۴۰	۴۰	۴۱	مرکزی	۲۸
۳۱	۷۵	۷۵	هرمزگان	۲۹
۳۶	۳۹	۳۵	همدان	۳۰
۳۷	۵۱	۵۱	یزد	۳۱
۲۱۱۴	۲۳۶۱	۲۱۹۳	جمع	

جدول تعداد سفره‌خانه‌های سنتی

ردیف	استان	تعداد سفره‌خانه‌های سنتی		
		۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵
۱	آذربایجان شرقی	۲۵	۶۷	۱۸
۲	آذربایجان غربی	۲	۱	۰
۳	اردبیل	۲	۴	۳
۴	اصفهان	۲۱	۳۸	۱۹
۵	البرز	۲۶	۳۰	۱۳
۶	ایلام	۹	۴	۴
۷	بوشهر	۷	۷	۲
۸	تهران	۱۶۳	۲۴۳	۱۲۱
۹	چهارمحال و بختیاری	۴	۵	۱
۱۰	خراسان جنوبی	۱۵	۲۷	۱۳
۱۱	خراسان رضوی	۱۰	۱۰	۹
۱۲	خراسان شمالی	۱۶	۲۱	۸
۱۳	خوزستان	۲۰	۲۰	۲۰
۱۴	زنجان	۱۵	۲۴	۱۳
۱۵	سمنان	۱۸	۱۵	۵۲
۱۶	سیستان و بلوچستان	۸	۶	۳
۱۷	فارس	۲۳	۳۳	۱۸
۱۸	قزوین	۱۳	۱۳	۱۳
۱۹	قم	۱۳	۲۲	۱۲
۲۰	کردستان	۲	۲	۱
۲۱	کرمان	۰	۸	۳
۲۲	کرمانشاه	۷	۶	۵
۲۳	کهگیلویه و بویر احمد	۶	۸	۴
۲۴	گلستان	۱۹	۱۹	۱۰
۲۵	گیلان	۶۵	۴۷	۲۷
۲۶	لرستان	۷	۳۲	۱۱
۲۷	مازندران	۱۸	۱۷	۱۵
۲۸	مرکزی	۲۴	۱۹	۱۲
۲۹	هرمزگان	۷	۴۶	۴۶
۳۰	همدان	۸	۱۰	۷
۳۱	یزد	۴۶	۵۴	۵۷
	جمع	۶۱۹	۸۵۸	۵۴۰

سه - ۱۷

فصل سوم

گردشگری

جدول تعداد دفاتر خدمات مسافرتی کل کشور

۱۸-۵-۱۱

تعداد دفاتر خدمات مسافرتی			استان	ردیف
۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶		
۲۶۵	۲۵۲	۲۳۷	آذربایجان شرقی	۱
۹۲	۸۵	۸۲	آذربایجان غربی	۲
۴۷	۴۹	۴۸	اردبیل	۳
۴۲	۱۳۴	۲۰۳	اصفهان	۴
۱۴۴	۳۰	۱۲۶	البرز	۵
۲۵۱	۲۲۴	۲۷	ایلام	۶
۳۴	۳۴	۳۱	بوشهر	۷
۲۱۹۳	۲۰۶۷	۱۹۸۹	تهران	۸
۴۵	۴۳	۴۲	چهار محال و بختیاری	۹
۱۲۵	۱۳۲	۲۵	خراسان جنوبی	۱۰
۳۵	۳۰	۳۷۷	خراسان رضوی	۱۱
۴۰۰	۴۰۱	۲۶	خراسان شمالی	۱۲
۳۵	۲۶	۱۱۹	خوزستان	۱۳
۶۰	۵۰	۴۶	زنجان	۱۴
۲۴	۲۱	۳۱	سمنان	۱۵
۳۳	۳۲	۱۹	سیستان و بلوچستان	۱۶
۲۵۸	۲۱۸	۲۱۰	فارس	۱۷
۴۶	۴۸	۴۸	قزوین	۱۸
۸۶	۸۲	۷۳	قم	۱۹
۴۸	۴۲	۳۹	کردستان	۲۰
۱۳۴	۱۴۲	۱۳۷	کرمان	۲۱
۷۳	۷۲	۶۳	کرمانشاه	۲۲
۲۴	۲۰	۱۹	کهگیلویه و بویر احمد	۲۳
۷۲	۶۸	۷۱	گلستان	۲۴
۸۲	۷۳	۶۹	گیلان	۲۵
۳۰	۲۸	۲۸	لرستان	۲۶
۲۲۹	۲۲۰	۲۰۵	مازندران	۲۷
۵۹	۵۵	۵۳	مرکزی	۲۸
۸۱	۷۱	۷۱	هرمزگان	۲۹
۵۸	۵۶	۴۷	همدان	۳۰
۱۰۰	۹۴	۸۷	یزد	۳۱
۵۲۰۵	۴۸۹۹	۴۶۴۸	جمع	

جدول تعداد راهنمایان گشت مسافرتی (تور مسافرتی)

ردیف	استان	تعداد راهنمایان گشت مسافرتی		
		۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱	آذربایجان شرقی	۲۷۰	۲۸۷	۳۱۷
۲	آذربایجان غربی	۸۲	۸۷	۹۰
۳	اردبیل	۸۹	۱۰۶	۱۳۹
۴	اصفهان	۴۱۳	۷۵۸	۱۹۵۷
۵	البرز	۶۷۳	۴۷۴	۵۹۳
۶	ایلام	۴	۶	۷
۷	بوشهر	۹	۱۲	۱۵
۸	تهران	۵۳۱۸	۵۸۳۴	۶۱۵۰
۹	چهار محال و بختیاری	۹	۹	۱۳
۱۰	خراسان جنوبی	۱	۱	۱
۱۱	خراسان رضوی	۳۷۲	۳۷۷	۴۴۴
۱۲	خراسان شمالی	۳	۳	۱۱
۱۳	خوزستان	۹۱	۱۱۶	۱۹۵
۱۴	زنجان	۱۴۶	۱۵۳	۱۶۷
۱۵	سمنان	۳۱	۴۹	۵۵
۱۶	سیستان و بلوچستان	۶	۷	۷
۱۷	فارس	۱۴۹۷	۱۴۶۰	۱۶۲۸
۱۸	قزوین	۷۷	۱۱۲	۱۳۳
۱۹	قم	۴۸	۱۰۱	۱۳۷
۲۰	کردستان	۵۱	۶۹	۸۱
۲۱	کرمان	۲۷۸	۳۴۷	۳۹۶
۲۲	کرمانشاه	۲۴	۴۵	۶۰
۲۳	کهگیلویه و بویر احمد	۶	۱۱	۱۳
۲۴	گلستان	۵۶	۷۸	۱۰۱
۲۵	گیلان	۳۹۲	۴۳۳	۴۶۵
۲۶	لرستان	۵	۱۴	۳۱
۲۷	مازندران	۱۱۰	۱۵۹	۱۹۶
۲۸	مرکزی	۴۳	۵۰	۶۳
۲۹	هرمزگان	۹۰	۱۰۴	۱۱۰
۳۰	همدان	۱۱۸	۱۴۴	۱۴۷
۳۱	یزد	۴۱۰	۴۳۵	۴۶۶
	جمع	۱۰۷۲۲	۱۱۸۴۱	۱۴۱۸۸

۱۹-۵

فصل سوم

گردشگری

جدول صدور مجوز دفاتر خدمات مسافرتی

سال	تعداد
۱۳۹۶	۴۳۷
۱۳۹۷	۴۳۱
۱۳۹۸	۴۵۷

۲۰-۵

جدول تعداد شرکت‌های مجری طرح تطبیق استانداردهای کیفیت خدمات تأسیسات گردشگری

سال	شرح	تعداد
۱۳۹۷	تعداد شرکت دارای مجوز فعالیت عامل تطبیق	۳۳
۱۳۹۸	تعداد شرکت دارای مجوز فعالیت عامل تطبیق	۳۰

۲۱-۵

جدول تعداد کل تأسیسات گردشگری استانداردسازی شده (گواهی کیفیت)

سال	هتل	متل	مهمانپذیر	واحد پذیرایی بین راهی	سفره خانه سنتی	جمع
۱۳۹۶	۱۲۵	۱	۸۲	۸۲	-	۲۹۰
۱۳۹۷	۸۹	۸	۱۴۰	۹۲	-	۳۲۹
۱۳۹۸	۱۵۲	۵	۱۵۲	۱۰۷	۵	۴۲۱

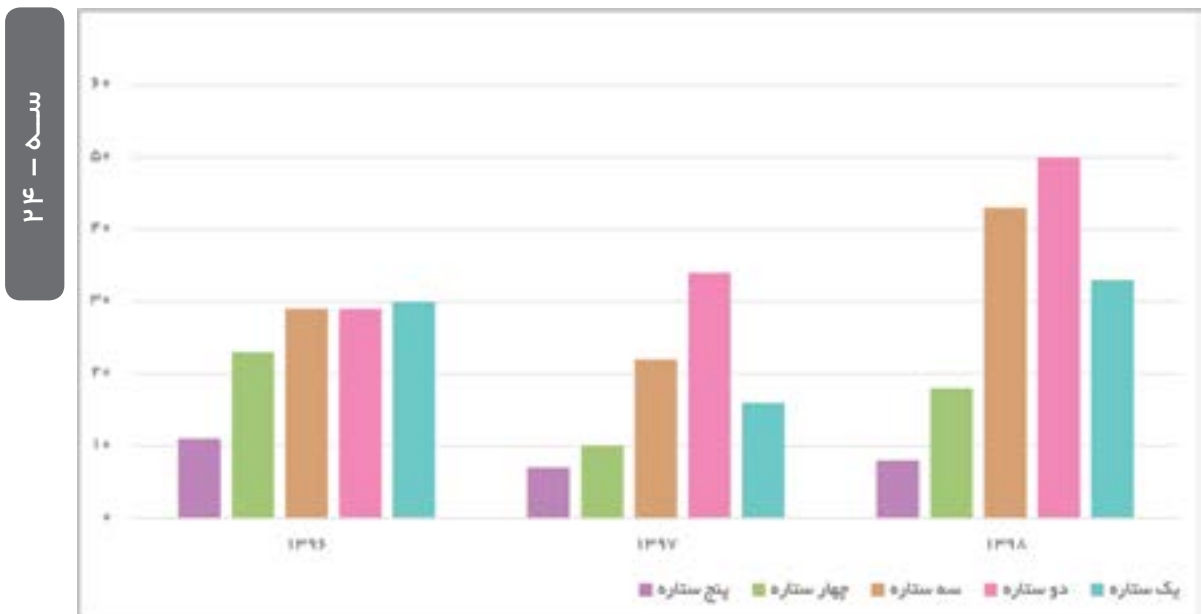
۲۲-۵

جدول تعداد هتل‌های استانداردسازی شده (گواهی کیفیت)

سال	پنج ستاره	چهار ستاره	سه ستاره	دو ستاره	یک ستاره
۱۳۹۶	۱۱	۲۳	۲۹	۲۹	۳۰
۱۳۹۷	۷	۱۰	۲۲	۳۴	۱۶
۱۳۹۸	۸	۱۸	۴۳	۵۰	۲۳

نمودار تعداد هتل‌های استانداردسازی شده به تفکیک ستاره

جدول تعداد افراد فارغ‌التحصیل دوره‌های کوتاه‌مدت در رشته‌های مختلف گردشگری

سال	تعداد	نام رشته
۱۳۹۵	۵۴۰۰	تمامی دوره‌های گردشگری و هتلداری
۱۳۹۶	۴۳۹۶	تمامی دوره‌های گردشگری و هتلداری
۱۳۹۷	۳۵۶۴	مجموع رشته‌ها
۱۳۹۸	۵۱۲۳	تمامی دوره‌های گردشگری و هتلداری دارای آزمون جامع

جدول تعداد افراد شرکت‌کننده در آزمون جامع هماهنگ سالانه جهت دریافت مجوز فعالیت حرفه‌ای گردشگری

سال	تعداد
۱۳۹۵	۹۹۲۴
۱۳۹۶	۸۱۰۰
۱۳۹۷	۸۰۸۶
۱۳۹۸	۵۰۰۰

سه - ۲۶

جدول تغییرات حاصل‌شده در ساعات درسی و سرفصل‌های دوره‌های کوتاه مدت گردشگری

نام دوره	سرفصل آموزشی	ساعت
مدیریت عمومی تاسیسات گردشگری	آشنایی با انواع تاسیسات گردشگری	۸
	شناخت صنعت گردشگری	۸
	مدیریت و سرپرستی در تاسیسات گردشگری	۱۲
	آشنایی با اصول و ابزارهای بازاریابی و تبلیغات	۸
	مدیریت و نظارت بر بخش پذیرش	۱۴
	مدیریت و نظارت بر بخش خانه داری	۱۴
	مدیریت و نظارت بر بخش پذیرایی غذا و نوشیدنی	۱۸
	مدیریت و نظارت بر بخش تفریحی و سرگرمی	۱۲
	مدیریت و نظارت بر بخش مالی و اداری	۱۸
	آشنایی مقدماتی با زبان انگلیسی	۱۶
	ایمنی، بهداشت و پیشگیری از حوادث	۱۰
	مهارت‌های فردی و ارتباطی در تاسیسات گردشگری	۱۲
	قوانین، مقررات و ضوابط تاسیسات گردشگری	۴
	آشنایی با طراحی داخلی و تجهیزات تاسیسات گردشگری	۱۰
	مدیریت کیفیت و رضایت مشتری	۸
	گردشگری پایدار و توجهات زیست محیطی	۶
آشنایی با مفاهیم کسب و کارهای مکمل در تاسیسات گردشگری	۶	
جمع		۱۸۴

سه - ۲۷

نام دوره	سرفصل آموزشی	ساعت
کارشناس ارزیاب طرح تطبيق ضوابط تاسیسات گردشگری	آشنایی با مفاهیم و قوانین مرتبط با تاسیسات گردشگری	۶
	اصول فرایند ارزیابی و آشنایی با ضوابط و فرایندهای اجرای طرح	۶
	تشریح ضوابط ارزیابی و درجه بندی	۱۲
	تکنیک‌های ارزیابی	۴
	کارگاه تخصصی	۱۰
جمع		۴۰

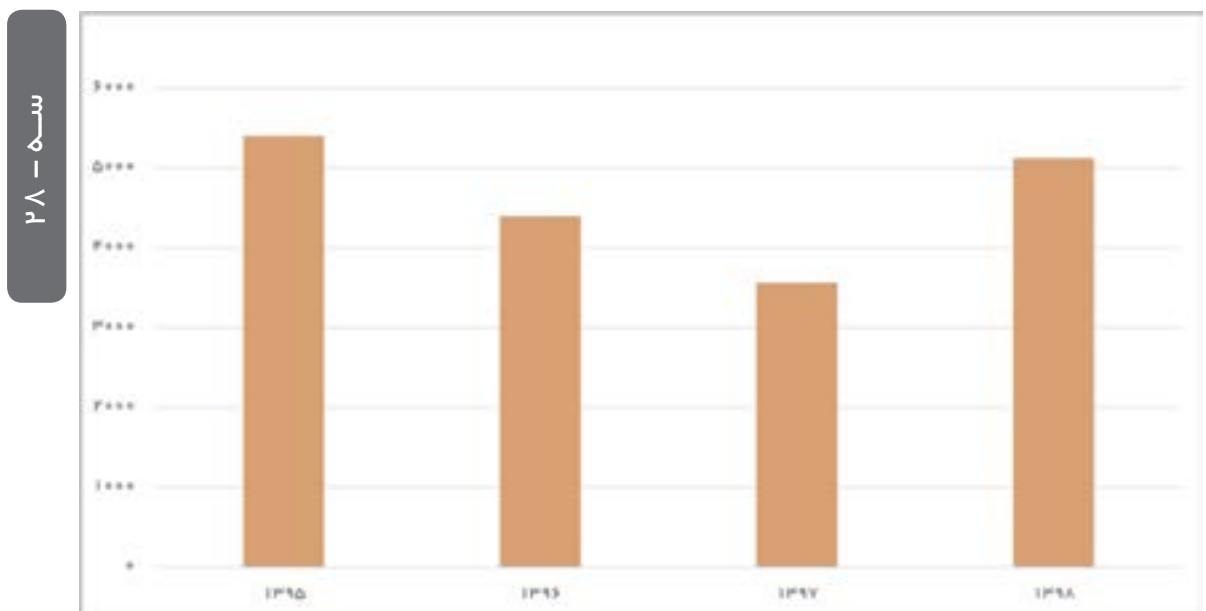

نام دوره	سرفصل آموزشی	ساعت
مدیر فنی طرح تطبیق ضوابط تاسیسات گردشگری	آشنایی با مفاهیم و قوانین مرتبط با تاسیسات گردشگری	۶
	اصول فرایند ارزیابی و آشنایی با ضوابط و فرایندهای اجرای طرح	۶
	تشریح ضوابط ارزیابی و درجه بندی	۱۴
	تکنیک های ارزیابی	۴
	کارگاه تخصصی	۱۰
	آشنایی با مقررات اجرایی	۴
	اصول حرفه ای ارزیابی	۲
	کارگاه تخصصی	۴
جمع		۵۰

جدول تعداد گواهینامه‌های صادر شده برای فارغ‌التحصیلان دوره‌های کوتاه مدت گردشگری

سال	تعداد
۱۳۹۵	۵۴۰۰
۱۳۹۶	۴۳۹۶
۱۳۹۷	۳۵۶۴
۱۳۹۸	۵۱۲۳

نمودار تعداد گواهینامه‌های صادر شده برای فارغ‌التحصیلان دوره‌های کوتاه مدت گردشگری

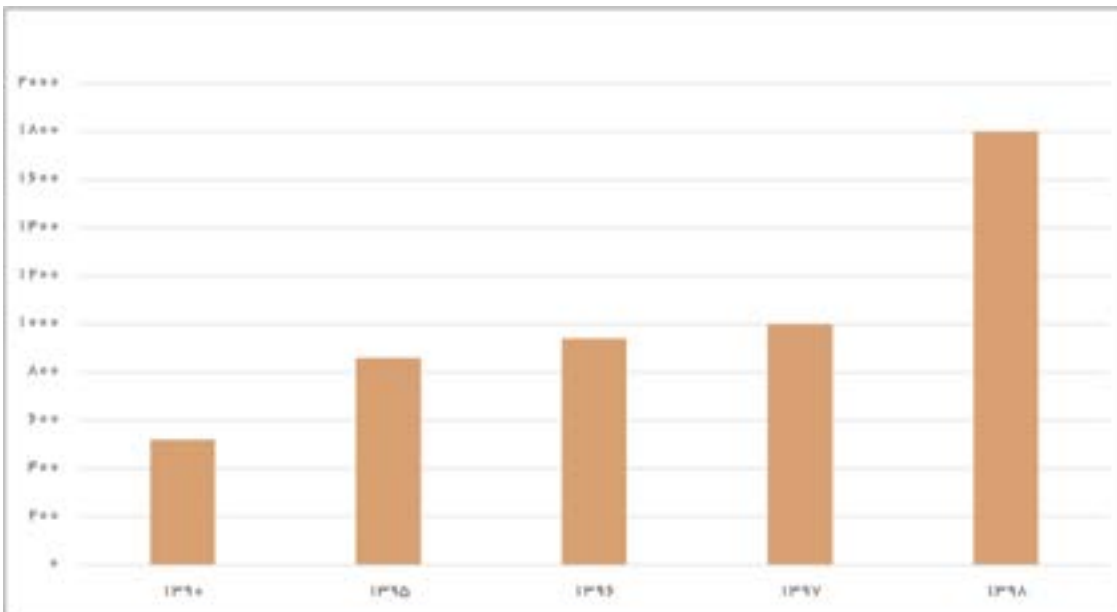

جدول تعداد اساتید فعال در دوره‌های آموزشی کوتاه مدت گردشگری

سال	تعداد	دوره آموزشی
۱۳۹۰	۵۲۰	تمامی دوره‌های گردشگری و هتلداری
۱۳۹۵	۸۶۰	تمامی دوره‌های گردشگری و هتلداری
۱۳۹۶	۹۴۰	تمامی دوره‌های گردشگری و هتلداری
۱۳۹۷	۱۰۰۰	تمامی دوره‌های گردشگری و هتلداری
۱۳۹۸	۱۸۰۰	تمامی دوره‌های گردشگری و هتلداری

سه - ۲۹

نمودار تعداد اساتید فعال دوره‌های آموزشی کوتاه مدت گردشگری

سه - ۲۹

جدول تعداد صدور مجوزهای تدریس دوره‌های آموزشی کوتاه مدت گردشگری در سال ۱۳۹۸

ردیف	نام دوره	تعداد
۱	هتلداری	۴
۲	آشپزی	۴
۳	مدیرفنی	۴
۴	راهنمایان	۱۵
۵	کارکنان اقامتگاه های بومگردی	۱
جمع		۲۹

سه - ۳۰

جدول تعداد آموزشگاه‌های فعال در زمینه برگزاری دوره‌های کوتاه مدت گردشگری

رشته‌های آموزشی	شهرستان		سال / استان
	تهران	استان‌ها	
	۱۴	۴۷	۱۳۹۰
	۳۶	۷۹	۱۳۹۵
	۳۶	۹۹	۱۳۹۶
	۴۲	۹۸	۱۳۹۷
	۳۷	۱۱۱	۱۳۹۸
راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت گردی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی	۳		آذربایجان شرقی
راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی	۱		آذربایجان غربی
مدیریت عمومی هتل، مدیریت عمومی تاسیسات گردشگری، کارکنان اقامتگاه‌های بومگردی، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت گردی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی	۳		اردبیل
راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت گردی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، مدیریت هتلداری، مدیریت عمومی تاسیسات گردشگری	۸		اصفهان، کاشان
راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت گردی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، مدیریت هتلداری، آشپزی، شیرینی پزی	۵		البرز
راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت گردی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، مدیریت عمومی تاسیسات گردشگری	۲		ایلام
مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی	۱		بوشهر
مدیریت عمومی هتل، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت گردی، راهنمایان زمین گردشگری، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، آشپزی، قنادی تخصصی	۳۷		تهران
راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت گردی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان زمین گردشگری، مدیریت عمومی تاسیسات گردشگری، آشپزی، مدیریت هتلداری	۲		چهارمحال و بختیاری
	-		خراسان جنوبی
مدیریت عمومی هتل، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت گردی، راهنمایان زمین گردشگری، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، آشپزی، مدیریت هتلداری، مدیریت عمومی تاسیسات گردشگری	۱۱		خراسان رضوی
راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت گردی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، مدیریت عمومی تاسیسات گردشگری	۱		خراسان شمالی
راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت گردی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، مدیریت عمومی تاسیسات گردشگری	۳		خوزستان
راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت گردی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، هتلداری	۲		زنجان

سه - ۳۱

این‌دای جدول در صفحه قبل

فصل سوم
گردشگری

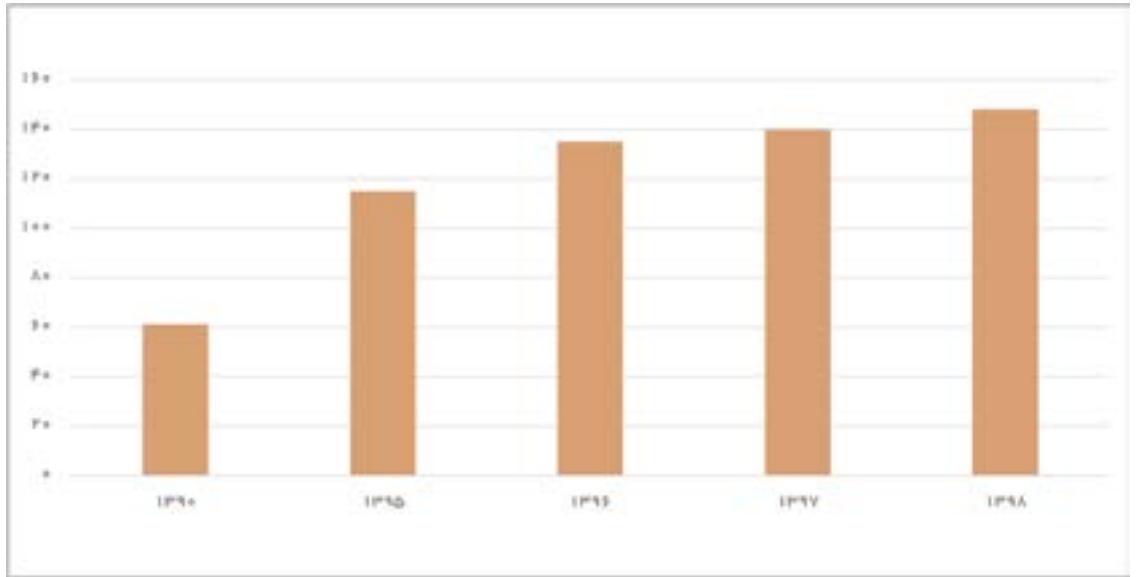
سمنان	۳	راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت گردی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، مدیریت عمومی تاسیسات گردشگری، مدیریت هتلداری، آشپزی، بلد محلی
سیستان و بلوچستان	۱	مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی
فارس	۱۰	راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت گردی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی آشپزی، قنادی تخصصی، مدیریت عمومی تاسیسات گردشگری، مدیریت هتلداری
قزوین	۲	راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت گردی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، آشپزی، هتلداری
قم	۴	راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت گردی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، مدیریت هتلداری، راهنمایان گردشگری دینی
کردستان	۵	راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت گردی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی
کرمان	۲	مدیریت عمومی هتل، راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت گردی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، آشپزی
کیش	۱	راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت گردی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی مدیریت هتلداری
کرمانشاه	۵	راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت گردی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، مدیریت عمومی تاسیسات، کارکنان اقامتگاه، آشپزی، بلد محلی
کهگیلویه و بویر احمد	۱	راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، بلد محلی
گلستان	۳	راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت گردی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، آشپزی، قنادی تخصصی، مدیریت عمومی تاسیسات گردشگری، بلد محلی
گیلان	۵	راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت گردی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، آشپزی، قنادی تخصصی، مدیریت هتلداری
لرستان	۷	راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت گردی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی آشپزی، قنادی تخصصی، مدیریت عمومی تاسیسات گردشگری
مازندران	۹	راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت گردی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی آشپزی، قنادی تخصصی، مدیریت عمومی تاسیسات گردشگری، مدیریت هتلداری، کارکنان اقامتگاه های بومگردی
مرکزی	۲	راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت گردی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی آشپزی مدیریت عمومی تاسیسات گردشگری، مدیریت هتلداری، بلد محلی
هرمزگان	۳	راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت گردی، راهنمایان زمین گردشگری، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، بلد محلی
همدان	۴	راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت گردی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، آشپزی، قنادی تخصصی
یزد	۲	راهنمایان ایرانگردی و جهانگردی، راهنمایان طبیعت گردی، مدیریت فنی دفاتر خدمات مسافرتی، مدیریت هتلداری
جمع	۱۴۸	

نمودار تعداد آموزشگاه‌های فعال در زمینه برگزاری دوره‌های کوتاه مدت گردشگری

سه - ۳۲

• بازاریابی

جدول یادداشت تفاهم، همکاری‌های گردشگری، کمیته فنی

سه - ۳۳

ردیف	نام دوره	تعداد
۱	برگزاری سومین کمیته فنی مشترک همکاری‌های گردشگری فی مابین ایران و عمان آبان ماه ۹۸	۱
۲	امضاء برنامه اجرایی همکاری‌های گردشگری فی مابین ج.ا.ایران و سلطنت عمان آبان ماه ۹۸	۱
۳	امضاء نقشه راه همکاری‌های گردشگری فی ما بین ایران و اتریش خرداد ماه ۹۸	۱
۴	امضاء نقشه راه همکاری‌های گردشگری فی ما بین ایران و اتریش مهرماه ۹۸	۱
۵	امضاء صورت جلسه سومین کمیته فنی مشترک همکاری‌های گردشگری فی مابین ج.ا.ایران و جمهوری عراق خرداد ماه ۹۸	۱
۶	برگزاری نشست تخصصی B2B ایران و چین در کشور چین - مهرماه ۱۳۹۸	۱
۷	برگزاری نشست تخصصی B2B ایران و عمان در کشور عمان - آذرماه ۱۳۹۸	۱

• تبلیغات و اطلاع‌رسانی

جدول گشت‌های (توره‌های) آشناسازی

ردیف	نام کشور	تعداد	عناوین گروه	نوع حمایت	برگزارکننده تور	استان‌های مورد بازدید	بازه زمانی	توضیحات
۱	چین	۸	مدیران آژانس‌های مسافرتی	معنوی	حامی گشت البرز	استان‌های: تهران، اصفهان، یزد، فارس، آذربایجان شرقی	۹۸/۲/۴ ۹۸/۲/۱۵	بازدید از جاذبه‌های کشورمان
۲	دانشگاه لیسیون پرتغال (مرکز ایران شناسی)	۲۲	دو نفر از پارلمان و اساتید و دانشجو	معنوی	سفرهای نقره ای	استان‌های: تهران، اصفهان، یزد، فارس	۹۸/۳/۴ ۹۸/۳/۱۵	بازدید از جاذبه‌های کشورمان نماینده و مشاور فرهنگی پارلمان پرتغال
۳	اسپانیا	۳	گروه مستند ساز اسپانیایی شبکه رادیو و تلویزیون RTVE	معنوی	آقای مسیح شریف	استان‌های: تهران و گیلان شهرهای: رشت، فومن، لاهیجان، انزلی، رستم آباد، ماسال، تالش، ماسوله، قلعه رود خان	۹۸/۳/۲۱ ۹۸/۴/۱	فیلمبرداری از جاذبه های شمال ایران
۴	هنگ کنگ و جنوب کشور چین شهر (شن ژن)	۱۵	مدیران آژانس‌های مسافرتی	معنوی	دلسا گشت	استان‌های: اصفهان، فارس، یزد، تهران	۹۸/۶/۱۲ ۹۸/۶/۱۹	بازدید از جاذبه‌های کشورمان و کلوک شهتاد
۵	ایرلند	۵	رئیس اتحادیه آژانس داران - مدیر عامل شرکت توریستی ایرلند- دو خبرنگار - یک رابط و مشاور ایرلندی	معنوی	آریا پونل گشت	استان‌های: تهران، اصفهان، یزد، فارس	۹۸/۶/۲۲ ۹۸/۶/۳۱	بازدید از جاذبه‌های کشورمان
۶	انگلیس، اکراین، فرانسه، هند، ایتالیا، ترکیه، برزیل، روسیه و چین	۱۴	تراول اینفلونسر و بلاگرهای پر مخاطب	معنوی	رستودیو با همکاری شرکت خدمات مسافرتی رهی نو سفر	استان‌های: اصفهان، فارس و یزد و تهران	۹۸/۷/۱۱ ۹۸/۷/۲۰	بازدید و عکاسی از جاذبه‌های کشورمان
۷	خانم چین فانگ و آقای شو لی و یک فیلمبردار (چین)	۳	مجری برنامه ، نویسنده تلویزیونی	معنوی	کانون و آقای باقر زاده	استان‌های: اصفهان، فارس و تهران	۹۸/۷/۱۱ ۹۸/۷/۱۶	بازدید و عکاسی از جاذبه‌های کشورمان
۸	چین	۲۲	مدیران آژانس‌های چینی	معنوی	دروازه سرزمین آراین	استان‌های: تهران، کرمان، فارس، اصفهان، قم و شهر: کاشان	۹۸/۸/۲۲ ۹۸/۸/۲۹	بازدید از جاذبه ها و فعالیت های کویر و کارگاه سفالگری
۹	سوئیس	۳۰	تور اپراتورهای کشور سوئیس	معنوی	فارس یکتا سیر	استان‌های: اصفهان و فارس	۹۸/۸/۲۵ ۹۸/۸/۳۰	بازدید از جاذبه‌های کشورمان
۱۰	چین	۹	فعالان گردشگری و اقتصادی	معنوی	فطرس	استان‌های: تهران، اصفهان، یزد، فارس و شهرهای: کاشان، میبد و ایبانه	۹۸/۸/۲۶ ۹۸/۹/۵	بازدید از جاذبه‌های کشورمان
۱۱	هنگ کنگ	۱۵	مدیران آژانس‌های مسافرتی	معنوی	دلسا گشت	استان‌های: تهران، فارس، یزد، اصفهان و شهرهای: کاشان، میبد و ناین	۹۸/۹/۵ ۹۸/۹/۱۳	بازدید از جاذبه‌های کشورمان
۱۲	شرق آسیا- اروپا- آمریکای جنوبی	۳۰	مدیران آژانس‌های مسافرتی	معنوی	کوله بار سفر	استان‌های: فارس، یزد، اصفهان، تهران	۹۸/۹/۹ ۹۸/۹/۱۵	بازدید از جاذبه‌های کشورمان
۱۳	لهستان	۲۶	فعالان و مدیران آژانس ها	معنوی	هوا اوج پرشین	استان‌های: اصفهان، فارس و تهران	۹۸/۹/۱۰ ۹۸/۹/۱۴	بازدید از جاذبه‌های کشورمان
۱۴	هند	۶	کمپین جهانی جای جاگات	معنوی	آسمان فیروزه‌ای پارس مسافر	استان‌های: تهران، فارس، بوشهر، هرمزگان، کرمان، یزد، اصفهان و شهر: کاشان	۹۸/۱۱/۲۳ ۹۸/۱۲/۶	بازدید از جاذبه ها و نشست های تخصصی ورک شاپ‌های صنایع دستی

سه - ۳۴

• تبلیغات در داخل و خارج از کشور

جدول توزیع اقلام تبلیغاتی در داخل و خارج از کشور

ردیف	نام دوره	تعداد
۱	توزیع اقلام به کشورهای مختلف	۱۱۸/۸۷۱ قلم
۲	توزیع اقلام به بخش های دولتی	۱۵/۳۱۴ قلم
جمع		۱۳۴/۱۸۵ قلم

۳۵-۳۵

جدول حضور سازمان های تخصصی در نشست ها و برگزاری رویدادها

مکان	زمان	فعالیت
ایران تهران	اردیبهشت	برگزاری هم اندیشی محقق پروژه گردشگری پذیرفته شده کشور آذربایجان
ایران اردبیل	۲۸-۳۰ خردادماه	دومین کنفرانس بین المللی گردشگری سلامت اکو- اردبیل
-	سال ۹۸	معرفی شرکت های گردشگری متقاضی عضویت وابسته سازمان جهانی گردشگری (مانا سیر- منطقه آزاد ارس، ماکو، تله کابین توچال ، عباس آباد ، منطقه آزاد قشم)
آذربایجان باکو	۲۶-۲۸ خردادماه	حضور معاون محترم گردشگری در صدور دهمین نشست شورای اجرایی سازمان جهانی جهانگردی
تاجیکستان خجند	۱۱-۱۲ مهرماه	حضور وزیر محترم گردشگری در سومین نشست وزرای گردشگری اکو
-	اردیبهشت ۹۸	تهیه و تدوین مکانیزم انتخاب شهر گردشگری در میان کشورهای عضو سازمان اکو و ارائه به دبیرخانه اکو جهت طرح در سومین نشست وزرای گردشگری اکو
روسیه	۱۸-۲۲ شهریور	تهیه و گردآوری مطالب جهت حضور هیئت عالی رتبه وزارت متبوع و سومین نشست مجمع عمومی سازمان جهانی گردشگری
زنجان	۲۰ فروردین و ۱ اردیبهشت	هماهنگی و مشارکت در برگزاری پنجمین جشنواره بین المللی "غذای اکو- جاده ابریشم"
-	-	تهیه گزارش آماری از اطلاعات مندرج در نشریات تخصصی سازمان جهانی گردشگری
آنکارا	شهریور ۹۸	اعلام فراخوان هفتمین دوره پذیرش پروژه های گردشگری کشورها در کومسک، دریافت پروژه ها، معرفی و بارگذاری پروژه های منتخب

توسعه همکاری با سازمان های تخصصی بین المللی

۳۶-۳۶

مکان	زمان	فعالیت
ترکیه	مردادماه ۹۸	هماهنگی حضور نماینده بخش خصوصی گردشگری در هفتمین نشست کومسک
مالزی کوالالامپور	۲۷-۳۰ آبان	هماهنگی وزیر محترم جهت شرکت در دومین نشست وزراء گردشگری کشورهای عضو دی هشت
تاجیکستان خجند	۱۱-۱۲ مهرماه	انتخاب مازندران بعنوان پایتخت گردشگری کشورهای عضو اکو در سال ۲۰۲۲ میلادی
تاجیکستان خجند	۱۱-۱۲ مهرماه	انتخاب اردبیل بعنوان پایتخت گردشگری کشورهای عضو اکو در سال ۲۰۲۳ میلادی
-	آبان ۹۸	اطلاع رسانی برگزاری مسابقه استارت آپی سازمان جهانی گردشگری UNWTO به انجمن ها و تشکل های گردشگری کشور
تهران	۲۴ الی ۲۹ دی	حضور در سی امین نشست شورای برنامه ریزی (RPC) سازمان همکاری های اقتصادی اکو □ دبیرخانه اکو
تهران	بهمن ۹۸	برگزاری اولین نشست هماهنگی برگزاری ششمین دوره جشنواره بین المللی غذای اکو □ جاده ابریشم در تاریخ ۹-۷ خرداد ۱۳۹۹ در حاشیه سیزدهمین نمایشگاه بین المللی گردشگری
تهران	بهمن ۹۸	برگزاری اولین نشست هماهنگی ساری ۲۰۲۲ و اردبیل ۲۰۲۳ در حاشیه سیزدهمین نمایشگاه بین المللی گردشگری تهران
تهران	بهمن ۹۸	برگزاری جلسه هماهنگی میزبانی «نشست پنج جانبه کشورهای ساحلی دریای خزر» در محل غرفه استان گلستان در نمایشگاه بین المللی گردشگری تهران
-	اسفند ۹۸	اطلاع رسانی دومین رقابت استارت آپی گردشگری غذا با مشارکت UNWTO
تهران	بهمن ۹۸	بررسی و اعلام نظر پیرامون درخواست شهرداری تهران شرکت نوسازی عباس آباد مینی بر میزبانی «دهمین نشست گردشگری شهری UNWTO در سال ۱۴۰۰»
آلمان برلین	اسفند ۹۸	هماهنگی حضور وزیر محترم وزارت متبوع در دهمین نشست وزرای گردشگری جاده ابریشم UNWTO در حاشیه نمایشگاه ITB برلین ۲۰۲۰
-	بهمن ۹۸	ترجمه و تنظیم منابع آماری موجود در سازمان جهانی گردشگری و ارسال جهت استحضار وزیر محترم
کلیه استانها	دی ۹۸	فراهم نمودن امکان دسترسی ادارات کل استانی به کتابخانه الکترونیک، نشریات وزارت متبوع و منابع آماری UNWTO

توسعه همکاری با سازمان های تخصصی بین المللی

فصل چهارم؛ سرمایه گذاری، امور حقوقی و مجلس

سالنامه آماری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی | سال ۱۳۹۸

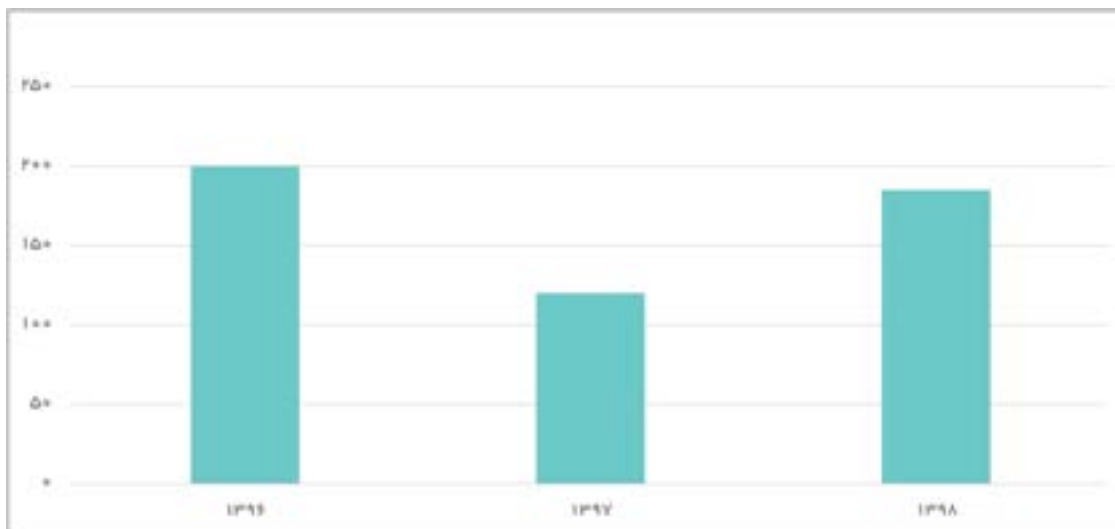
• تسهیلات و منابع

جدول تسهیلات و تأمین منابع

ردیف	تعداد / اعتبار	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱	تعداد موافقت اصولی های صادره*	۱۸۰۰	۲۰۶۳	۴۰۳۲
۲	تعداد مجوزهای ایجاد صادره	-	-	۴۴۹
۳	تعداد پروژه های معرفی شده به بانک جهت اخذ تسهیلات	۲۰۰	۱۲۰	۱۸۵
۴	تعداد پروژه های معرفی شده به بانک جهت دریافت یارانه سود	۲۱۵	۲۰۸	۷۴
۵	اعتبار پرداختی بابت یارانه سود و کارمزد تسهیلات بانکی به پروژه های بخش خصوصی (میلیارد ریال)	۵۰	۵۱	۱۲۰
۶	تعداد پروژه های معرفی شده به صندوق توسعه ملی	۱۰۰	۱۱۴	۱۷۷
۷	تعداد بازدیدها جهت پیشرفت فیزیکی تأسیسات گردشگری	۱۶	۱۱	۳۳
۸	تعداد پروژه های مصوب بانک جهت اخذ تسهیلات	۲۷	۱۷	۴۳

چهار - ۱

نمودار تعداد پروژه‌های معرفی شده به بانک جهت اخذ تسهیلات

چهار - ۱

جدول میزان اشتغال پروژه‌های به بهره‌برداری رسیده بر اساس حجم سرمایه‌گذاری

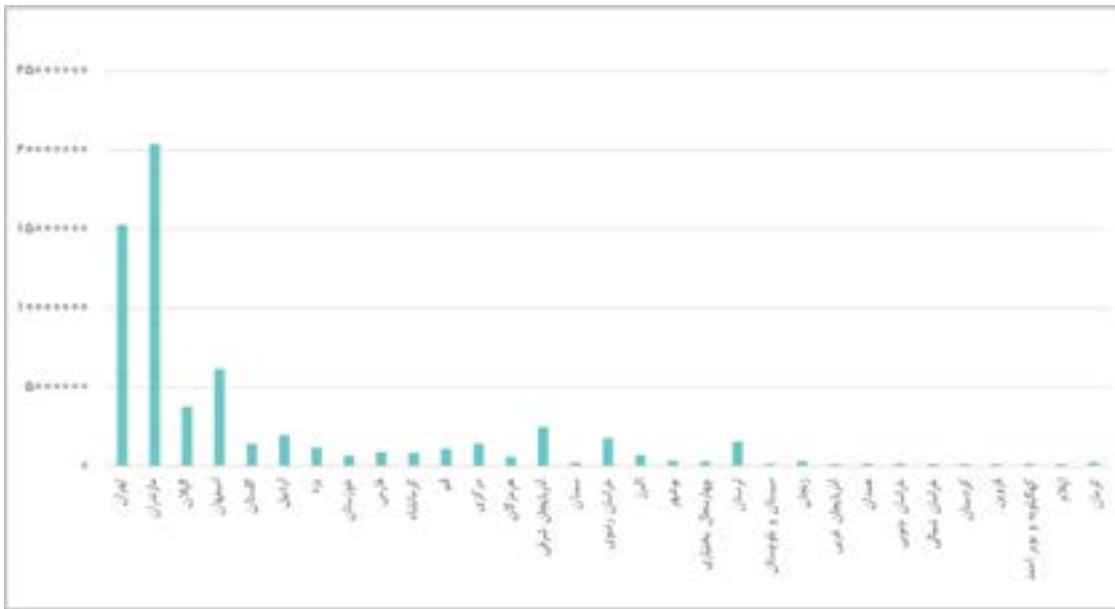
ردیف	نام استان	تعداد پروژه	مبلغ سرمایه‌گذاری	اشتغال (نفر)	تعداد اتاق	تخت
۱	تهران	۶۹	۱۵۲۸۰۰۰۰	۱۸۲۱	۳۹۷	۹۸۸
۲	مازندران	۶۸	۲۰۳۸۸۴۹۷	۷۳۱	۸۸۹	۲۶۶۸
۳	گیلان	۱۱۱	۳۷۶۶۰۰۰	۷۱۴	۵۲۷	۲۱۲۶
۴	اصفهان	۹۲	۶۱۴۸۵۹۰	۶۳۳	۷۰۹	۲۴۴۸
۵	گلستان	۹۳	۱۴۲۱۱۷۵	۴۶۳	۲۵۳	۷۴۰
۶	اردبیل	۱۶	۱۹۶۵۸۱۴	۳۲۵	۲۳۵	۵۹۶
۷	یزد	۷۳	۱۱۷۳۵۴۰	۲۸۳	۴۲۱	۱۱۳۰
۸	خوزستان	۸	۶۶۰۰۰۰	۲۶۳	۱۱۰	۲۸۰
۹	فارس	۱۲	۹۰۲۵۳۴	۲۱۹	۱۴۰	۳۵۴
۱۰	کرمانشاه	۵۰	۸۵۹۳۳۰	۲۰۷	۲۶۷	۷۰۰
۱۱	قم	۱۹	۱۰۹۰۸۰۰	۱۹۳	۷۹	۲۴۲
۱۲	مرکزی	۲۰	۱۴۲۰۵۰۰	۱۸۴	۱۴۵	۳۴۷
۱۳	هرمزگان	۴	۵۸۰۳۷۶	۱۷۲	۰	۰
۱۴	آذربایجان شرقی	۱۷	۲۴۷۳۰۸۰	۱۶۹	۱۹۲	۵۱۲
۱۵	سمنان	۲۶	۲۱۸۱۰۰	۱۱۰	۱۳۱	۴۹۸
۱۶	خراسان رضوی	۸	۱۷۸۷۶۷۲	۸۰	۲۱۱	۴۵۰
۱۷	البرز	۴	۶۹۹۱۵۸	۷۸	۶۰	۲۲۰
۱۸	بوشهر	۴	۳۴۶۱۰۰	۷۴	۲۳۳	۴۳۲
۱۹	چهارمحال بختیاری	۶	۲۹۲۰۰۰	۷۴	۹۶	۲۶۴
۲۰	لرستان	۴	۱۵۵۹۰۰۰	۷۰	۶۸	۱۴۲
۲۱	سیستان و بلوچستان	۴	۱۷۵۰۰۰	۶۶	۲۴	۳۶
۲۲	زنجان	۳	۳۲۰۰۰۰	۶۰	۳۸	۷۸
۲۳	آذربایجان غربی	۱۱	۱۱۹۹۰۰	۵۷	۵۵	۱۲۰
۲۴	همدان	۴	۱۷۵۵۰۰	۴۲	۱۷	۷۰
۲۵	خراسان جنوبی	۹	۱۷۱۰۰۰	۳۹	۳۲	۰
۲۶	خراسان شمالی	۳	۴۳۰۰۰	۳۹	۴۹	۱۰۰
۲۷	کردستان	۱۱	۱۵۱۰۰۰	۳۴	۴۲	۹۸
۲۸	قزوین	۴	۳۵۰۰۰	۲۱	۱۷	۷۵
۲۹	کهگیلویه و بویر احمد	۲	۱۶۴۷۳۲	۲۱	۲۶	۷۵
۳۰	ایلام	۲	۷۲۰۰۰	۱۴	۵	۳۰
۳۱	کرمان	۱	۲۴۹۰۰۰	۱۰	۰	۰
	جمع	۷۵۸	۶۴,۷۰۸,۳۹۸	۷۲۶۶	۵۴۶۸	۱۵۸۱۹

چهار - ۲

ارقام به (میلیون ریال)

نمودار میزان اشتغال پروژه‌های به بهره‌برداری رسیده بر اساس حجم سرمایه‌گذاری

چهار - ۲ ارقام به (میلیون ریال)

فصل چهارم سرمایه‌گذاری، امور حقوقی و مجلس

• امور مجامع و تشکل‌های مردم‌نهاد

جدول تعداد سازمان‌ها و تشکل‌های مردم‌نهاد

ردیف	تعداد	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱	سازمان‌های مردم‌نهاد در حوزه صنایع دستی	۳۵	۷۵	۷۲	۷۵
۲	سازمان‌های مردم‌نهاد در حوزه گردشگری	۶۰	۱۶۵	۱۶۸	۱۷۳
۳	سازمان‌های مردم‌نهاد در حوزه میراث فرهنگی	۹۸	۱۹۴	۱۶۶	۲۱۱
۴	سازمان‌های مردم‌نهاد در سایر حوزه‌های چندگانه	۳۰۵	۴۵۵	۴۹۰	۴۴۲
۵	سازمان‌های مردم‌نهاد در محدوده فراملی	۷۹	۴۶	۴۳	۳۹
۶	سازمان‌های مردم‌نهاد در محدوده ملی	۷۱	۱۲۰	۱۲۲	۱۲۳
۷	سازمان‌های مردم‌نهاد در محدوده استانی	۱۳۰	۳۷۹	۳۹۶	۴۰۵
۸	سازمان‌های مردم‌نهاد در محدوده شهرستانی	۲۱۷	۳۳۴	۳۲۵	۳۲۶
۹	سازمان‌های مردم‌نهاد در محدوده روستایی	۱	۱۰	۱۰	۸
۱۰	سازمان‌های مردم‌نهاد که دارای مجوز هستند	-	-	۵۸۲	-
۱۱	سازمان‌های مردم‌نهاد که مجوز ندارند	-	-	-	-
۱۲	سازمان‌های مردم‌نهاد که در حال کسب مجوز هستند	۵	۶	-	-
۱۳	تشکل‌های مردم‌نهاد شناسایی شده به تفکیک استان	۵۰۲	۸۸۹	۸۹۶	۹۰۱

چهار - ۳

جدول عملکرد کمی دفتر امور مجامع و تشکل‌های مردم‌نهاد در سال ۱۳۹۸

ردیف	عملکرد کمی دفتر امور مجامع و تشکل‌های مردم‌نهاد	تعداد
۱	همایش، نمایشگاه و پنل تخصصی	۱۰۶
۲	دوره توانمندسازی	۶۲
۳	کمیته ارزیابی متقاضیان ثبت تشکل	۳۶
۴	سمن سرای میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	۵

چهار - ۴

جدول جشنواره سمن‌ها ، سبن هشتم

ردیف	تعداد	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱	انجمن‌های شرکت کننده	۱۱۲	۷۴	۷۷
۲	تعداد برگزیدگان	۸	۱۵	۹
۳	استان‌های برگزیده	یزد ، بوشهر، فارس، قزوین، مرکزی، هرمزگان، ایلام ، خوزستان	یزد ، بوشهر، فارس، هرمزگان، کردستان، اصفهان،	یزد ، بوشهر، فارس، قزوین، مرکزی، هرمزگان، ایلام ، خوزستان
۴	مسئولین استان‌های برگزیده	نداشتیم	اصفهان، فارس، بوشهر	اصفهان، بوشهر، زنجان، کردستان
۵	تاریخ آغاز جشنواره	۲۵ اسفند الی ۱۳ فروردین	۲۵ اسفند الی ۱۳ فروردین	۲۵ اسفند الی ۱۳ فروردین
۶	تعداد استان‌های شرکت کننده	۲۴ استان	۲۲ استان	۲۳ استان

چهار - ۵

• مناطق نمونه و زیرساخت‌های گردشگری

جدول میزان پیشرفت پروژه ها

ردیف	نوع	وضعیت پیشرفت	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱	تعداد مناطق نمونه گردشگری	فعال اجرایی	۹۳	۸۳	۹۴	۹۸
		در حال بهره‌برداری	۵۷	۵۵	۵۷	۵۷
۲	کمپ گردشگری	نیمه تکمیل	۲۳۶	۱۹۰	۲۲۳	۲۷۰
		تکمیل شده	۱۴۷	۱۸۳	۱۲۳	۲۲۳
		واگذار شده	۲۴۰	۱۷۸	۲۶۱	۲۷۸

چهار - ۶

جدول تعداد و میزان اعتبارات تخصیص یافته به زیرساخت‌ها و مناطق نمونه (ارقام به میلیون ریال)

ردیف	اعتبارات	زیرساخت‌ها / مناطق نمونه	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱	تعداد دریافت کننده‌های زیرساخت	مجتمع	۸	۲۳	۲۸	۲۳
		کمپ‌ها و اردوگاه‌ها	-	۷۷	۵۵	۷
		مناطق نمونه	-	۳۹	۴۳	۱۴
۲	میزان اعتبار تخصیصی برای زیرساخت	مجتمع‌ها	۷۹۲۰	۱۸۹۰۴	۴۱۸۵۰	۱۵۸۰۰۰
		کمپ‌ها و اردوگاه‌ها	-	۱۴۱۲۰۲	۸۶۷۹۳	۱۶۰۰۰
		مناطق نمونه	-	۷۴۳۷۰	۶۰۰۰۰	۲۵۵۰۰

چهار - ۷

جدول شاخص‌های سرمایه‌گذاری

ردیف	نام متغیر	واحد	میزان سرمایه‌گذاری
۱	کل اعتبار هزینه شده در تامین زیرساخت پروژه های مصوب	میلیون ریال	۶۸۱۶۶۷

چهار - ۸

• امور مجلس

فصل چهارم
سرمايه گذاري، امور حقوقي و مجلس

عملکرد اداره کل امور مجلس

چهار - ۹

ردیف	نام استان	تعداد
۱	آمار مکاتبات نمایندگان مجلس شورای اسلامی با وزارت (سازمان)	۱۳۴۶ مورد
۲	آمار مکاتبات ارجاعی به معاونت‌ها، ادارات کل استانی و دیگر واحدهای تابعه	۲۱۵۹ مورد
۳	آمار مکاتبات کمیسیون‌های مجلس شورای اسلامی با وزارت (سازمان)	۳۶ مورد
۴	آمار مکاتبات کمیسیون اصل نود مجلس شورای اسلامی با وزارت (سازمان)	۱۳ مورد
۵	آمار تذکرات نمایندگان	۴۷ مورد
۶	ملاقات نمایندگان مجلس شورای اسلامی با وزیر (ریاست سازمان) در دفتر وزارت	۱۸۲ نفر
۷	ملاقات رئیس فراکسیون گردشگری مجلس شورای اسلامی با وزیر (ریاست سازمان)	۴ مورد
۸	طرح‌ها و لوایح مطروح در کمیسیون‌های مجلس شورای اسلامی مرتبط با سازمان	۶ مورد
۹	اعلام نظر بر روی طرح‌ها و لوایح ارجاعی از سوی معاونت امور مجلس ریاست جمهوری و کمیسیون‌های تخصصی دفتر دولت	۴۷ مورد
۱۰	تهیه و تدوین آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی	☒
۱۱	پیگیری جهت تصویب طرح «حمایت از احیاء و مرمت بافت‌های فرهنگی-تاریخی و توانمندسازی ساکنین و مالکین آنها» در صحن علنی مجلس شورای اسلامی	☒
۱۲	حضور ریاست سازمان در دفتر ویژه دولت در مجلس شورای اسلامی و ملاقات با نمایندگان مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۹۸/۵/۶	۴۵ نفر
۱۳	حضور ریاست و معاونین سازمان در کمیسیون اصل نودم مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۹۸/۵/۲۶	۹ نفر
۱۴	ملاقات ریاست سازمان با رئیس مجلس شورای اسلامی در دفتر رئیس مجلس (۹۸/۶/۳)	☒
۱۵	حضور وزیر پیشنهادی در دفتر هیات رئیسه مجلس شورای اسلامی و ملاقات با اعضای هیات رئیسه مجلس در تاریخ ۹۸/۶/۵ (آقایان پزشکیان، مصری، و کیلی، یوسف نژاد، قاضی زاده هاشمی، امیرآبادی، رنجبرزاده، نعمتی)	۸ نفر
۱۶	حضور وزیر پیشنهادی در دفتر ویژه دولت در مجلس شورای اسلامی و ملاقات با تعدادی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۹۸/۶/۵	۲۲ نفر
۱۷	حضور وزیر پیشنهادی در دفتر ویژه دولت در مجلس شورای اسلامی و ملاقات با تعدادی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۹۸/۶/۹	۱۴ نفر
۱۸	حضور وزیر پیشنهادی در کمیسیون‌ها و فراکسیون‌های مجلس شورای اسلامی و ملاقات با اعضای کمیسیون‌ها و فراکسیون‌های ذکر شده در زیر در تاریخ ۹۸/۶/۱۰ (کمیسیون‌های فرهنگی، اجتماعی، آموزش، برنامه و بودجه، کشاورزی، امنیت ملی، اقتصادی، انرژی، امور داخلی و شوراها، اقتصادی و فراکسیون‌های امید، گردشگری)	☒
۱۹	حضور وزیر پیشنهادی در فراکسیون‌های مجلس شورای اسلامی و ملاقات با اعضای فراکسیون‌های ذکر شده در تاریخ ۹۸/۶/۱۱ (فراکسیون‌های مستقلین و اشتغال و تولید)	☒
۲۰	حضور وزیر پیشنهادی در دفتر ویژه دولت در مجلس شورای اسلامی و ملاقات با تعدادی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۹۸/۶/۱۱	۹ نفر
۲۱	حضور وزیر پیشنهادی در فراکسیون‌های مجلس شورای اسلامی و ملاقات با اعضای فراکسیون‌های ذکر شده مجلس در تاریخ ۹۸/۶/۱۲ (فراکسیون‌های ولایی و زنان)	☒
۲۲	حضور وزیر به همراه معاونین در کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۹۸/۷/۷	۱۲ نفر
۲۳	حضور وزیر به همراه معاونین در فراکسیون گردشگری مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۹۸/۷/۸	۲۵ نفر
۲۴	جلسه اعضای فراکسیون تولید و اشتغال مجلس شورای اسلامی با وزیر و معاونین در محل وزارتخانه در تاریخ ۹۸/۷/۱۵	۲۸ نفر
۲۵	حضور وزیر به همراه معاونین در فراکسیون مستقلین مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۹۸/۸/۱۲	۱۴ نفر
۲۶	پیگیری موارد مطروحه نمایندگان مجلس شورای اسلامی در ملاقات با وزیر (ریاست سازمان)	۵۷۳ مورد
۲۷	پیگیری مصوبات شورای معاونین مرتبط با حوزه امور مجلس	۱۴ مورد
۲۸	حضور معاون امور مجلس در مجلس شورای اسلامی	۲ روز در هفته
۲۹	حضور مدیرکل امور مجلس در مجلس شورای اسلامی	۳ روز در هفته

حقوقی

جدول جرائم علیه آثار غیرمنقول فرهنگی - تاریخی

سال / استان	تجاوز به حریم	تجاوز به عرصه و اراضی	تخریب	حفاظت غیر مجاز	مرمت و توسعه غیر مجاز	سایر
۱۳۹۵	۱۳۲	۸۳	۲۰۴	۴۵۵	۳۰۷	۹۱
۱۳۹۶	۱۲۸	۹۴	۱۹۰	۵۱۵	۲۸۸	۵۸
۱۳۹۷	۱۹۹	۱۸۸	۲۰۷	۴۸۹	۳۴۱	۶۷
۱۳۹۸	۳۲۹	۱۳۷	۲۴۵	۶۰۶	۲۸۱	۹۰
آذربایجان شرقی	۲	۱	۱۴	۳۹	۲۹	۰
آذربایجان غربی	۵۸	۰	۵۴	۳۱	۳۵	۴
اردبیل	۶	۱۱	۱۴	۸۲	۴	۳۴
اصفهان	۴۲	۲۷	۱۲	۹	۱۷	۰
البرز	۴	۳	۰	۷	۰	۱
ایلام	۰	۰	۱۴	۱۴	۴۱	۲
بوشهر	۰	۱	۲	۱	۰	۰
تهران	۲	۶	۰	۴	۰	۳
چهارمحال و بختیاری	۱	۵	۵	۷	۱	۰
خراسان جنوبی	۱	۱	۱	۴	۰	۰
خراسان رضوی	۴	۴	۱۴	۱۱	۱۱	۰
خراسان شمالی	۳	۲	۵	۱۸	۱	۴
خوزستان	۲۹	۱۷	۲۴	۳۰	۴	۰
زنجان	۴۰	۱۴	۳	۹	۱۲	۰
سمنان	۲	۰	۶	۱۷	۰	۱
سیستان و بلوچستان	۲	۵	۰	۰	۰	۰
فارس	۳۲	۰	۷	۷۰	۱۴	۲۵
قزوین	۰	۰	۱۰	۴۵	۸	۶
قم	۰	۳	۱	۱۳	۱	۱
کردستان	۲	۰	۱	۱۵	۴	۰
کرمان	۶	۸	۲	۱۳	۸	۰
کرمانشاه	۴۶	۰	۲	۴	۱	۱
کهگیلویه و بویراحمد	۵	۲	۴	۱۳	۲	۱
گلستان	۸	۵	۱۲	۲۸	۳	۲
گیلان	۲۰	۹	۳	۲۶	۲۸	۲
لرستان	۰	۶	۱۱	۶	۰	۰
مازندران	۱۱	۳	۱۰	۴۳	۰	۰
مرکزی	۱	۴	۴	۶	۲	۰
هرمزگان	۲	۰	۰	۳	۱	۱
همدان	۰	۰	۱	۲۹	۴	۱
یزد	۰	۰	۹	۹	۵۰	۱

چهار - ۱۰

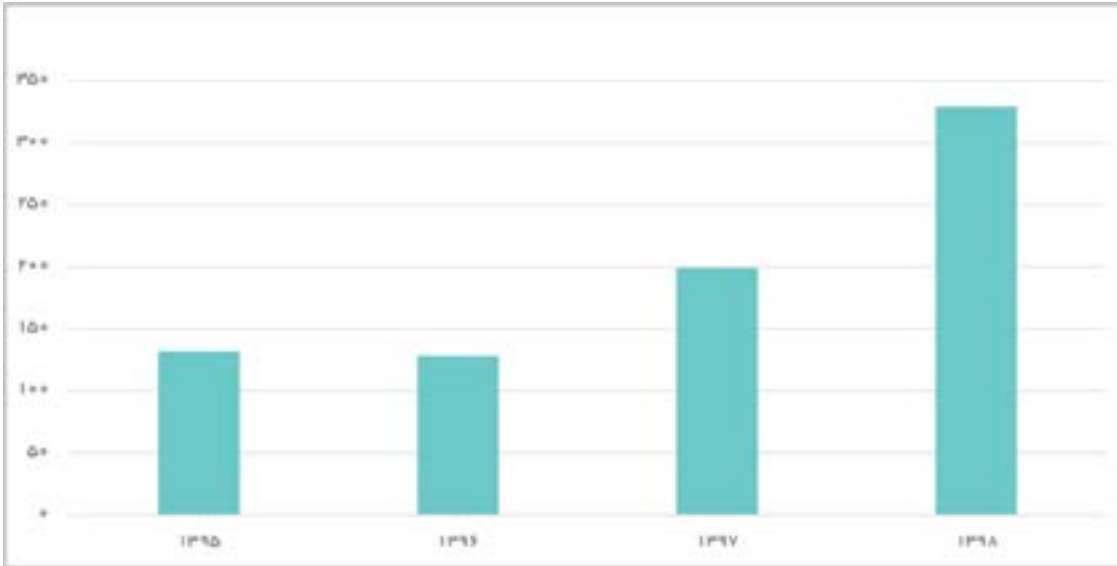
فصل چهارم

سرمایه گذاری، امور حقوقی و مجلس

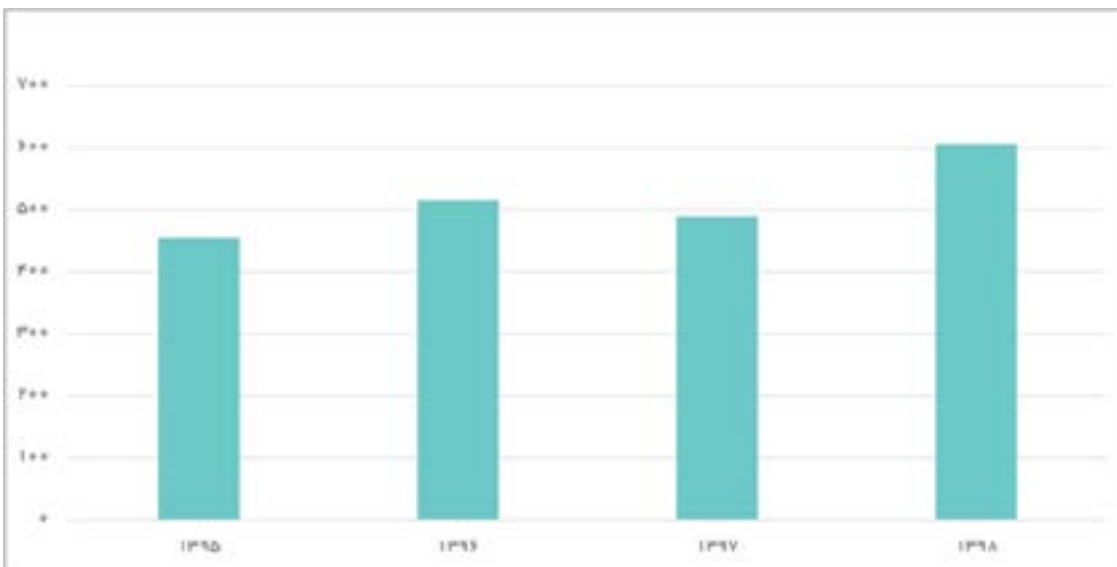
نمودار تعداد حفاری غیرمجاز

چهار - ۱۰

نمودار تعداد تجاوز به حریم

چهار - ۱۰

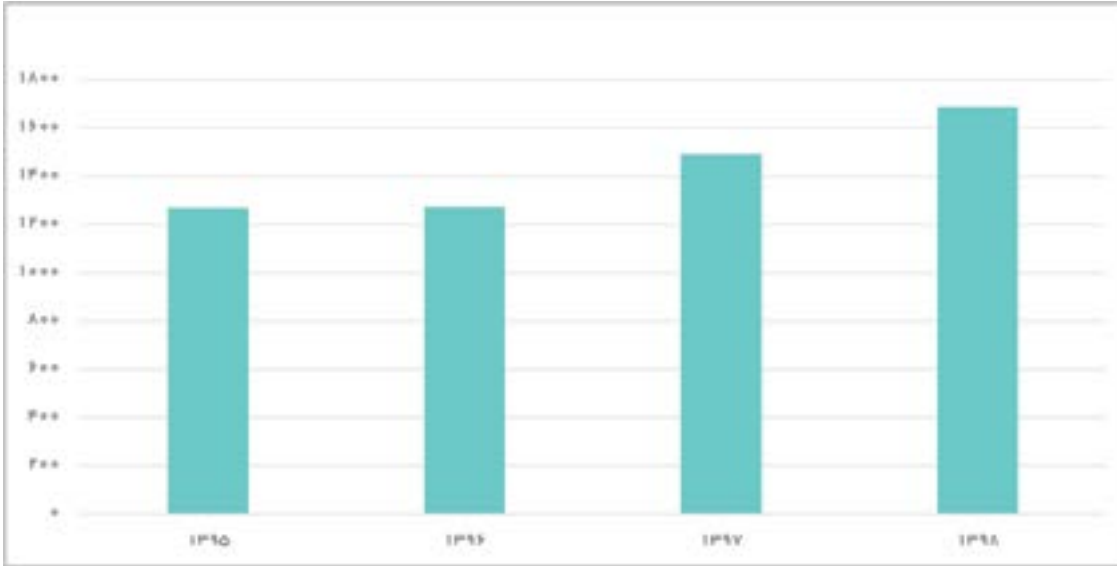
جدول وضعیت پرونده های حقوقی

چهار - ۱۱

سال / استان	جرایم علیه آثار غیر منقول	جرایم علیه آثار منقول	سایر پرونده ها	در حال رسیدگی	مختومه
۱۳۹۵	۱۲۶۹	۳۴۹	۵۵۷	۱۵۱۱	۶۶۴
۱۳۹۶	۱۲۷۳	۴۴۵	۶۳۳	۱۵۷۵	۷۷۶
۱۳۹۷	۱۴۹۱	۵۵۰	۶۳۸	۱۶۶۵	۱۰۱۴
۱۳۹۸	۱۶۸۸	۵۲۴	۸۱۹	۲۰۱۳	۱۰۱۸
آذربایجان شرقی	۸۵	۱۶	۳۹	۱۰۶	۳۴
آذربایجان غربی	۱۸۲	۱۱	۳۷	۱۳۰	۱۰۰
اردبیل	۱۵۱	۴۸	۳۶	۸۹	۱۴۶
اصفهان	۱۰۷	۱۸	۲۶	۱۲۰	۳۱
البرز	۱۵	۹	۱	۱۸	۷
ایلام	۷۱	۱۰	۶	۸۶	۱
بوشهر	۴	۱	۲۳	۲۴	۴
تهران	۱۵	۳۲	۹۴	۶۸	۷۳
چهارمحال و بختیاری	۱۹	۳	۳	۲۱	۴
خراسان جنوبی	۷	۱	۲۹	۸	۲۹
خراسان رضوی	۴۴	۱۲	۲۶	۷۳	۹
خراسان شمالی	۳۳	۱۴	۱۰	۴۳	۱۴
خوزستان	۱۰۴	۲۶	۱۴	۸۹	۵۵
زنجان	۷۸	۲۴	۱۶	۵۴	۶۴
سمنان	۲۶	۷	۱۱	۲۹	۱۵
سیستان و بلوچستان	۷	۲	۱۰	۱۳	۶
فارس	۱۴۸	۲۳	۱۰۴	۲۲۶	۴۹
قزوین	۶۹	۱۸	۱۵	۷۲	۳۰
قم	۱۹	۲	۱۰	۱۳	۱۸
کردستان	۲۲	۸	۱۰	۱۹	۲۱
کرمان	۳۷	۱۱	۱	۴۵	۴
کرمانشاه	۵۴	۱۴	۳۷	۹۰	۱۵
کهگیلویه و بویراحمد	۲۷	۱۷	۶۱	۶۹	۳۶
گلستان	۵۸	۴۱	۶	۸۳	۲۲
گیلان	۸۸	۲۷	۴۳	۱۰۱	۵۷
لرستان	۲۳	۳۰	۲۲	۷۴	۱
مازندران	۶۷	۳۳	۹۶	۷۹	۱۱۷
مرکزی	۱۷	۱۴	۰	۸	۲۳
هرمزگان	۷	۲۰	۳	۱۸	۱۲
همدان	۳۵	۲۵	۱۸	۶۷	۱۱
یزد	۶۹	۷	۱۲	۷۸	۱۰

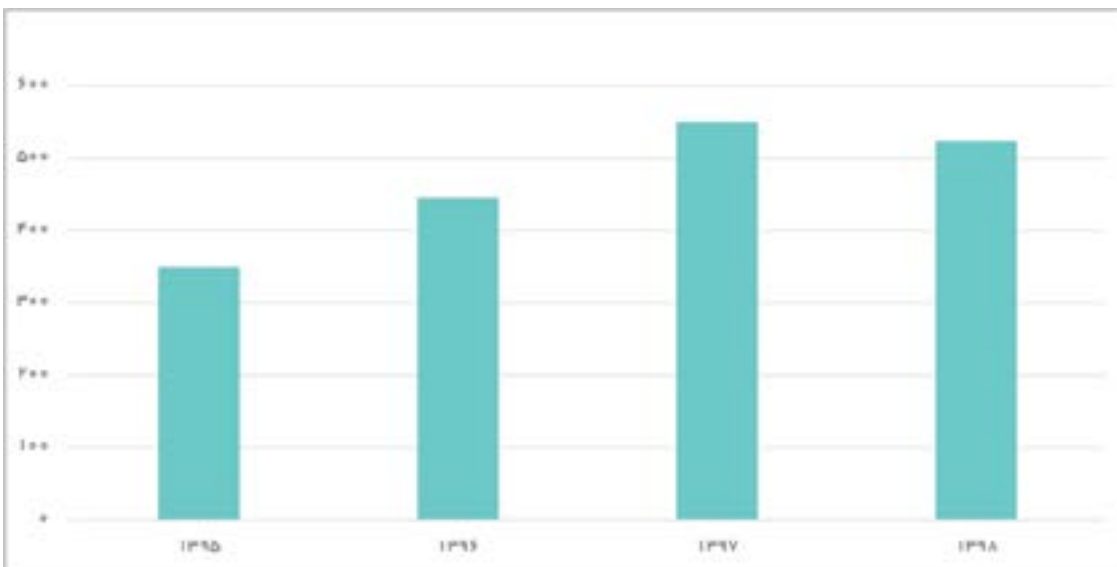

نمودار تعداد جرائم علیه آثار غیرمنقول

چهار - ۱۱

نمودار تعداد جرائم علیه آثار منقول

چهار - ۱۱

جدول تعداد جرائم علیه آثار منقول فرهنگی - تاریخی

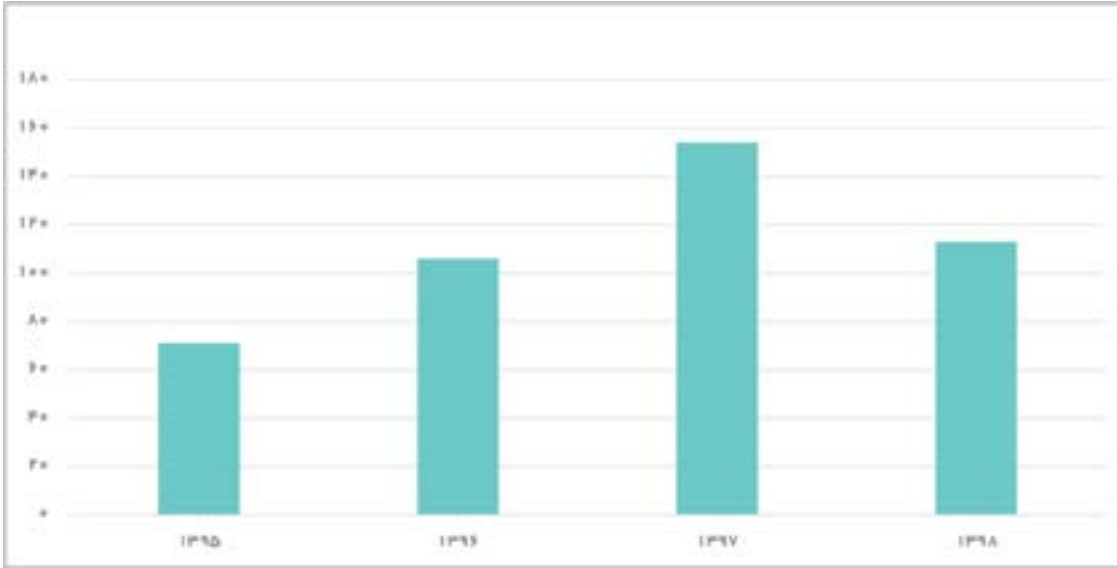
چهار - ۱۲

سال / استان	استفاده غیر مجاز از فلزیاب	خریدوفروش غیرمجاز	سرقت	قاچاق اموال تاریخی-فرهنگی	نگهداری غیر مجاز	سایر
۱۳۹۵	۱۲۰	۷۱	۱۲	۰	۴۷	۹۹
۱۳۹۶	۱۵۲	۱۰۶	۵	۰	۹۸	۸۴
۱۳۹۷	۱۷۱	۱۵۴	۴	۰	۱۴۹	۷۲
۱۳۹۸	۲۲۰	۱۱۳	۳۲	۲۹	۹۰	۴۰
آذربایجان شرقی	۵	۶	۲	۰	۳	۰
آذربایجان غربی	۱۱	۰	۰	۰	۰	۰
اردبیل	۱۷	۱۰	۰	۵	۴	۱۲
اصفهان	۱۱	۰	۳	۰	۴	۰
البرز	۲	۰	۰	۷	۰	۰
ایلام	۲	۸	۰	۰	۰	۰
بوشهر	۰	۰	۱	۰	۰	۰
تهران	۵	۱۴	۲	۰	۱۱	۰
چهارمحال و بختیاری	۲	۰	۰	۱	۰	۰
خراسان جنوبی	۰	۱	۰	۰	۰	۰
خراسان رضوی	۶	۳	۰	۰	۱	۲
خراسان شمالی	۷	۴	۰	۰	۰	۳
خوزستان	۱۷	۶	۰	۰	۳	۰
زنجان	۱۰	۴	۲	۰	۷	۱
سمنان	۱	۰	۳	۰	۱	۲
سیستان و بلوچستان	۰	۱	۱	۰	۰	۰
فارس	۹	۲	۶	۳	۳	۰
قزوین	۵	۲	۳	۰	۳	۵
قم	۱	۱	۰	۰	۰	۰
کردستان	۱	۰	۲	۲	۳	۰
کرمان	۷	۲	۱	۰	۱	۰
کرمانشاه	۴	۲	۰	۰	۸	۰
کهگیلویه و بویراحمد	۳	۱	۰	۲	۸	۳
گلستان	۲۱	۹	۰	۰	۳	۸
گیلان	۱۴	۴	۰	۰	۹	۰
لرستان	۳	۲۳	۲	۰	۲	۰
مازندران	۲۷	۱	۰	۰	۵	۰
مرکزی	۱۳	۰	۰	۱	۰	۰
هرمزگان	۳	۴	۰	۸	۲	۳
همدان	۱۱	۴	۱	۰	۹	۰
یزد	۲	۱	۳	۰	۰	۱

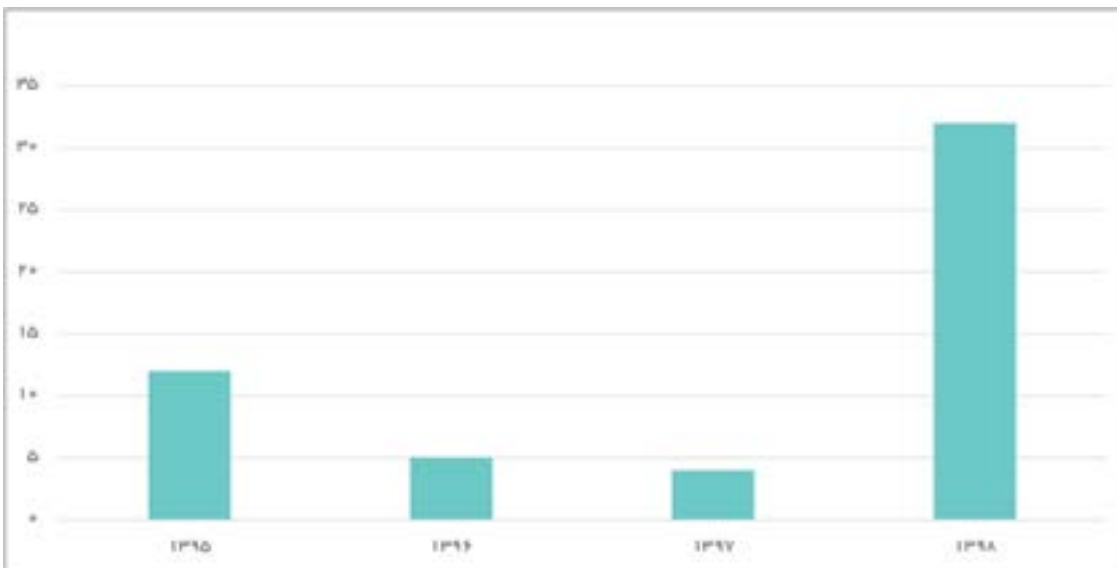
نمودار تعداد خرید و فروش غیرمجاز آثار منقول تاریخی - فرهنگی

چهار - ۱۲

نمودار تعداد سرقت آثار منقول فرهنگی-تاریخی

چهار - ۱۲

منابع انسانی؛ عامل اصلی حیات و زار تنگانه

فصل پنجم؛ توسعه مدیریت

سالنامه آماری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی | سال ۱۳۹۸

تعاریف و مفاهیم حوزه توسعه مدیریت

• فرآیند

فرآیند عبارتست از یکسری فعالیت‌های مرتبط به هم که برای رسیدن به هدف خاص انجام می‌شوند. فرآیند را می‌توان یک زنجیره ارزش دانست که هرمرحله، ارزشی به مرحله قبل می‌افزاید.

• احصا

تعیین و شناسایی روش‌ها و فرآیندها است. اولین و اساسی‌ترین گام در استقرار مدیریت فرآیند احصا است.

• مزایده

فرآیندی است برای فروش یا واگذاری کالا، خدمات یا حقوق دولتی یا متعلق به عام (بیت‌المال) یا متعلق به بخش خصوصی به فرد یا افرادی که بیشترین قیمت را پیشنهاد کرده باشد.

• مناقصه

روشی است که در آن سازمان‌های عمومی، خرید کالا یا خدمات موردنیاز خود را به رقابت و مسابقه می‌گذارند و با اشخاص حقوقی یا حقیقی که کمترین قیمت یا مناسب‌ترین شرایط را پیشنهاد می‌کنند، معامله می‌نمایند.

• در ادامه جداول و نمودارهای حوزه توسعه مدیریت به تفصیل آمده است.

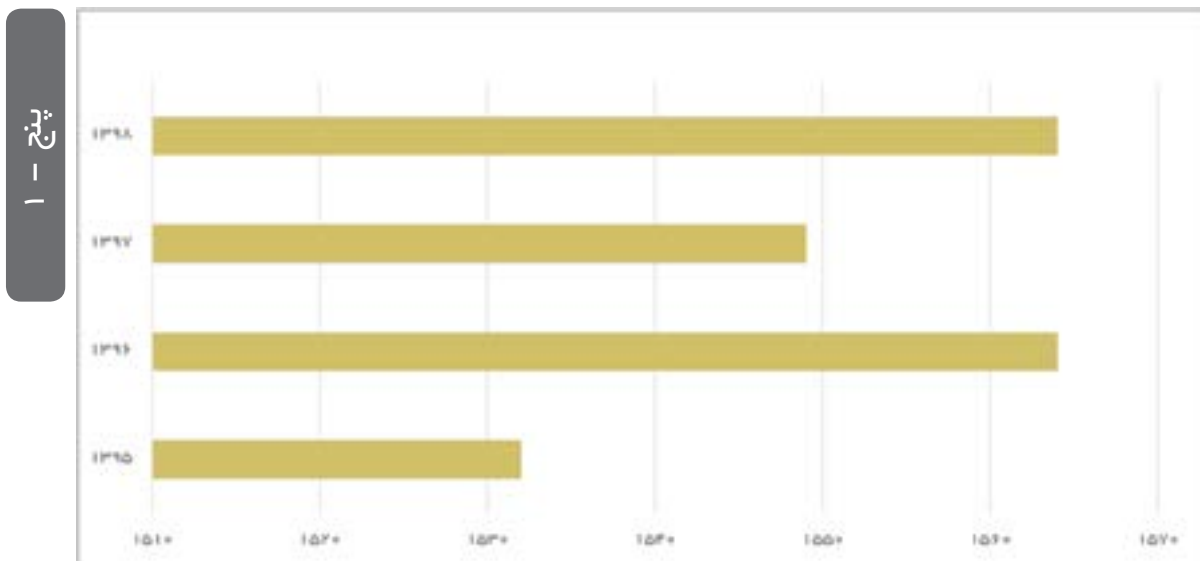

توسعه منابع انسانی و رفاه

جدول تعداد پرسنل وزارتخانه

سال	رسمی	پیمانی	قراردادی	دستیاران	جمع کل
۱۳۹۵	۴۰۴	۱۶۴	۹۶۴	-	۱۵۳۲
۱۳۹۶	۴۲۹	۱۶۶	۹۴۸	۲۱	۱۵۶۴
۱۳۹۷	۴۰۱	۱۹۱	۹۳۶	۲۱	۱۵۴۹
۱۳۹۸	۴۲۶	۱۶۹	۹۴۸	۲۱	۱۵۶۴

نمودار تعداد پرسنل وزارتخانه

جدول تعداد پرسنل که در پایان سال به افتخار بازنشستگی نایل شده‌اند

سال	تعداد بازنشستگان
۱۳۹۵	۱۷
۱۳۹۶	۷
۱۳۹۷	۱۸
۱۳۹۸	۱۶

• پشتیبانی

جدول تدارکات و کارپردازی

تعداد پرداخت قبوض سازمان مرکزی و توابع	تعداد اقلام اداری شارژ دوره‌ای انبار مرکزی	تعداد چاپ پوستر و بروشورهای سازمان مرکزی واحدهای تابعه	تعداد تهیه غذای سربازان و نگهبانان	تعداد تعمیرات وانجام سرویس دوره‌ای ماشین‌های اداری	تعداد تهیه بلیت مأموریت کارکنان	تعداد اقلام خریداری شده از محل جاری	تعداد اقلام خریداری شده از محل اموالی	تعداد اسکان میهمانان در مراکز اقامتی نفر شب	تعداد همایش‌ها و مراسم برگزار شده (پذیرایی / پشتیبانی)	سال
۱۸۳۰	۵	۷۶	۲۵۲۰۰	۳۴۴	۷۲۹	۶۰۰	۳۵۰	۶۶۸۰	۴۵	۱۳۹۴
۱۸۳۰	۵	۸۱	۲۱۶۰۰	۳۹۶	۱۲۳۳	۵۰۰	۳۶۰	۵۹۹۸	۶۰	۱۳۹۵
۱۸۴۸	۱۰	۱۰۰	۱۳۲۸۴	۳۴۷	۱۳۲۳	۷۵۰	۳۹۰	۶۴۱۲	۳۵	۱۳۹۶
۱۸۴۸	۵	۱۲۰	۱۳۲۸۴	۲۹۰	۸۹۹	۱۱۷۰	۰	۲۵۵۷	۳۰	۱۳۹۷
۱۸۴۸	۶	۱۰۰	-	۲۷۴	۱۰۵۲	۱۵۰۰	۲۰۰	۱۱۱۳	۴۰	۱۳۹۸

پنج - ۳

جدول ترابری

تعداد سرویس‌دهی بد مراسم و همایش‌ها	تعداد خودروی دولتی در اختیار (با راننده)	تعداد خودروی دولتی در اختیار (بدون راننده)	تعداد سرویس‌دهی تاکسی‌ها	تعداد خودروی تعمیر شده	تعداد خودروی خریداری شده (دستگاه)	تعداد خودروی مازاد فروخته شده	تعداد خودروی اسقاط شده	سال
۹۰	۳۶	۲۰	۱۷۵۹۳	۷۲	۲۵	۳۰	۱۲	۱۳۹۴
۸۰	۳۶	۲۰	۱۸۳۰۰	۷۲	۶	-----	-----	۱۳۹۵
۹۳	۳۶	۲۰	۱۹۶۲۵	۷۳	۴۰	۱۶	۳	۱۳۹۶
۱۲۰	۳۶	۲۰	۲۲۴۴۰	۷۵	۱۵	-----	-----	۱۳۹۷
۹۵	۳۶	۲۰	۲۰۳۷۰	۷۰	-----	۱۴	-----	۱۳۹۸

پنج - ۴

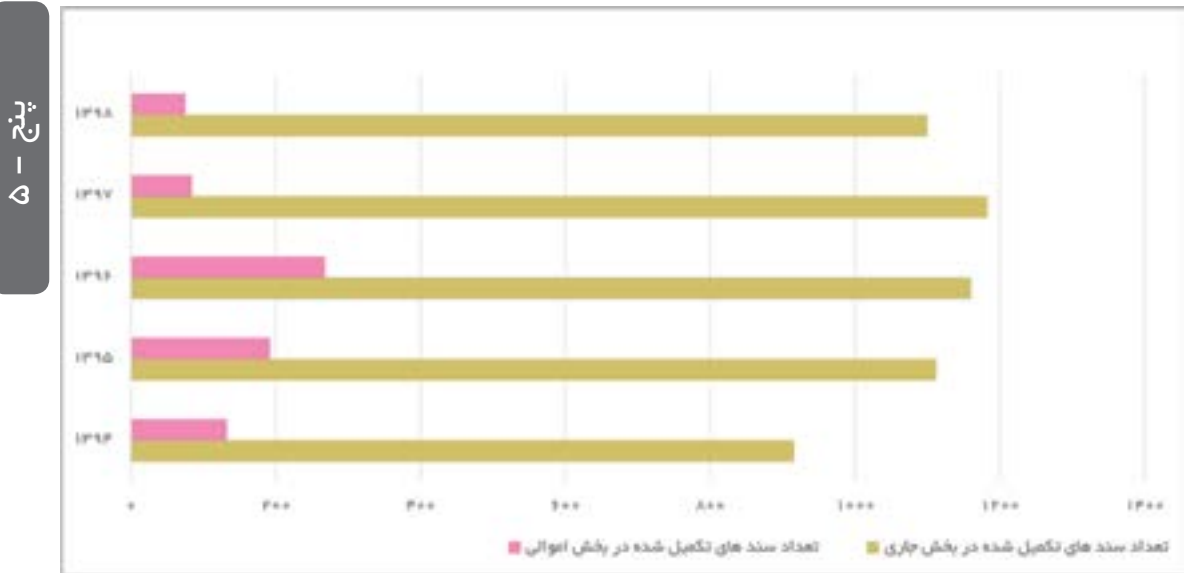

جدول عاملیت ذی‌حسابی

سال	تعداد	
	تعداد سندهای تکمیل‌شده در بخش جاری	تعداد سندهای تکمیل‌شده در بخش اموالی
۱۳۹۴	۹۱۶	۱۳۲
۱۳۹۵	۱۱۱۲	۱۹۲
۱۳۹۶	۱۱۶۰	۲۶۸
۱۳۹۷	۱۱۸۳	۸۴
۱۳۹۸	۱۱۰۰	۷۵

پنج - ۵

نمودار تعداد سندهای تکمیل‌شده در بخش جاری و اموالی

پنج - ۵

جدول خدمات عمومی

سال	متر از واحدهای فضای سبز	تعداد دفعات شارژ کلی ابزار آفلام مصرفی	تعداد دفعات شارژ کلی ابزار آفلام مصرفی فضای سبز (در سال)	تعداد سرویس‌دهی خدماتی و مشارکت در جایجایی واحدها (نفر)	تعداد جایجایی و تخصیص نیروهای خدماتی و فضای سبز (دائم-موقت) (نفر)	تعداد رفع خطر درختان و هوس‌های فصلی (اصله)	متر از عملیات فصلی فضای سبز (کل کاری - سبم پاشی - کوددهی و ... هزار مترمربع)	متر از واکاری انجام شده در فضای سبز مجموعه‌ها
۱۳۹۴	۲ هکتار	۴	۲	۵	۳	۴۰۰	۱۲	۴ هکتار
۱۳۹۵	۱ هکتار			۲	۲	۳۰	۱۴	۲ هکتار
۱۳۹۶	۱۰۰ مترمربع	۴	۲	۵	۵	۳۱۴	۱۴	۱۵۰۰ مترمربع
۱۳۹۷	۲۰۰ مترمربع	۳	۲	۵	۱۰	۱۱۰	۱۵	۱۵۰۰ مترمربع
۱۳۹۸	۳۰۰ مترمربع	۳	۲	۵	۱۰	۱۱۰	۱۶۵۰۰	۱۸۰۰ مترمربع

پنج - ۶

جدول امور فنی و پیمان

تعداد دفعات شایسته‌سازی ابزار کلی تأسیسات	تعداد بروز رسانی و تعمیر اساسی سیستم‌های برودتی - حرارتی	تعداد تماس‌های ورودی و پاسخ داده شده توسط اپراتورهای تلفنخانه	تعداد سرویس‌دهی واحد مختبرات (اختصاص، خط، کابل کشی، برنامه ریزی و...)	تعداد اقدامات مخابراتی جهت جابجایی واحدها به ساختمان‌های تحت پوشش	تعداد اقدامات تأسیساتی جهت جابجایی واحدها به ساختمان‌های تحت پوشش	تعداد جامایی و جابجایی واحدها به ساختمان‌های تحت پوشش (تهیه نقشه، اختصاص اتاق...)	تعداد عقد قرارداد و تنام نامه‌های پیمانکاری	تعداد مناقصات برگزار شده	تعداد مزایده برگزار شده (اقداری اماکن به شکل اجاره)	تعداد مزایده برگزار شده (فروش اموال منقول)	سال
۲	۱۰	۱۸,۸۰۰	۹۶۳	۵	۵	۵	۱۱	۲	۱۲	۳	۱۳۹۴
۲	۱۲	۲۱,۳۰۰	۱,۱۲۰	۷	۷	۷	۲۶	۵	۱۲	۱	۱۳۹۵
۲	۱۰	۲۶,۰۰۰	۱,۸۵۰	۸	۸	۸	۲۹	۲۰	۱۶	۱	۱۳۹۶
۲	۵	۳۸,۰۰۰	۲,۵۵۰	۵	۸	۸	۱۷	۱۶	۳	۱	۱۳۹۷
۲	۴	۶۶,۰۰۰	۲۷۸۰	۱	۱	۱	۲۵	۱۷	۶	۱۴	۱۳۹۸

پیچ - ۷

جدول جمع‌داری اموال

تعداد رایانه‌ها					تعداد اثاثیه اداری					شرح اموال	ردیف
۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴		
۱۶۷	۱۶۵	۱۶۰	۱۵۸	۱۵۸	۶۱۰	۶۵۰	۶۵۰	۵۸۷	۴۲۹	دفتر ریاست	۱
۱۲۷	۱۰۲	۱۰۲	۹۸	۹۸	۵۴۱	۵۵۲	۵۵۲	۵۴۸	۴۵۰	اداره کل حراست	۲
۱۰۷	۱۱۶	۱۱۶	۱۱۲	۱۱۰	۵۱۰	۵۱۰	۵۱۰	۴۹۸	۳۸۱	مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی	۳
۴۹	۵۲	۵۲	۸۹	۹۰	۴۹۷	۴۹۳	۴۹۳	۵۲۱	۴۹۱	دفتر مدیریت عملکرد، بازرسی و پاسخگویی به شکایات	۴
۳۱	۳۳	۳۳	۶۰	۶۰	۵۸۰	۵۸۰	۵۸۲	۶۰۰	۵۲۷	یگان حفاظت	۵
۲۲	۲۳	۲۳	۳۲	۳۲	۱۲۰	۱۲۰	۱۱۶	۱۳۶	۱۳۱	گزینش	۶
۱۲۸	۱۴۵	۱۴۵	۱۴۵	۱۴۴	۳۴۰	۳۴۲	۳۳۶	۳۳۰	۳۲۱	دفتر حفظ و احیای بناها، محوطه‌ها و بافت‌های تاریخی	۷

پیچ - ۸

▶ ابتدای جدول در صفحه قبل

ردیف	شرح اموال	تعداد اثاثیه اداری					تعداد رایانه‌ها				
		۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۸	دفتر ثبت آثار و حفظ و احیای میراث معنوی و طبیعی	۱۶۹	۱۷۰	۱۷۵	۱۷۷	۱۷۲	۱۰۱	۱۰۰	۱۰۳	۱۰۳	۱۰۸
۹	اداره کل امور موزه‌ها	۱۵۲	۱۵۲	۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰	۱۰۸	۱۱۰	۱۱۲	۱۱۲	۱۰۵
۱۰	دفتر امور پایگاه‌ها	۱۴۰	۱۵۰	۱۵۵	۱۵۵	۱۵۵	۱۰۲	۱۰۵	۱۰۵	۱۰۵	۱۰۱
۱۱	دفتر صادرات	۸۰	۸۲	۱۷۸	۱۷۵	۱۷۲	۲۶	۲۶	۲۲	۲۲	۲۶
۱۲	دفتر توسعه و ترویج	۶۵	۶۷	۱۶۵	۱۴۸	۱۴۷	۲۵	۲۵	۲۲	۲۲	۲۲
۱۳	دفتر آموزش و حمایت از تولید	۶۲	۷۰	۱۷۰	۱۶۵	۱۶۸	۲۵	۲۵	۲۱	۲۱	۲۲
۱۴	دفتر توسعه گردشگری داخلی	۱۴۴	۱۵۱	۱۴۰	۱۴۵	۱۴۱	۲۸	۲۸	۲۸	۲۸	۳۰
۱۵	دفتر توسعه گردشگری خارجی	۱۵۷	۱۵۷	۱۵۰	۱۵۰	۱۵۲	۳۶	۳۶	۲۷	۲۱	۲۳
۱۶	دفتر آموزش امور گردشگری	۱۲۵	۱۲۵	۱۱۸	۱۱۸	۱۱۷	۳۴	۳۴	۳۵	۳۵	۳۵
۱۷	دفتر امور مراکز و خدمات گردشگری	۲۱۷	۲۲۳	۲۲۲	۲۲۰	۲۲۰	۴۸	۴۸	۴۹	۴۹	۴۸
۱۸	اداره کل کمیته طبیعت‌گردی	۷۳	۷۶	۷۰	۷۰	۷۰	۱۹	۱۸	۱۹	۱۹	۲۲
۱۹	دفتر تسهیلات و منابع	۱۹۹	۲۰۰	۱۸۲	۱۸۲	۱۸۲	۹۸	۹۸	۲۵	۳۵	۳۸
۲۰	دفتر مناطق نمونه و زیرساخت‌های گردشگری	۱۹۴	۱۹۵	۱۷۸	۱۷۸	۱۷۸	۱۰۰	۱۰۰	۱۷	۴۷	۴۰
۲۱	دفتر امور مجامع و تشکل‌های مردم‌نهاد	۲۰۱	۲۰۱	۱۷۵	۱۷۵	۱۷۰	۱۱۳	۱۱۴	۱۸	۴۸	۴۳
۲۲	دفتر امور مجلس	۴۰۰	۴۲۵	۱۲۲	۱۲۲	۱۲۱	۶۷	۶۷	۷	۳۷	۳۱
۲۳	دفتر هماهنگی امور استان‌ها	۲۹۹	۳۹۸	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۷۲	۷۰	۸	۲۸	۲۸
۲۴	دفتر حقوقی و املاک	۳۴۱	۳۵۹	۲۲۸	۲۲۸	۲۱۰	۷۹	۷۸	۲۱	۴۱	۳۷
۲۵	دفتر برنامه‌ریزی و بودجه	۴۱۵	۴۱۵	۱۰۵	۱۰۵	۱۱۰	۶۳	۶۳	۱۳	۵۷	۵۴
۲۶	اداره کل توسعه منابع انسانی و رفاه	۷۰۰	۷۳۶	۸۰۰	۸۰۰	۷۸۰	۱۵۲	۱۵۲	۱۶۰	۱۶۰	۱۴۰
۲۷	اداره کل امور مالی و ذیحسابی	۵۹۰	۵۸۳	۵۵۳	۵۵۳	۵۶۰	۱۲۵	۱۲۵	۷۱	۹۸	۹۸
۲۸	اداره کل پشتیبانی	۵۹۸	۵۹۸	۶۰۰	۶۰۰	۶۱۲	۱۵۰	۱۵۰	۱۵۵	۱۵۵	۱۷۸
جمع کل		۸۰۹۶	۸۷۵۳	۷۹۷۵	۷۹۶۳	۷۸۸۵	۲۲۶۳	۲۲۶۶	۱۶۶۹	۱۸۷۹	۱۸۶۰

• برنامه‌ریزی و بودجه

جدول اعتبارات هزینه‌ای

۱۳۹۸		۱۳۹۷		۱۳۹۶		عنوان
پرداختی*	مصوب	عملکرد*	مصوب	عملکرد	مصوب	
۲,۳۷۸,۶۰۸	۲,۹۵۸,۵۰۰	۲,۳۹۳,۴۹۸ (پرداختی)	۲,۶۹۳,۶۹۰	۱,۹۸۲,۸۰۲	۲,۱۴۹,۷۶۴	اعتبارات هزینه‌ای وزارتخانه
		۲,۳۵۴,۴۰۷ (عملکرد)				

پنج - ۹

ارقام به (میلیون ریال)

* منظور از پرداختی، مصارف اعتبارات غیرقطعی در سال آخر گزارش می‌باشد.
* منظور از عملکرد، مصارف اعتبارات قطعی در سنوات گذشته می‌باشد.

جدول پروژه‌های واگذار شده در کارگروه ملی ماده (۲۷)

۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	عنوان
۰	۳	۱۰	تعداد پروژه
۰	۸۴,۱۲۷	۴۷۱,۴۹۴	میزان سرمایه‌گذاری (میلیون ریال)

پنج - ۱۰

جدول احصا و اولویت‌بندی خدمات قابل ارائه از طریق الکترونیکی

سال	الکترونیکی	غیر الکترونیکی	فعلا بصورت دستی	جمع کل
۱۳۹۶	۷	۳	۲	۱۲
۱۳۹۷	۱۶	۲	۰	۱۸
۱۳۹۸	۴	-	۲۵	۲۹

پنج - ۱۱

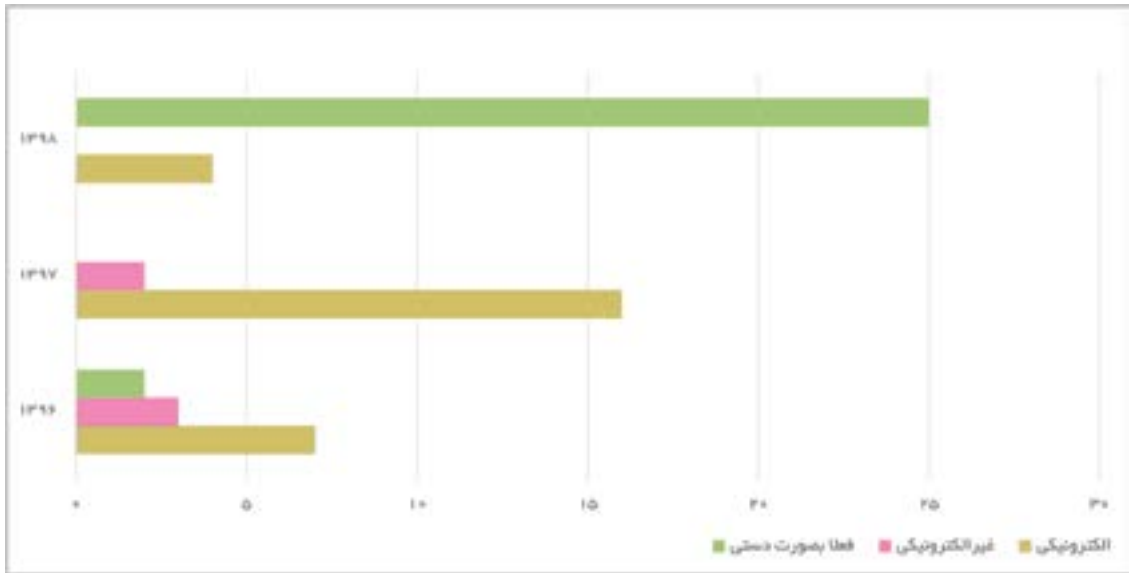

* در سال ۱۳۹۷ با هماهنگی سازمان اداری استخدامی تعداد خدمات مصوب قابل ارائه وزارتخانه (سازمان وقت) از ۱۸ خدمت به ۳۸ خدمت و ۱۲۵ زیرخدمت افزایش یافت. از ۱۲۵ زیرخدمت مصوب، ۹۳ خدمت قابلیت الکترونیکی شدن دارند که طبق دور دوم نقشه اصلاح نظام اداری، الکترونیکی شدن ۲۹ خدمت در سال ۱۳۹۸ در دستور کار مرکز قرار داشته است.

نمودار احصا و اولویت‌بندی خدمات قابل ارائه از طریق الکترونیکی

پنج - ۱۱

جدول تعداد فرآیندها به تفکیک احصا، تدوین و تأییدشده در سال ۱۳۹۸

پنج - ۱۲

ردیف	عنوان	فرآیندهای احصا شده	فرآیندهای تدوین شده	فرآیندهای تأیید شده	فرآیندهای اصلاح شده
۱	حوزه وزارت	۱۲	۱۲	۱۲	۰
۲	معاونت صنایع دستی	۷	۷	۰	۴
۳	معاونت گردشگری	۸	۸	۳	۳
۴	معاونت میراث فرهنگی	۶	۶	۰	۰
۵	معاونت سرمایه‌گذاری و امور مجلس	۰	۰	۰	۱
۶	معاونت توسعه مدیریت	۲	۲	۲	۰
	جمع	۳۵	۳۵	۱۷	۸

پروژه‌ها و سامانه‌های راه‌اندازی شده و طراحی مجدد

۱۳ - پنج

ردیف	عنوان	سال ۱۳۹۸
۱	سامانه فروش بلیط الکترونیکی موزه‌ها و اماکن فرهنگی - تاریخی	راه‌اندازی سامانه یکپارچه در ۷۰ مکان گردشگری در قالب اپلیکیشن تلفن همراه، فروش اینترنتی، کیوسک مکانیزه
۲	الکترونیکی کردن خدمات بر بستر پنجره واحد خدمات الکترونیک سازمان (راه‌اندازی بستر مدیریت فرآیندها)	صدور موافقت اصولی، ارزشیابی کارکنان، مجوزهای سه‌گانه صنایع دستی (تولید انفرادی، تولید کارگاهی و جواز تاسیس کارگاه)، کارت شناسایی صنعتگران، اخذ امریه یگان حفاظت، بانک اطلاعات مدیران فردا، سامانه نظام پیشنهادات
۳	توسعه خدمات در حوزه گردشگری	راه‌اندازی سامانه صدور کارت راهنمایان گشت و سامانه جامع آمار گردشگری
۴	مجوزها	تکمیل شناسنامه مجوزها و بارگذاری اطلاعات ۲۵ مجوز مصوب وزارتخانه بر روی بستر پیشخوان مجوزهای کشور
۵	خدمات	تکمیل شناسنامه خدمات و زیر خدمات وزارتخانه و بارگذاری اطلاعات ۱۱۶ زیر خدمت از مجموع ۱۲۵ زیر خدمت مصوب وزارتخانه بر روی بستر سامانه مدیریت خدمات دولت
۶	خدمات پرداخت الکترونیکی	فراگیری پرداخت الکترونیکی به حساب‌های دولتی و توسعه سامانه یکپارچه بلیط الکترونیک در کل کشور
۷	اصلاحات فرایندی	انجام اصلاحات ساختاری در فرآیندهای وزارتی
۸	خدمات الکترونیکی به سایر دستگاه‌ها	ارائه اطلاعات به سایر دستگاه‌های اجرایی از طریق وب سرویس
۹	میز خدمت	پیاپی سازی میز خدمت الکترونیکی جهت حذف مراجعات حضوری به وزارتخانه
۱۰	استانداردسازی پورتال	بروزرسانی، استانداردسازی پورتال ستادی و استان‌های تابعه
۱۱	میز خدمت	پیاپی سازی میز خدمت الکترونیکی جهت حذف مراجعات حضوری به وزارتخانه
۱۲	توسعه زیرساخت شبکه	راه‌اندازی شبکه ارتباطی بین استانی (SLPM) و اتصال ۴۵ نقطه در سطح کشور
۱۳	گسترش فناوری‌های نوین	برگزاری بالغ بر ۴۹ جلسه به صورت ویدئوکنفرانس

فصل پنجم

توسعه مدیریت

جدول گزارش عملکرد اعتبارات هزینه ای ۱۳۹۸

مابده از دریافتی از خزانه	جمع پرداختها	درصد	دریافتی از خزانه	درصد	اعتبار تخصیص اعتبار	مصوب	قانون ۹۸	شرح	شماره ردیف
۲۴,۳۳۱,۹۳۳,۹۶۲		۱۰۰	۲,۳۸۱,۵۲۴,۶۷۳,۷۸۹	۸۰	۲,۳۷۸,۶۰۸,۰۰۰,۰۰۰	۲,۹۵۸,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۳,۰۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	اعتبارات هزینه‌ای	۱۱۳۷۰۰
.		۱۰۰	۱۱۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۶۴	۱۱۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۸۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۶,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	تامین و آماده سازی و اداره موزه‌ها و ابنیه تاریخی - عمومی	۵۹-۷۳۰۰۰۰
.			۲۵۲,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰	۲۵۲,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۵۲,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	تامین و آماده سازی و اداره موزه‌ها و ابنیه تاریخی - اختصاصی	۱۱۳۷۰۰ اختصاصی
۱,۹۵۰,۰۰۰,۰۰۰		۱۰۰	۸۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۵	۸۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۴۳,۴۶۵,۰۰۰,۰۰۰	۶۰,۳۸۵,۰۰۰,۰۰۰	توسعه زیر ساخت و تأسیسات گردشگری و حمایت از بخش میراث فرهنگی و صنایع دستی	۶۰-۷۳۰۰۰۰
.		۱۰۰	۱۴,۴۰۸,۰۰۰,۰۰۰	۷۴	۱۴,۴۰۸,۰۰۰,۰۰۰	۱۹,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	مرکز مطالعات منطقه حفظ میراث ناملموس	۱۱۳۷۰۳
۵۱۰,۰۰۰,۰۰۰		۱۰۰	۱۱۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۷۴	۱۱۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۶۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰		اجاره ساختمان‌ها و اراضی دولت از جمله امکانات و اماکن و فضاهای آموزشی و فرهنگی هنری و ورزشی کلیه دستگاه‌های اجرایی	۱۳-۵۳۰۰۰۰

ابتدای جدول در صفحه قبل

شماره ردیف	شرح	قانون ۹۸	مصوب	تخصیص اعتبار	درصد	دریافتی از خزانه	درصد	جمع پرداختها	مانده از دریافتی از خزانه
۱۳-۵۵۰۰۰۰	کمک و ارایه مالی جهت تامین سرمایه اولیه صندوق توسعه صنایع دستی و فرش دستیاف و احیاء و بهره‌برداری از بناها و اماکن تاریخی		۱۹,۴۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۳-۵۳۰۰۰۰	سازمان میراث فرهنگی صنایع دستی و گردشگری - صندوق توسعه صنایع دستی و فرش دستیاف و احیا و بهره‌برداری از اماکن تاریخی فرهنگی	۳۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۲,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۵-۷۵۰۰۰۰	اشتغال و ترویج صنایع دستی	۱۵۱,۶۸۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۴۱,۹۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۶-۵۵۰۰۰۰	تجهیزات پرداخت نشده بودجه مصوب سال‌های قبل، موضوع مواد ۶۳ و ۶۴ قانون محاسبات عمومی کشور و اعتبارات تکمیلی طرح‌های خاتمه یافته سنوات قبل		۳۲,۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۲,۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۰	۳۲,۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۰	۰	۱۶۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
جمع کل ردیف‌های هزینه‌ای		۴,۳۳۴,۵۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۴,۳۳۹,۵۶۰,۰۰۰,۰۰۰	۲,۹۹۰,۴۶۶,۰۰۰,۰۰۰	۰	۲,۹۹۳,۲۸۲,۶۷۲,۷۸۹	۰	۰	۴۲,۷۹۱,۹۳۲,۹۶۲

فصل پنجم
توسعه مدیریت

فصل ششم؛ حوزه وزارت

سالنامه آماری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی | سال ۱۳۹۸

مقدمه

حوزه وزارت، بخش راهبردی و استراتژیک وزارتخانه است که از بخش‌های ۱- دفتر حوزه وزارتی و امور بین‌الملل ۲- مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی ۳- امور زنان و خانواده ۴- یگان حفاظت ۵- اداره کل حراست ۶- مرکز مقاومت بسیج ۷- دفتر مدیریت عملکرد، بازرسی و پاسخگویی به شکایات ۸- شورای عالی میراث فرهنگی ۹- ستاد اقامه نماز و شورای امر به معروف و نهی از منکر و سایر واحدهای وابسته و تابعه تشکیل شده است.

تعاریف و مفاهیم حوزه وزارت

• کمیسیون

مجموعه افراد منتخب هر سازمان یا تشکیلات است که برای بررسی موضوع یا مسأله‌ای خاص گرد هم می‌آیند.

• سند رسمی

نوشته‌ای که در مرجعی صلاحیت‌دار تنظیم شده باشد را سند رسمی گویند.

• نمایشگاه

محلی که متاع‌های بازرگانی، محصولات کشاورزی، مصنوعات کارخانه‌ها یا آثار باستانی را به معرض نمایش، گذارند.

• لوگو

به اشکال و صورت‌های مختلف گرافیکی گفته می‌شود که این اشکال بنا به سلیقه و خلاقیت طراحان طراحی می‌شود.

• ارزیابی

فرآیند منظمی است که در آن درباره ارزش، مطلوبیت، موثر بودن یا کفایت چیزی طبق ملاک‌ها و مقاصد معینی قضاوت و داوری می‌شود. این داوری مبتنی بر مقایسه دقیق داده‌های عینی با استانداردهای انتخابی است.

• شابک

شماره استاندارد بین‌المللی کتاب (اختصار)

• بولتن

گزارش کوتاه چاپی (یا تکثیر شده) رویدادها و خبرهای یک موسسه، خبرنامه

• تبلیغات محیطی

به عناصر فیزیکی قابل اجرا برای تبلیغات که در تیررس بینندگان است اطلاق می‌شود. تابلوهای تبلیغاتی، بیلبردها، فضاهای تبلیغاتی داخل مترو، بدنه اتوبوس‌ها و ... گونه‌های مختلفی از تبلیغات محیطی به شمار می‌روند.

• نریشن

در فیلم‌های مستند و آموزشی اطلاعات صدایی است که روی فیلم می‌شنویم و اطلاعات تکمیلی درباره تصویر را که می‌بینیم در اختیارمان می‌گذارد.

• در ادامه جداول و نمودارهای حوزه وزارت به تفصیل آمده است.

• امور بین‌الملل

جدول اقدامات دوجانبه تخصصی اداره کل امور بین‌الملل به تفکیک نوع و سال

شش - ۱	حقوق عضویت	دعوتنامه و پیام رسمی	سفر مقامات و هیأت‌ها	ملاقات‌ها	اسناد همکاری	کمیته‌های فنی مشترک	کمیسیون‌های مشترک	سازمان‌های تخصصی	اقدامات دوجانبه تخصصی
	۱۳۹۵	-	۲۳	۴۲	۴۳	۷	۶	-	۱۳۹۵
۱۳۹۶	۳	۲۰۰	۹۲	۵۵	۱۲	۱۵	-	۱۳۹۶	
۱۳۹۷	۶	۱۵۰	۱۱۰	۵۱	۱۵	برگزار شده: ۲ برگزار نشده: ۹	برگزار شده: ۶ برگزار نشده: ۱۶	-	۱۳۹۷
۱۳۹۸	۱	۵۹	۲۹	۳۵	۱۳	۲	۲۹	۷۷	۱۳۹۸

جدول فعالیت‌های عمومی اداره کل امور بین‌الملل به تفکیک نوع و سال

شش - ۲	معرفی‌نامه	سایر تعاملات	امور استرداد	ترجمه محتوا	تولید محتوا	روادید	حقوق عضویت	استعلامات و امور آژانس‌ها	فعالیت‌های عمومی
	۱۳۹۵	-	-	-	-	-	۶۷۴	-	-
۱۳۹۶	-	-	-	-	-	۴۵۸	۳	۹۷	۱۳۹۶
۱۳۹۷	۵۸	-	۵	۱۵۰	۴۵	۲۰۰	۶	۲۲۷	۱۳۹۷
۱۳۹۸	۸	۱۹۴	-	۱۱۰	۲۷	۶۸	۱	۴۰۴	۱۳۹۸

نمودار آمار مکاتبات غیرمحرمانه دفتر امور بین الملل

شش - ۱

نمودار ترکیب زمانی فعالیت‌های دفتر امور بین الملل

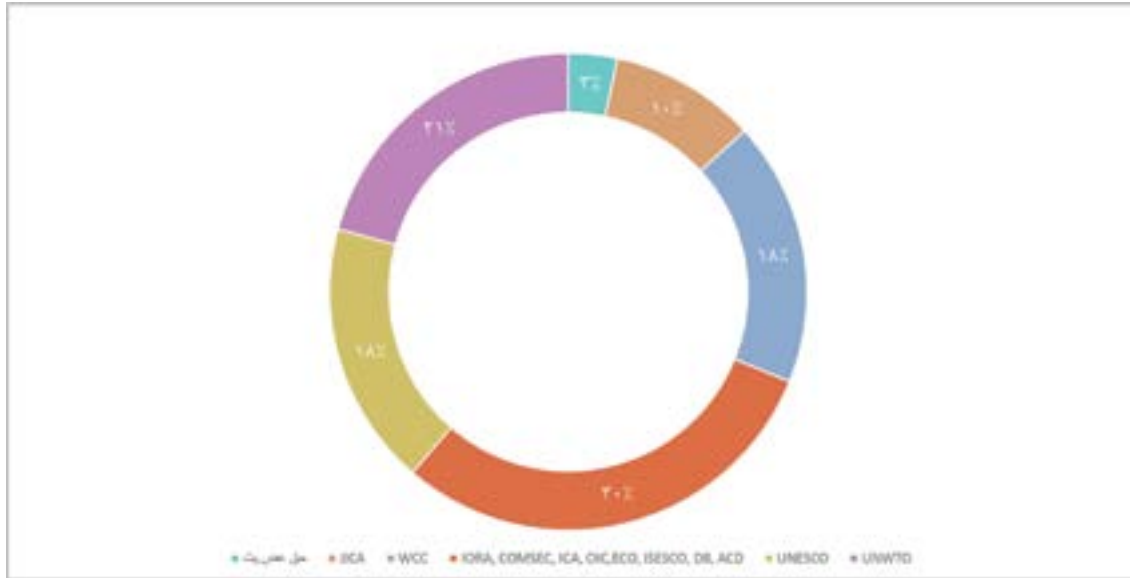
شش - ۲

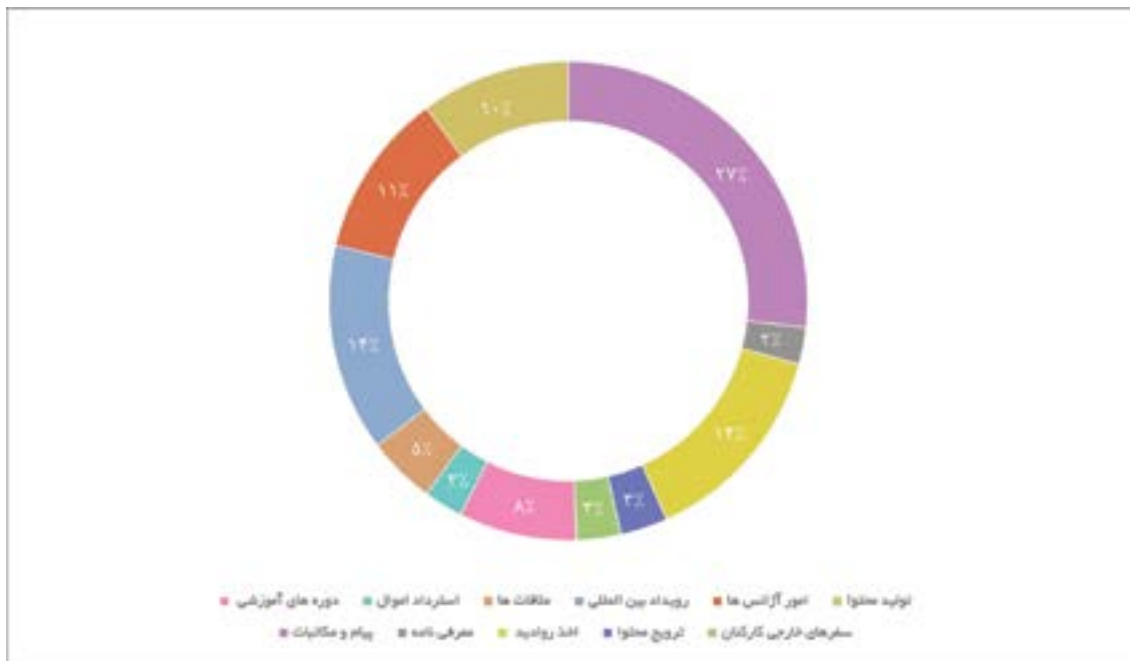
نمودار ترکیب زمانی ریز فعالیت‌های مرتبط با سازمان‌های تخصصی

شش - ۳

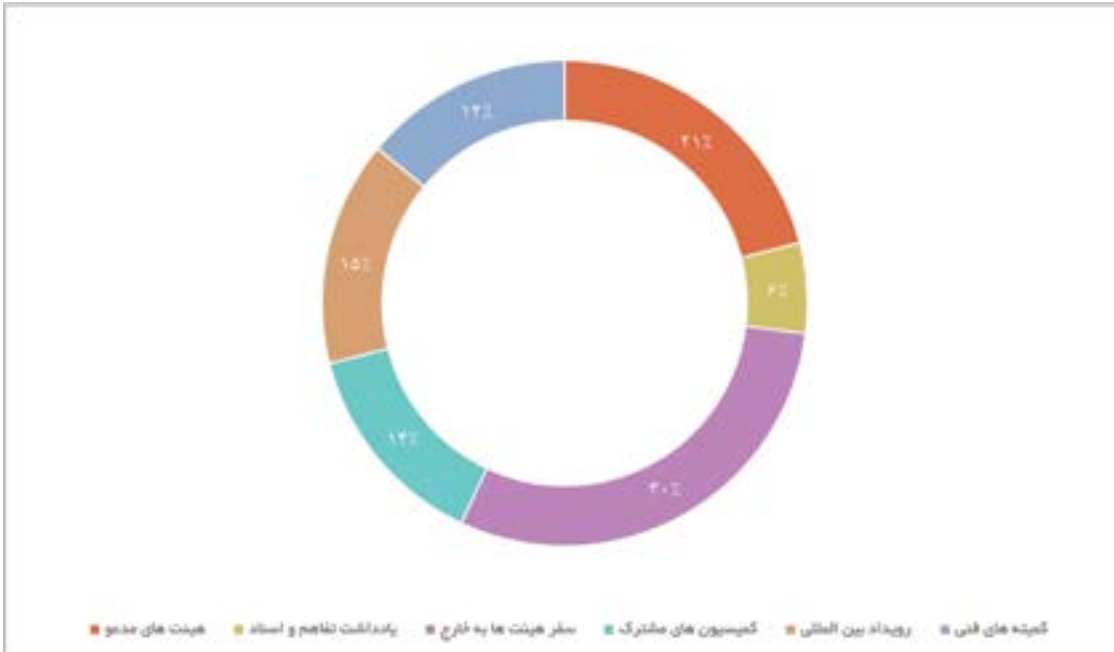
ترکیب زمانی ریز فعالیت‌های مرتبط با فعالیت‌های عمومی

شش - ۴

نمودار ترکیب زمانی ریزفعالیت‌های مرتبط با امور دوجانبه

شش - ۵

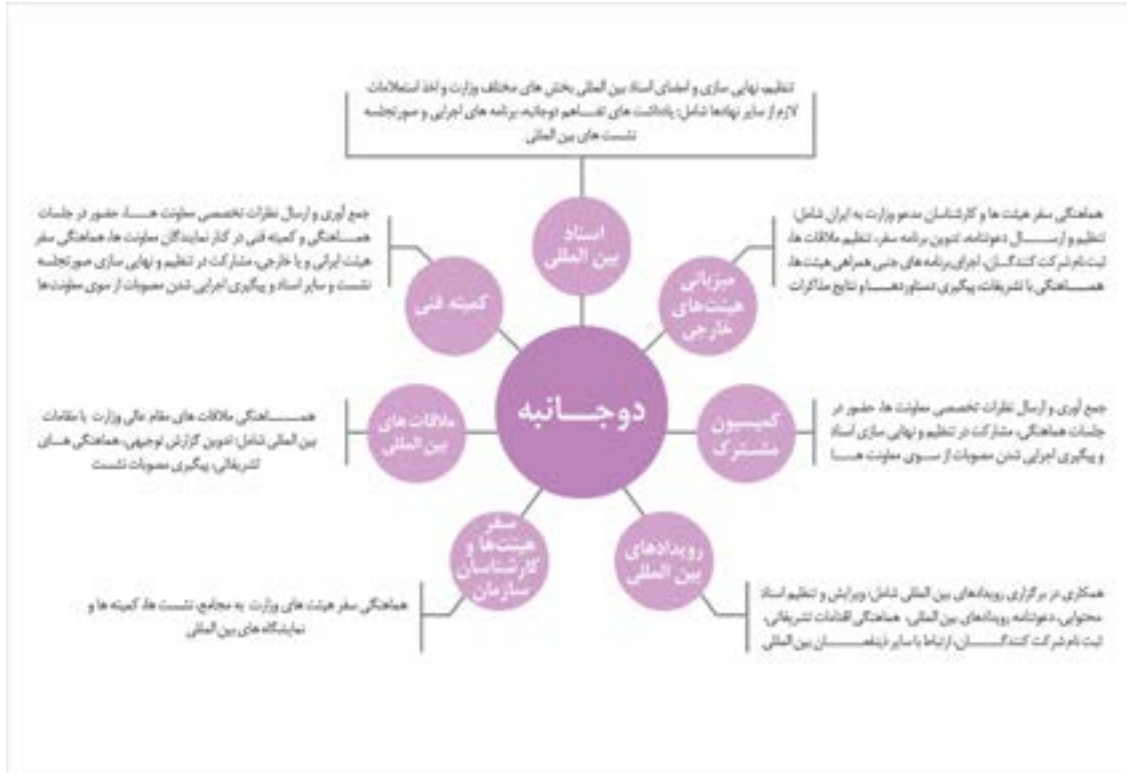
فهرست فعالیت‌های مرتبط با سازمان‌های تخصصی

شش - ۶

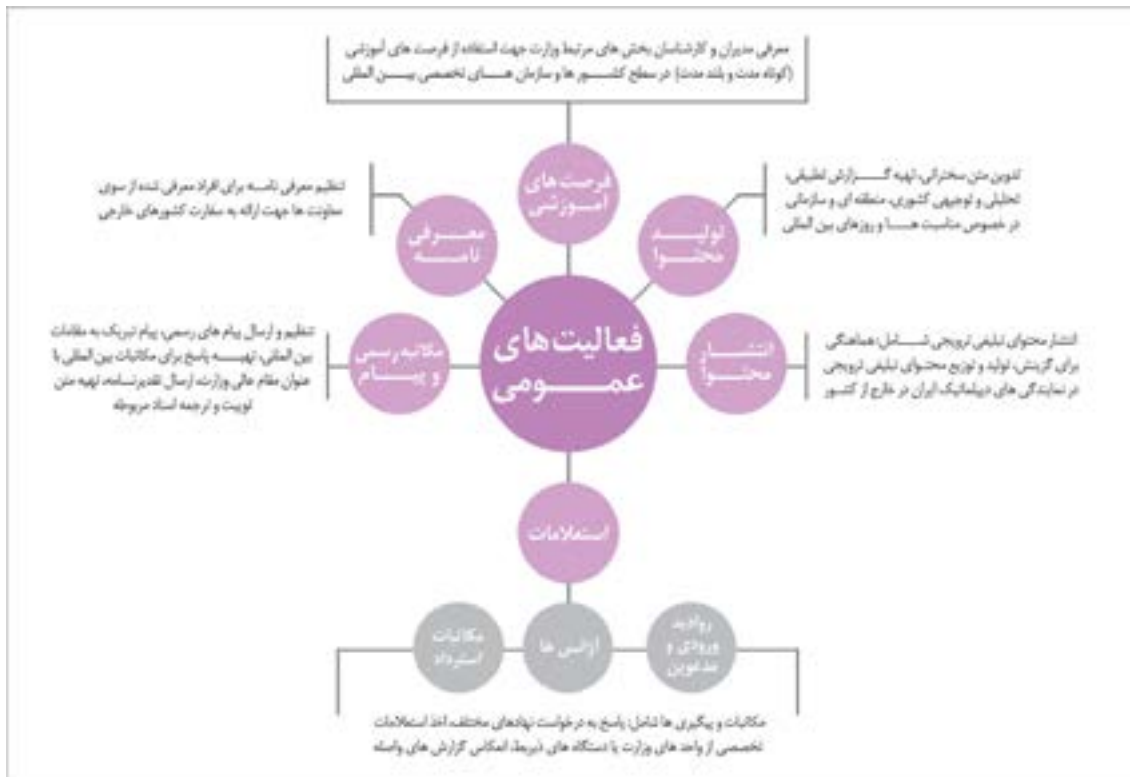
فهرست فعالیت‌های مرتبط با روابط دوجانبه

شش - ۷

فهرست فعالیت‌های عمومی

شش - ۸

• مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی

جدول نظارت بر امور نمایشگاه‌ها

ردیف	عنوان	۱۳۹۶		۱۳۹۷	۱۳۹۸
		تعداد / مورد (انجام شده)	تعداد / مورد (در دست بررسی)	تعداد / مورد (انجام شده)	تعداد / مورد (انجام شده)
۱	نظارت بر نمایشگاه‌ها	۱۹	-	۱۸	۵۳
۲	ارزیابی نمایشگاه‌ها	۱۶	-	۱۴	۴۸
۳	نمایشگاه داخلی	۱۶	۳	۲۲	۴۸
۴	نمایشگاه بین‌المللی	۳	۱	۱۰	۱۰
۵	کارگروه نمایشگاه	۸	-	-	۳۴
۶	تهیه گزارش نمایشگاه	۵	۲	۳۱	۵۸
۷	بررسی طرح و مکاتبات اداری	۲۴	۸	۲۷	۸
۸	مجوز درج لگو (در مواد تبلیغاتی همایش‌ها، نمایشگاه‌ها و جشنواره‌ها)	-	-	۷	-

شش - ۹

جدول تولیدات فرهنگی

ردیف	عنوان	تعداد جلسات
۱	ارسالی استان‌ها	۵۶۶ فایل کلیپ و تیزر و یک ساعت و ۱۰ دقیقه راش تصویری
۲	تولیدات مرکز	۶۸ فایل کلیپ و تیزر و دو ساعت و ۱۸ دقیقه و ۱۳ ثانیه راش تصویری
۳	ارسالی استان‌ها	۷۸۰۴ (JPG, TIF, RAW) فایل
۴	تولیدات مرکز	۲۳۹ (JPG, TIF, RAW) فایل

شش - ۱۰

جدول تولیدات فرهنگی - سال ۹۵

ردیف	عنوان	۱۳۹۵	
		تعداد / مورد (در دست بررسی)	تعداد / مورد (انجام شده)
۱	فیلم	۵۸	۳۸
۲	عکس	۵	-
۳	تهیه و تولید فیلم / کلیپ / تیزر / و ...	۲۰۲ عنوان تولید گردید	۵
۴	نمایش	۱	-
۵	نرم افزار	-	-
۶	موسیقی	۴	۱
۷	تولیدات هنری	-	-
۸	نامه‌های اداری	۱۰۱	-

شش - ۱۱

جدول تولیدات فرهنگی - سال ۹۶ و ۹۷

ردیف	عنوان	۱۳۹۶		۱۳۹۷	
		تعداد / مورد / عنوان / طرح	نسخه عدد مدت زمان	توضیحات	تعداد / مورد (انجام شده)
۱	صدور مجوز تصویربرداری (فیلم/عکس)	۶۸	-	-	صدور ۷۴ اخذ موارد تعهد ۲۵
۲	صدور مجوز عکاسی	-	-	-	۲۷
۳	اهدا اقلام تبلیغاتی (فیلم، عکس، کتاب، کاتالوگ، بروشور و ...)	-	۱۲۲۹۲	-	۷ مورد
۴	نامه اداری	۵۳۸	-	-	۴۶۲
۵	طراحی و چاپ	۹	۳۵۰۰۰۰	-	-
۶	بررسی محتوای کتاب	۱۰	-	-	۵
۷	خرید و توزیع کتاب و نشریات	۲	۲۷۰	-	-
۸	کلیپ‌های تولیدی	۱۷	۸۰ دقیقه	-	۱۵۷ فایل (کلیپ، تیزر و راش)
۹	تیزرهای تولیدی	۱	۳۰ ثانیه	-	
۱۰	راش‌های تصویری تولیدی	۷	۱۵ دقیقه	-	
۱۱	فایل عکس تولیدی	۱۰۰	-	-	۴۷۵۳ فایل (jpg, tiff, raw)
۱۲	مشارکت و حمایت معنوی در نمایشگاه	۹	-	-	-
۱۳	بررسی عملکرد تولیدات فرهنگی استان‌ها	-	-	۳۱ استان	۳۱ استان
۱۴	طرح‌های نرم‌افزار و اپلیکیشن	۲۰	-	-	-
۱۵	موسیقی	۱۵	-	-	-
۱۶	همکاری و مشارکت در راه اندازی پروژه	-	-	-	راه‌اندازی و به‌روزرسانی پرتال توریسم ایران (گردآوری محتوا از قبیل عکس فیلم و اطلاعات)

شش - ۱۲

جدول تولیدات فرهنگی - سال ۹۸

ردیف	عنوان	تعداد
۱	مکاتبات اداری	۵۴۵
۲	اهدا اقلام تبلیغاتی (فیلم، عکس، کتاب، کاتالوگ، بروشور و ...)	۲
۳	بررسی محتوای کتاب	۷
۴	بررسی عملکرد تولیدات فرهنگی استان‌ها	۳۱ استان در ۴ فصل
۵	همکاری و مشارکت در اجرای پروژه‌های فرهنگی	۶

شش - ۱۲

ارتباط با رسانه‌ها

افکارسنجی و اطلاع‌رسانی

شش - ۱۳

ردیف	عنوان	تعداد
۱	تهیه بولتن روزانه و موضوعی (بولتن‌های روزانه اخبار وزارتخانه در خبرگزاری‌ها، سایت‌ها و مطبوعات سراسری / ۲ بولتن روزانه و تهیه بولتن‌های موضوعی)	۶۰۰
۲	ارسال خبر و اطلاعیه	۱۲۵
۳	هماهنگی با شبکه‌های خارجی جهت تهیه گزارش خبری از کلیه اماکن تحت پوشش وزارتخانه	۴۹
۴	هماهنگی با شبکه‌های داخلی جهت تهیه گزارش خبری از کلیه اماکن تحت پوشش وزارتخانه	۴۰
۵	هماهنگی با شبکه‌های سیما برای مصاحبه با وزیر محترم و معاونان وزارتخانه	۵۵
۶	پاسخ به اخبار انتقادی ارسالی از شورای اطلاع‌رسانی دولت	۱۳
۷	درخواست پاسخ کارشناسی به انتقادات مطروحه در سطح ملی و بین‌المللی از واحدهای ستادی و استانی برای پاسخگویی به رسانه‌ها در راستای تنویر افکار عمومی	۲۵
۸	برگزاری نشست خبری وزیر، معاونان و مدیران کل وزارتخانه	۱۱
۹	انتشار آگهی‌های مزایده و مناقصه واحدهای ستادی و مجموعه‌های تابعه وزارتخانه در مطبوعات	۱۷
۱۰	دعوت از رسانه‌ها برای پوشش خبری برنامه‌های وزارتخانه	۵۰ برنامه خبری
۱۱	تهیه و تنظیم متن سخنرانی ویژه وزیر به مناسبت‌های مختلف	۴۳
۱۲	تهیه و تنظیم پیام‌های وزیر به مناسبت‌های مختلف، نشریات، همایش‌ها و جشنواره‌ها	۶۴
۱۳	بارگزاری اخبار وزارتخانه در پایگاه اطلاع‌رسانی دولت dolat.ir	۸۷۰
۱۴	تهیه و تنظیم پیام‌های تبریک و تسلیت و انتصاب	۴۸
۱۵	تهیه و تنظیم اطلاعیه‌ها و بیانیه‌های وزارت برای مناسبت‌های مختلف	۱۷
۱۶	تهیه و تنظیم مکاتبات ویژه با شخصیت‌ها و نهادها (شخصیت‌های ملی و بین‌المللی)	۲۷
۱۷	انتشار یادداشت‌های موضوعی برای جریان‌سازی در رسانه‌ها	۱۴
۱۸	تهیه و تنظیم محتوای مورد نیاز وزیر برای استفاده در گفتگوهای اختصاصی رسانه‌ها، برنامه‌های تلویزیونی و نشست‌ها و جلسات	۴۲

جدول اقدامات مناسبتی

شش - ۱۴

ردیف	عنوان	تعداد
۱	برنامه‌ریزی، تمهید مقدمات و اعمال ملاحظات فرهنگی و تبلیغاتی جهت حضور وزیر در برنامه‌های داخلی و خارجی	۲۲
۲	برگزاری مراسم‌های مناسبتی (ملی، مذهبی و ...)	۳۷
۳	پوشش تصویری مراسم‌های مناسبتی (ملی، مذهبی و ...) و برنامه‌های درون سازمانی	۲۱۱
۴	پوشش تصویری مراسم تودیع و معارفه مدیران	۸
۵	طراحی پوستر، کاتالوگ، بروشور و کارت دعوت مراسم‌ها، نشست‌ها، جلسات، جشن‌ها و ...	۴۵۰
۶	طراحی بنر مراسم‌ها، نشست‌ها، جلسات، جشن‌ها، تسلیت‌ها و ...	۴۰۰
۷	آرشیو فیلم مراسم‌های برگزار شده	۳۱۰ ساعت
۸	پاسخگویی و راهنمایی مراجعان حضوری اعم از پژوهشگر، دانشجو و ...	۴۰۰
۹	ارسال پیامک انبوه برای مناسبت‌ها و برنامه‌های مختلف	۶۹,۴۷۵

خبرگزاری میراث آریا (CHTN.IR) و فضای مجازی

ردیف	عنوان	تعداد
۱	محتوای مرتبط با حوزه گردشگری	۴۰۸۹
۲	محتوای مرتبط با حوزه میراث فرهنگی	۴۰۴۰
۳	محتوای مرتبط با حوزه صنایع دستی	۱۸۱۶
۴	محتوای مرتبط با حوزه بین‌الملل	۴۹۱
۵	محتوای مرتبط با حوزه توسعه مدیریت و سرمایه‌گذاری	۲۹۰
۶	تعداد خبر	۹۹۶۱
۷	تعداد گزارش	۱۰۶
۸	تعداد گفت‌وگوی تفصیلی	۹۲
۹	تعداد یادداشت تخصصی	۷۶
۱۰	تولید و انتشار گزارش تصویری	۴۴۰
۱۱	تولید و انتشار ویدئو	۱۱۱
۱۲	تولید و انتشار انواع محتوا در فضای مجازی	۹۱۱۰

شش - ۱۵

جدول پرتال فارسی وزارتخانه به آدرس MCTH.IR

ردیف	عنوان	تعداد
۱	تعداد خبر منتشر شده	۵۷۱
۲	بارگذاری و تغییر بنرها	۴۳
۳	اصلاح نگارشی صفحات	۵۸
۴	بارگذاری فایل و انتشار فراخوان	۱۰
۵	اصلاح ساختار صفحات مدیران	۳۶
۶	اصلاح ساختار وظایف کاری مدیران	۱۴
۷	به‌روزرسانی و حذف و اضافه	۹۵

شش - ۱۶

جدول نسخه انگلیسی پرتال وزارتخانه به آدرس MCTH.IR/ENGLISH

ردیف	عنوان	تعداد
۱	خبر منتشر شده در پرتال انگلیسی وزارت	۸۱
۲	پیوندهای ایجاد شده	۱۱۰
۳	صفحات ایجاد شده در بخش معرفی وزارت	۴
۴	صفحات ایجاد شده در بخش میراث فرهنگی	۴۲
۵	صفحات ایجاد شده در بخش مقاصد گردشگری	۵
۶	صفحات ایجاد شده در بخش صنایع دستی	۴
۷	صفحات ایجاد شده در بخش معرفی و راهنمایی در بخش سرمایه گذاری	۴
۸	صفحات ایجاد شده در بخش تقویم فرهنگی رویدادها	۵۰
۹	بارگذاری و به روز رسانی بنرها	۲۵
۱۰	عکس‌های بارگذاری شده	۱۲۰
۱۱	منوهای افزوده شده	۳۵

شش - ۱۷

جدول سامانه دسترسی آزاد به اطلاعات

ردیف	عنوان	تعداد
۱	درخواست‌های مطرح شده	۸۴
۲	پاسخ به سوالات مردم	۶۷
۳	پاسخ به شکایات مردم	۶

شش - ۱۸

جدول صدور مجوزها

ردیف	عنوان	تعداد
۱	صدور مجوز تصویربرداری	۳۲
۲	صدور مجوز عکاسی	۸
۳	صدور مجوز برای پژوهش و تحقیق	۵

شش - ۱۹

مدیریت عملکرد، بازرسی و پاسخگویی به شکایات

جدول طراحی و تدوین جداول و فرم‌های شاخص‌های تخصصی ارزیابی دستگاه

ردیف	سال - زیرمجموعه		
	ادارات کل استانی	معاونت‌های سازمان	ادارات کل استانی
۱	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۳۹۱
۲	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۳۹۲
۳	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۳۹۳
۴	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۳۹۴
۵	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۳۹۵
۶	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۳۹۶
۷	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۳۹۷
۸	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۳۹۸

شش - ۲۰

کسب رتبه برتر جشنواره شهید رجایی در ارزیابی عملکرد سال‌های ۱۳۹۴-۱۳۹۵-۱۳۹۶-۱۳۹۷-۱۳۹۸

کسب رتبه دستگاه برتر طی چهار سال متوالی بین دستگاه‌های اجرایی کشور در مجموع شاخص‌های عمومی و اختصاصی ارزیابی عملکرد طی سال‌های ۹۴ و ۹۵ و در محور دولت الکترونیک طی سال ۹۶ و در شاخص‌های عمومی طی سال ۹۷ و دریافت لوح تقدیر از ریاست محترم جمهور و در شاخص عمومی اجرای برنامه ملی توسعه آمار و مدرن‌سازی نظام آماری کشور طی سال ۱۳۹۸ موفق به کسب رتبه برتر در بین دستگاه‌های اجرایی کشور از سوی مرکز آمار ایران و در شاخص استقرار چرخه بهره‌وری در دستگاه‌های اجرایی کشور کسب رتبه دستگاه پیشران و در شاخص تهیه و تدوین گزارش ارزیابی استراتژیک دستگاه موفق به کسب بالاترین امتیاز گردیده است.

جدول طراحی و تدوین جداول و فرم‌های شاخص‌های تخصصی ارزیابی مدیران و کارکنان

ارزیابی دستگاه				
سال - کارکنان	کلیه کارکنان ستادی	کارکنان موزه‌ها، کاخ‌موزه‌ها و مجموعه‌های فرهنگی تاریخی	کارکنان مراکز و موسسات وابسته	کارکنان ادارات کل استانی
۱۳۹۰	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪
۱۳۹۳	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪
۱۳۹۴				
۱۳۹۵				
۱۳۹۶				
۱۳۹۷				
۱۳۹۸				

ارزیابی مدیران و کارکنان براساس بخشنامه سازمان اداری و استخدامی مورخ بهمن ماه ۱۳۹۳ به اداره کل منابع انسانی تفویض شده است.

شش - ۲۱

- کسب رتبه ۲ در بین دستگاه‌های اجرایی کشور در سال ۱۳۹۴
- کسب رتبه ۳ در بین دستگاه‌های اجرایی کشور در سال ۱۳۹۵
- کسب رتبه برتر در بین دستگاه‌های اجرایی کشور در سال ۱۳۹۶
- کسب رتبه برتر در بین دستگاه‌های اجرایی کشور در سال ۱۳۹۷

رشد چشمگیر نمرات ارزیابی عملکرد استان‌ها

- کسب مقام برتر ۵ استان در جشنواره شهید رجایی در سال ۱۳۹۴ (استان‌های همدان، خراسان رضوی، تهران، زنجان، فارس)
- کسب مقام برتر ۹ استان در جشنواره شهید رجایی در سال ۱۳۹۵ (استان‌های اردبیل، فارس، کرمان، البرز، گلستان، خراسان جنوبی، زنجان، کردستان، همدان) با رشد ۴۴ درصدی نسبت به سال قبل - کسب رتبه برتر استان هرمزگان در اقتصاد مقاومتی و استان اردبیل در حوزه حجاب و عفاف در سال ۱۳۹۵
- کسب مقام برتر ۱۳ استان در جشنواره شهید رجایی در سال ۱۳۹۶ (استان‌های همدان، گلستان، کهگیلویه و بویراحمد، البرز، خراسان رضوی، خراسان شمالی، مرکزی، خوزستان، فارس، کردستان، آذربایجان غربی، یزد و خراسان جنوبی)
- کسب مقام برتر ۷ استان در جشنواره شهید رجایی در سال ۱۳۹۷ (استان‌های گلستان، اردبیل، همدان، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، خراسان شمالی و کهگیلویه و بویراحمد)
- کسب مقام برتر ۴ استان در جشنواره شهید رجایی در سال ۱۳۹۸ (استان‌های آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، خراسان رضوی، گلستان)

جدول احصا و تدوین گزارشات ارزیابی و مدیریت عملکرد (الکترونیکی، غیرالکترونیکی، استقرار در سامانه ارزیابی عملکرد دولت)

ردیف	حوزه‌ها - سال	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱	معاونت‌های سازمان	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪
۲	ادارات کل استانی	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪
۳	سازمان اداری استخدامی	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪

شش - ۲۲

جدول بازبینی و تدوین شاخص‌های ارزیابی

ردیف	حوزه‌ها - سال	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱	معاونت میراث فرهنگی	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪
۲	معاونت صنایع دستی	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪
۳	معاونت گردشگری	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪
۴	برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪
۵	برنامه عملیاتی سه‌ساله اصلاح نظام اداری	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪
۶	برش استانی شاخص‌های اختصاصی	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪

شش - ۲۳

جدول الکترونیکی نمودن فرآیندهای انجام کار و استفاده از نرم‌افزارهای تخصصی

ردیف	حوزه‌ها - سال	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱	نرم‌افزار جامع مدیریت عملکرد وزارتخانه	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪
۲	نرم‌افزار جامع مدیریت عملکرد وزارتخانه (استانی)	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪

شش - ۲۴

جدول کمیته مدیریت عملکرد

ردیف	سال - فعالیت	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
		۱	تعداد جلسات برگزار شده سالیانه کمیته	۵	۵
۲	درصد پیشرفت مصوبات جلسات	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۰

شش - ۲۵

جدول کمیته صیانت از حقوق مردم و سلامت اداری

ردیف	سال - فعالیت	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
		۱	تعداد جلسات برگزار شده سالیانه کمیته	۴	۴
۲	درصد پیشرفت مصوبات جلسات	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪

شش - ۲۶

نمودار تعداد جلسات برگزار شده کمیته صیانت از حقوق مردم و سلامت اداری

شش - ۲۶

جدول بازرسی

شش - ۲۷

ردیف	تعداد - سال	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱	تعداد پرونده‌های واصله جهت بازرسی	۱۲۸	۱۳۶	۱۴۲	۱۴۷
۲	تعداد کل موضوعات مطروحه	۱۴۲	۱۵۱	۱۶۵	۲۳۵
۳	تعداد موضوعات مختومه (بایگانی)	۸۱	۷۳	۹۳	۱۸۲
۴	تعداد موضوعات در حال بررسی (جاری)	۶۱	۷۸	۴۹	۵۳
۵	تعداد کل شکایات واصله (اعم از سازمان بازرسی کل کشور و ...)	۱۹۰	۳۸۶	۳۶۰	۲۴۳
۶	تعداد کل درخواست‌های واصله	۵۲	۶۴	۷۳	۳۲
۷	تعداد کل پیشنهادات دریافتی	۲۷	۴۵	۳۲	۲۴
۸	تعداد کل گزارشات دریافتی (اعم از سازمان بازرسی کل کشور و...)	۳۱	۳۷	۳۵	۳

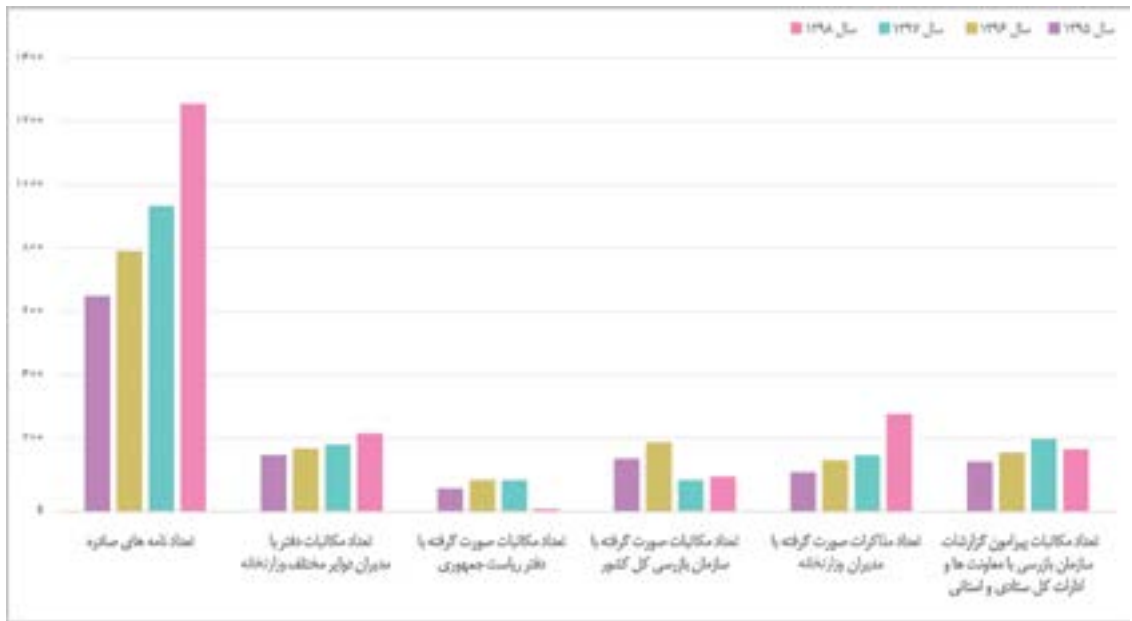
جدول مکاتبات بازرسی

شش - ۲۸

ردیف	تعداد - سال	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱	تعداد نامه‌های صادره	۶۴۸	۷۹۰	۹۳۳	۱۲۵۵
۲	تعداد مکاتبات دفتر با مدیران دوایر مختلف وزارتخانه	۱۴۶	۱۶۷	۱۷۹	۲۱۵
۳	تعداد مکاتبات صورت گرفته با دفتر ریاست جمهوری	۳۳	۵۸	۴۷	۳
۴	تعداد مکاتبات صورت گرفته با بازرسی کل کشور	۱۳۵	۱۸۷	۶۷	۷۸
۵	تعداد مذاکرات صورت گرفته با مدیران وزارتخانه	۹۲	۱۳۰	۱۴۵	۲۷۵
۶	تعداد مکاتبات پیرامون گزارشات سازمان بازرسی با معاونت‌ها و ادارات کل ستادی و استانی	۱۲۵	۱۵۳	۱۹۷	۱۶۵

نمودار تعداد مکاتبات بازرسی

شش - ۲۹

جدول تعداد بازرسی انجام شده

ردیف	تعداد - سال	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱	تعداد مذاکرات صورت گرفته با ارباب رجوع	۱۲۰	۱۴۳	۱۴۰	۲۱۰
۲	تعداد پیگیری‌های تلفنی جهت تسریع در پاسخگویی	۱۸۰۰	۲۰۰	۲۳۵	۴۶۰
۳	تعداد بازرسی‌های دوره‌ای انجام شده	۱۱	۳۱	۱۴	۶
۴	تعداد بازرسی‌های فوق‌العاده انجام شده	۱۵	۳۲	۳۵	۴۹
۵	تعداد کل بازرسی‌های انجام شده	۸۹	۶۳	۴۹	۵۵
۶	تعداد پرونده‌های قابل اقدام و رسیدگی	۸۸۹	۲۸۸	۲۳۶	۳۷۳
۷	تعداد پرونده‌های غیرقابل اقدام و رسیدگی	-	-	-	-
۸	تعداد بازرسی توسط بازرسان مواد ۹۱ و ۹۲ قانون	دوره‌ای	۲۲۵	دوره‌ای	۲۵۳
		موردی	۲۰	موردی	۲۲
		-			۱۵۷

شش - ۳۰

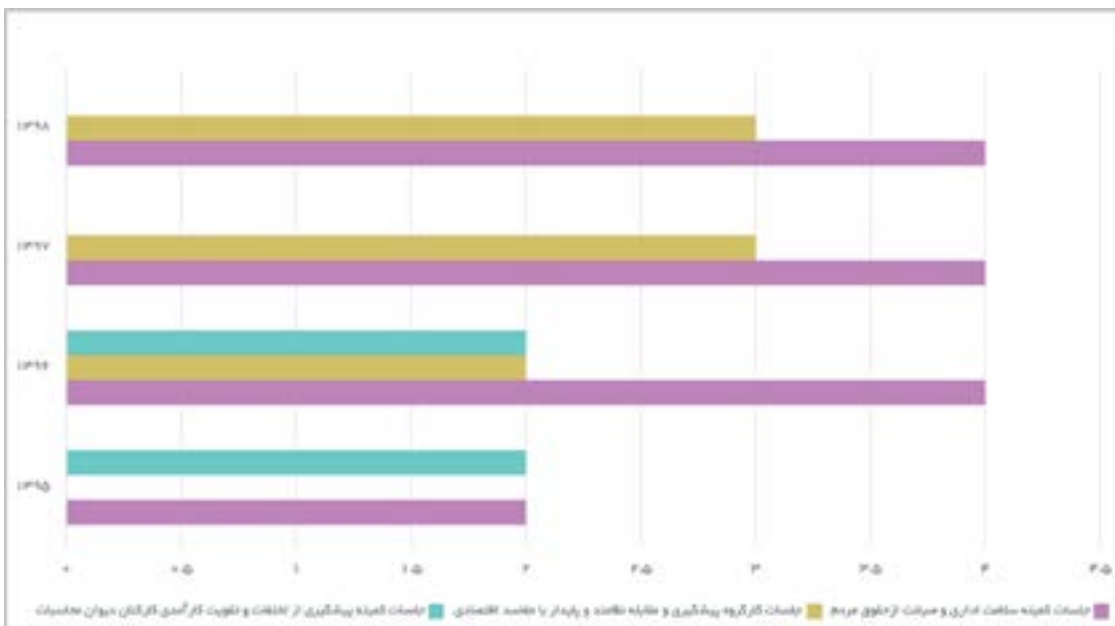

جدول تعداد جلسات برگزار شده بر حسب موضوع جلسه

ردیف	موضوع جلسه	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱	کمیته سلامت اداری و صیانت از حقوق مردم	۲	۴	۴	۴
۲	کارگروه پیشگیری و مقابله نظامند و پایدار با مفسد اقتصادی	۰	۲	۳	۳
۳	کمیته پیشگیری از تخلفات و تقویت کارآمدی کارکنان دیوان محاسبات	۲	۲	۰	۰

شش - ۳۱

نمودار تعداد جلسات برگزار شده بر حسب موضوع جلسه

شش - ۳۱

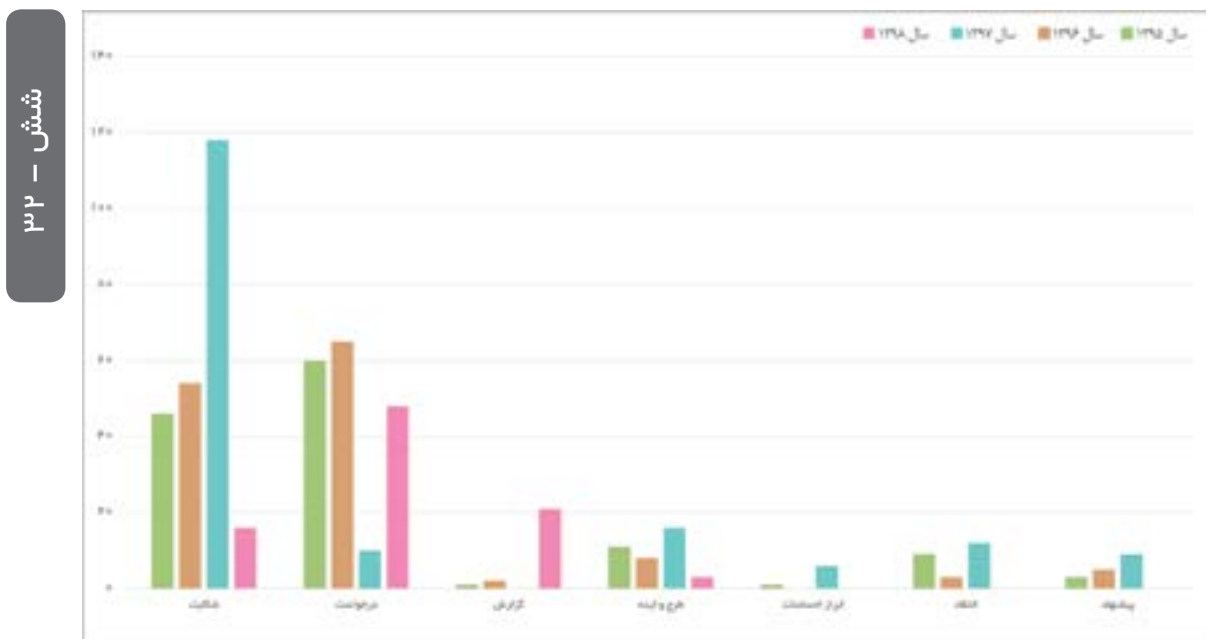

جدول تعداد گزارش‌هایاصله از طریق مرکز ارتباطات مردمی دولت در بستر سامد

۱۳۹۸		۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	تعداد - سال	ردیف	
۱۱	استان	۱۱۸	۵۴	۴۶	گزارشات واصله از طریق مرکز ارتباطات مردمی دولت در بستر سامد (برحسب ماهیت مورد)	۱	
۵	ستاد						
۱۶	جمع						
۳۶	استان	۱۰	۶۵	۶۰			۲
۱۲	ستاد						
۴۸	جمع						
۱۳	استان	۰	۲	۱			
۸	ستاد						
۲۱	جمع						
۳	استان	۱۶	۸	۱۱	۴		
۰	ستاد						
۳	جمع						
۰		۶	۰	۱		۵	
۰		۱۲	۳	۹			۶
۰		۹	۵	۳	۷		

شش - ۳۲

نمودار تعداد گزارش‌هایاصله از طریق مرکز ارتباطات مردمی دولت در بستر سامد

شش - ۳۲

جدول دوره‌های آموزشی تخصصی برگزار شده در گروه پاسخگویی به شکایات

ردیف	مخاطبین دوره آموزشی	تعداد دوره			
		۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵
۱	بازرسین مواد ۹۱ و ۹۲ قانون خدمات مدیریت کشوری	۰	۵	۲	۳
۲	کارکنان وزارتخانه	۴	۱	۱	۲

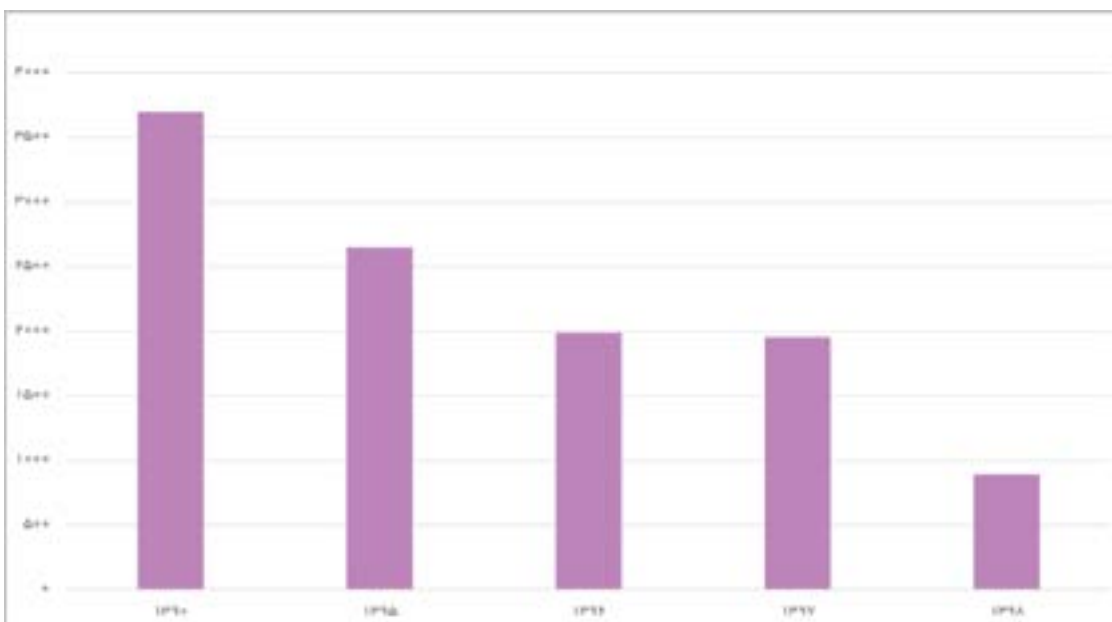
شش - ۳۳

جدول تعداد کارت‌های شناسایی صادر شده به تفکیک واحدهای مختلف

تعداد کارت	سال
۳۶۹۴	۱۳۹۰
۲۶۴۶	۱۳۹۵
۱۹۸۷	۱۳۹۶
۱۹۵۴	۱۳۹۷
۸۹۱	۱۳۹۸

شش - ۳۴

نمودار تعداد کارت‌های شناسایی صادر شده به تفکیک واحدهای مختلف

شش - ۳۴

• حراست

جدول تعداد دوره‌های آموزشی برگزار شده برای مدیران و متصدیان مشاغل حساس

سال	مدیران و متصدیان مشاغل حساس
۱۳۹۰	۱۴
۱۳۹۵	۱۱
۱۳۹۶	برگزاری سه دوره ویژه مدیران و متصدیان مشاغل حساس سازمان: هر دوره ۳۱۰ نفر
	برگزاری پنج دوره ویژه پرسنل حراست: هر دوره ۵۰ نفر
	برگزاری یک دوره ویژه پرسنل حفاظت فیزیکی اداره کل حراست: ۳۲ نفر
۱۳۹۷	برگزاری دوره امنیت ملی سطح یک ویژه مدیران و متصدیان مشاغل حساس سازمان: ۳۲۰ نفر
	برگزاری سه دوره آموزشی تخصصی (رفتار سازمانی کارکنان حراست) ویژه پرسنل حراست: هر سه دوره ۷۴ نفر پرسنل حفاظت فیزیکی: یک دوره ۱۰ نفر
	برگزاری دوره سطح یک نگهبانان ویژه پرسنل حفاظت فیزیکی اداره کل حراست همزمان با برگزاری آزمون: ۳۱ نفر برگزاری دوره سطح دو نگهبانان ویژه پرسنل حفاظت فیزیکی اداره کل حراست: ۳۶ نفر کارکنان حراست فیزیکی معاونت علمی، فناوری ریاست جمهوری: ۳۳ نفر لازم بذکر است بعد از اتمام کلاس سطح دو نگهبانان آزمون برگزار گردید.
۱۳۹۸	برگزاری کلاس آموزشی مبانی حفاظت و توصیه‌های مرتبط با وظایف حفاظت فیزیکی ویژه پرسنل حفاظت فیزیکی: ۲۸ نفر برگزاری دوره امنیت ملی سطح یک ویژه مدیران و متصدیان مشاغل حساس وزارت متبوع: ۱۱۰ نفر
	برگزاری کلاس آموزشی اخلاق حرفه‌ای با محوریت عظمت واقع کربلا در جامعیت آن است (برای ایام محرم) ویژه مدیران و همکاران ستاد مرکزی، پرسنل حراست و حفاظت فیزیکی: ۲۰۰ نفر برگزاری دوره امنیت ملی سطح دو ویژه مدیران و متصدیان مشاغل حساس وزارت متبوع: ۱۵۰ نفر

شش - ۳۵

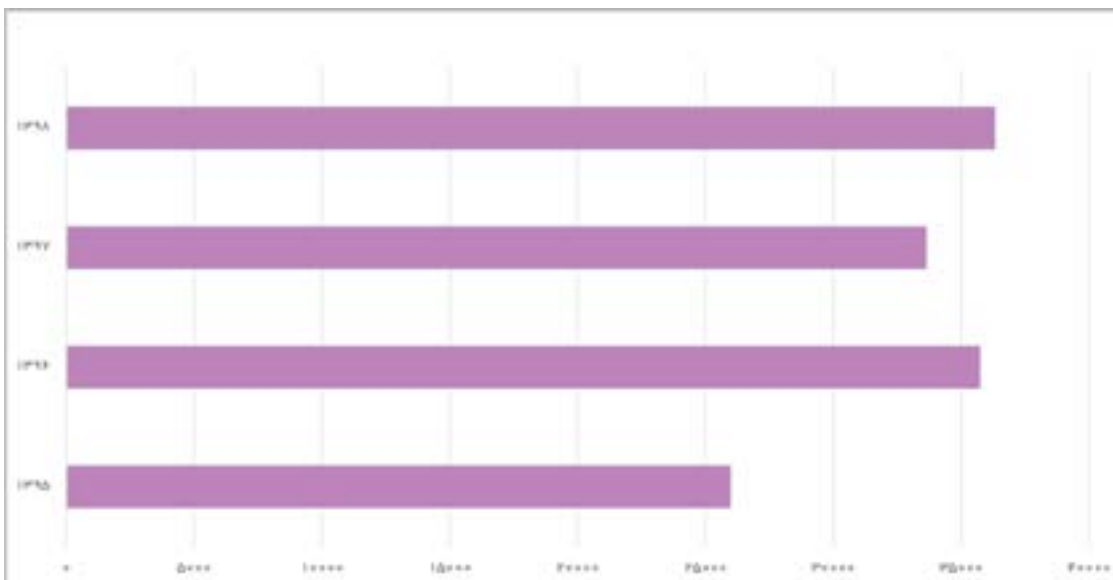
• کانون جهانگردی و اتومبیلرانی

جدول اعطای مجوز برگزاری مسابقه اتومبیلرانی

ردیف	اعطای مجوز، برگزاری مسابقه اتومبیلرانی و نمایشگاه‌های بین‌المللی	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱	اسناد و مجوزهای بین‌المللی اتومبیلرانی (گواهینامه، پلاک ترانزیت،...)	۳۰۹۵۲۲	۳۱۸۵۷۵	۳۲۳۵۰۵	۳۲۰۹۱۴
۲	انجام سرویس‌های امداد خودرو	۲۵۹۷۶	۳۵۷۳۷	۳۳۶۳۷	۳۶۳۱۷
۳	برگزاری مسابقات اتومبیلرانی، مراسم و نمایشگاه‌ها	۵	۱۶	۲۴	۸۸
۴	برگزاری نمایشگاه‌های بین‌المللی در سایر کشورها	۱۰	۷	۷	۶
۵	تعداد شناسنامه‌های صادر شده (توسط دبیرخانه خودروهای تاریخی)	۲۳	-	۱۰۳	۸۰
۶	مجوز خروج موقت خودروهای تاریخی از کشور	۲۹	۵۹	۱۵۱	۱۶۷
۷	تعداد تماس سامانه ملی سفر	۹۷۱۹۹	۱۸۲۳۰۱	۱۶۴۲۴۸	۱۷۲۰۸۰
۸	بهره برداری از خانه سنتی به عنوان هتل و مرکز اقامتی	-	-	-	۱

شش - ۳۶

نمودار انجام سرویس‌های امداد خودرو

شش - ۳۶

• صندوق احیا و بهره‌برداری از بناها و اماکن تاریخی و فرهنگی

بناهای واگذار شده در سال ۱۳۹۸

شش - ۳۷

ردیف	نام بنا	شماره مزایده	تاریخ آگهی	تاریخ کمیسیون مزایده	نام برنده
۱	حمام نوبر	۹۸/۳۲۸	۹۸/۹/۱۰	۹۸/۹/۲۵	محسن تابش و هاشم باکمال
۲	خانه ثقه الاسلام	۹۸/۳۳۰	۹۸/۹/۱۰	۹۸/۹/۲۵	علیرضا مهدوی
۳	خانه بهشتیان	۹۸/۳۳۱	۹۸/۹/۱۰	۹۸/۹/۲۵	شرکت گردشگری سلامت زنده رود اسپادانا
۴	حمام شیخ بهایی	۹۸/۳۳۳	۹۸/۹/۱۰	۹۸/۹/۲۵	شرکت گردشگری سلامت زنده رود اسپادانا
۵	خانه کیوان	۹۸/۳۳۴	۹۸/۹/۱۰	۹۸/۹/۲۵	سپیده دادخواه
۶	حمام تنکابنی	۹۸/۳۴۰	۹۸/۹/۱۰	۹۸/۹/۲۵	شرکت تدبیر سلامت پارسه
۷	خانه میریان زاده	۹۸/۳۴۳	۹۸/۹/۱۰	۹۸/۹/۲۵	پیروز یزدانی
۸	خانه زرشکیان	۹۸/۳۴۵	۹۸/۹/۱۰	۹۸/۹/۲۵	داود فهیمی
۹	هتل ایران	۹۸/۳۴۹	۹۸/۹/۱۰	۹۸/۹/۲۵	شرکت سپهر سیر سفیران
۱۰	کاروانسرای کامبوج	۹۸/۳۵۳	۹۸/۹/۱۰	۹۸/۹/۲۵	محسن کشاورز
۱۱	خانه نجفی	۹۸/۳۴۵	۹۸/۹/۱۰	۹۸/۹/۲۵	شرکت آتیه سازان توسعه گردشگری اقلیم پارس
۱۲	قلعه بهادری	۹۸/۳۵۶	۹۸/۹/۱۰	۹۸/۹/۲۵	منوچهر بیرامی
۱۳	کاروانسرای تاج آباد	۹۸/۳۵۸	۹۸/۹/۱۰	۹۸/۹/۲۵	سهند شهریاری
۱۴	خانه کاشفی	۹۸/۳۵۹	۹۸/۹/۱۰	۹۸/۹/۲۵	سید محمد سادات

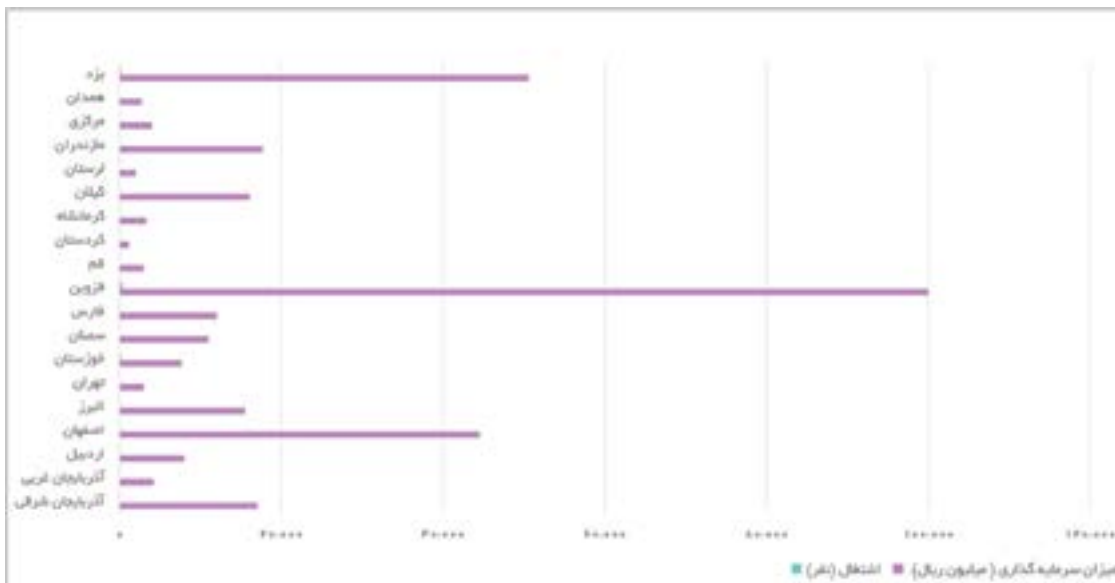
جدول میزان اشتغال پروژه‌های به بهره‌برداری رسیده بر اساس حجم سرمایه‌گذاری

ردیف	استان	تعداد	سرمایه‌گذاری	اشتغال (نفر)	اتاق	تخت
۱	آذربایجان شرقی	۱	۱۷۰۰۰	۳۰	۲۰	۸۰
۲	آذربایجان غربی	۱	۴۲۰۰	۱۰	-	-
۳	اردبیل	۲	۸۰۰۰	۳۷	-	-
۴	اصفهان	۳	۴۴۵۰۰	۸۰	۲۰	۹۰
۵	البرز	۱	۱۵۵۰۰	۶۰	-	-
۶	تهران	۱	۳۰۰۰	۱۵	۵	۱۰
۷	خوزستان	۴	۷۶۵۰	۱۴۶	۴	۳۰
۸	سمنان	۲	۱۱۰۰۰	۳۱	۲۰	۸۰
۹	فارس	۲	۱۲۰۰۰	۶۰	۱۷	۳۴
۱۰	قزوین	۱	۱۰۰۰۰۰	۳۵۰	-	-
۱۱	قم	۱	۲۹۷۰	۱۰	-	-
۱۲	کردستان	۱	۱۰۱۵۰	۱۲	-	-
۱۳	کرمانشاه	۱	۳۳۰۰	۲۲	-	-
۱۴	گیلان	۱	۱۶۱۰۲	۳۰	۵	۲۰
۱۵	لرستان	۱	۲۰۰۰	۲۵	-	-
۱۶	مازندران	۲	۱۷۷۰۰	۲۲	۳	۱۰
۱۷	مرکزی	۲	۴۰۰۰	۲۰	-	-
۱۸	همدان	۲	۲۷۳۰	۲۶	-	-
۱۹	یزد	۶	۵۰۶۰۰	۱۴۸	۶۲	۲۷۰
جمع		۳۵	۳۲۳۴۰۲	۱۱۳۴	۱۵۶	۶۲۴

شش - ۳۸

ارقام سرمایه‌گذاری به (میلیون ریال)

نمودار میزان اشتغال پروژه‌های به بهره‌برداری رسیده بر اساس حجم سرمایه‌گذاری

شش - ۳۹

جدول ارزیابی واحد سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری

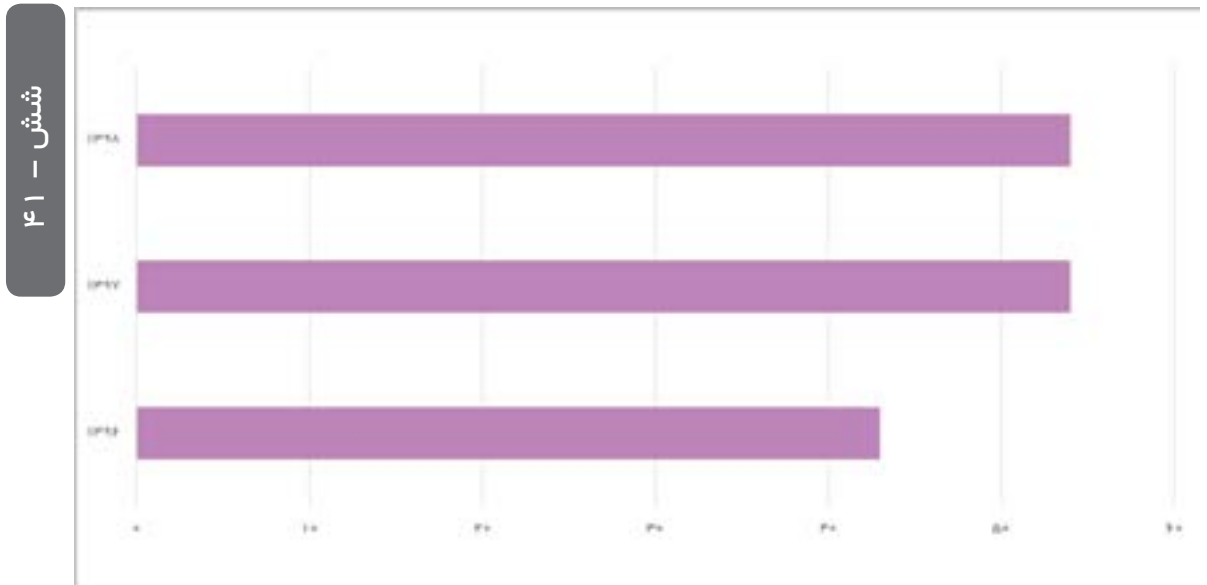
شش - ۴۰	عملکرد	واحد	تعداد
	افتتاح بنا	عدد	۴

شرکت توسعه گردشگری ایران

جدول میانگین ضریب اشغال واحدهای تابعه شرکت

شش - ۴۱	سال	درصد اشغال واحدهای تابعه
	۱۳۹۶	۴۳
۱۳۹۷	۵۴	
۱۳۹۸	۵۴	

نمودار میانگین کلی ضریب اشغال واحدهای تابعه شرکت

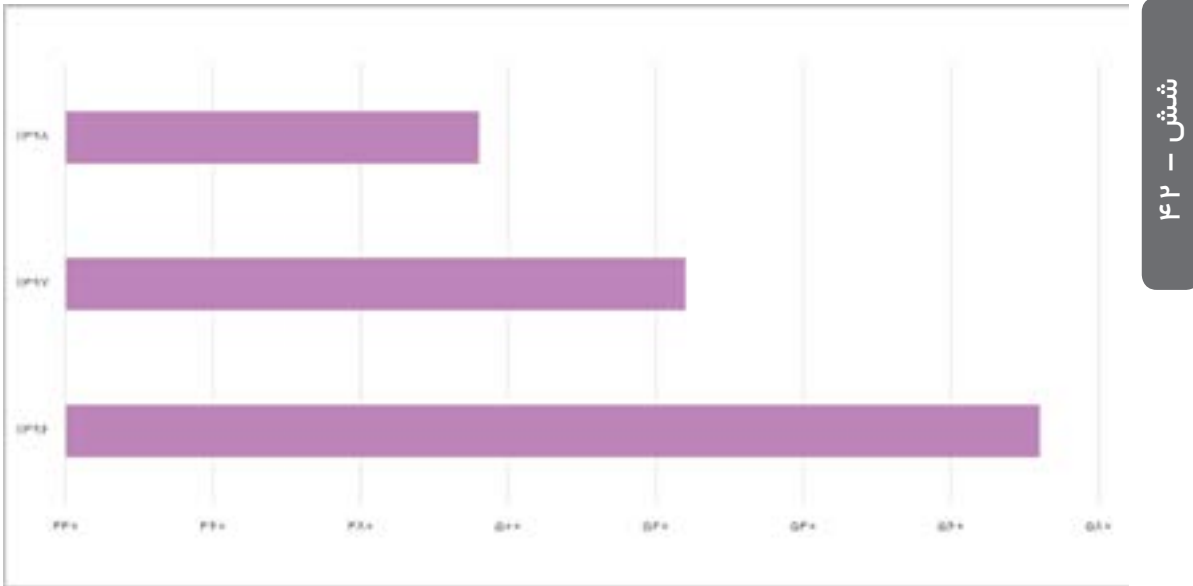

جدول وضعیت نیروی انسانی شرکت توسعه گردشگری

شش - ۴۲	سال	تعداد پرسنل
	۱۳۹۶	۵۷۲
۱۳۹۷	۵۲۴	
۱۳۹۸	۴۹۲	

نمودار وضعیت نیروی انسانی شرکت توسعه گردشگری

جدول مراسم و همایش‌های برگزار شده توسط نهادهای مختلف در هتل لاله تهران

سال	تعداد	شش - ۴۳
۱۳۹۷	۱۵	
۱۳۹۸	۱۴۴	

جدول تعداد قراردادهای اقامتی شرکت توسعه گردشگری ایران

سال	تعداد	شش - ۴۴
۱۳۹۷	۱۵	
۱۳۹۸	۴۶	

جدول دفاتر خدمات مسافرتی همکار شرکت توسعه گردشگری ایران

سال	تعداد	شش - ۴۵
۱۳۹۷	۲۰	
۱۳۹۸	۴۶	

• شرکت مادر تخصصی توسعه ایرانگردی و جهانگردی

جدول مراسم و همایش‌های برگزار شده توسط نهادهای مختلف در هتل لاله تهران

شش - ۴۶

• کلیه ارقام به (میلیون ریال)

ردیف	نام استان	جمع مبالغ قرارداد	تعداد کل	کل متراژ	پیشرفت فیزیکی
۱	آذربایجان شرقی	۰	۰	۰	۰
۲	آذربایجان غربی	۱۴,۷۱۹	۱۵	۱,۳۸۰	۱۰۰
۳	اردبیل	۴۶,۶۶۸	۲۹	۳,۳۹۴	۹۹
۴	اصفهان	۵۸,۸۴۹	۲۳	۵,۱۸۳	۸۰
۵	البرز	۰	۰	۰	۰
۶	ایلام	۳۶,۷۵۸	۲۳	۳,۴۷۷	۷۹
۷	بوشهر	۴۲,۲۵۶	۲۹	۳,۵۹۷	۹۰
۸	تهران	۱۰,۵۲۶	۱۰	۲,۳۳۰	۸۵
۹	چهارمحال و بختیاری	۵,۶۰۶	۴	۵۶۴	۸۸
۱۰	خراسان جنوبی	۴۷,۲۵۷	۲۸	۳,۷۱۳	۹۰
۱۱	خراسان رضوی	۹۳,۷۲۸	۵۹	۷,۵۱۲	۸۸
۱۲	خراسان شمالی	۶,۷۱۴	۷	۶۴۴	۸۸
۱۳	خوزستان	۳,۸۷۷	۱	۲۲۱	۹۹
۱۴	زنجان	۲۱,۳۶۶	۱۱	۲,۰۶۲	۹۰
۱۵	سمنان	۷,۵۴۷	۱۰	۹۳۰	۷۴
۱۶	سیستان و بلوچستان	۱۲,۱۲۳	۱۷	۱,۵۶۴	۱۰۰
۱۷	فارس	۴۴,۷۳۶	۴۲	۴,۵۳۷	۷۶
۱۸	قزوین	۹,۹۹۷	۶	۱,۳۹۸	۵۸
۱۹	قم	۲,۴۳۱	۲	۲۸۲	۵۰
۲۰	کردستان	۱۳,۸۹۴	۱۳	۱,۱۹۶	۹۱
۲۱	کرمان	۳۲,۶۸۶	۴۱	۶,۰۱۲	۶۵
۲۲	کرمانشاه	۳۳,۵۶۹	۲۴	۴,۶۱۰	۸۱
۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	۱۳,۵۸۳	۱۶	۱,۵۲۱	۸۸
۲۴	گلستان	۳۹,۳۴۸	۳۰	۳,۹۴۲	۶۰
۲۵	گیلان	۳۱,۵۰۷	۲۲	۳,۱۹۷	۷۶
۲۶	لرستان	۴,۶۸۷	۴	۴۲۳	۸۸
۲۷	مازندران	۲۴,۵۹۱	۲۶	۲,۴۹۰	۸۱
۲۸	مرکزی	۸,۰۲۹	۱۲	۲,۰۰۲	۵۵
۲۹	هرمزگان	۴,۸۴۹	۴	۳۶۸	۱۰۰
۳۰	همدان	۷,۶۱۷	۷	۶۴۴	۱۰۰
۳۱	یزد	۴۴,۴۴۱	۴۴	۵,۲۰۸	۶۵
	جمع کل مبالغ و متوسط درصد پیشرفت کل پروژه‌ها	۷۲۴,۶۵۹	۵۵۹	۷۴,۳۹۰	۸۰

جدول تعداد مجوزهای صادرشده خانه مسافر در هر استان

ردیف	نام استان	تعداد مجوز ۹۶	تعداد مجوز ۹۷	تعداد مجوز ۹۸
۱	آذربایجان شرقی	۰	۰	۰
۲	اردبیل	۰	۰	۰
۳	اصفهان	۱۵	۱۹۰	۲۷۲
۴	البرز	۱۴	۱۴	۲۶
۵	چهارمحال و بختیاری	۹۴	۲۲	۰
۶	خراسان رضوی	۸۸۳۲	۷۲۷۵	۷۸۲۸
۷	خراسان شمالی	۲۷	۱۰	۰
۸	خوزستان	۵۴	۱۱	۲۶
۹	سمنان	۳۱	۴۸	۲۷
۱۰	قم	۱۵	۰	۱۸
۱۱	کردستان	۱۲	۱۰	۰
۱۲	کرمان	۲۸	۳۱	۱۳
۱۳	کرمانشاه	۰	۰	۰
۱۴	کهگیلویه و بویراحمد	۳۰	۶۲	۷۵
۱۵	گلستان	۴۲	۶	۰
۱۶	گیلان	۱۴۲	۳۳۱	۶۸۷
۱۷	مازندران	۳۰۲	۱۳۴۳	۱۲۶۸
۱۸	همدان	۴۱	۲۲	۲۳
	جمع	۹۶۷۹	۹۳۶۵	۱۰۲۶۳

جدول فهرست کلیه مراکز متصل به سامانه فروش بلیط الکترونیکی

شش - ۴۸

ردیف	نام استان	نام مجموعه
۱	تهران	کاخ سعدآباد
۲		کاخ نیاوران
۳		کاخ گلستان
۴		موزه ملی
۵		موزه آبگینه
۶		موزه رضا عباسی
۷		موزه فرش
۸		موزه نقاشی
۹		عمارت مسعودیه
۱۰	فارس	حافظیه
۱۱		سعدیه
۱۲		ارگ کریمخان
۱۳		حمام وکیل
۱۴		موزه پارس
۱۵		تخت جمشید
۱۶		موزه تخت جمشید
۱۷		نور و صدای تخت جمشید
۱۸		نقش رستم
۱۹	پاسارگاد	
۲۰	کرمانشاه	طاق بستان
۲۱		تکیه معاون الملک
۲۲		بیستون
۲۳		معبد آناهیتا

جدول تابلوهای نصب شده توسط شرکت در جنب مجتمع های خدماتی بهداشتی بین راهی

شش - ۱۴۹

فصل ششم حوزه ریاست

ردیف	استان	آدرس	ابعاد	مترای	کد	Lat / Long
۱	اصفهان	محور اصفهان به یزد - خروجی شهر تودشک	۱۲ در ۵	۶۰	CN0101	N 32°43'31.82" E 52°40'33.35"
۲		محور اصفهان به طیس	۱۲ در ۵	۶۰	CN0102	N 33°44'34.13" E 55°28'4.40"
۳		محور اصفهان به مشهد - جنب پلیس راه خور- جندق	۱۲ در ۸	۹۶	CN0103	N 33° 44' 11.2" E 54° 27' 35.6"
۴		محور اصفهان به مشهد چاه ملک	۱۲.۸ در ۷.۶	۹۶	CN0104	N 33° 45' 22.2" E 54° 41' 40.3"
۵	تهران	محور تهران به فیروزکوه (۸ کیلومتر بعد از دماوند)	۱۲ در ۵	۶۰	CN1501	N 35° 40' 4.4" E 52° 5' 18.0"
۶	خراسان رضوی	محور مشهد - چناران(ساغروران کیلومتر ۲۶)	۱۲ در ۸	۹۶	CN1202	N 36° 32' 44.6" E 59° 16' 8.9"
۷		چناران - قوچان (سیدآباد)	۱۲ در ۸	۹۶	CN1203	N 36° 44' 2.6" E 58° 58' 25.1"
۸		محور باغچه نیشابور (ابرش-کیلومتر ۲۰) روبروی راهدارخانه ابرش	۱۲ در ۸	۹۶	CN1204	N 35° 59' 54.0" E 59° 24' 23.0"
۹		محور مشهد به نیشابور-حدود یک کیلومتر بعد از مسجد ابوالفضل	۱۲ در ۸	۹۶	CN1205	N 36° 1' 11.8" E 59° 10' 14.6"
۱۰		محور سبزوار به نیشابور روبروی شهرک صنعتی عطار نیشابوری	۱۲ در ۸	۹۶	CN1206	N 36° 8' 36.4" E 58° 35' 35.2"
۱۱		محور سبزوار به نیشابور - کیلومتر ۹۸ - حدود ۲۵۰۰ متر مانده به نیشابور	۱۲ در ۸	۹۶	CN1207	N 36° 12' 34.8" E 58° 42' 48.3"
۱۲		محور سبزوار به نیشابور کیلومتر ۵- حدودا یک کیلومتر بعد از زعفرانیه	۱۲ در ۸	۹۶	CN1208	N 36° 10' 5.1" E 58° 5' 57.1"
۱۳		محور نیشابور به سبزوار - کیلومتر ۹۰- جنب رستوران یگانه	۱۲ در ۸	۹۶	CN1209	N 36° 12' 4.9" E 57° 47' 40.8"
۱۴		محور سبزوار به شاهرود - روبروی از امام زاده علی اصغر	۱۲ در ۸	۹۶	CN1210	N 36° 13' 36.9" E 57° 20' 59.1"
۱۵		محور شاهرود به سبزوار - بعد از صد خرو	۱۲ در ۸	۹۶	CN1211	N 36° 17' 54.4" E 57° 5' 44.6"
۱۶		محور سبزوار به کاهک ۱ کیلومتر قبل از مجتمع تفریحی امام رضا (ع)	۱۲ در ۸	۹۶	CN1212	N 36° 21' 22.4" E 56° 46' 37.6"
۱۷		کیلومتر ۸۵ محور سبزوار - کاهک (۱۵ کیلومتر به داورزن)	۱۲ در ۸	۹۶	CN1213	N 36° 19' 0.7" E 57° 3' 23.0"
۱۸		سبزوار - شاهرود (میاندشت ۲)	۱۲.۸ در ۷.۶	۹۶	CN1401	N 36° 25' 31.4" E 56° 2' 34.0"
۱۹		شاهرود - سبزوار (میاندشت ۱)	۱۲.۸ در ۷.۶	۹۶	CN1402	N 36° 25' 22.8" E 56° 1' 58.9"
۲۰		محور شاهرود - سبزوار (کیلومتر ۵۰) (میامی)	۱۲.۸ در ۷.۶	۹۶	CN1403	N 36° 24' 51.6" E 55° 35' 20.4"
۲۱		کیلومتر ۲۰ از صفر خروجی شهر دامغان - جنب پلیس راه	۱۲.۸ در ۷.۶	۹۶	CN1404	N 36° 3' 34.1" E 54° 8' 31.1"
۲۲		کیلومتر ۷۸ محور سمنان - دامغان - جنب کارخانه ابزار مهدی	۱۲.۸ در ۷.۶	۹۶	CN1405	N 36° 0' 45.1" E 54° 4' 39.2"
۲۳	کیلومتر ۶۷ محور سمنان - دامغان	۱۲.۸ در ۷.۶	۹۶	CN1406	N 35° 55' 37.0" E 53° 59' 26.8"	
۲۴	کیلومتر ۷۶ محور سمنان - گرمسار (دهنمک)	۱۲.۸ در ۷.۶	۹۶	CN1407	N 35° 15' 40.9" E 52° 41' 55.0"	
۲۵	کیلومتر ۲۳ محور گرمسار - سمنان	۱۲.۸ در ۷.۶	۹۶	CN1408	N 35° 16' 2.1" E 52° 37' 9.9"	
۲۶	کیلومتر ۵۸ محور سمنان - گرمسار	۱۲.۸ در ۷.۶	۹۶	CN1409	N 35° 16' 48.3" E 52° 53' 45.2"	
۲۷	کیلومتر ۵۳ محور سمنان به دامغان منطقه ای آبخور	۱۲.۸ در ۷.۶	۹۶	CN1410	N 35° 49' 28.0" E 53° 50' 59.7"	
۲۸	کرمانشاه	کمربندی گذر شرقی کرمانشاه به همدان جنب مجتمع خدمات ایلیا	۱۲.۸ در ۷.۶	۹۶	CN0801	N 34°16'29.85" E 47° 5'29.00"
۲۹		محور کرمانشاه به مرز پرویز خان - گردنه حسن آباد	۱۲.۸ در ۷.۶	۹۶	CN0802	N 34° 9'3.72" E 46°39'13.12"
۳۰	گلستان	محور گرگان به مشهد، کیلومتر ۲+۵۰۰، ضلع شمالی جاده علی آباد کتول	۱۲.۸ در ۷.۶	۹۶	CN0401	N 36° 55' 38.3" E 54° 53' 57.7"
۳۱		محور گرگان به فرودگاه (محمد آباد، قبل از فرودگاه)	۱۲ در ۵	۶۰	CN0402	N 36° 53' 37.4" E 54° 25' 55.4"
۳۲	گیلان	داخل شهر لوشان - روبروی شهرداری - بر اصلی خ امام	۱۲ در ۵	۶۰	CN0301	N 36° 37' 39.4" E 49° 30' 22.6"
۳۳		محور تهران به رشت (کیلومتر ۶ محور امام زاده هاشم به رشت)	۱۲ در ۵	۶۰	CN0302	N 37° 4' 4.7" E 49° 38' 32.8"
۳۴	فارس	کیلومتر ۱۸ جاده صفاشهر - شیراز روبروی رستوران ماهان	۱۲ در ۸	۹۶	CN0201	N 30°26'37.29" E 53°13'56.93"
۳۵		کیلومتر ۱۸ جاده شیراز - صفاشهر ، جنب رستوران ماهان	۱۲ در ۸	۹۶	CN0202	N 30°26'34.11" E 53°13'52.20"
۳۶	مازندران	گلوگاه - مجتمع تفریحی رفاهی طرح سالم سازی دریا	۱۲ در ۵	۶۰	CN1001	N 36°47'5.88" E 53°47'49.06"
۳۷		گلوگاه بلوار امام رضا کمربندی شرقی هشتیکه - جاده شمال به مشهد	۱۲ در ۵	۶۰	CN1002	N 36°43'50.71" E 53°49'1.31"
۳۸	همدان	محور قزوین به همدان - داخل جایگاه سوخت رزن	۱۲.۸ در ۷.۶	۹۶	CN0601	N 35°25'31.11" E 49° 1'52.90"
۳۹		محور همدان به خرم آباد - (کیلومتر ۳۹ محور ملایر به بروجرد جنب مجتمع آریان)	۱۲.۸ در ۷.۶	۹۶	CN0602	N 34° 5'25.80" E 48°39'14.53"
۴۰		محور اسد آباد به سنقر (مجتمع خدمات رفاهی غزال)	۱۲.۸ در ۷.۶	۹۶	CN0603	N 34°43'19.67" E 47°57'13.40"

فصل هفتم؛ پژوهشگاه میراث فرهنگی

سالنامه آماری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی | سال ۱۳۹۸

• پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری

هسته اولیه پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری با ایجاد موسسه و مرکز مردم‌شناسی و اداره باستان‌شناسی در دهه دوم سال هزار و سیصد و در امتداد آن در سال ۱۳۵۳ اندیشه ایجاد مرکزی تحقیقاتی و پژوهشی، با هدف انجام پژوهش‌های بنیادی و کاربردی و شناخت علمی آثار تاریخی- فرهنگی و شیوه‌های حفاظت و مرمت آنها پایه‌ریزی گردید. و سپس در دی ماه ۱۳۷۶ احداث مرکزی تحت عنوان پژوهشگاه حفاظت و مرمت آثار تاریخی- فرهنگی در بافت تاریخی شهر و مقابل موزه ملی ایران (مکان فعلی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری ایجاد گشت) و نهایتاً در سال ۱۳۸۴ گشایش و امکان بهره‌برداری از آن فراهم گردید. در این راستا تاسیس مجموعه‌ای تحقیقاتی و مطالعاتی در ابعاد گسترده‌تر به منظور پاسخگویی به نیازهای پژوهشی کشور در زمینه میراث فرهنگی و گردشگری، پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری وابسته به سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری منجر به اخذ مجوز شورای گسترش آموزش عالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مورخ ۱۳۸۳/۰۸/۲۰ جهت تأسیس پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری گردید.

پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری وابسته به وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی که بر اساس مجوز شماره ۲۲/۶۵۰۲ مورخ ۱۳۸۳/۸/۲۰ شورای گسترش آموزش عالی تأسیس شده بود، اساسنامه آن در جلسه مورخ ۱۳۸۴/۳/۲۸ شورای گسترش آموزش عالی به تصویب رسید. طبق مصوبه یکصد و سی و مین جلسه مورخ ۱۳۸۵/۱/۱۶ شورای عالی اداری، سازمان صنایع دستی ایران در سازمان میراث فرهنگی و گردشگری ادغام و نام سازمان میراث فرهنگی و گردشگری به سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری تغییر یافت. این پژوهشگاه بر اساس قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸) و مفاد اساسنامه، قوانین، ضوابط و مقررات با اهداف ذیل تأسیس گردید. اما در بازنگری آن اساسنامه جدید پژوهشگاه در ۳۱ ماده و ۱۲ تبصره در جلسه مورخ ۱۳۹۴/۸/۲۴ شورای گسترش آموزش عالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ معتبر و جایگزین اساسنامه قبلی پژوهشگاه مصوب جلسه ۱۳۸۴/۳/۲۸ شد.

۱- پژوهش‌های مرتبط با شناخت سیر تکوین تاریخی و تحولات فرهنگ ایران زمین؛
۲- گسترش پژوهش‌های میراث فرهنگی و گردشگری به منظور کمک به توسعه پایدار، وفاق ملی و تفاهم بین ملت‌ها و صلح و آسایش جهانی؛

۳- ایجاد زمینه مناسب برای ارتقای فعالیت‌های پژوهشی و توسعه فناوری و نوآوری در زمینه میراث فرهنگی و گردشگری.
ایجاد تحولات و تغییرات در ساختارهای سازمانی برای بازماندن از دگرگونی‌های پیرامونی به خصوص در سطح جهانی امری است، انکار ناپذیر و بسی تلاش و کار مثال زدنی را می‌طلبد تا آنچه باید شکل بسیار مطلوبی بر خود گرفته و نتیجه همه فعالیت‌ها در مسیر بازنگری و نوسازی و با اعمال تغییرات موثر و اساسی منجر به ایجاد سازمانی پویا و کارآمدتر شود. نسبت غیرمتوازن ساختار اداری در کنار ساختار پژوهشی، عدم انعطاف لازم و کمبود انسجام در روابط سازمانی در تشکیلات قبلی میان ریاست پژوهشگاه با اعضای هیأت علمی و اعضای غیر هیأت علمی، این معاونت را بر آن داشت، تا با بهره‌مندی از کارشناسان متخصص و مجرب و با برگزاری مداوم جلسات هم‌اندیشی طی مدت زمانی، به بازنگری در اساسنامه و ساختار سازمانی پژوهشگاه برای انطباق بیشتر با اهداف و برنامه‌های بالادستی بپردازد و از این طریق ساختار مذکور به گونه‌ای ترسیم شود تا همچون مشعلی فروزان راه‌های پیش رو را روشن نموده تا گام‌های بعدی استوارتر برداشته شود. از آنجا که از یک سو نمودار تشکیلاتی و سازمان تفصیلی قبلی پژوهشگاه در سال ۱۳۸۴ بر اساس مفاد تبصره ۲ ماده ۸ قانون استخدامی کشوری طراحی و تصویب گردیده بود و از سوی دیگر پس از گذشت ۱۰ سال با وجود تغییرات به عمل آمده در مفاد آیین‌نامه جامع مدیریت دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری (مصوب جلسه ۶۸۴ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی) و همچنین آیین‌نامه سازماندهی و تشکیلات دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی اهمیت همسوسازی آن با اسناد و مقررات بالادستی را دو چندان نموده بود بر همین اساس با رویکرد متناسب با اسناد و قوانین بالادستی و با هدف ایجاد روزآمدی و منعطف ساختن و برقراری ارتباط سازمانی نظام مند در اجزاء و سطوح سازمانی پژوهشگاه، پس از انجام مطالعات و بازنگری مبتنی بر الگوهای برتر و دستاوردهای علمی و اجرایی، مجموعه ساختار سازمانی و تشکیلاتی این مجموعه پس از طی مراحل اداری و قانونی در تاریخ ۱۳۹۴/۰۴/۰۹ توسط هیأت امنای پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری مصوب گردید.

که بر این اساس رده تشکیلاتی پژوهشگاه از رده ۳ با ۲ معاونت، ۹ مدیریت، ۱ حوزه و ۱ اداره به رده تشکیلاتی ب-۱ با ۳ معاونت، ۱۳ مدیریت، ۱ دفتر، ۱ گروه و ۱ دبیرخانه هیأت اجرایی جذب، ارتقاء پیدا نمود.

جدول اقلام آماری پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری طی سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۸

ردیف	اقلام آماری	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸
۱	تعداد طرح‌های موضوعی تاریخی-فرهنگی انجام	۵	۵۷	۷۲	۸۸	۱۱۶	۱۵۹
۲	تعداد کاوش‌های انجام شده	۵۸	۶۰	۶۴	۸۲	۸۰	۶۰
۳	تعداد حوزه‌های بررسی، شناسایی و مستندسازی شده باستان‌شناسی	۴۲	۳۸	۲۳	۳۸	۴۹	۴۰
۴	تعداد حوزه‌های گمانه‌زنی شده باستان‌شناسی	۴۰	۵۱	۴۴	۵۰	۱۰۲	۴۹
۵	تعداد محوطه‌های مستندسازی شده باستان‌شناسی در سامانه	-	-	-	-	۳۹۷۱	۶۹۵۸
۶	تعداد مستندسازی شده زبان گویش	-	-	-	۳۴۰	۲۶۵	۵۵۴
۷	تعداد مستندسازی شده هنرهای سنتی	-	-	-	۲۳	۲۹	۳۵
۸	تعداد مستندسازی شده حوزه‌های مردم‌شناسی (مردم‌نگاری)	-	-	-	۲۲	۳۹	۲۹
۹	تعداد مراجعه‌کننده به مرکز اسناد و کتابخانه	۳۶۲۲	۲۵۹۹	۴۱۹۲	۳۰۲۳	۴۳۲۴	۴۲۰۰
۱۰	تعداد مقالات چاپ شده	۱۲۵	۱۷۹	۲۱۷	۲۲۵	۱۹۸	۷۴
۱۱	تعداد کتب منتشر شده	۲۲	۴۵	۲۶	۵۵	۴۱	۴۲
۱۲	تعداد همایش‌های برگزار شده	۸	۱۲	۷	۷	۷	۶
۱۳	تعداد تفاهم‌نامه‌های بین‌المللی منعقد شده در حال اجرا	۱۴	۲۴	۲۹	۳۰	۳۴	۳۴
۱۴	تعداد آثار تولید شده در کارگاه‌های هنرهای سنتی	۱۱۸	۱۱۷	۱۵۵	۱۵۰	۸۵	۷۶
۱۵	تعداد درجات هنری برای هنرمندان صنایع دستی کشور	۲۹۳	۲۴۲	۲۲۹	۸۵	۱۹۴	۱۱۹

هفت - ۱

فصل هفتم

پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری

طرح‌های پژوهشی سال ۱۳۹۸

● پژوهشکده مردم‌شناسی

(۲۳ عنوان)

۱. جایگزین پلاستیک در شهر تبریز
۲. نقش آب در زندگی مردم جزیره هنگام
۳. اطلس غذاهای گیلان
۴. فرهنگ رودخانه‌ها (حوضه رودخانه چالوس)
۵. آسیب‌شناسی وضعیت تولید علم بر مبنای دو ساخت هیأت‌علمی و کارشناسان در پژوهشکده مردم‌شناسی از سال ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۸
۶. مقایسه تطبیقی نوروزگاه‌های ایران و تاجیکستان
۷. مستندسازی انتشارات سی ساله پژوهشکده مردم‌شناسی و تحلیل آن
۸. مطالعه انسان‌شناختی تجربه زیسته زنان سرپل ذهاب از زلزله آبان‌ماه ۱۳۹۶
۹. بررسی مردم‌شناختی غار نمکدان قشم به عنوان اثری جهانی: با رویکرد گردشگری طبیعی و درمانی
۱۰. آسیب‌شناسی موزه منطقه‌ای استان خوزستان
۱۱. مردم‌شناسی خوراکی‌های درمانی در کرمان و سیرجان و بارگذاری اطلاعات در اطلس
۱۲. مستندنگاری آئینی بومیان جزیره کیش
۱۳. مردم‌شناسی خوراک در شهرستان شاهرود و بارگذاری اطلاعات در اطلس
۱۴. مطالعه مردم‌شناختی طرح‌ها و نقوش در هنرهای سنتی جزیره قشم
۱۵. بارگذاری اطلاعات فرهنگ خوراک در حوزه فرهنگی الموت
۱۶. مردم‌شناسی آئین‌های نوروز و خوراکی‌های نوروزی در فرهنگ مردم طبرستان
۱۷. اطلس غذاهای سنتی زرتشتیان استان یزد
۱۸. مردم‌نگاری اطلس غذای آئینی در استان فارس و بارگذاری اطلاعات در اطلس
۱۹. مردم‌نگاری غذا در استان مازندران و بارگذاری اطلاعات در اطلس
۲۰. فرهنگ خوراک در شهرستان اسدآباد و بارگذاری اطلاعات در اطلس
۲۱. مطالعه تطبیقی تاریخ مردم‌شناسی ایران و ترکیه با تاکید بر شکل‌گیری موزه مردم‌شناسی
۲۲. مستندنگاری دانش بومی پزشکی مردمی در ارتباط با زیست بوم جنگل حرا (قشم)
۲۳. مردم‌شناسی غذا در فرهنگ ترکمن، مطالعه موردی: گنبد کاووس

● پژوهشکده زبان‌شناسی، کتیبه‌ها و متون

(۲۱ عنوان)

۱. نظام آوایی زبان بلوچی (بررسی تطبیقی زبان بلوچی با زبانهای ایرانی میانه غربی)
۲. مطالعه و پژوهش بر روی مجموعه سکه‌های موزه رضا عباسی (فاز دوم)
۳. تألیف کتاب مشاهیر خفته در آرامستان امامزاده عبدالله شهر ری
۴. بررسی نقوش نشان (هندسی) در مهرهای ساسانی
۵. پژوهش در گوی‌های کتیبه دار اورارتویی بسطام موزه ملی ایران (فاز دوم)
۶. مفرد و جمع در گونه‌های زبانی استان سیستان و بلوچستان بر اساس داده‌های زبانی موجود در گنجینه اطلس زبانی ایران: یک بررسی رده‌شناختی
۷. بررسی رده‌شناختی نظام شمار در گونه‌های زبانی استان خراسان جنوبی از داده‌های زبانی موجود در گنجینه اطلس زبانی
۸. بررسی نظام آوایی، ساخت واژی و نحوی گویش آبادی‌های اطراف بیرجند (خراسان جنوبی)
۹. مشاهیر و معاریف خاندان سادات بهشتی اصفهان و سنگ مزار آنان (تکمیلی)
۱۰. پژوهشی در گورستان‌های ارتودکس‌ها (محلله دولاب تهران)
۱۱. مستندسازی سکه‌های پیش از اسلام موزه و مخزن کرمان
۱۲. پژوهش پیرامون کتیبه‌های موجود بر چینی‌های آبی و سفید

۱۳. بررسی و پژوهشی در سکه‌های صفاری، سامانی، آل بویه، غزنوی (بر اساس نمونه‌های موزه تبریز- دوزبانه)
۱۴. شناسایی و مستندسازی زبان‌های در خطر ایران (مطالعه موردی: استان‌های سیستان و بلوچستان و کرمان)
۱۵. تحقیق در آثار و احوال سه تن از شاعران پارسی‌گوی گرجی
۱۶. بررسی کتیبه‌های فارسی ماخاچ قلعه پایتخت داغستان روسیه
۱۷. مستندسازی مدرسه تاریخی ظهیریه در اردوباد نخجوان
۱۸. تعیین معیارهای دسته‌بندی و نام‌گذاری علمی گونه‌های زبانی در اطلس زبانی ایران (فاز نخست: مطالعات نظری)
۱۹. شناسایی و مستندسازی زبان‌های در خطر ایران (مطالعه موردی: استان‌های سیستان و بلوچستان و کرمان)
۲۰. مستندسازی کتیبه‌های یونانی موزه ملی ایران و ارائه ترجمه فارسی از آن‌ها
۲۱. تدوین مجموعه کتیبه‌های دوره عیلام شرق خوزستان

• پژوهشکده ابنیه و بافت‌های تاریخی

(۱۵ عنوان)

۱. ترجمه کتاب Siraf, history, topography and invironment
۲. جزئیات اجرایی بناهای خشت و گلی، با مطالعه دخمه زرتشتیان ترک آباد در یزد
۳. تهیه دستورالعمل تعیین حریم باغ‌های تاریخی
۴. تدوین الگوی حفاظت از باغ‌های تاریخی فاز اول: باغ‌های منطقه بیرجند
۵. بررسی سیر تحولات کالبدی- اجتماعی محله سردار شهر قزوین (در بازه زمانی اجرای طرح‌های فرادست شهرسازانه مدرن)
۶. پژوهشی پیرامون تهیه چند پایلوت از جزئیات سازه‌های سنتی با مصالح خشت
۷. پژوهشی پیرامون تهیه چند پایلوت از جزئیات سازه‌های سنتی چوب و آجر
۸. بررسی عوامل مؤثر در شکل‌گیری کاروان‌سراهای راه ابریشم با تأکید بر نقش معادن باستانی؛ در مسیر ری تا سلطانیه
۹. شیوه‌های سنتی حفاظت از باغ‌ها بر اساس متون و اسناد تاریخی
۱۰. بناهای تاریخی و مواجهه با آتش (با رویکرد پیشگیری)
۱۱. بررسی راهکارهای مدیریتی پس از وقوع سانحه آتش‌سوزی در بازار تبریز با استفاده از تجارب بازسازی و مرمت سرای دو دری و دالان‌های پیرامونی پس از آتش‌سوزی سال‌های ۱۳۸۸ و ۱۳۹۸
۱۲. پژوهشی پیرامون تهیه چند پایلوت از جزئیات اجرایی سازه‌های سنتی سنگی
۱۳. عناصر جزئیات بنای ۱۲ کلیسای قدیمی تهران (ساختمان‌های آجری و خشتی)
۱۴. تدوین راهبردها، سیاستها و اصول کلی دستورالعمل حفاظت و مرمت تزئینات معماری
۱۵. مستندسازی مدرسه تاریخی ظهیریه در اردوباد نخجوان

• پژوهشکده حفاظت و مرمت آثار تاریخی - فرهنگی

(۳۸ عنوان)

۱. بررسی آسیب‌های بیولوژیک در مخزن و فضای نمایشگاهی و تهیه طرح حفاظت پیشگیرانه از منسوجات، دست‌بافته‌ها و پوشاک در موزه عمارت مفخم بجنورد- خراسان شمالی
۲. طبقه‌بندی، مستندسازی و ساماندهی کالبدی و اطلاعاتی بقایای پارچه‌های کربونیزه شده تخت جمشید
۳. بررسی آسیب‌های بیولوژیک در مخزن و فضای نمایشگاهی و تهیه طرح حفاظت پیشگیرانه از منسوجات، دست‌بافته‌ها و پوشاک در موزه عمارت مفخم بجنورد- خراسان شمالی
۴. طبقه‌بندی، مستندسازی و ساماندهی کالبدی و اطلاعاتی بقایای پارچه‌های کربونیزه شده تخت جمشید
۵. بررسی تأثیر پرتو لیزر در پاکسازی سطح آثار آهنی محوطه ارزانفود استان همدان
۶. ارزیابی عملکرد پلیمر هیدروکسی اتیل سلولز به عنوان بازدارنده خوردگی سازگار با محیط برای آثار برنزی (مطالعات موردی: آثار برنزی مکشوفه از لیار سنگ بن)
۷. بررسی آسیب‌های بیولوژیک اسناد گنجینه میراث فرهنگی یزد
۸. مقایسه تطبیقی میان نتایج حاصل از بررسی‌های علمی و مطالعات بصری انجام شده در محصولات عکاسی پایه شیشه‌ای آلبوم خانه کاخ گلستان
۹. ساختارشناسی آثار عاجی در موزه مخصوص در مجموعه کاخ گلستان

۱۰. بررسی ترکیبات آلی و معدنی موجود در رنگ‌های نقاشی در سقائفارهای شهرستان بابل و آمل (استان مازندران با تکنیک‌های غیر تخریبی و غیر تهاجمی)
۱۱. مطالعات آزمایشگاهی بر روی آثار رنگ باقیمانده بر روی بقایای معماری ملیان، آجرهای منقوش باباجان و سفال‌های منقوش شهر سوخته در محوطه‌های پیش از میلاد موزه ملی ایران
۱۲. شناسایی انواع آلاینده‌های مرتبط با آثار و اشیاء تاریخی و راهکارهای مقابله با آنها
۱۳. بررسی کیفیت مواد و مصالح مورد استفاده در ساخت ویتترین و کابینت‌های کاخ موزه‌های تهران
۱۴. راهنمای روش‌ها شیمیایی و غیر شیمیایی کنترل آفات در مراکز فرهنگی - مطالعات موردی: کاخ موزه‌ها
۱۵. سنتز بیولوژیک نانوذرات نقره جهت کنترل فرسودگی زیستی در آثار تاریخی (فاز اول: ساخت و شناسایی نانوذرات)
۱۶. راهنمای روش‌ها شیمیایی و غیر شیمیایی کنترل آفات در مراکز فرهنگی - مطالعات موردی: کاخ موزه‌ها
۱۷. ارزیابی عملکرد پلیمر هیدروکسی اتیل سلولوز به عنوان بازدارنده خوردگی سازگار با محیط برای آثار برنزی (مطالعات موردی: آثار برنزی مکشوفه از لیار سنگ بن)
۱۸. بررسی تأثیر پرتو لیزر در پاکسازی سطح آثار آهنی محوطه ارزانفود استان همدان
۱۹. بانک اطلاعاتی محوطه‌های فلزکاری کهن در شمال فلات مرکزی (فاز اول: استانهای تهران و قزوین)
۲۰. بررسی تأثیر پرتو لیزر در پاکسازی سطح آثار آهنی محوطه ارزانفود استان همدان
۲۱. مطالعه و پژوهش پیرامون فلزکاری و معدن کاری کهن در حوزه فرهنگی لرستان، فاز سوم: بررسی و شناسایی محوطه‌های دارای شواهد فلزکاری کهن در دهستان گل کوه‌دشت
۲۲. مطالعه شیوه‌های صحافی و مرمت نسخ خطی (با نگاهی ویژه به آثار موزه بزرگ خراسان)
۲۳. حفاظت و نگهداری آثار چرمی در موزه‌ها
۲۴. طبقه‌بندی، مستندسازی و ساماندهی کالبدی و اطلاعاتی بقایای پارچه‌های کربونیزه شده تخت جمشید
۲۵. روش‌های حفاظت و نگهداری آثار شیشه‌ای در موزه‌ها
۲۶. بررسی کیفیت مواد و مصالح مورد استفاده در ساخت ویتترین و کابینت‌های کاخ موزه‌های تهران
۲۷. شناسایی سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی تاریخی با استفاده از طیف سنجی رامان و تجهیزات گهرشناسی (مطالعه موردی نمونه‌های شهر سوخته)
۲۸. تهیه بانک اطلاعاتی معادن باستانی فلزی حوزه راه ابریشم در شمال ایران مرکزی - فاز اول: مطالعات کتابخانه‌ای (شامل پنج استان سمنان، تهران، البرز، قزوین و زنجان)
۲۹. مقایسه تطبیقی میان نتایج حاصل از بررسی‌های علمی و مطالعات بصری انجام شده در محصولات عکاسی پایه شیشه‌ای آلبوم‌خانه کاخ گلستان
۳۰. راهنمای روش‌ها شیمیایی و غیر شیمیایی کنترل آفات در مراکز فرهنگی - مطالعات موردی: کاخ موزه‌ها
۳۱. بررسی ترکیبات آلی و معدنی موجود در رنگ‌های نقاشی در سقائفارهای شهرستان بابل و آمل (استان مازندران با تکنیک‌های غیر تخریبی و غیر تهاجمی)
۳۲. حفاظت حین کاوش از یافته‌های باستان‌شناسی (تهیه دستورالعمل حفاظتاز میراث معماری گلین)
۳۳. مروری بر مطالعات گذشته و بررسی نقاط قوت و ضعف شیوه ترمولومینسانس در ارزیابی اصالت آثار سفالی (مطالعه موردی: آزمایشات ترمولومینسانس سه اثر از موزه تبریز)
۳۴. بررسی اصالت تاریخی تابلوهای نقاشی روی بوم بر اساس مطالعات تطبیقی آزمایشگاهی با نگاهی ویژه به اثر نقاشی روی بوم دوره زندیه در مجموعه تاریخی فرهنگی نیاوران (۵ اثر)
۳۵. مطالعات آزمایشگاهی بر روی آجرهای لعابدار تاریخی: ساختار و پتروگرافی (مطالعه موردی: پاسارگاد)
۳۶. مطالعه علمی - آزمایشگاهی شناسایی شیوه ساخت و طلاکاری گل میخ‌های کشف شده از تخت جمشید و مقایسه شیوه طلا کاری آن‌ها با طلاکاری دوران ساسانی و اسلامی
۳۷. طراحی ساختار و فرم بانک اطلاعاتی سفالینه‌ای زرین فام ایرانی
۳۸. شناسایی، طبقه بندی، مستندنگاری، حفاظت و معرفی فرش‌های دستباف موزه فرش تهران

● پژوهشکده باستان‌شناسی

(۳۸ عنوان)

۱. بررسی تحولات اجتماعی و هنری و صنعتی عصر ناصری با تأکید بر هنر قالی بافی
۲. مطالعات تکمیلی نویافته‌های گچی ساسانی حاصل از کاوش محوطه جهانگیر ایلام

۳. ساماندهی و کاوش اضطراری تپه خاتونلر مهردشت ملارد
۴. بررسی جایگاه بنادر (ریشهر) بوشهر و سیراف در تجارت دریایی خلیج فارس اواخر ساسانی و سده‌های اولیه اسلامی با تأکید بر منابع مکتوب و یافته‌های باستان‌شناسی
۵. بررسی و بازخوانی کتیبه‌های صدر اسلام چهار محال و بختیاری
۶. برنامه فصل دوم کاوش در سد کانی سیب
۷. راه‌ها و اهمیت آن‌ها در شهرستان دره شهر در دوران اسلامی و قرون اولیه اسلامی بر اساس داده‌های باستان‌شناختی
۸. بررسی و تحلیل سکه‌های عرب-ساسانی؛ دوره گذار از عصر ساسانی به عصر اسلامی موجود در گنجینه موزه بزرگ خراسان
۹. مستندنگاری اشیاء شهر تاریخی حسلو در موزه نقده
۱۰. مستندنگاری اشیاء تاریخی- فرهنگی دشت‌های اشنویه و سولدوز در موزه شهر تاریخی حسلو
۱۱. مستندنگاری اشیاء شهر تاریخی حسلو در موزه ارومیه
۱۲. کاوش اضطراری گورستان خاوه
۱۳. بررسی و مستندنگاری گورستان دوره اسلامی بابانجم فیروزآباد
۱۴. بررسی سنت‌های فرهنگی مس و سنگ میانی/ جدید (حسنلو VIII) در حوزه رودخانه زاب بر اساس مطالعه مواد فرهنگی تپه گرد اشوان
۱۵. بررسی نفوذ فرهنگ کورا ارس در حاشیه درونی شرق زاگرس مرکزی بر اساس مطالعات مواد فرهنگی تپه چال (مطالعات پتروگرافی و متالوگرافی)
۱۶. بررسی و مطالعه سازه‌های آبی منطقه کهگیلویه
۱۷. گردآوری و مستندسازی و گونه‌شناسی سفالینه‌های با نقوش انسانی و حیوانی نیشابور در موزه‌های ایران و جهان
۱۸. بررسی و شناسایی شهرستان لارستان
۱۹. بررسی نقش احتمالی تغییرات اقلیمی بر استقرارگاه‌های جنوب غرب ایران در دوره روستانشینی
۲۰. تدوین کتاب قابل انتشار از گزارش‌های فصل سوم تل چغاسفلی
۲۱. بررسی و ارزیابی تغییرات محیطی دره سیمره با استناد به کاوش‌های باستان‌شناسی محوطه کلگ
۲۲. مطالعه بندر تاریخی (فراساحلی) بردستان
۲۳. بررسی ظروف و اشیاء فلزی گورستان چم پاپی در تنگه کافری سیمره
۲۴. مطالعه یافته‌های تل قلعه سیف آباد کازرون با محوریت سفال
۲۵. گاه‌نگاری تطبیقی مناطق مرتفع زاگرس مرکزی در هزاره پنجم ق.م بر اساس سفال‌های بدست آمده از کاوش‌های نادعلی بیگ
۲۶. فصل دوم کاوش سد پیغام چای
۲۷. گونه‌شناسی و طبقه‌بندی دست ساخته‌های سنگی حاصل از بررسی محوطه‌های پارینه سنگی دشت ایذه و بازبینی گاه‌نگاری نسبی محوطه‌های بر اساس مطالعات صنایع سنگی
۲۸. گونه‌شناسی و طبقه‌بندی دست ساخته‌های حجیم سنگی محوطه رویان شاهرود
۲۹. طبقه‌بندی، گونه‌شناسی و آنالیز سفال‌های حاصل از بررسی مطالعات باستان‌شناسی سد بلبوین
۳۰. سنجش از دور شهرستان دزفول بر مبنای پژوهش‌های باستان‌شناسی
۳۱. تدوین کتاب از گزارش‌های کاوش فصل هفتم ازبکی
۳۲. برج‌های کبوتر اصفهان
۳۳. همکاری در تدوین مجموعه مقالات جشن نامه دکتر رهبر (آفرین نامه)
۳۴. پژوهشی در اقتصاد آتشکده‌های دوره ساسانی؛ شواهد باستان‌شناختی و مدارک تاریخی
۳۵. مطالعه تطبیقی معماری تپه بهشت آباد
۳۶. گونه‌شناسی سفال‌های گورستان تاریخی مانایی ملامچه در زیویه استان کردستان
۳۷. بررسی تکایای (باغ‌های) تاریخی شهر سبز سلیمان (بروجدرد)
۳۸. مطالعه و گونه‌شناسی مواد فرهنگی منسوب به تپه گرجزیا/گرجزبان ایغربلاغ در موزه ملی ایران

• گروه گردشگری و میراث طبیعی

(۲ عنوان)

۱. تدوین استانداردهای بومگردی به تفکیک چند اقلیم و معماری در ایران، مطالعه موردی مناطق سواحل جنوب-کوردنشین، روستاهای صخره‌ای- قوم کرمانج- شمال کشور جلگه‌ای- معماری کپری- استان فارس
۲. دستورالعمل بهره‌برداری پایدار از میراث طبیعی ثبت شده (با تأکید بر اثر ثبت جهانی لوت، فاز یک و دو)

• گروه هنرهای سنتی

(۱۰ عنوان)

۱. سبک‌شناسی نگاره‌های ورقه و گلشاه
۲. احیا شیوه چاپ کلاغ‌های روسری‌های لری (گلونی)
۳. پژوهشی در هنر گل و نقش (زرتشتی دوزی) در خطه یزد
۴. احیا شیوه چاپ کلاغ‌های روسری‌های لری (گلونی)
۵. بررسی بناهای ارسی در شهر اردبیل و احداث کارگاه ارسی سازی در حسینیه مجتهد
۶. احیاء نساجی سنتی لرستان (حرمی بافی و ماشته بافی)
۷. مطالعه و بررسی نساجی سنتی (ابریشم بافی) استان مازندران؛ سوادکوه، لفور
۸. بررسی بناهای ارسی در شهر اردبیل و احداث کارگاه ارسی سازی در حسینیه مجتهد
۹. شناسایی و جمع‌آوری نقوش ایرانی (فاز اول: دوره ساسانی)
۱۰. بررسی نمادها و نشانه‌های عاشورایی در مراسم عزاداری شهر تهران

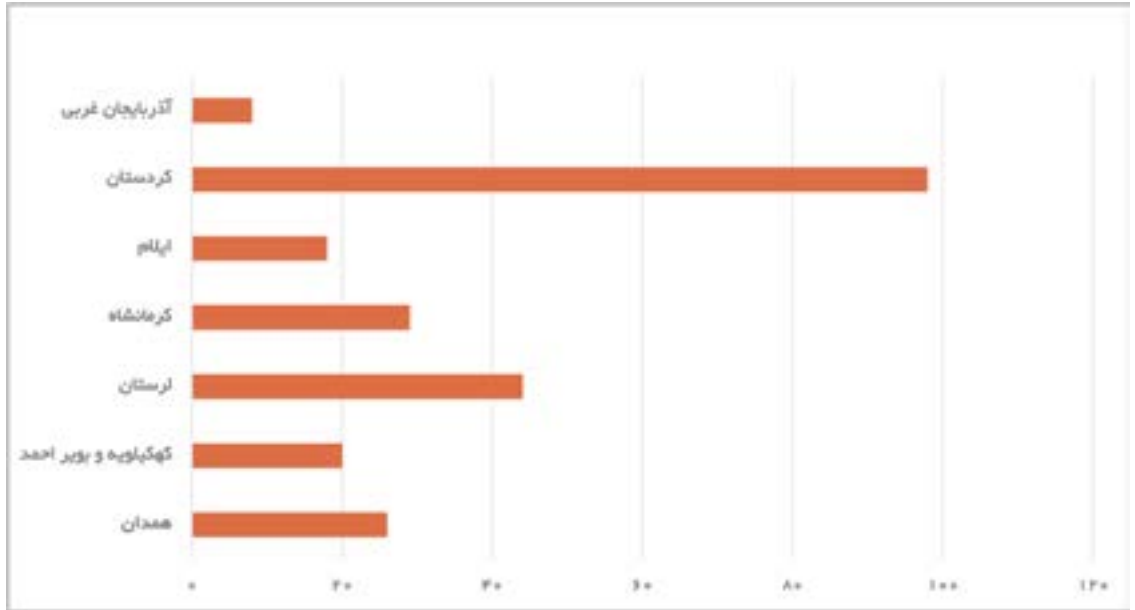
طرح‌های پژوهشی سال ۱۳۹۸

ردیف	نام واحد	تعداد عنوان
۱	پژوهشکده مردم‌شناسی	۲۳
۲	پژوهشکده زبان‌شناسی، کتیبه‌ها و متون	۲۱
۳	پژوهشکده ابنیه و بافت‌های تاریخی	۱۵
۴	پژوهشکده حفاظت و مرمت آثار تاریخی - فرهنگی	۳۸
۵	پژوهشکده باستان‌شناسی	۳۸
۶	گروه گردشگری و میراث طبیعی	۲
۷	گروه هنرهای سنتی	۱۰

هفت - ۲

نمودار طرح‌های پژوهشی سال ۱۳۹۸

هفت - ۲

مطالعات باستان‌شناسی

در سال ۱۳۹۸ مجموعاً ۱۴۹ مورد باستان‌شناسی با همکاری استان‌ها انجام گرفته است. در این میان تعداد کاوش‌های انجام شده ۶۰ مورد تعداد حوزه‌های بررسی و مستندسازی شده ۴۰ مورد و تعداد حوزه گمانه‌زنی شده ۴۹ مورد بود است.

۱. گمانه‌زنی به منظور لایه‌نگاری و تعیین عرصه و پیشنهاد حریم محوطه آناهیتا (کول تپه) (اردبیل / سرعین)
۲. کاوش اضطراری یک گور مکشوفه در ملک شخصی آقای موسوی (اردبیل / مشکین شهر)
۳. کاوش باستان‌شناسی در محوطه باستانی مسجد جامع عتیق (اردبیل / اردبیل)
۴. کاوش باستان‌شناسی نارین قلعه (اردبیل / اردبیل)
۵. گمانه‌زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم تپه نماز گز (اصفهان / شاهین شهر)
۶. گمانه‌زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم محوطه تاریخی طسمی جان (اصفهان / کاشان)
۷. بررسی باستان‌شناسی در شهرستان برخوار و بخش مرکزی میمه (اصفهان / برخوار و میمه)
۸. فصل دوم کاوش باستان‌شناسی در محوطه کویر کفرود ورزنه: بخش شرقی حوضه آبریز زاینده رود (تپه گبری و تپه آغل حاج میرزا و محوطه صنعتی) (اصفهان / اصفهان)
۹. فصل چهارم کاوش محوطه باستانی استرک-جوشقان (اصفهان / کاشان)
۱۰. کاوش باستان‌شناسی تپه گل افشان (اصفهان / سمیرم)
۱۱. فصل هفتم کاوش آموزشی محوطه فیض آباد کاشان (اصفهان / آران و بیدگل)
۱۲. کاوش باستان‌شناسی در بخش جنوبی خیابان چهارباغ عباسی (اصفهان / اصفهان)
۱۳. گمانه‌زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم و پیگردی و ساماندهی محوطه چهارتاقی خرم‌دشت (اصفهان / کاشان)
۱۴. بررسی و شناسایی باستان‌شناسی حاشیه جنوبی تالاب گاوخونی (اصفهان / اصفهان)
۱۵. گمانه‌زنی و خواناسازی چاله‌های حفاری قاچاق پناهگاه صخره‌ای سرهه (البرز / ساوجبلاغ)
۱۶. بررسی باستان‌شناسی بخش کارزان شهرستان شیروان با تاکید بر محوطه تاریخی شیروان (ایلام / شیروان)
۱۷. گمانه‌زنی در محوطه تاریخی شیروان (ایلام / شیروان)
۱۸. گمانه‌زنی به منظور لایه‌نگاری غارپیش از تاریخی مرگرگه لان (ایلام / چرداول)

۱۹. فاز دوم بررسی باستان‌شناسی حوضه آبریز رودخانه میمه و دواربج (ایلام/ دهلران)
۲۰. فصل چهارم کاوش در محوطه گنبد جهانگیر (ایلام/ ایوان)
۲۱. فصل دوم عملیات نجات بخشی (کاوش) سد پیغام چای (آذربایجان شرقی/ کلبر)
۲۲. بررسی باستان‌شناختی سایت میراث جهانی دره شام منطقه آزاد تجاری ارس (آذربایجان شرقی/ جلفا)
۲۳. فصل سوم کاوش و حفاری باستان‌شناسی قلعه تاریخی اوجان (آذربایجان شرقی/ بستان آباد)
۲۴. فصل سوم کاوش‌های باستان‌شناسی و پژوهش‌های حفاظتی و مرمتی مجموعه ربع رشیدی (آذربایجان شرقی/ تبریز)
۲۵. بررسی باستان‌شناسی شهرستان ارومیه با هدف شناسایی محوطه‌های دوره اشکانی (آذربایجان غربی/ ارومیه)
۲۶. مستندنگاری و گمانه‌زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم محوطه باستانی قلاتگاه (آذربایجان غربی/ اشنویه)
۲۷. بررسی باستان‌شناسی در مسیر خط انتقال آب شهرهای نقده، محمدیار، اشنویه و نالوس (آذربایجان غربی/ اشنویه - نقده)
۲۸. کاوش نجات محوطه گوران ۱ (گرد گوری) در محدوده سد کانی سب (آذربایجان غربی/ پیرانشهر)
۲۹. کاوش نجات بخشی در تپه سوغانلو ۲ در محدوده سد کانی سب (آذربایجان غربی/ پیرانشهر)
۳۰. فصل دوم کاوش نجات بخشی تپه سوغانلو ۱ در محدوده سد کانی سب (آذربایجان غربی/ پیرانشهر)
۳۱. فصل دوم کاوش نجات بخشی در گورستان سوغانلو در محدوده سد کانی سب (آذربایجان غربی/ پیرانشهر)
۳۲. کاوش نجات بخشی در تپه آخوران ۲ (آذربایجان غربی/ پیرانشهر)
۳۳. کاوش نجات بخشی تپه سوغانلو ۳ در محدوده سد کانی سب (آذربایجان غربی/ پیرانشهر)
۳۴. کاوش نجات بخشی تپه سوغانلو ۴ در محدوده سد کانی سب (آذربایجان غربی/ پیرانشهر)
۳۵. کاوش نجات بخشی تپه صلاح ۱ در محدوده سد کانی سب (آذربایجان غربی/ پیرانشهر)
۳۶. کاوش نجات بخشی در تپه ریک آباد در محدوده سد کانی سب (آذربایجان غربی/ پیرانشهر)
۳۷. کاوش نجات بخشی تپه سوغانلو ۶ در محدوده سد کانی سب (آذربایجان غربی/ پیرانشهر)
۳۸. فصل دوم کاوش نجات بخشی محوطه کاسه گران ۴ در محدوده سد کانی سب (آذربایجان غربی/ پیرانشهر)
۳۹. کاوش نجات بخشی تپه گرد آشوان در محدوده سد کانی سب (آذربایجان غربی/ پیرانشهر)
۴۰. کاوش نجات بخشی در محوطه پشت مالان در محدوده سد کانی سب (آذربایجان غربی/ پیرانشهر)
۴۱. بررسی الگوهای استقرار محوطه‌های عصر آهن، زاب کوچک، شهرستان سردشت، بخش مرکزی (آذربایجان غربی/ پیرانشهر)
۴۲. کاوش نجات بخشی در محوطه برکمران در محدوده سد کانی سب (آذربایجان غربی/ سردشت)
۴۳. گمانه‌زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم محوطه اهرنجان (آذربایجان غربی/ سلماس)
۴۴. گمانه‌زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم تپه شایگان (آذربایجان غربی/ مهاباد)
۴۵. کاوش و لایه‌نگاری در محوطه آناقیزلی روستای چورس (آذربایجان غربی/ چاپاره)
۴۶. بررسی باستان‌شناسی بخش‌های جم و ریز (بوشهر/ جم)
۴۷. گمانه‌زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم مجموعه ساسانی کوشک اردشیر و زندان سلیمان (بوشهر/ دشتان)
۴۸. ساماندهی و کاوش اضطراری تپه خاتونلر (تهران/ ملارد)
۴۹. گمانه‌زنی به منظور پاسخگویی به استعمال ملک واقع در خیابان پیروزی خیابان نبردشمالی (تهران/ تهران)
۵۰. بررسی باستان‌شناسی دشت لار (تهران/ لواسان)
۵۱. فصل دوم کاوش باستان‌شناسی در محوطه میمنت‌آباد (تهران/ رباط کریم)
۵۲. فصل دوم کاوش باستان‌شناسی در محوطه کله کوب (خراسان جنوبی/ سرایان)
۵۳. کاوش و گمانه‌زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم تپه برج (خراسان رضوی/ نیشابور)
۵۴. بررسی نظام‌مند طبقه بندی شده در جنوب و جنوب غرب نیشابور (خراسان رضوی/ نیشابور، فیروزه، عشق‌آباد)
۵۵. برنامه بازنگری بررسی محوطه‌های پیش از تاریخی دشت مشهد به حریم دو کیلومتری رودخانه کشف رود (خراسان رضوی/ قوچان، چناران، بینالود، تربت جام، سرخس)
۵۶. بررسی شناسایی محوطه‌های دوره ساسانی دشت درگز (خراسان رضوی/ درگز)
۵۷. فصل چهارم کاوش باستان‌شناسی محوطه بازه هور: قلعه دختر (خراسان رضوی/ مشهد)
۵۸. فصل سوم کاوش نجات بخشی محوطه و گورستان اسمی در راستای مطالعات فرهنگی و تاریخی محوطه‌های سد چندیر (خراسان شمالی/ رازوجرگلان)
۵۹. گمانه‌زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم محوطه تاریخی توی (خراسان شمالی/ اسفراین)
۶۰. فصل هفتم پژوهش‌های باستان‌شناسی در محوطه تاریخی ریوی (خراسان شمالی/ مانه و سملقان)
۶۱. کاوش باستان‌شناسی در محوطه تاریخی ویران شهر (خراسان شمالی/ فاروج)

۶۲. گمانه زنی در مسیر خط آهن هفت تپه به منظور پاسخگویی به استعلام راه آهن جنوب کشور (خوزستان / شوش)
۶۳. کاوش باستان‌شناسی در غار پیده (خوزستان / لالی)
۶۴. بررسی و شناسایی باستان‌شناسی محوطه های باستانی شهرستان بندر ماهشهر، بخش مرکزی (خوزستان / بندر ماهشهر)
۶۵. گمانه زنی به منظور خواناسازی سکوی بلند و کاوش روش مند در گورستان هزاره پنجم آکروپل شوش (خوزستان / شوش)
۶۶. فصل دوم بررسی و شناسایی محوطه های پارینه سنگی شهرستان ایذه بخش مرکزی (خوزستان / ایذه)
۶۷. فصل چهارم کاوش در تل چگاسفلی (خوزستان / بهبهان)
۶۸. بررسی استقرارهای هخامنشی دشت رامهرمز جهت تکمیل نقشه باستان‌شناسی (خوزستان / رامهرمز)
۶۹. کاوش نجات بخشی در مسیر اجرای طرح آبرسانی جوبجی (خوزستان / رامهرمز)
۷۰. کاوش قلعه سانسبز (زنجان / طارم)
۷۱. کاوش نجات بخشی محوطه مراش ۶ در محدوده سد مراش (زنجان / ماهنشان)
۷۲. کاوش نجات بخشی محوطه روستای بلوبین در محدوده سد بلوبین (زنجان / ایجرود)
۷۳. بررسی باستان‌شناسی چشم انداز حوضه شاهرود- دامغان فصل نخست: حاشیه غربی دشت دامغان (سمنان / دامغان)
۷۴. گمانه زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم محوطه چاه حسینی (سیستان و بلوچستان / ایرانشهر)
۷۵. گمانه زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم منطقه حوضدار (سیستان و بلوچستان / هامون)
۷۶. گمانه زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم محوطه باستانی دمبیگان (سیستان و بلوچستان / قصرقد)
۷۷. بررسی شناسایی باستان‌شناسی سکونتگاههای منطقه سفیدکوه مکران (سیستان و بلوچستان / نیک شهر)
۷۸. هجدهمین فصل کاوش و پژوهش در بخش سکونتگی شهر سوخته (سیستان و بلوچستان / هیرمند)
۷۹. سومین فصل کاوش آموزشی در تپه گراتزیانی (سیستان و بلوچستان / زابل)
۸۰. کاوش آموزشی محوطه قلعه مدیش (سیستان و بلوچستان / زابل)
۸۱. گمانه زنی و مطالعه باستان‌شناسی در مسیر خط لوله آبرسانی زابل به زاهدان در محدوده حریم محوطه شهر سوخته (سیستان و بلوچستان / هامون)
۸۲. بررسی تدفین‌های منسوب به دوره فراهخامنشی (گوردخمه، مقابر دستکند و گورهای توده سنگی) (فارس / اباده و مرودشت)
۸۳. بررسی و شناسایی بخش مرکزی شهرستان قیر و کارزین (فارس / قیروکارزین)
۸۴. تحلیل ساختارهای اقتصادی و اجتماعی فارس در دوره نوسنگی: کاوش تل سنگی دشت مرغاب (فارس / خرمید)
۸۵. بررسی و شناسایی باستان‌شناسی شهرستان سپیدان (فارس / سپیدان)
۸۶. کاوش و گمانه زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم محوطه تاریخی جلیان (فارس / مرودشت)
۸۷. فصل ششم گمانه زنی و مطالعات آرکتئوفیزیک در محوطه میراث جهانی پاسارگاد (فارس / پاسارگاد)
۸۸. مستندنگاری محوطه تل آجری در بافت تاریخی پارسه (فارس / مرودشت)
۸۹. فصل اول مستندنگاری پلان سازه های شهر گور فیروز آباد با روش ژئوفیزیک (فارس / فیروزآباد)
۹۰. بررسی روشمند تل خضر فیروزآباد (فارس / فیروزآباد)
۹۱. فصل دوم کاوش در قلعه کرد اوج (قزوین / اوج)
۹۲. گمانه زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم محوطه آراسنج (قزوین / بوئین زهرا)
۹۳. فصل نهم کاوش آموزشی قره تپه سگزآباد (قزوین / بوئین زهرا)
۹۴. کاوش باستان‌شناختی در محدوده زمین چوگان مجموعه تاریخی صفوی تاریخی قزوین به منظور خواناسازی آثار احتمالی (قزوین / قزوین)
۹۵. گمانه زنی به منظور پاسخگویی به استعلام هزار جلفا (قزوین / آبیک)
۹۶. گمانه زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم اریک تپه (قزوین / الوند)
۹۷. گمانه زنی به منظور پاسخگویی به استعلام در محل احداث آمفی تئاتر مجموعه کاروان سرای سعد السلطنه (قزوین / قزوین)
۹۸. گمانه زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم آق تپه ملک قلعه (قشلاق حسین آباد) (قم / قم)
۹۹. گمانه زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم تپه گبری قاضی پایین (قم / قم)
۱۰۰. گمانه زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم تپه چشمه زال (قم / قم)
۱۰۱. گمانه زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم و لایه نگاری تپه کوشکله سقز (کردستان / سقز)
۱۰۲. گمانه زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم و لایه نگاری قلعه بالا (کردستان / بیجار)
۱۰۳. بررسی و مطالعه روش مند و علمی باستان‌شناسی - انسان‌شناختی نگارندهای استان کردستان جهت دستیابی به نقش شاخص برای گاه‌نگاری (کردستان / کل شهرستان‌ها)

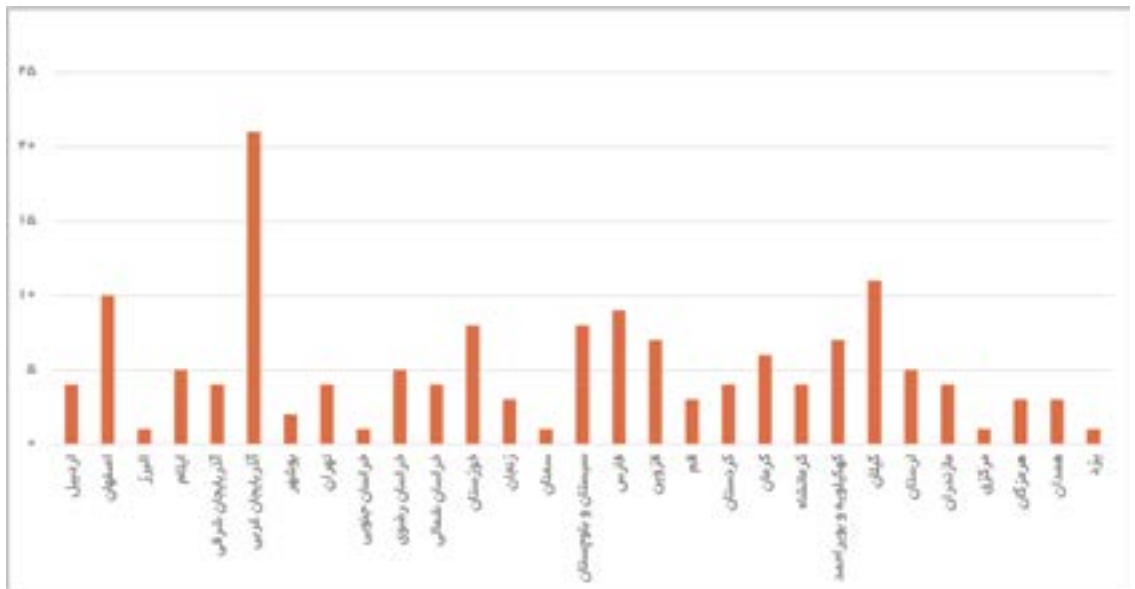
۱۰۴. بررسی باستان‌شناسی بخش مرکزی شهرستان کامیاران (**کردستان** / کامیاران)
۱۰۵. گمانه‌زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم و کاوش اضطراری گورستان هوکرد (**کرمان** / جیرفت)
۱۰۶. گمانه‌زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم و کاوش در یک گمانه ۱۰ در ۱۰ متر در محوطه گزک راین (**کرمان** / کرمان)
۱۰۷. گمانه‌زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم قلعه اردشیر و قلعه دختر (**کرمان** / کرمان)
۱۰۸. کاوش و گمانه‌زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم در مجموعه چهارطاقی نگار (در راستای تکمیل پروژه بررسی نجات‌بخشی مسیر آزاد راه بندرعباس - کرمان) (**کرمان** / بردسیر)
۱۰۹. کاوش باستان‌شناسی تم گاوان جیرفت (**کرمان** / جیرفت)
۱۱۰. گمانه‌زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم محوطه ماه کنگان (**کرمان** / منوجان)
۱۱۱. کاوش باستان‌شناختی تپه خیبر روانسر (**کرمانشاه** / روانسر)
۱۱۲. گمانه‌زنی به منظور لایه‌نگاری تپه قلاع (**کرمانشاه** / گیلان‌غرب)
۱۱۳. کاوش غار وزمه (**کرمانشاه** / اسلام‌آبادغرب)
۱۱۴. بررسی و شناسایی باستان‌شناسی محدوده اجرای طرح منطقه آزاد قصر شیرین (**کرمانشاه** / قصرشیرین)
۱۱۵. گمانه‌زنی به منظور گزینش محوطه‌های باستانی شناسایی شده در محدوده سد چمشیر (**کهگیلویه و بویر احمد** / گچساران)
۱۱۶. فصل سوم کاوش نجات‌بخشی گورستان ده پایین (ده‌دومن) (**کهگیلویه و بویر احمد** / دنا)
۱۱۷. بررسی و شناسایی سد، نیروگاه و سامانه انتقال آبریز و صیدون شبکه دهدشت و چرام فاز نخست: بررسی مخزن سد صیدون (**کهگیلویه و بویر احمد** / کهگیلویه)
۱۱۸. کاوش نجات‌بخشی باستان‌شناسی محوطه چم شیر ۹۱ در محدوده سد چم شیر (**کهگیلویه و بویر احمد** / گچساران)
۱۱۹. کاوش نجات‌بخشی باستان‌شناسی محوطه چم شیر ۱۰ در محدوده سد چم شیر (**کهگیلویه و بویر احمد** / گچساران)
۱۲۰. کاوش نجات‌بخشی باستان‌شناسی محوطه چم شیر ۵۴ (کله‌گه) در محدوده سد چمشیر (**کهگیلویه و بویر احمد** / گچساران)
۱۲۱. کاوش نجات‌بخشی باستان‌شناسی محوطه چم شیر ۱۰ و چم شیر ۵۸ در محدوده سد چم شیر (**کهگیلویه و بویر احمد** / گچساران)
۱۲۲. گمانه‌زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم محوطه باستانی لوار و پاسخ گویی به استعمال پروژه عمرانی اصلاحیه در تاریخ دارد (**گیلان** / سیاهکل)
۱۲۳. حفر یک گمانه ۱/۵ در ۱/۵ متر به منظور پاسخگویی به استعمال مجموعه مسجد صفی (**گیلان** / رشت)
۱۲۴. گمانه‌زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم محوطه باستانی لگموج (**گیلان** / املش)
۱۲۵. حفر یک گمانه ۲*۲ متر در روستای خرمرود به منظور پاسخگویی به استعمال (**گیلان** / سیاهکل)
۱۲۶. حفر یک گمانه ۲*۲ متر به منظور پاسخگویی به استعمال در بافت قدیمی شهر رشت (**گیلان** / رشت)
۱۲۷. گمانه‌زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم قلعه صلصال (**گیلان** / تالش)
۱۲۸. گمانه‌زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم محوطه‌های باستانی مریان و آق‌اولر (**گیلان** / تالش)
۱۲۹. گمانه‌زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم گورستان بیجارگه موسی کلایه جهت پاسخ به استعمال شرکت گاز (**گیلان** / املش)
۱۳۰. پنجمین فصل کاوش‌های باستان‌شناسی محوطه لیارسنگ بن (**گیلان** / املش)
۱۳۱. گمانه‌زنی به منظور پاسخگویی به استعمال مالکین پلاک ثبتی به شماره ۱۷۹ واقع در خیابان شهدا لاهیجان (**گیلان** / لاهیجان)
۱۳۲. گمانه‌زنی به منظور خواناسازی کشتی تاریخی قروق (**گیلان** / تالش)
۱۳۳. فصل سوم کاوش باستان‌شناسی غار کلدر (**لورستان** / خرم‌آباد)
۱۳۴. گمانه‌زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم، خاکبرداری دستکند و لایه‌نگاری (**لورستان** / ازنا)
۱۳۵. فصل سوم بررسی و شناسایی محوطه‌های دارای شواهد فلزکاری کهن در دهستان گل‌گل کوه‌دشت (**لورستان** / کوه‌دشت)
۱۳۶. بررسی و شناسایی دهستان‌های بلوران و درب گنبد، بخش درب گنبد شهرستان کوه‌دشت (**لورستان** / کوه‌دشت)
۱۳۷. کاوش و خواناسازی مجموعه سازه‌های معماری داوود خادم منگره (**لورستان** / اندیمشک)
۱۳۸. گمانه‌زنی به منظور لایه‌نگاری و تعیین عرصه و پیشنهاد حریم گل‌محله (**مازندران** / محمودآباد)
۱۳۹. گمانه‌زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم محوطه سوته قلعه کجور (**مازندران** / نوشهر)
۱۴۰. گمانه‌زنی به منظور پاسخگویی به استعمال محوطه معصومی در محدوده آتشکده آسیاب‌سر (**مازندران** / بهشهر)
۱۴۱. گمانه‌زنی اضطراری محوطه گورستان لمه‌سر (**مازندران** / آمل)
۱۴۲. گمانه‌زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم و آواربرداری دستکند زیرزمینی محله ترخوران (**مرکزی** / تفرش)

۱۴۳. کاوش نجات بخشی محوطه‌های سرنی ۲ و سرنی ۳ در محدوده سدسرنی (هرمزگان / میناب)
۱۴۴. گمانه‌زنی نجات بخشی در گورستان تاریخی حاجی‌آباد در مسیر پروژه خط لوله انتقال گاز حاجی‌آباد به ارزوییه (هرمزگان / حاجی‌آباد)
۱۴۵. گمانه‌زنی به منظور پاسخگویی به استعلام در خصوص قطعه زمینی واقع در سواحل غارهای خریس قشم (هرمزگان / قشم)
۱۴۶. فصل چهارم کاوش و گمانه‌زنی به منظور شناسایی معبد لائودیسه (همدان / نهاوند)
۱۴۷. فصل دوم بازنگاری بررسی و شناسایی شهرستان نهاوند (همدان / نهاوند)
۱۴۸. کاوش در تپه نقاره چی نهاوند (همدان / نهاوند)
۱۴۹. بررسی و شناسایی باستان‌شناسی شهرستان میبد (یزد / یزد)

نمودار تعداد مطالعات به تفکیک استان

هفت - ۳

نمودار تعداد مطالعات به تفکیک نوع پژوهش

هفت - ۳

• نقشه باستان شناسی

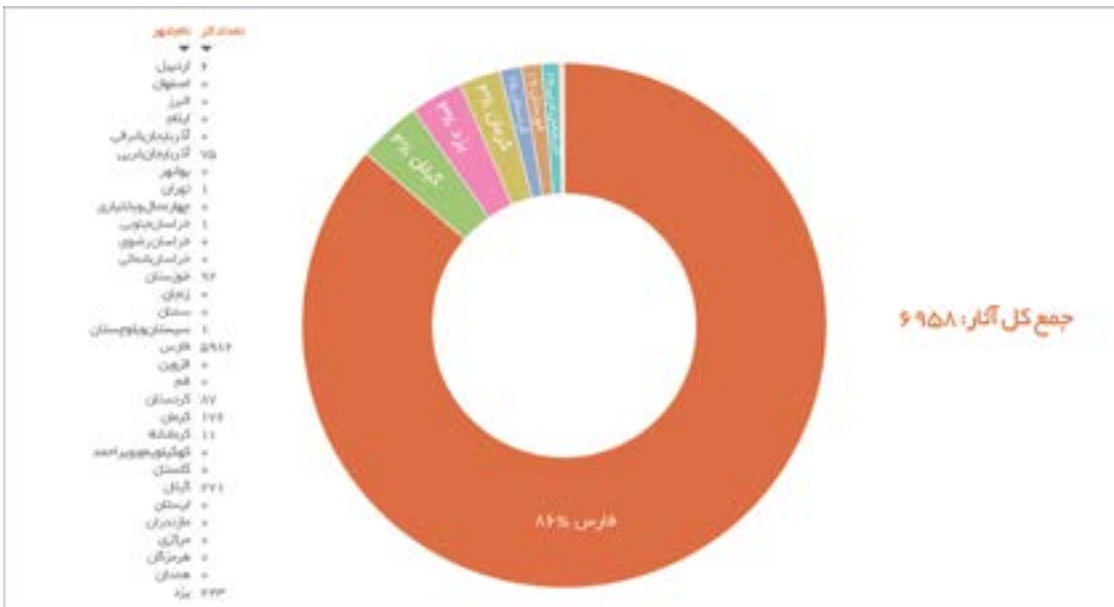
نقشه فراوانی مدیریت و جانمایی آثار باستانی ایران در سال ۱۳۹۸

نقشه فراوانی مدیریت و جانمایی
آثار باستانی ایران در سال ۱۳۹۸
فروردین تا مرداد ۹۸
مجموع: ۶۹۵۸ اثر

هفت - ۴

نقشه فراوانی مدیریت و جانمایی آثار باستانی ایران در سال ۱۳۹۸

هفت - ۴

جدول آمار طرح‌های پژوهشی نخبگان وظیفه

ردیف	نام مرکز	تعداد طرح
۱	مردم شناسی	۱
۲	بنا و بافت‌های تاریخی تاریخی-فرهنگی	۹
۳	گردشگری	۱۰
۴	هنرهای سنتی	۱
۵	حفاظت و مرمت آثار تاریخی-فرهنگی	۲
۶	باستان شناسی	۱۱
۷	میراث طبیعی	۲
۸	معاونت فناوری و کاربردی سازی	۸
۹	مدیریت امور بین الملل و حقوقی	۱
جمع		۴۵ عنوان

هفت - ۵

فصل هفتم

پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری

• خدمات آزمایشگاهی ارائه شده (داخل و خارج از پژوهشکده)

فعالیت‌های آزمایشگاهی پژوهشکده حفاظت و مرمت آثار تاریخی-فرهنگی، با مسئولیت اداره امور آزمایشگاه‌ها و خدمات‌رسانی پژوهشکده، در زمینه مشاوره و هماهنگی بین بخش‌های مختلف آزمایشگاهی پژوهشکده و مراجعین داخل و خارج سازمان، ارایه بهینه خدمات آزمایشگاهی و همچنین توسعه و گسترش امکانات موجود، فعال می‌باشد. خدمات قابل ارائه در سال ۹۸ شامل خدمات آزمایشگاهی با استفاده از روش‌های تجزیه و شناسایی مواد شامل شیمی تر، (متالوگرافی)، رادیوگرافی، میکروسکوپی، شناسایی الیاف، رنگ‌سنجی، سالیابی با روش ترمولومینسانس، مطالعات زیست محیطی و گوهرشناسی بوده است.

جدول کل خدمات آزمایشگاهی ارائه شده

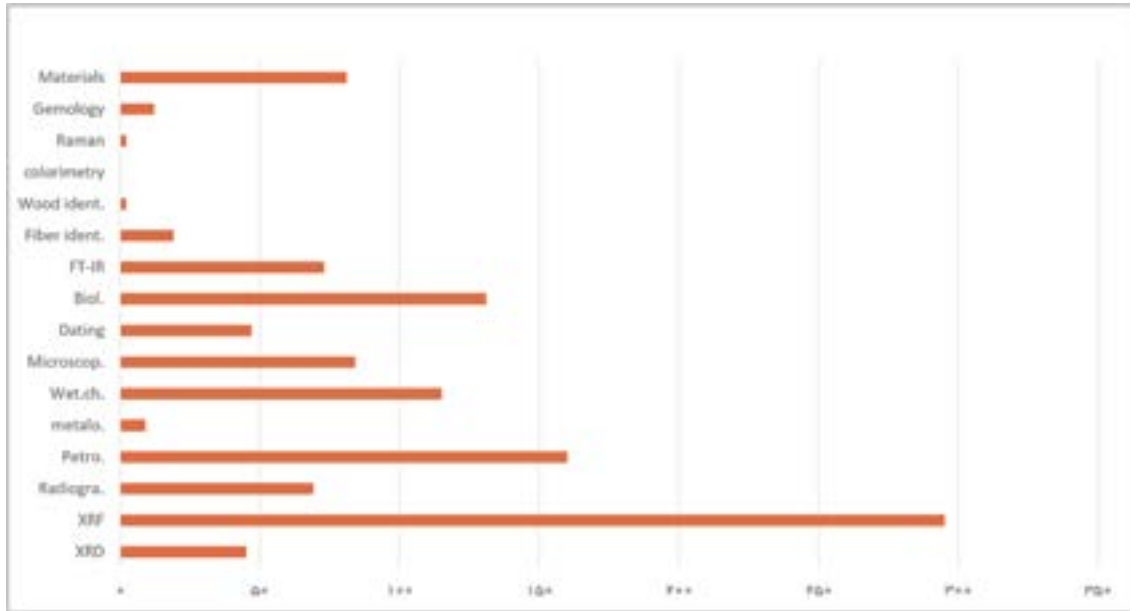
هفت - ۶

ردیف	آزمایشگاه	تعداد نمونه	تعداد آزمایش
۱	سالیابی ترمولومینسانس	۴۷	۲۳۵
۲	پتروگرافی	۱۶۰	۴۴۴
۳	FT-IR	۷۳	۱۹۱
۴	فرسودگی زیستی	۱۳۱	۲۹۰
۵	شیمی تر	۱۱۵	۲۳۱
۶	XRF	۲۹۵	۷۰۶
۷	XRD	۴۵	۱۳۵
۸	راديوگرافي	۶۹	۲۰۲
۹	متالوگرافی	۹	۳۶
۱۰	میکروسکوپی	۸۴	۱۹۵
۱۱	رنگینه و علوم الیاف	۱۹	۴۵
۱۲	شناسایی چوب	۲	۶
۱۳	رنگ‌سنجی	-	-
۱۴	مواد و مصالح	۸۱	۱۴۰
۱۵	رامان	۲	۴
۱۶	گوهر شناسی	۱۲	۱۲
جمع		۱۱۴۴	۲۸۷۲

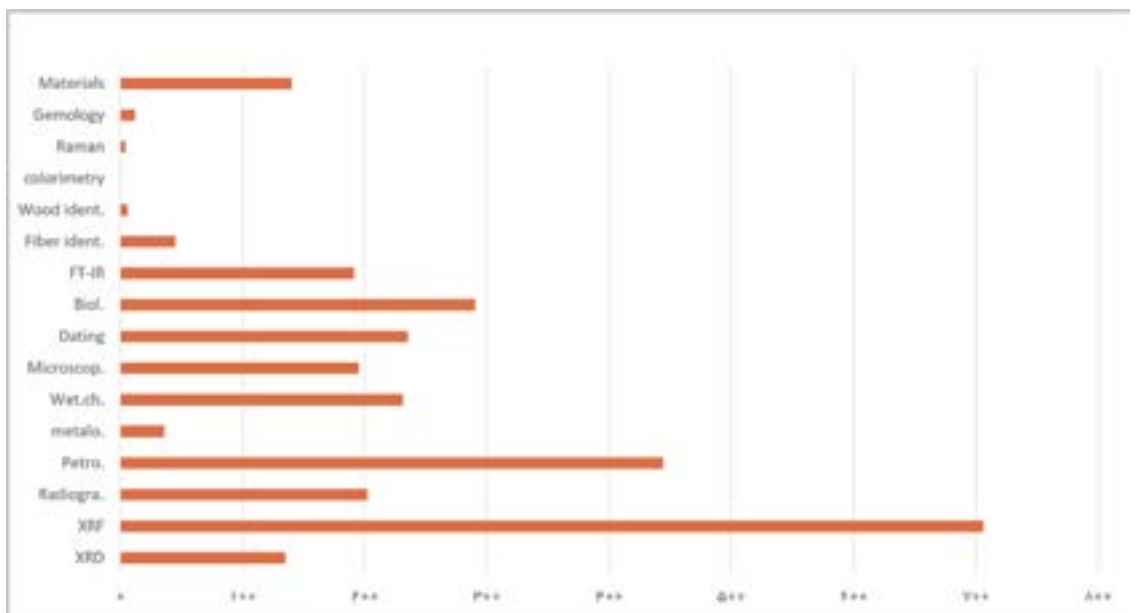
نمودار خدمات آزمایشگاهی ارائه شده بر اساس تعداد نمونه

هفت - ۶

نمودار خدمات آزمایشگاهی ارائه شده بر اساس تعداد آزمایش

هفت - ۶

• همکاری آزمایشگاهی با استان‌های کشور

آذربایجان غربی (۸ تعداد نمونه)

مطالعه سفال‌های کورا- ارس-کردستان (بیجار) و آذربایجان غربی (بوکان و شاهین دژ) مطالعات آزمایشگاهی سفال‌های پشت سد کانی سیب پیرانشهر

کردستان (۹۶ تعداد نمونه)

بررسی اشیاء فلزی و سفالی به دست آمده از کاوش‌های باستان‌شناسی تپه پیر تاج شهرستان بیجار مطالعات آزمایشگاهی نمونه‌های سفال و خشت مربوط به کاوش تپه کوشکله سقز بررسی ابزارهای سنگی مکشوفه از تپه باغی سردشت مطالعات آزمایشگاهی نمونه‌های سفال و خاک بدست آمده از گورستان زردویان مریوان

ایلام (۱۵ تعداد نمونه)

بررسی سفال‌های بدست آمده از کاوش‌های محوطه چم روته سیمره مطالعات بر روی ابزارهای سنگی به دست آمده از گورستان چم پای سیمره بررسی یک قطعه سکه ساسانی حاصل از کاوش محوطه جهانگیر ایلام

کرمانشاه (۲۹ تعداد نمونه)

مطالعات باستان‌شناختی پل بیستون مطالعات نمونه‌های سفال مربوط به کاوش تپه خیبر کرمانشاه بررسی یک سنگ آهکی گوردخمه سرپل ذهاب

لرستان (۴۴ تعداد نمونه)

بررسی و مطالعه سرباره‌های ذوب فلز دهستان کوه‌دشت شمالی بررسی معماری و مرمت خانه مصری بروجرد

کهگیلویه و بویر احمد (۲۰تعداد نمونه)

بررسی سفال‌های حاصله از کاوش محوطه سرچال دزک شهرستان دنا

همدان (۲۷ تعداد نمونه)

مطالعات آزمایشگاهی یک قطعه پرده قهوه‌خانه‌ای دوره قاجار-شهرستان ملایر بررسی و مطالعه آثار آهنی محوطه ارزانفود بررسی آجرهای متعلق به پل بیستون

آذربایجان شرقی (۱۰۳ تعداد نمونه)

بررسی نمونه‌های سفال مربوط به محوطه قلعه بویتو شهرستان ورزقان بررسی سفال‌ها و مسکوکات شهر تاریخی اوجان مطالعات آزمایشگاهی نمونه‌های مربوط به محوطه ارگ علیشاه تبریز مطالعات آزمایشگاهی نمونه‌های سفال حاصل از کاوش گورستان قلعه بوینور وادانق شهرستان ورزقان بررسی سنجاق‌های مفرغی بدست آمده از کاوش‌های محدوده سد پیغام چای شهرستان کلیبر بررسی باستان‌شناختی سایت میراث جهانی دره شام در منطقه آزاد تجاری ارس بررسی و مطالعه سکه ساسانی موجود در موزه تبریز

فارس (۳۶ تعداد نمونه)

مطالعات آزمایشگاهی اشیاء فلزی و سفالی- موزه رودانی در شیراز مطالعات آزمایشگاهی مواد و مصالح تل آجری تخت جمشید بررسی و شناسایی ملات‌های قیر تل آجری تخت جمشید

تهران (۳۸۴ تعداد نمونه)

مطالعات آزمایشگاهی جلد پارچه ای کتاب قورخانه در موزه ملک
مطالعات پارچه‌های پنبه‌ای موزه مردم‌شناسی - کاخ گلستان
طبقه بندی آسیب‌ها و تعیین اولویت‌های حفاظتی آثار شیشه‌ای موزه آبگینه
بررسی آلودگی بیولوژی و قارچی، پایش و ارزیابی محیطی با دیدگاه حفاظت پیشگیرانه مخزن موزه اتومبیل مجموعه
تاریخی - فرهنگی نیاوران
بررسی آلودگی های بیولوژی و پایش محیط کتابخانه و مرکز اسناد پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری
مطالعات آزمایشگاهی مجموعه سفال‌ها و خاک دشت ورامین
بررسی جلد پارچه‌ای کتاب قورخانه متعلق به موزه ملک
مطالعه بنای تاریخی کوشک مصری
مطالعه خوردگی مجسمه برنزی در فضای باز موزه هنرهای معاصر ایران
مطالعات آزمایشگاهی بر روی آثار رنگ باقیمانده بر روی بقایای معماری ملیان، آجرهای منقوش باباجان و سفال‌های
منقوش شهر سوخته در محوطه‌های پیش از میلاد موزه ملی ایران
بررسی و آنالیز سکه‌های اسلامی قرن دوم هجری موجود در موزه ملی ایران
آسیب شناسی و ارائه راهکارهای حفاظتی برای عاج‌های موزه مخصوص در کاخ گلستان
مطالعه و بررسی انواع رتوش و مواد بکار رفته در آنها در محصولات عکاسی پایه شیشه‌ای موجود در کاخ گلستان
مطالعات آزمایشگاهی الیاف پنبه‌ای موزه مردم‌شناسی کاخ گلستان
مطالعات تخصصی در خصوص ویتترین‌های آسیب دیده تالار مینا در موزه آبگینه
بررسی نمونه‌های سفال و آجر حاصل از گمانه‌زنی ملک پلاک ۲۴ بازار حضرتی تهران
مطالعات آزمایشگاهی بر روی سفال‌های محوطه چشمه علی

البرز (۹ تعداد نمونه)

مطالعات آزمایشگاهی بر روی سفال‌های مربوط به محوطه های آق تپه و اسماعیل آباد

اصفهان (۴۶ تعداد نمونه)

مطالعه و بررسی کاشی‌های مکشوفه از کاخ جهان نمای صفوی اصفهان
مطالعات آزمایشگاهی یک کاشی دوره قاجار متعلق به استاد علی محمد اصفهانی
ساختارشناسی و منشایابی رنگ آبی در دیوارنگاره‌های تزئینی کلیساهای اصفهان
بررسی سفال‌های بدست آمده از محوطه کویر کف روخانه ورزنه اصفهان

قزوین (۹ تعداد نمونه)

مطالعات آزمایشگاهی نمونه‌های سفال و آجر از دولت‌خانه و باغ‌های سعادت قزوین
مطالعات آزمایشگاهی بر روی سفال‌های محوطه تپه زاغه

کرمان (۵۱ تعداد نمونه)

مطالعات فنی نقش برجسته محوطه کنار صندل جیرفت

خراسان جنوبی (۷ تعداد نمونه)

بررسی دو سکه پایه مس مکشوفه از ارگ قدیمی تون شهر فردوس

خراسان شمالی (۱۴ تعداد نمونه)

سالیابی دو قطعه آجر حاصل از کاوش‌های نجات بخشی در سد چندیر گورستان اسمی
مطالعات آزمایشگاهی بر روی سفال‌های محوطه تپه پهلوان جاجرم

گلستان (۴ تعداد نمونه)

بررسی فرسودگی زیستی میراث جهانی گنبد قابوس

مرکزی (۷ تعداد نمونه)

مطالعات آزمایشگاهی بر روی یک منبر از روستای نقوسان - شهرستان تفرش

مازندران (۱۴ تعداد نمونه)

بررسی ترکیبات آلی و معدنی موجود در رنگ‌های نقاشی در سقالاتارهای شهرستان‌های آمل و بابل باروش‌های غیر تخریبی

سیستان و بلوچستان (۱۰ تعداد نمونه)

بررسی مجموعه سکه‌های سیمین ساسانی چاپهار - موزه زاهدان

قم (۶ تعداد نمونه)

مطالعات آزمایشگاهی نمونه‌های آجر کاروانسرای البرز قم

قزوین (۳ تعداد نمونه)

بررسی نمونه آجر بدست آمده از کاوش باستان‌شناسی دژ الموت

خوزستان (۱۲ تعداد نمونه)

بررسی و مطالعات سازه‌های آبی

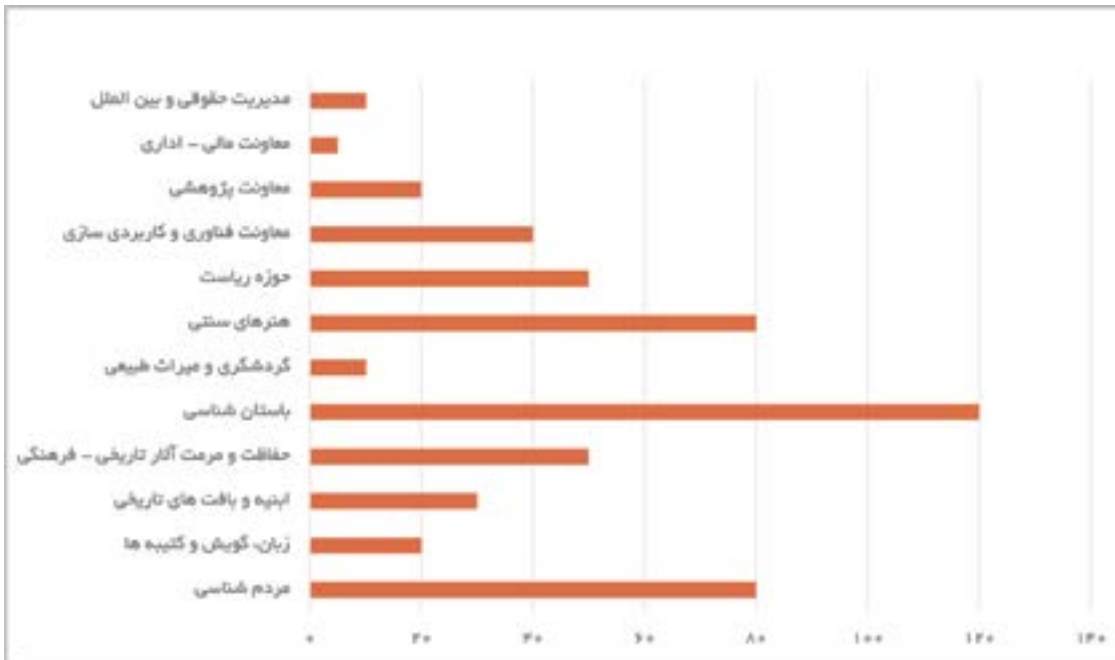
جدول همکاری آزمایشگاهی به تفکیک استان و تعداد نمونه

ردیف	استان	تعداد نمونه
۱	آذربایجان غربی	۸
۲	کردستان	۹۶
۳	ایلام	۱۵
۴	کرمانشاه	۲۹
۵	لرستان	۴۴
۶	کهگیلویه و بویراحمد	۲۰
۷	همدان	۲۷
۸	آذربایجان شرقی	۱۰۳
۹	فارس	۳۶
۱۰	تهران	۳۸۴
۱۱	البرز	۹
۱۲	اصفهان	۴۶
۱۳	قزوین	۱۱
۱۴	کرمان	۵۱
۱۵	خراسان جنوبی	۷
۱۶	خراسان شمالی	۱۴
۱۷	گلستان	۴
۱۸	مرکزی	۷
۱۹	مازندران	۱۴
۲۰	سیستان و بلوچستان	۱۰
۲۱	قم	۶
۲۲	خوزستان	۱۲

نمودار تعداد عناوین خبر

هفت - ۸

• تولیدات فرهنگی

در سال ۱۳۹۸ در مجموع ۵۲۶ مورد تولیدات فرهنگی (شامل کتاب، مجله، مقالات علمی پژوهشی، سایر مقالات، خبرنامه و فیلم) چاپ و انتشار یافته است. در این میان سهم کتاب ۴۲ عنوان، مقالات چاپ و انتشار یافته ۷۴ عنوان، خبر نامه ۱۱ شماره، مجلات ۱۲ شماره، فیلم ۳۸۷ مورد بوده است.

جدول تولیدات فرهنگی

هفت - ۹

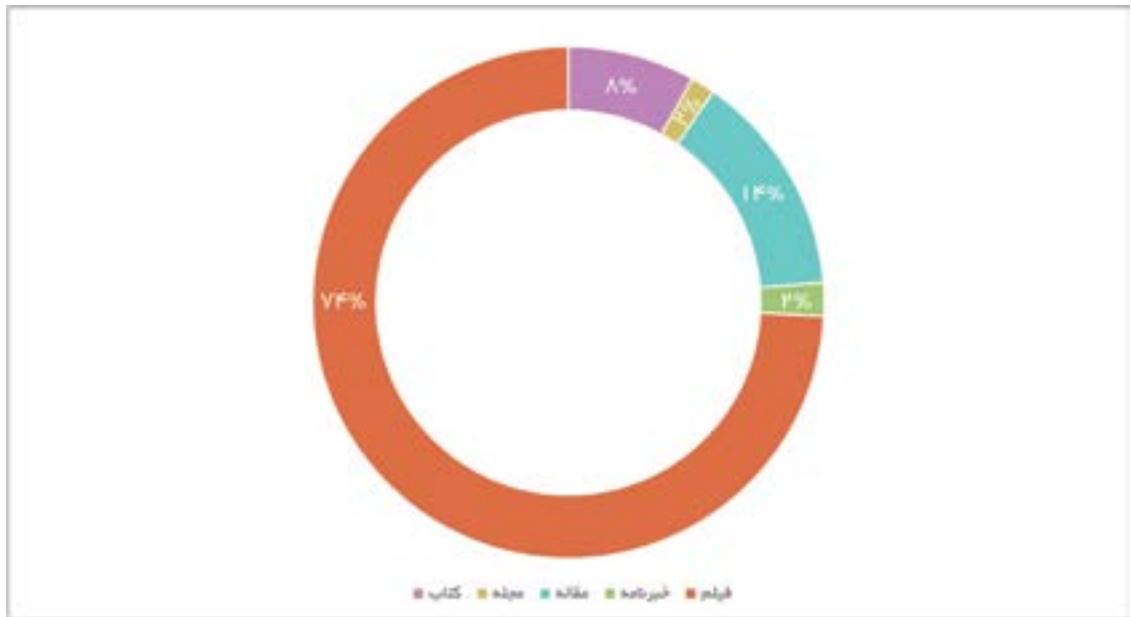
ردیف	عنوان	تعداد
۱	کتاب	۴۲ عنوان
۲	مجله	۸ عنوان در ۱۲ شماره
۳	مقاله	۷۴ عنوان
۴	خبرنامه	۱۱ شماره
۵	فیلم	۳۸۷ مورد

نمودار تولیدات فرهنگی

هفت - ۹

تفاهم نامه

پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری به عنوان نهاد متولی امر پژوهش در حوزه میراث فرهنگی و گردشگری، در راستای وظایف قانونی خود در چارچوب شناخت آثار ارزشمند فرهنگی-تاریخی ایران در جهان اعم از میراث ملموس و ناملموس و فراهم آوردن امکانات لازم و متناسب با فعالیت های پژوهشی مرتبط در راستای تکمیل فرآیند امر پژوهش و ایجاد هم افزایی پژوهشی و همچنین استفاده از فناوری های نوین ناگزیر به گسترش ارتباطات و تعاملات ملی و بین المللی است. از سالیان گذشته تا به امروز این پژوهشگاه با سازمان های تخصصی ملی و بین المللی در حوزه میراث فرهنگی مانند ICROM, ICOMOS, ICOM در قالب برگزاری نشست ها و دوره های آموزشی همکاری داشته است. علاوه بر تعاملات چند جانبه بین المللی، همکاری با دانشگاه ها و مراکز پژوهشی معتبر که در حوزه های میراث فرهنگی و گردشگری فعالیت می نمایند و اجرای پروژه های مشترک به ویژه در حوزه های باستان شناسی و حفاظت و مرمت اشیاء از اهم فعالیت های این پژوهشگاه است. کلیه برنامه ها و همکاری های بین المللی پژوهشگاه در چارچوب عقد تفاهم نامه های همکاری مشترک با دانشگاه و موسسات داخلی و خارجی صورت پذیرفته است که برخی از تفاهم نامه های اجرایی شده به شرح ذیل می باشد:

تفاهم نامه های داخلی ۱۳۹۸

تفاهم نامه همکاری آموزشی و پژوهشی بین پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری و :

۱. دبیرخانه شورای فرهنگ عمومی شورای عالی انقلاب فرهنگی
۲. دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی
۳. دانشگاه هنر شیراز
۴. مرکز تحقیقات علوم انسانی آفرینش
۵. پژوهشگاه مواد و انرژی
۶. دانشگاه بیرجند
۷. دانشگاه هنر تبریز
۸. دانشگاه سیستان و بلوچستان
۹. دانشگاه شهید بهشتی
۱۰. دانشگاه تربیت مدرس
۱۱. دانشگاه هنر اسلامی تبریز
۱۲. دانشگاه اصفهان
۱۳. موسسه تحقیقات جنگل ها و مراتع
۱۴. دانشگاه هنر

۱۵. معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری
۱۶. دانشگاه رازی
۱۷. دانشگاه نیشابور
۱۸. کمیته ملی موزه‌های ایران
۱۹. مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی
۲۰. دانشگاه بوعلی سینا
۲۱. موزه علوم و فناوری
۲۲. دانشگاه مازندران
۲۳. شهرداری قزوین
۲۴. پژوهشکده سوانح طبیعی
۲۵. مرکز آموزش و پژوهش وزارت امور خارجه
۲۶. موسسه مطالعات هنر اسلامی
۲۷. دانشگاه کاشان
۲۸. دانشگاه سیستان و بلوچستان
۲۹. موسسه علمی و پژوهشی فن آوران تازه اندیش
۳۰. انستیتو پاستور ایران
۳۱. سازمان پژوهشی علمی و صنعتی ایران
۳۲. دانشگاه شیراز
۳۳. مرکز ذخایر ژنتیکی و زیستی
۳۴. مرکز نخبگان و استعدادهای برتر نیروهای مسلح
۳۵. دانشگاه گیلان
۳۶. دانشگاه شهید باهنر کرمان
۳۷. انجمن انسان شناسی
۳۸. دانشگاه تهران
۳۹. مرکز امور حقوقی بین‌المللی نهاد ریاست جمهوری
۴۰. موسسه حقوق تطبیقی

• تفاهم نامه های بین‌المللی ۱۳۹۸

تفاهم نامه همکاری‌های علمی، آموزشی و پژوهشی و گردشگری

۱. مؤسسه فرهنگی آکو

۲. مرکز تحقیقات باستان‌شناسی و کاوش (تورین- ایتالیا)

۳. دانشگاه توبینگن (آلمان)

۴. دانشگاه اینسبروک (اتریش)

۵. دانشگاه بوخوم (آلمان)

۶. مؤسسه باستان‌شناسی (آلمان)

۷. دانشگاه زسوف (لهستان)

۸. آکادمی علوم (اتریش)

۹. دانشگاه لیون ۲ (فرانسه)

۱۰. دانشگاه ریدینگ (انگلیس)

۱۱. دانشگاه گوته (فرانکفورت- آلمان)

۱۲. دانشگاه نانجینگ (چین)

۱۳. دانشگاه صوفیا (بلغارستان)

۱۴. دانشگاه توکیو (ژاپن)

۱۵. دانشگاه کپنهاگ (دانمارک)

۱۶. آکادمی ملی علوم (ارمنستان)

۱۷. پژوهشی دانشگاه ساینزا (رم- ایتالیا)

۱۸. شورای تحقیقات ملی (ایتالیا)

فصل هفتم

پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری

۱۹. دانشگاه سالتو (ایتالیا)
۲۰. مدرسه مطالعات عالی کاربردی پاریس (فرانسه)
۲۱. دانشگاه آزاد برلین (آلمان)
۲۲. موسسه ملی اموال فرهنگی توکیو (ژاپن)
۲۳. ایکروم
۲۴. موسسه مرمت گران بدون مرز ایتالیا
۲۵. دانشگاه چین
۲۶. موزه ارمیتاژ (روسیه)
۲۷. دانشگاه آخن (آلمان)
۲۸. مرکز تحقیقات ملی فرانسه (فرانسه)
۲۹. موسسه عالی حفاظت و مرمت رم (ایتالیا)
۳۰. موسسه مطالعات مدیترانه و شرق (ایژمنو) (ایتالیا)
۳۱. دانشگاه دولتی ایلیا (گرجستان)
۳۲. آکادمی هنرهای زیبای وین (اتریش)
۳۳. دانشگاه بولونیا (ایتالیا)
۳۴. گروه تاریخ هنر دانشگاه وین و گروه معماری دانشگاه رم (اتریش، ایتالیا)

